

大般若波罗蜜多经

(六百卷：第一百三十一卷至第一百四十卷)

唐三藏法师玄奘奉 诏译

南無本師釋迦牟尼佛

说明

本简体注音版《大般若波罗蜜多经》电子书，根据《乾隆大藏经》大乘般若部，第 0001 部，唐三藏法师玄奘奉诏译《大般若波罗蜜多经》原藏影印本校正注音，句读及注音仅供参考。

本电子书是免费结缘品。特此说明。

仁慧草堂

二〇一九年八月

扫码关注仁慧草堂微信公众号

目 录

起诵仪	- 1 -
香赞	- 1 -
净口业真言	- 1 -
净三业真言	- 1 -
安土地真言	- 1 -
普供养真言	- 2 -
开经偈	- 2 -
大般若波罗蜜多经卷第一百三十一	- 3 -
初分较量功德品第三十之二十九	- 3 -
大般若波罗蜜多经卷第一百三十二	- 26 -
初分较量功德品第三十之三十	- 26 -
大般若波罗蜜多经卷第一百三十三	- 52 -
初分较量功德品第三十之三十一	- 52 -
大般若波罗蜜多经卷第一百三十四	- 74 -
初分较量功德品第三十之三十二	- 74 -
大般若波罗蜜多经卷第一百三十五	- 98 -
初分较量功德品第三十之三十三	- 98 -
大般若波罗蜜多经卷第一百三十六	- 122 -
初分较量功德品第三十之三十四	- 122 -
大般若波罗蜜多经卷第一百三十七	- 147 -
初分较量功德品第三十之三十五	- 147 -
大般若波罗蜜多经卷第一百三十八	- 171 -
初分较量功德品第三十之三十六	- 171 -
大般若波罗蜜多经卷第一百三十九	- 194 -
初分较量功德品第三十之三十七	- 194 -
大般若波罗蜜多经卷第一百四十	- 217 -
初分较量功德品第三十之三十八	- 217 -
补阙真言	- 240 -
回向偈	- 240 -

●起诵仪

xiāngzàn

香赞

(一遍)

lú xiāngzhà ruò fǎ jiè méngxūn zhū fó hǎi huì xī yáowén suí chù jié
炉香乍爇.法界蒙薰.诸佛海会悉遥闻.随处结

xiángyún chéng yì fāng yīn zhū fó xiànuánsēn
祥云.诚意方殷.诸佛现全身.

ná mó xiāngyún gài pú sà mó hē sà
南无香云盖菩萨摩诃萨 (合掌三称)

jìngkǒu yè zhēnyán

净口业真言

(三遍)

ōng xiū lì xiū lì mó hē xiū lì xiū xiū lì sà pó hē
唵.修唎修唎.摩诃修唎.修修唎.萨婆诃.

jìngsān yè zhēnyán

净三业真言

(三遍)

ōng suō wǎ pó wǎ shú tuó suō wǎ dá mó suō wǎ pó wǎ shú dù hàn
唵.娑嚩.婆嚩秫驮.娑嚩达摩娑嚩.婆嚩秫度憾

ān tǔ dì zhēnyán

安土地真言

(三遍)

ná mó sān mǎnduō mǔ tuó nán ōng dù lū dù lū dì wěi suō pó hē
南無三满哆.母驮喃.唵度噜度噜.地尾.娑婆诃

pǔ gòngyǎngzhēnyán
普 供 养 真 言

(三遍)

ōng yé yé nǎng sān pó wǎ wà zǐ là hòng
唵.誝誝曩.三婆嚩.鞞日啰斛.

ná mó běn shī shì jiā móu ní fó
南 无 本 师 释 迦 牟 尼 佛 (合掌三称)

kāi jīng jì
开 经 偈

(一遍)

wú shàng shēn shēn wēi miào fǎ bǎi qiān wàn jié nán zāo yù
无 上 甚 深 微 妙 法 百 千 万 劫 难 遭 遇
wǒ jīn jiàn wén dé shòu chí yuàn jiě rú lái zhēn shí yì
我 今 见 闻 得 受 持 愿 解 如 来 真 实 义

dà bō rě bō luó mì duō jīng juàn dì yī bǎi sān shí yī 大般若波罗蜜多经卷第一百三十一

táng sān zàng fǎ shī xuán zàng fèng zhào yì
唐三藏法师玄奘奉 诏译

chū fēn jiào liàng gōng dé pǐn dì sān shí zhī èr shí jiǔ 初分校量功德品第三十之二十九

fù cì jiāo shī jiā zhì shàn bù zhōu dōng shèng shēn zhōu
“复次，憍尸迦，置赡部洲、东胜身洲、

xī niú huò zhōu zhū yǒu qíng lèi ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng jiào shàn
西牛货洲诸有情类。若善男子、善女人等教赡

bù zhōu dōng shèng shēn zhōu xī niú huò zhōu běi jù lú zhōu zhū yǒu
部洲、东胜身洲、西牛货洲、北俱卢洲诸有

qíng lèi jiē lìng xiū xué shí shàn yè dào yú yì yún hé shì shàn nán zǐ
情类皆令修学十善业道，于意云何？是善男子、

shàn nǚ rén děng yóu cǐ yīn yuán dé fú duō fǒu
善女人等由此因缘得福多不？”

tiān dì shì yán shènduō shì zūn shènduō shàn shì
天帝释言：“甚多！世尊！甚多！善逝！”

fó yán jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng shū xiě
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等书写

rú shì shèn shēn bō rě bō luó mì duō shī tā dú sòng ruò zhuǎn shū xiě
如是甚深般若波罗蜜多施他读诵，若转书写、

guǎng lìng liú bù shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng suǒ huò fú jù shèn
广令流布，是善男子、善女人等所获福聚甚

duō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā rú shì bō rě bō luó mì duō mì
多于前。何以故？憍尸迦，如是般若波罗蜜多秘

mì zàng zhōng guǎng shuō yī qiè wú lòu zhī fǎ shēng wén zhǒng xìng bǔ
密藏中，广说一切无漏之法，声闻种性补

tè qié luó xiū xué cǐ fǎ sù rù shēng wén zhèng xìng lí shēng dé yù
特伽罗修学此法，速入声闻正性离生，得预

liú guǒ dé yī lái guǒ dé bù huán guǒ dé ā luó hàn guǒ dú jué
流果、得一来果、得不还果、得阿罗汉果；独觉

zhǒng xìng bǔ tè qié luó xiū xué cǐ fǎ sù rù dú jué zhèng xìng lí shēng
种性补特伽罗修学此法，速入独觉正性离生，

jiàn cì zhèng dé dú jué pú tí pú sà zhǒng xìng bǔ tè qié luó xiū xué cǐ
渐次证得独觉菩提；菩萨种性补特伽罗修学此
fǎ sù rù pú sà zhèng xìng lí shēng jiàn cì xiū xíng zhū pú sà xíng
法，速入菩萨正性离生，渐次修行诸菩萨行，
zhèng dé wú shàng zhèng děng pú tí
证得无上正等菩提。

jiāo shī jiā rú shì bō rě bō luó mì duō mì mì zàng zhōng
“**憍尸迦，如是般若波罗蜜多秘密藏中，**
guǎng shuō yī qiè wú lòu fǎ zhě suǒ wèi bù shī bō luó mì duō jìng jiè
广说一切无漏法者，所谓布施波罗蜜多、净戒
bō luó mì duō ān rěn bō luó mì duō jīng jìn bō luó mì duō jìng lù
波罗蜜多、安忍波罗蜜多、精进波罗蜜多、静虑
bō luó mì duō bō rě bō luó mì duō nèi kōng wài kōng nèi wài
波罗蜜多、般若波罗蜜多，内空、外空、内外
kōng kōng kōng dà kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng wú wéi kōng
空、空空、大空、胜义空、有为空、无为空、
bì jìng kōng wú jì kōng sǎn kōng wú biàn yì kōng běn xìng kōng
毕竟空、无际空、散空、无变异空、本性空、
zì xiàng kōng gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú
自相空、共相空、一切法空、不可得空、无
xìng kōng zì xìng kōng wú xìng zì xìng kōng zhēn rú fǎ jiè fǎ
性空、自性空、无性自性空，真如、法界、法
xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì xìng píng děng xìng lí shēng xìng
性、不虚妄性、不变异性、平等性、离生性、
fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè wú lòu sì
法定、法住、实际、虚空界、不思議界，无漏四
jìng lù sì wú liàng sì wú sè dìng bā jiě tuō bā shèng chù
静虑、四无量、四无色定，八解脱、八胜处、
jiǔ cì dì dìng shí biàn chù sì niàn zhù sì zhèng duàn sì shén
九次第定、十遍处，四念住、四正断、四神
zú wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā shèng dào zhī kōng jiě
足、五根、五力、七等觉支、八圣道支，空解
tuō mén wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō mén wǔ yǎn liù shén
脱门、无相解脱门、无愿解脱门，五眼、六神
tōng fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi
通，佛十力、四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、
dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ yī qiè zhì dào xiàng zhì
大喜、大舍、十八佛不共法，一切智、道相智、

yī qiè xiàng zhì yī qiè tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì mén jí
一切相智，一切陀罗尼门、一切三摩地门，及
yú wú liàng wú biān fó fǎ jiē shì cǐ zhōng suǒ shuō yī qiè wú lòu zhī
余无量无边佛法，皆是此中所说一切无漏之
fǎ
法。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng jiào yī yǒu qíng
“憍尸迦，若善男子、善女人等教一有情

zhù yù liú guǒ suǒ huò fú jù yóu shèng jiào huà nán zhān bù zhōu dōng
住预流果，所获福聚犹胜教化南赡部洲、东

shèng shēn zhōu xī niú huò zhōu běi jù lú zhōu zhū yǒu qíng lèi jiē lìng
胜身洲、西牛货洲、北俱卢洲诸有情类皆令

xiū xué shí shàn yè dào hé yǐ gù jiāo shī jiā zhū yǒu xiū xíng shí shàn
修学十善业道。何以故？憍尸迦，诸有修行十善

yè dào bù miǎn dì yù páng shēng guǐ qù ruò zhū yǒu qíng zhù yù liú
业道不免地狱、傍生、鬼趣，若诸有情住预流

guǒ biàn dé yǒng tuō sān è qù gù kuàng jiào lìng zhù yī lái bù huán
果便得永脱三恶趣故，况教令住一来、不还、

ā luó hàn guǒ suǒ huò fú jù ér bú shèng bǐ
阿罗汉果所获福聚而不胜彼！

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng jiào shàn bù zhōu
“憍尸迦，若善男子、善女人等教赡部洲、

dōng shèng shēn zhōu xī niú huò zhōu běi jù lú zhōu zhū yǒu qíng lèi jiē
东胜身洲、西牛货洲、北俱卢洲诸有情类皆

zhù yù liú yī lái bù huán ā luó hàn guǒ suǒ huò fú jù bù rú
住预流、一来、不还、阿罗汉果，所获福聚不如

yǒu rén jiào yī yǒu qíng lìng qí ān zhù dú jué pú tí hé yǐ gù jiāo shī
有人教一有情令其安住独觉菩提。何以故？憍尸

jiā dú jué pú tí suǒ yǒu gōng dé shèng yù liú děng bǎi qiān bèi gù
迦，独觉菩提所有功德胜预流等百千倍故。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng jiào shàn bù zhōu
“憍尸迦，若善男子、善女人等教赡部洲、

dōng shèng shēn zhōu xī niú huò zhōu běi jù lú zhōu zhū yǒu qíng lèi jiē
东胜身洲、西牛货洲、北俱卢洲诸有情类皆

lìng ān zhù dú jué pú tí suǒ huò fú jù bù rú yǒu rén jiào yī yǒu qíng
令安住独觉菩提，所获福聚不如有人教一有情

lìng qù wú shàng zhèng děng pú tí hé yǐ gù jiāo shī jiā ruò jiào yǒu
令趣无上正等菩提。何以故？憍尸迦，若教有

qíng lǐng qù wú shàng zhèng děng pú tí zé lìng shì jiān fó yǎn bú duàn
情令趣无上正等菩提，则令世间佛眼不断。

suǒ yǐ zhě hé yóu yǒu pú sà mó hē sà gù biànyǒu yù
“所以者何？由有菩萨摩诃萨故，便有预

liú yī lái bù huán ā luó hàn guǒ dú jué pú tí yóu yǒu pú
流、一来、不还、阿罗汉果、独觉菩提；由有菩

sà mó hē sà gù biànyǒu rú lái yīng zhèng děng jué zhèng dé wú
萨摩诃萨故，便有如来、应、正等觉证得无

shàng zhèng děng pú tí yóu yǒu pú sà mó hē sà gù biànyǒu fó bǎo
上正等菩提；由有菩萨摩诃萨故，便有佛宝、

fǎ bǎo sēng bǎo yī qiè shì jiān guī yī gòng yǎng yǐ shì gù jiāo
法宝、僧宝，一切世间归依供养。以是故，憍

shī jiā yī qiè shì jiān ruò tiān ruò mó ruò fàn ruò shā mén ruò
尸迦，一切世间若天、若魔、若梵、若沙门、若

pó luó mén jí ā sù luò rén fēi rén děng yīng yǐ wú liàng shàng miào
婆罗门及阿素洛、人非人等，应以无量上妙

huā mán tú sǎn děng xiāng yī fú yīng luò bǎo chuáng fān gài
华鬘、涂散等香、衣服、瓔珞、宝幢、幡盖、

zhòng miào zhēn qí jì yuè dēng míng jìn zhū suǒ yǒu gòng yǎng gōng
众妙、珍奇、伎乐、灯明，尽诸所有供养恭

jìng zūn zhòng zàn tàn pú sà mó hē sà
敬、尊重赞叹菩萨摩诃萨。

jiāo shī jiā yóu cǐ dāng zhī ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng
“憍尸迦，由此当知若善男子、善女人等

shū xiě rú shì shēn shēn bō rě bō luó mì duō shī tā dú sòng ruò zhuǎn
书写如是甚深般若波罗蜜多施他读诵，若转

shū xiě guǎng lìng liú bù suǒ huò fú jù shèng qián fú jù wú liàng wú
书写、广令流布，所获福聚胜前福聚无量无

biān hé yǐ gù rú shì bō rě bō luó mì duō mì mì zàng zhōng
边。何以故？如是般若波罗蜜多秘密藏中，

guǎng shuō yī qiè shì chū shì jiān shèng shàn fǎ gù
广说一切世、出世间胜善法故。

yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng zhōng suǒ shuō fǎ gù
“由此般若波罗蜜多秘密藏中所说法故，

shì jiān biànyǒu chā dì lì dà zú pó luó mén dà zú zhǎng zhě dà zú
世间便有刹帝力大族、婆罗门大族、长者大族、

jū shì dà zú shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
居士大族施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏

zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu sì dà wángzhòngtiān sān shí sān
中所说法故，世间便有四大王众天、三十三
tiān yè mótiān dǔ shǐ duōtiān lè biànhuàtiān tā huà zì zài tiān
天、夜摩天、睹史多天、乐变化天、他化自在天
shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ
施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏中所说法
gù shì jiānbiànyǒu fànzhòngtiān fàn fǔ tiān fàn huì tiān dà fàn
故，世间便有梵众天、梵辅天、梵会天、大梵
tiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō
天施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏中所说
fǎ gù shì jiānbiànyǒuguāngtiān shǎoguāngtiān wú liàngguāngtiān
法故，世间便有光天、少光天、无量光天、
jí guāngjìngtiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
极光净天施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏
zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu jìngtiān shǎojìngtiān wú liàngjìng
中所说法故，世间便有净天、少净天、无量净
tiān biàn jìngtiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
天、遍净天施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏
zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒuguǎngtiān shǎoguǎngtiān wú liàng
中所说法故，世间便有广天、少广天、无量
guǎngtiān guǎngguǒtiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì
广天、广果天施設可得；由此般若波罗蜜多秘
mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu wú fán tiān wú rè tiān
密藏中所说法故，世间便有无烦¹天、无热天、
shànxiàntiān shànjiàntiān sè jiū jìngtiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě
善现天、善见天、色究竟天施設可得；由此般若
bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒukōng wú
波罗蜜多秘密藏中所说法故，世间便有空无
biānchùtiān shí wú biānchùtiān wú suǒ yǒuchùtiān fēi xiǎng fēi fēi
边处天、识无边处天、无所有处天、非想非非
xiǎngchùtiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
想处天施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏
zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu bù shī bō luó mì duō jìng jiè bō
中所说法故，世间便有布施波罗蜜多、净戒波
luó mì duō ān rěn bō luó mì duō jīng jìn bō luó mì duō jìng lǜ bō
罗蜜多、安忍波罗蜜多、精进波罗蜜多、静虑波

¹ 大正藏：繁；永乐北藏及龙藏：烦

luó mì duō bō rě bō luó mì duō shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó
罗蜜多、般若波罗蜜多施設可得；由此般若波罗
mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu nèi kōng wài
蜜多秘密藏中所说法故，世间便有内空、外
kōng nèi wàikōng kōngkōng dà kōng shèng yì kōng yǒuwéikōng
空、内外空、空空、大空、胜义空、有为空、
wú wéikōng bì jìngkōng wú jì kōng sànkōng wú biàn yì kōng
无为空、毕竟空、无际空、散空、无变异空、
běnxìngkōng zì xiàngkōng gòngxiàngkōng yī qiè fǎ kōng bù kě
本性空、自相空、共相空、一切法空、不可
dé kōng wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng zì xìngkōng shī shè kě dé
得空、无性空、自性空、无性自性空施設可得；
yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiān
由此般若波罗蜜多秘密藏中所说法故，世间
biànyǒuzhēn rú fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàngxìng bú biàn yì xìng
便有真如、法界、法性、不虚妄性、不变异性、
píngděngxìng lí shēngxìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè
平等性、离生性、法定、法住、实际、虚空界、
bù sī yì jiè shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
不思議界施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏
zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu kǔ shèng dì jí shèng dì miè
中所说法故，世间便有苦圣谛、集圣谛、灭
shèng dì dào shèng dì shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì
圣谛、道圣谛施設可得；由此般若波罗蜜多秘
mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu sì jìng lǜ sì wú liàng
密藏中所说法故，世间便有四静虑、四无量、
sì wú sè dìng shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
四无色定施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏
zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu bā jiě tuō bā shèngchù jiǔ cì
中所说法故，世间便有八解脱、八胜处、九次
dì dìng shí biànchù shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì
第定、十遍处施設可得；由此般若波罗蜜多秘密
zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu sì niànzhù sì zhèngduàn
藏中所说法故，世间便有四念住、四正断、
sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děngjué zhī bā shèngdào zhī shī
四神足、五根、五力、七等觉支、八圣道支施
shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù
设可得；由此般若波罗蜜多秘密藏中所说法故，

shì jiānbiànyōukōng jiě tuōmén wú xiàng jiě tuōmén wú yuàn jiě tuō
世间便有空解脱门、无相解脱门、无愿解脱
mén shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒ
门施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏中所
shuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu wǔ yǎn liù shéntōng shī shè kě dé yóu
说法故，世间便有五眼、六神通施設可得；由
cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiàn
此般若波罗蜜多秘密藏中所说法故，世间便
yǒu fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi
有佛十力、四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、
dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ shī shè kě dé yóu cǐ bō rě
大喜、大舍、十八佛不共法施設可得；由此般若
bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu wú wàng
波罗蜜多秘密藏中所说法故，世间便有无忘
shī fǎ héngzhù shě xìng shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì
失法、恒住舍性施設可得；由此般若波罗蜜多秘
mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu yī qiè zhì dào xiàng zhì
密藏中所说法故，世间便有一切智、道相智、
yī qiè xiàng zhì shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
一切相智施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏
zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu yī qiè tuó luó ní mén yī qiè sān
中所说法故，世间便有一切陀罗尼门、一切三
mó dì mén shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōng
摩地门施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏中
suǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu yù liú yī lái bù huán ā luó
所说法故，世间便有预流、一来、不还、阿罗
hàn jí yù liú xiàng yù liú guǒ yī lái xiàng yī lái guǒ bù huán xiàng bù
汉及预流向预流果、一来向一来果、不还向不
huánguǒ ā luó hàn xiàng ā luó hàn guǒ shī shè kě dé yóu cǐ bō rě
还果、阿罗汉向阿罗汉果施設可得；由此般若
bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu dú jué
波罗蜜多秘密藏中所说法故，世间便有独觉
jí dú jué pú tí shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì
及独觉菩提施設可得；由此般若波罗蜜多秘密
zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu yī qiè pú sà mó hē sà jí
藏中所说法故，世间便有一切菩萨摩诃萨及
zhū pú sà mó hē sà xíng shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì
诸菩萨摩诃萨行施設可得；由此般若波罗蜜多秘

mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu yī qiè rú lái yīng zhèng
密藏中所说法故，世间便有一切如来、应、正
děngjué jí zhū wú shàngzhèngděng pú tí shī shè kě dé
等觉及诸²无上正等菩提施設可得。

fù cì jiāo shī jiā zhì sì dà zhōuzhūyǒuqíng lèi ruò shàn
“复次，憍尸迦，置四大洲诸有情类。若善
nán zǐ shàn nǚ rén děngjiàoxiǎoqiān jiè zhūyǒuqíng lèi jiē lìng xiū xué shí
男子、善女人等教小千界诸有情类皆令修学十
shàn yè dào yú yì yún hé shì shànán zǐ shàn nǚ rén děngyóu cǐ
善业道，于意云何？是善男子、善女人等由此
yīn yuán dé fú duō fǒu
因缘得福多不？”

tiān dì shì yán shènduō shì zūn shènduō shàn shì
天帝释言：“甚多！世尊！甚多！善逝！”

fó yán jiāo shī jiā ruò shànán zǐ shàn nǚ rén děngshū xiě
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等书写

rú shì shènsēn bō rě bō luó mì duō shī tā dú sòng ruò zhuǎnshū xiě
如是甚深般若波罗蜜多施他读诵，若转书写、
guǎnglǐng liú bù shì shànán zǐ shàn nǚ rén děngsuǒhuò fú jù shèn
广令流布，是善男子、善女人等所获福聚甚

duō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā rú shì bō rě bō luó mì duō mì
多于前。何以故？憍尸迦，如是般若波罗蜜多秘
mì zàngzhōng guǎngshuō yī qiè wú lòu zhī fǎ shēngwénzhǒngxìng bǔ
密藏中，广说一切无漏之法，声闻种性补

tè qié luó xiū xué cǐ fǎ sù rù shēngwénzhèngxìng lí shēng dé yù
特伽罗修学此法，速入声闻正性离生，得预

liú guǒ dé yī lái guǒ dé bù huánguǒ dé ā luó hàn guǒ dú jué
流果、得一来果、得不还果、得阿罗汉果；独觉

zhǒngxìng bǔ tè qié luó xiū xué cǐ fǎ sù rù dú juézhèngxìng lí shēng
种性补特伽罗修学此法，速入独觉正性离生，

jiàn cì zhèng dé dú jué pú tí pú sà zhǒngxìng bǔ tè qié luó xiū xué cǐ
渐次证得独觉菩提；菩萨种性补特伽罗修学此

fǎ sù rù pú sà zhèngxìng lí shēng jiàn cì xiū xíngzhū pú sà xíng
法，速入菩萨正性离生，渐次修行诸菩萨行，

zhèng dé wú shàngzhèngděng pú tí
证得无上正等菩提。

² 大正藏：诸佛；永乐北藏及龙藏：诸

jiāo shī jiā rú shì bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōng
“**憍尸迦，如是般若波罗蜜多秘密藏中，**
guǎngshuō yī qiè wú lòu fǎ zhě suǒ wèi bù shī bō luó mì duō jìng jiè
广说一切无漏法者，所谓布施波罗蜜多、净戒
bō luó mì duō ān rěn bō luó mì duō jīng jìn bō luó mì duō jìng lù
波罗蜜多、安忍波罗蜜多、精进波罗蜜多、静虑
bō luó mì duō bō rě bō luó mì duō nèi kōng wài kōng nèi wài
波罗蜜多、般若波罗蜜多，内空、外空、内外
kōng kōng kōng dà kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng wú wéi kōng
空、空空、大空、胜义空、有为空、无为空、
bì jìng kōng wú jì kōng sǎn kōng wú biàn yì kōng běn xìng kōng
毕竟空、无际空、散空、无变异空、本性空、
zì xiàng kōng gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú
自相空、共相空、一切法空、不可得空、无
xìng kōng zì xìng kōng wú xìng zì xìng kōng zhēn rú fǎ jiè fǎ
性空、自性空、无性自性空，真如、法界、法
xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì xìng píng děng xìng lí shēng xìng
性、不虚妄性、不变异性、平等性、离生性、
fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè wú lòu sì
法定、法住、实际、虚空界、不思議界，无漏四
jìng lù sì wú liàng sì wú sè dìng bā jiě tuō bā shèng chù
静虑、四无量、四无色定，八解脱、八胜处、
jiǔ cì dì dìng shí biàn chù sì niàn zhù sì zhèng duàn sì shén
九次第定、十遍处，四念住、四正断、四神
zú wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā shèng dào zhī kōng jiě
足、五根、五力、七等觉支、八圣道支，空解
tuō mén wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō mén wǔ yǎn liù shén
脱门、无相解脱门、无愿解脱门，五眼、六神
tōng fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi
通，佛十力、四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、
dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ yī qiè zhì dào xiàng zhì
大喜、大舍、十八佛不共法，一切智、道相智、
yī qiè xiàng zhì yī qiè tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì mén jí
一切相智，一切陀罗尼门、一切三摩地门，及
yú wú liàng wú biān fó fǎ jiē shì cǐ zhōng suǒ shuō yī qiè wú lòu zhī
余无量无边佛法，皆是此中所说一切无漏之
fǎ
法。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén dēng jiào yī yǒu qíng
“**憍尸迦，若善男子、善女人等教一有情**

zhù yù liú guǒ suǒ huò fú jù yóu shèng jiào huà xiǎo qiān shì jiè zhū yǒu qíng
住预流果，所获福聚犹胜教化小千世界诸有情

lèi jiē lìng xiū xué shí shàn yè dào hé yǐ gù jiāo shī jiā zhū yǒu xiū
类皆令修学十善业道。何以故？憍尸迦，诸有修

xíng shí shàn yè dào bù miǎn dì yù páng shēng guǐ qù ruò zhū yǒu
行十善业道不免地狱、傍生、鬼趣，若诸有

qíng zhù yù liú guǒ biàn dé yǒng tuō sān è qù gù kuàng jiào lìng zhù yī
情住预流果便得永脱三恶趣故，况教令住一

lái bù huán ā luó hàn guǒ suǒ huò fú jù ér bú shèng bǐ
来、不还、阿罗汉果所获福聚而不胜彼！

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén dēng jiào xiǎo qiān jiè
“**憍尸迦，若善男子、善女人等教小千界**

zhū yǒu qíng lèi jiē zhù yù liú yī lái bù huán ā luó hàn guǒ suǒ
诸有情类皆住预流、一来、不还、阿罗汉果，所

huò fú jù bù rú yǒu rén jiào yī yǒu qíng lìng qí ān zhù dú jué pú tí
获福聚不如有人教一有情令其安住独觉菩提。

hé yǐ gù jiāo shī jiā dú jué pú tí suǒ yǒu gōng dé shèng yù liú
何以故？憍尸迦，独觉菩提所有功德胜预流

dēng bǎi qiān bèi gù
等百千倍故。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén dēng jiào xiǎo qiān jiè
“**憍尸迦，若善男子、善女人等教小千界**

zhū yǒu qíng lèi jiē lìng ān zhù dú jué pú tí suǒ huò fú jù bù rú yǒu
诸有情类皆令安住独觉菩提，所获福聚不如有人

rén jiào yī yǒu qíng lìng qù wú shàng zhèng děng pú tí hé yǐ gù jiāo
人教一有情令趣无上正等菩提。何以故？憍

shī jiā ruò jiào yǒu qíng lìng qù wú shàng zhèng děng pú tí zé lìng shì jiān
尸迦，若教有情令趣无上正等菩提，则令世间

fó yǎn bú duàn
佛眼不断。

suǒ yǐ zhě hé yóu yǒu pú sà mó hē sà gù biàn yǒu yù
“**所以者何？由有菩萨摩诃萨故，便有预**

liú yī lái bù huán ā luó hàn guǒ dú jué pú tí yóu yǒu pú
流、一来、不还、阿罗汉果、独觉菩提；由有菩

sà mó hē sà gù biàn yǒu rú lái yīng zhèng děng jué zhèng dé wú
萨摩诃萨故，便有如来、应、正等觉证得无

shàngzhèngděng pú tí yóuyǒu pú sà mó hē sà gù biànyǒu fó bǎo
上 正 等 菩 提； 由 有 菩 萨 摩 诃 萨 故， 便 有 佛 宝、
fǎ bǎo sēngbǎo yī qiè shì jiān guī yī gòngyǎng yǐ shì gù jiāo
法 宝、 僧 宝， 一 切 世 间 归 依 供 养。 以 是 故， 憍
shī jiā yī qiè shì jiān ruò tiān ruò mó ruò fàn ruò shā mén ruò
尸 迦， 一 切 世 间 若 天、 若 魔、 若 梵、 若 沙 门、 若
pó luó mén jí ā sù luò rén fēi rén děng yīng yǐ wú liàng shàng miào
婆 罗 门 及 阿 素 洛、 人 非 人 等， 应 以 无 量 上 妙
huā mán tú sǎn děng xiāng yī fú yīng luò bǎo chuáng fān gài
华 鬘、 涂 散 等 香、 衣 服、 瓔 珞、 宝 幢、 幡 盖、
zhòng miào zhēn qí jì yuè dēng míng jìn zhū suǒ yǒu gòng yǎng gōng
众 妙、 珍 奇、 伎 乐、 灯 明， 尽 诸 所 有 供 养 恭
jìng zūn zhòng zàn tàn pú sà mó hē sà
敬、 尊 重 赞 叹 菩 萨 摩 诃 萨。

jiāo shī jiā yóu cǐ dāng zhī ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng
“ 憍 尸 迦， 由 此 当 知 若 善 男 子、 善 女 人 等
shū xiě rú shì shēn shēn bō rě bō luó mì duō shī tā dú sòng ruò zhuǎn
书 写 如 是 甚 深 般 若 波 罗 蜜 多 施 他 读 诵， 若 转
shū xiě guǎng lìng liú bù suǒ huò fú jù shèng qián fú jù wú liàng wú
书 写、 广 令 流 布， 所 获 福 聚 胜 前 福 聚 无 量 无
biān hé yǐ gù rú shì bō rě bō luó mì duō mì mì zàng zhōng
边。 何 以 故？ 如 是 般 若 波 罗 蜜 多 秘 密 藏 中，
guǎng shuō yī qiè shì chū shì jiān shèng shàn fǎ gù
广 说 一 切 世、 出 世 间 胜 善 法 故。

yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng zhōng suǒ shuō fǎ gù
“ 由 此 般 若 波 罗 蜜 多 秘 密 藏 中 所 说 法 故，
shì jiān biànyǒu chā dì lì dà zú pó luó mén dà zú zhǎng zhě dà zú
世 间 便 有 刹 帝 力 大 族、 婆 罗 门 大 族、 长 者 大 族、
jū shì dà zú shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
居 士 大 族 施 设 可 得； 由 此 般 若 波 罗 蜜 多 秘 密 藏
zhōng suǒ shuō fǎ gù shì jiān biànyǒu sì dà wáng zhòng tiān sān shí sān
中 所 说 法 故， 世 间 便 有 四 大 王 众 天、 三 十 三
tiān yè mó tiān dǔ shǐ duō tiān lè biàn huà tiān tā huà zì zài tiān
天、 夜 摩 天、 睹 史 多 天、 乐 变 化 天、 他 化 自 在 天
shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng zhōng suǒ shuō fǎ
施 设 可 得； 由 此 般 若 波 罗 蜜 多 秘 密 藏 中 所 说 法
gù shì jiān biànyǒu fàn zhòng tiān fàn fǔ tiān fàn huì tiān dà fàn
故， 世 间 便 有 梵 众 天、 梵 辅 天、 梵 会 天、 大 梵

tiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō
天施设可得；由此般若波罗蜜多秘密藏中所说

fǎ gù shì jiānbiànyǒuguāngtiān shǎoguāngtiān wú liàngguāngtiān
法故，世间便有光天、少光天、无量光天、

jí guāngjìngtiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
极光净天施设可得；由此般若波罗蜜多秘密藏

zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒujìngtiān shǎojìngtiān wú liàngjìng
中所说法故，世间便有净天、少净天、无量净

tiān biànjìngtiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
天、遍净天施设可得；由此般若波罗蜜多秘密藏

zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒuguǎngtiān shǎoguǎngtiān wú liàng
中所说法故，世间便有广天、少广天、无量

guǎngtiān guǎngguǒtiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì
广天、广果天施设可得；由此般若波罗蜜多秘

mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒuwú fán tiān wú rè tiān
密藏中所说法故，世间便有无烦³天、无热天、

shànxiàntiān shànjiàntiān sè jiū jìngtiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě
善现天、善见天、色究竟天施设可得；由此般若

bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒukōng wú
波罗蜜多秘密藏中所说法故，世间便有空无

biānchùtiān shí wú biānchùtiān wú suǒyǒuchùtiān fēi xiǎng fēi fēi
边处天、识无边处天、无所有处天、非想非非

xiǎngchùtiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
想处天施设可得；由此般若波罗蜜多秘密藏

zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu bù shī bō luó mì duō jìng jiè bō
中所说法故，世间便有布施波罗蜜多、净戒波

luó mì duō ān rěn bō luó mì duō jīng jìn bō luó mì duō jìng lǜ bō
罗蜜多、安忍波罗蜜多、精进波罗蜜多、静虑波

luó mì duō bō rě bō luó mì duō shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó
罗蜜多、般若波罗蜜多施设可得；由此般若波罗

mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu nèi kōng wài
蜜多秘密藏中所说法故，世间便有内空、外

kōng nèi wàikōng kōngkōng dà kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng
空、内外空、空空、大空、胜义空、有为空、

wú wéi kōng bì jìng kōng wú jì kōng sǎn kōng wú biàn yì kōng
无为空、毕竟空、无际空、散空、无变异空、

³ 大正藏：繁；永乐北藏及龙藏：烦

běnxìngkōng zì xiàngkōng gòngxiàngkōng yī qiè fǎ kōng bù kě
本性空、自相空、共相空、一切法空、不可
dé kōng wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng zì xìngkōng shī shè kě dé
得空、无性空、自性空、无性自性空施設可得；
yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiān
由此般若波罗蜜多秘密藏 中所说法故，世间
biànyǒuzhēn rú fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàngxìng bú biàn yì xìng
便有真如、法界、法性、不虚妄性、不变异性、
píngděngxìng lí shēngxìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè
平等性、离生性、法定、法住、实际、虚空界、
bù sī yì jiè shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
不思議界施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏
zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu kǔ shèng dì jí shèng dì miè
中所说法故，世间便有苦圣谛、集圣谛、灭
shèng dì dào shèng dì shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì
圣谛、道圣谛施設可得；由此般若波罗蜜多秘
mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu sì jìng lǜ sì wú liàng
密藏 中所说法故，世间便有四静虑、四无量、
sì wú sè dìng shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
四无色定施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏
zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu bā jiě tuō bā shèngchù jiǔ cì
中所说法故，世间便有八解脱、八胜处、九次
dì dìng shí biànchù shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì
第定、十遍处施設可得；由此般若波罗蜜多秘密
zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu sì niànzhù sì zhèngduàn
藏 中所说法故，世间便有四念住、四正断、
sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děngjué zhī bā shèngdào zhī shī
四神足、五根、五力、七等觉支、八圣道支施
shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù
設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏 中所说法故，
shì jiānbiànyǒukōng jiě tuōmén wú xiàng jiě tuōmén wú yuàn jiě tuō
世间便有空解脱门、无相解脱门、无愿解脱
mén shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒ
门施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏 中所
shuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu wǔ yǎn liù shéntōng shī shè kě dé yóu
说法故，世间便有五眼、六神通施設可得；由
cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiàn
此般若波罗蜜多秘密藏 中所说法故，世间便

yǒu fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi
有佛十力、四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、
dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ shī shè kě dé yóu cǐ bō rě
大喜、大舍、十八佛不共法施設可得；由此般若
bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu wú wàng
波罗蜜多秘密藏 中所说法故，世间便有无忘
shī fǎ héngzhù shěxìng shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì
失法、恒住舍性施設可得；由此般若波罗蜜多秘
mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu yī qiè zhì dào xiàng zhì
密藏 中所说法故，世间便有一切智、道相智、
yī qiè xiàng zhì shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
一切相智施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏
zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu yī qiè tuó luó ní mén yī qiè sān
中所说法故，世间便有一切陀罗尼门、一切三
mó dì mén shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōng
摩地门施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏 中
suǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu yù liú yī lái bù huán ā luó
所说法故，世间便有预流、一来、不还、阿罗
hàn jí yù liú xiàng yù liú guǒ yī lái xiàng yī lái guǒ bù huán xiàng bù
汉及预流向预流果、一来向一来果、不还向不
huánguǒ ā luó hàn xiàng ā luó hàn guǒ shī shè kě dé yóu cǐ bō rě
还果、阿罗汉向阿罗汉果施設可得；由此般若
bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu dú jué
波罗蜜多秘密藏 中所说法故，世间便有独觉
jí dú jué pú tí shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì
及独觉菩提施設可得；由此般若波罗蜜多秘密
zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu yī qiè pú sà mó hē sà jí
藏 中所说法故，世间便有一切菩萨摩诃萨及
zhū pú sà mó hē sà xíng shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì
诸菩萨摩诃萨行施設可得；由此般若波罗蜜多秘
mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu yī qiè rú lái yīng zhèng
密藏 中所说法故，世间便有一切如来、应、正
děng jué jí zhū wú shàng zhèng děng pú tí shī shè kě dé
等觉及诸⁴无上正等菩提施設可得。

fù cì jiāo shī jiā zhì xiǎoqiān jiè zhū yǒuqíng lèi ruò shàn
“复次，憍尸迦，置小千界诸有情类。若善

⁴ 大正藏：诸佛；永乐北藏及龙藏：诸

nán zǐ shàn nǚ rén děng jiàozhōngqiān jiè zhūyǒuqíng lèi jiē lìng xiū xué
男子、善女人等，教中千界诸有情类皆令修学
shí shàn yè dào yú yì yún hé shì shànán zǐ shàn nǚ rén děngyóu
十善业道，于意云何？是善男子、善女人等由
cǐ yīn yuán dé fú duō fǒu
此因缘得福多不？”

tiān dì shì yán shènduō shì zūn shènduō shàn shì
天帝释言：“甚多！世尊！甚多！善逝！”

fó yán jiāo shī jiā ruòshànán zǐ shàn nǚ rén děngshū xiě
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等书写

rú shì shèshēn bō rě bō luó mì duō shī tā dú sòng ruòzhuǎnshū xiě
如是甚深般若波罗蜜多施他读诵，若转书写、
guǎnglǐng liú bù shì shànán zǐ shàn nǚ rén děngsuǒhuò fú jù shèn
广令流布，是善男子、善女人等所获福聚甚

duō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā rú shì bō rě bō luó mì duō mì
多于前。何以故？憍尸迦，如是般若波罗蜜多秘

mì zàngzhōng guǎngshuō yī qiè wú lòu zhī fǎ shēngwénzhǒngxìng bǔ
密藏中，广说一切无漏之法，声闻种性补

tè qié luó xiū xué cǐ fǎ sù rù shēngwénzhèngxìng lí shēng dé yù
特伽罗修学此法，速入声闻正性离生，得预

liú guǒ dé yī lái guǒ dé bù huánguǒ dé ā luó hàn guǒ dú jué
流果、得一来果、得不还果、得阿罗汉果；独觉

zhǒngxìng bǔ tè qié luó xiū xué cǐ fǎ sù rù dú juézhèngxìng lí shēng
种性补特伽罗修学此法，速入独觉正性离生，

jiàn cì zhèng dé dú jué pú tí pú sà zhǒngxìng bǔ tè qié luó xiū xué cǐ
渐次证得独觉菩提；菩萨种性补特伽罗修学此

fǎ sù rù pú sà zhèngxìng lí shēng jiàn cì xiū xíngzhū pú sà xíng
法，速入菩萨正性离生，渐次修行诸菩萨行，

zhèng dé wú shàngzhèngděng pú tí
证得无上正等菩提。

jiāo shī jiā rú shì bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōng
“憍尸迦，如是般若波罗蜜多秘密藏中，

guǎngshuō yī qiè wú lòu fǎ zhě suǒwèi bù shī bō luó mì duō jìng jiè
广说一切无漏法者，所谓布施波罗蜜多、净戒

bō luó mì duō ān rěn bō luó mì duō jīng jìn bō luó mì duō jìng lǜ
波罗蜜多、安忍波罗蜜多、精进波罗蜜多、静虑

bō luó mì duō bō rě bō luó mì duō nèikōng wàikōng nèi wài
波罗蜜多、般若波罗蜜多，内空、外空、内外

kōng kōngkōng dà kōng shèng yì kōng yǒuwéikōng wú wéikōng
空、空空、大空、胜义空、有为空、无为空、
bì jìngkōng wú jì kōng sànkōng wú biàn yì kōng běnxìngkōng
毕竟空、无际空、散空、无变异空、本性空、
zì xiàngkōng gòngxiàngkōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú
自相空、共相空、一切法空、不可得空、无
xìngkōng zì xìngkōng wú xìng zì xìngkōng zhēn rú fǎ jiè fǎ
性空、自性空、无性自性空，真如、法界、法
xìng bù xū wàngxìng bú biàn yì xìng píngděngxìng lí shēngxìng
性、不虚妄性、不变异性、平等性、离生性、
fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè wú lòu sì
法定、法住、实际、虚空界、不思議界，无漏四
jìng lù sì wú liàng sì wú sè dìng bā jiě tuō bā shèngchù
静虑、四无量、四无色定，八解脱、八胜处、
jiǔ cì dì dìng shí biànchù sì niànzhù sì zhèngduàn sì shén
九次第定、十遍处，四念住、四正断、四神
zú wǔ gēn wǔ lì qī děngjué zhī bā shèngdào zhī kōng jiě
足、五根、五力、七等觉支、八圣道支，空解
tuōmén wú xiàng jiě tuōmén wú yuàn jiě tuōmén wǔ yǎn liù shén
脱门、无相解脱门、无愿解脱门，五眼、六神
tōng fó shí lì sì wú suǒwèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi
通，佛十力、四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、
dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ yī qiè zhì dào xiàng zhì
大喜、大舍、十八佛不共法，一切智、道相智、
yī qiè xiàng zhì yī qiè tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì mén jí
一切相智，一切陀罗尼门、一切三摩地门，及
yú wú liàng wú biān fó fǎ jiē shì cǐ zhōngsuǒshuō yī qiè wú lòu zhī
余无量无边佛法，皆是此中所说一切无漏之
fǎ
法。

jiāo shī jiā ruòshànnán zǐ shàn nǚ rén dèngjiào yī yǒuqíng
“**憍尸迦**，若善男子、善女人等教一有情
zhù yù liú guǒ suǒhuò fú jù yóushèngjiàohuàzhōngqiān shì jiè zhūyǒu
住预流果，所获福聚犹胜教化中千世界诸有
qíng lèi jiē lìng xiū xué shí shàn yè dào hé yǐ gù jiāo shī jiā zhūyǒu
情类皆令修学十善业道。何以故？**憍尸迦**，诸有
xiū xíng shí shàn yè dào bù miǎn dì yù pángshēng guǐ qù ruò zhū
修行十善业道不免地狱、傍生、鬼趣，若诸

yǒuqíng zhù yù liú guǒbiàn dé yǒng tuō sān è qù gù kuàngjiào lìng zhù
有情住预流果便得永脱三恶趣故，况教令住

yī lái bù huán ā luó hàn guǒ suǒ huò fú jù ér bú shèng bǐ
一来、不还、阿罗汉果所获福聚而不胜彼！

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng jiào zhōng qiān
“憍尸迦，若善男子、善女人等教中千

jiè zhū yǒuqíng lèi jiē zhù yù liú yī lái bù huán ā luó hàn guǒ
界诸有情类皆住预流、一来、不还、阿罗汉果，

suǒ huò fú jù bù rú yǒu rén jiào yī yǒuqíng lìng qí ān zhù dú jué pú tí
所获福聚不如有人教一有情令其安住独觉菩提。

hé yǐ gù jiāo shī jiā dú jué pú tí suǒ yǒu gōng dé shèng yù liú
何以故？憍尸迦，独觉菩提所有功德胜预流

děng bǎi qiān bèi gù
等百千倍故。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng jiào zhōng qiān
“憍尸迦，若善男子、善女人等教中千

jiè zhū yǒuqíng lèi lìng qí ān zhù dú jué pú tí suǒ huò fú jù bù rú
界诸有情类令其安住独觉菩提，所获福聚不如

yǒu rén jiào yī yǒuqíng lìng qù wú shàng zhèng děng pú tí hé yǐ gù
有人教一有情令趣无上正等菩提。何以故？

jiāo shī jiā ruò jiào yǒuqíng lìng qù wú shàng zhèng děng pú tí zé lìng shì
憍尸迦，若教有情令趣无上正等菩提，则令世

jiān fó yǎn bú duàn
间佛眼不断。

suǒ yǐ zhě hé yóu yǒu pú sà mó hē sà gù biànyǒu yù
“所以者何？由有菩萨摩诃萨故，便有预

liú yī lái bù huán ā luó hàn guǒ dú jué pú tí yóu yǒu pú
流、一来、不还、阿罗汉果、独觉菩提；由有菩

sà mó hē sà gù biànyǒu rú lái yīng zhèng děng jué zhèng dé wú
萨摩诃萨故，便有如来、应、正等觉证得无

shàng zhèng děng pú tí yóu yǒu pú sà mó hē sà gù biànyǒu fó bǎo
上正等菩提；由有菩萨摩诃萨故，便有佛宝、

fǎ bǎo sēng bǎo yī qiè shì jiān guī yī gòng yǎng yǐ shì gù jiāo
法宝、僧宝，一切世间归依供养。以是故，憍

shī jiā yī qiè shì jiān ruò tiān ruò mó ruò fàn ruò shā mén ruò
尸迦，一切世间若天、若魔、若梵、若沙门、若

pó luó mén jí ā sù luò rén fēi rén děng yīng yǐ wú liàng shàng miào
婆罗门及阿素洛、人非人等，应以无量上妙

huāmán tú sǎnděngxiāng yī fú yīng luò bǎochuáng fān gài
华鬘、涂散等香、衣服、璎珞、宝幢、幡盖、
zhòngmiào zhēn qí jì yuè dēngmíng jìn zhū suǒ yǒu gòng yǎng gōng
众妙、珍奇、伎乐、灯明，尽诸所有供养恭
jìng zūnzhòng zàn tàn pú sà mó hē sà
敬、尊重赞叹菩萨摩诃萨。

jiāo shī jiā yóu cǐ dāng zhī ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng
“僬尸迦，由此当知若善男子、善女人等

shū xiě rú shì shēnshēn bō rě bō luó mì duō shī tā dú sòng ruò zhuǎn
书写如是甚深般若波罗蜜多施他读诵，若转
shū xiě guǎng lìng liú bù suǒ huò fú jù shèng qián fú jù wú liàng wú
书写、广令流布，所获福聚胜前福聚无量无
biān hé yǐ gù rú shì bō rě bō luó mì duō mì mì zàng zhōng
边。何以故？如是般若波罗蜜多秘密藏中，
guǎng shuō yī qiè shì chū shì jiān shèng shàn fǎ gù
广说一切世、出世间胜善法故。

yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng zhōng suǒ shuō fǎ gù
“由此般若波罗蜜多秘密藏中所说法故，

shì jiān biàn yǒu chā dì lì dà zú pó luó mén dà zú zhǎng zhě dà zú
世间便有刹帝力大族、婆罗门大族、长者大族、
jū shì dà zú shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
居士大族施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏
zhōng suǒ shuō fǎ gù shì jiān biàn yǒu sì dà wáng zhòng tiān sān shí sān
中所说法故，世间便有四大王众天、三十三
tiān yè mó tiān dǔ shǐ duō tiān lè biàn huà tiān tā huà zì zài tiān
天、夜摩天、睹史多天、乐变化天、他化自在天
shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng zhōng suǒ shuō fǎ
施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏中所说法
gù shì jiān biàn yǒu fàn zhòng tiān fàn fǔ tiān fàn huì tiān dà fàn
故，世间便有梵众天、梵辅天、梵会天、大梵
tiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng zhōng suǒ shuō
天施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏中所说
fǎ gù shì jiān biàn yǒu guāng tiān shǎo guāng tiān wú liàng guāng tiān
法故，世间便有光天、少光天、无量光天、
jí guāng jìng tiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
极光净天施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏
zhōng suǒ shuō fǎ gù shì jiān biàn yǒu jìng tiān shǎo jìng tiān wú liàng jìng
中所说法故，世间便有净天、少净天、无量净

tiān biànjìng tiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
天、遍净天施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏
zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒuguǎngtiān shǎoguǎngtiān wú liàng
中所说法故，世间便有广天、少广天、无量
guǎngtiān guǎngguǒtiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì
广天、广果天施設可得；由此般若波罗蜜多秘
mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu wú fán tiān wú rè tiān
密藏中所说法故，世间便有无烦⁵天、无热天、
shànxiàntiān shànjiàntiān sè jiū jìngtiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě
善现天、善见天、色究竟天施設可得；由此般若
bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒukōng wú
波罗蜜多秘密藏中所说法故，世间便有空无
biānchùtiān shí wú biānchùtiān wú suǒyǒuchùtiān fēi xiǎng fēi fēi
边处天、识无边处天、无所有处天、非想非非
xiǎngchùtiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
想处天施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏
zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu bù shī bō luó mì duō jìng jiè bō
中所说法故，世间便有布施波罗蜜多、净戒波
luó mì duō ān rěn bō luó mì duō jīng jìn bō luó mì duō jìng lǜ bō
罗蜜多、安忍波罗蜜多、精进波罗蜜多、静虑波
luó mì duō bō rě bō luó mì duō shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó
罗蜜多、般若波罗蜜多施設可得；由此般若波罗
mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu nèi kōng wài
蜜多秘密藏中所说法故，世间便有内空、外
kōng nèi wàikōng kōngkōng dà kōng shèng yì kōng yǒuwéikōng
空、内外空、空空、大空、胜义空、有为空、
wú wéikōng bì jìngkōng wú jì kōng sànkōng wú biàn yì kōng
无为空、毕竟空、无际空、散空、无变异空、
běnxìngkōng zì xiàngkōng gòngxiàngkōng yī qiè fǎ kōng bù kě
本性空、自相空、共相空、一切法空、不可
dé kōng wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng zì xìngkōng shī shè kě dé
得空、无性空、自性空、无性自性空施設可得；
yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiān
由此般若波罗蜜多秘密藏中所说法故，世间
biànyǒuzhēn rú fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàngxìng bú biàn yì xìng
便有真如、法界、法性、不虚妄性、不变异性、

⁵ 大正藏：繁；永乐北藏及龙藏：烦

píngděngxìng lí shēngxìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè
平等性、离生性、法定、法住、实际、虚空界、

bù sī yì jiè shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
不思議界施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏

zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu kǔ shèng dì jí shèng dì miè
中所说法故，世间便有苦圣谛、集圣谛、灭

shèng dì dào shèng dì shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì
圣谛、道圣谛施設可得；由此般若波罗蜜多秘

mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu sì jìng lǜ sì wú liàng
密藏中所说法故，世间便有四静虑、四无量、

sì wú sè dìng shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
四无色定施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏

zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu bā jiě tuō bā shèng chù jiǔ cì
中所说法故，世间便有八解脱、八胜处、九次

dì dìng shí biàn chù shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì
第定、十遍处施設可得；由此般若波罗蜜多秘密

zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu sì niàn zhù sì zhèng duàn
藏中所说法故，世间便有四念住、四正断、

sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā shèng dào zhī shī
四神足、五根、五力、七等觉支、八圣道支施

shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù
設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏中所说法故，

shì jiānbiànyǒu kōng jiě tuō mén wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō
世间便有空解脱门、无相解脱门、无愿解脱

mén shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒ
门施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏中所

shuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu wǔ yǎn liù shéntōng shī shè kě dé yóu
说法故，世间便有五眼、六神通施設可得；由

cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiàn
此般若波罗蜜多秘密藏中所说法故，世间便

yǒu fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi
有佛十力、四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、

dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ shī shè kě dé yóu cǐ bō rě
大喜、大舍、十八佛不共法施設可得；由此般若

bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu wú wàng
波罗蜜多秘密藏中所说法故，世间便有无忘

shī fǎ héngzhù shěxìng shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì
失法、恒住舍性施設可得；由此般若波罗蜜多秘

mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu yī qiè zhì dào xiàng zhì
密藏中所说法故，世间便有一切智、道相智、

yī qiè xiàng zhì shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
一切相智施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏

zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu yī qiè tuó luó ní mén yī qiè sān
中所说法故，世间便有一切陀罗尼门、一切三

mó dì mén shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōng
摩地门施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏中

suǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu yù liú yī lái bù huán ā luó
所说法故，世间便有预流、一来、不还、阿罗

hàn jí yù liú xiàng yù liú guǒ yī lái xiàng yī lái guǒ bù huán xiàng bù
汉及预流向预流果、一来向一来果、不还向不

huánguǒ ā luó hàn xiàng ā luó hàn guǒ shī shè kě dé yóu cǐ bō rě
还果、阿罗汉向阿罗汉果施設可得；由此般若

bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu dú jué
波罗蜜多秘密藏中所说法故，世间便有独觉

jí dú jué pú tí shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì
及独觉菩提施設可得；由此般若波罗蜜多秘密

zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu yī qiè pú sà mó hē sà jí
藏中所说法故，世间便有一切菩萨摩诃萨及

zhū pú sà mó hē sà xíng shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì
诸菩萨摩诃萨行施設可得；由此般若波罗蜜多秘

mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu yī qiè rú lái yīng zhèng
密藏中所说法故，世间便有一切如来、应、正

děngjué jí zhū wú shàngzhèngděng pú tí shī shè kě dé
等觉及诸⁶无上正等菩提施設可得。

fù cì jiāo shī jiā zhì zhōngqiān jiè zhū yǒuqíng lèi ruò
“复次，憍尸迦，置中千界诸有情类。若

shànnán zǐ shàn nǚ rén děngjiàohuà sānqiān dà qiān shì jiè zhū yǒuqíng
善男子、善女人等教化三千大千世界诸有情

lèi jiē lìng xiū xué shí shàn yè dào yú yì yún hé shì shànnán zǐ
类皆令修学十善业道，于意云何？是善男子、

shàn nǚ rén děngyóu cǐ yīn yuán dé fú duō fǒu
善女人等由此因缘得福多不？”

tiān dì shì yán shènduō shì zūn shènduō shàn shì
天帝释言：“甚多！世尊！甚多！善逝！”

⁶ 大正藏：诸佛；永乐北藏及龙藏：诸

fó yán jiāo shī jiā ruò shànán zǐ shàn nǚ rén dēngshū xiě
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等书写

rú shì shēnshēn bō ruò bō luó mì duō shī tā dú sòng ruò zhuǎnshū xiě
如是甚深般若波罗蜜多施他读诵，若转书写、

guǎnglǐng liú bù shì shànán zǐ shàn nǚ rén dēngsuǒ huò fú jù shèn
广令流布，是善男子、善女人等所获福聚甚

duō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā rú shì bō rě bō luó mì duō mì
多于前。何以故？憍尸迦，如是般若波罗蜜多秘

mì zàngzhōng guǎngshuō yī qiè wú lòu zhī fǎ shēngwénzhǒng xìng bǔ
密藏中，广说一切无漏之法，声闻种性补

tè qié luó xiū xué cǐ fǎ sù rù shēngwénzhèng xìng lí shēng dé yù
特伽罗修学此法，速入声闻正性离生，得预

liú guǒ dé yī lái guǒ dé bù huánguǒ dé ā luó hàn guǒ dú jué
流果、得一来果、得不还果、得阿罗汉果；独觉

zhǒng xìng bǔ tè qié luó xiū xué cǐ fǎ sù rù dú jué zhèng xìng lí shēng
种性补特伽罗修学此法，速入独觉正性离生，

jiàn cì zhèng dé dú jué pú tí pú sà zhǒng xìng bǔ tè qié luó xiū xué cǐ
渐次证得独觉菩提；菩萨种性补特伽罗修学此

fǎ sù rù pú sà zhèng xìng lí shēng jiàn cì xiū xíng zhū pú sà xíng
法，速入菩萨正性离生，渐次修行诸菩萨行，

zhèng dé wú shàng zhèng děng pú tí
证得无上正等菩提。

jiāo shī jiā rú shì bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōng
“憍尸迦，如是般若波罗蜜多秘密藏中，

guǎngshuō yī qiè wú lòu fǎ zhě suǒ wèi bù shī bō luó mì duō jìng jiè
广说一切无漏法者，所谓布施波罗蜜多、净戒

bō luó mì duō ān rěn bō luó mì duō jīng jìn bō luó mì duō jìng lǜ
波罗蜜多、安忍波罗蜜多、精进波罗蜜多、静虑

bō luó mì duō bō rě bō luó mì duō nèi kōng wài kōng nèi wài
波罗蜜多、般若波罗蜜多，内空、外空、内外

kōng kōng kōng dà kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng wú wéi kōng
空、空空、大空、胜义空、有为空、无为空、

bì jìng kōng wú jì kōng sàn kōng wú biàn yì kōng běn xìng kōng
毕竟空、无际空、散空、无变异空、本性空、

zì xiàng kōng gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú
自相空、共相空、一切法空、不可得空、无

xìng kōng zì xìng kōng wú xìng zì xìng kōng zhēn rú fǎ jiè fǎ
性空、自性空、无性自性空，真如、法界、法

xìng bù xū wàngxìng bú biàn yì xìng píngděngxìng lí shēngxìng
性、不虚妄性、不变异性、平等性、离生性、
fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè wú lòu sì
法定、法住、实际、虚空界、不思議界，无漏四
jìng lù sì wú liàng sì wú sè dìng bā jiě tuō bā shèngchù
静虑、四无量、四无色定，八解脱、八胜处、
jiǔ cì dì dìng shí biànchù sì niànzhù sì zhèngduàn sì shén
九次第定、十遍处，四念住、四正断、四神
zú wǔ gēn wǔ lì qī děngjué zhī bā shèngdào zhī kōng jiě
足、五根、五力、七等觉支、八圣道支，空解
tuōmén wú xiàng jiě tuōmén wú yuàn jiě tuōmén wǔ yǎn liù shén
脱门、无相解脱门、无愿解脱门，五眼、六神
tōng fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi
通，佛十力、四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、
dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ yī qiè zhì dào xiàng zhì
大喜、大舍、十八佛不共法，一切智、道相智、
yī qiè xiàng zhì yī qiè tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì mén jí
一切相智，一切陀罗尼门、一切三摩地门，及
yú wú liàng wú biān fó fǎ jiē shì cǐ zhōng suǒ shuō yī qiè wú lòu zhī
余无量无边佛法，皆是此中所说一切无漏之
fǎ
法。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng jiào yī yǒu qíng
“**憍尸迦，若善男子、善女人等教一有情**
zhù yù liú guǒ suǒ huò fú jù yóu shèng jiào huà rú shì sān qiān dà qiān shì
住预流果，所获福聚犹胜教化如是三千大千世
jiè zhū yǒu qíng lèi jiē lìng xiū xué shí shàn yè dào hé yǐ gù jiāo shī
界诸有情类皆令修学十善业道。何以故？憍尸
jiā zhū yǒu xiū xíng shí shàn yè dào bù miǎn dì yù páng shēng guǐ
迦，诸有修行十善业道不免地狱、傍生、鬼
qù ruò zhū yǒu qíng zhù yù liú guǒ biàn dé yǒng tuō sān è qù gù kuàng
趣，若诸有情住预流果便得永脱三恶趣故，况
jiào lìng zhù yī lái bù huán ā luó hàn guǒ suǒ huò fú jù ér bú shèng
教令住一来、不还、阿罗汉果所获福聚而不胜
bǐ
彼！

dà bō rě bō luó mì duō jīng juàn dì yī bǎi sān shí èr
大般若波罗蜜多经卷第一百三十二

táng sān zàng fǎ shī xuán zàng fèng zhào yì
唐三藏法师玄奘奉 诏译

chū fēn jiào liàng gōng dé pǐn dì sān shí zhī sān shí
初分校量功德品第三十之三

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng jiào huà sān qiān
“**憍尸迦，若善男子、善女人等教化三千**

dà qiān shì jiè zhū yǒu qíng lèi jiē zhù yù liú yī lái bù huán ā
大千世界诸有情类皆住预流、一来、不还、阿

luó hàn guǒ suǒ huò fú jù bù rú yǒu rén jiào yī yǒu qíng lìng qí ān zhù
罗汉果，所获福聚不如有人教一有情令其安住

dú jué pú tí hé yǐ gù jiāo shī jiā dú jué pú tí suǒ yǒu gōng dé
独觉菩提。何以故？憍尸迦，独觉菩提所有功德

shèng yù liú děng bǎi qiān bèi gù
胜预流等百千倍故。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng jiào huà sān qiān
“**憍尸迦，若善男子、善女人等教化三千**

dà qiān shì jiè zhū yǒu qíng lèi jiē lìng ān zhù dú jué pú tí suǒ huò fú
大千世界诸有情类皆令安住独觉菩提，所获福

jù bù rú yǒu rén jiào yī yǒu qíng lìng qù wú shàng zhèng děng pú tí hé
聚不如有人教一有情令趣无上正等菩提。何

yǐ gù jiāo shī jiā ruò jiào yǒu qíng lìng qù wú shàng zhèng děng pú tí
以故？憍尸迦，若教有情令趣无上正等菩提，

zé lìng shì jiān fó yǎn bú duàn
则令世间佛眼不断。

suǒ yǐ zhě hé yóu yǒu pú sà mó hē sà gù biàn yǒu yù
“**所以者何？由有菩萨摩诃萨故，便有预**

liú yī lái bù huán ā luó hàn guǒ dú jué pú tí yóu yǒu pú
流、一来、不还、阿罗汉果、独觉菩提；由有菩

sà mó hē sà gù biàn yǒu rú lái yīng zhèng děng jué zhèng dé wú
萨摩诃萨故，便有如来、应、正等觉证得无

shàng zhèng děng pú tí yóu yǒu pú sà mó hē sà gù biàn yǒu fó bǎo
上正等菩提；由有菩萨摩诃萨故，便有佛宝、

fǎ bǎo sēngbǎo yī qiè shì jiān guī yī gòngyǎng yǐ shì gù jiāo
法宝、僧宝，一切世间归依供养。以是故，憍
shī jiā yī qiè shì jiān ruò tiān ruò mó ruò fàn ruò shā mén ruò
尸迦，一切世间若天、若魔、若梵、若沙门、若
pó luó mén jí ā sù luò rén fēi rén děng yīng yǐ wú liàng shàng miào
婆罗门及阿素洛、人非人等，应以无量上妙
huāmán tú sǎn děng xiāng yī fú yīng luò bǎo chuáng fān gài
华鬘、涂散等香、衣服、瓔珞、宝幢、幡盖、
zhòng miào zhēn qí jì yuè dēng míng jìn zhū suǒ yǒu gòng yǎng gōng
众妙、珍奇、伎乐、灯明，尽诸所有供养恭
jìng zūn zhòng zàn tàn pú sà mó hē sà
敬、尊重赞叹菩萨摩诃萨。

jiāo shī jiā yóu cǐ dāng zhī ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng
“憍尸迦，由此当知若善男子、善女人等
shū xiě rú shì shèn shēn bō rě bō luó mì duō shī tā dú sòng ruò zhuǎn
书写如是甚深般若波罗蜜多施他读诵，若转
shū xiě guǎng lìng liú bù suǒ huò fú jù shèng qián fú jù wú liàng wú
书写、广令流布，所获福聚胜前福聚无量无
biān hé yǐ gù rú shì bō rě bō luó mì duō mì mì zàng zhōng
边。何以故？如是般若波罗蜜多秘密藏中，
guǎng shuō yī qiè shì chū shì jiān shèng shàn fǎ gù
广说一切世、出世间胜善法故。

yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng zhōng suǒ shuō fǎ gù
“由此般若波罗蜜多秘密藏中所说法故，
shì jiān biàn yǒu chā dì lì dà zú pó luó mén dà zú zhǎng zhě dà zú
世间便有刹帝力大族、婆罗门大族、长者大族、
jū shì dà zú shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
居士大族施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏
zhōng suǒ shuō fǎ gù shì jiān biàn yǒu sì dà wáng zhòng tiān sān shí sān
中所说法故，世间便有四大王众天、三十三
tiān yè mó tiān dǔ shǐ duō tiān lè biàn huà tiān tā huà zì zài tiān
天、夜摩天、睹史多天、乐变化天、他化自在天
shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng zhōng suǒ shuō fǎ
施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏中所说法
gù shì jiān biàn yǒu fàn zhòng tiān fàn fǔ tiān fàn huì tiān dà fàn
故，世间便有梵众天、梵辅天、梵会天、大梵
tiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng zhōng suǒ shuō
天施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏中所说

fǎ gù shì jiānbiànyǒuguāngtiān shǎoguāngtiān wú liàngguāngtiān
法故，世间便有光天、少光天、无量光天、
jí guāngjìngtiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
极光净天施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏
zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒujìngtiān shǎojìngtiān wú liàngjìng
中所说法故，世间便有净天、少净天、无量净
tiān biànjìngtiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
天、遍净天施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏
zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒuguǎngtiān shǎoguǎngtiān wú liàng
中所说法故，世间便有广天、少广天、无量
guǎngtiān guǎngguǒtiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì
广天、广果天施設可得；由此般若波罗蜜多秘
mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒuwú fán tiān wú rè tiān
密藏中所说法故，世间便有无烦⁷天、无热天、
shànxiàntiān shànjiàntiān sè jiū jìngtiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě
善现天、善见天、色究竟天施設可得；由此般若
bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒukōng wú
波罗蜜多秘密藏中所说法故，世间便有空无
biānchùtiān shí wú biānchùtiān wú suǒyǒuchùtiān fēi xiǎng fēi fēi
边处天、识无边处天、无所有处天、非想非非
xiǎngchùtiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
想处天施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏
zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu bù shī bō luó mì duō jìng jiè bō
中所说法故，世间便有布施波罗蜜多、净戒波
luó mì duō ān rěn bō luó mì duō jīng jìn bō luó mì duō jìng lù bō
罗蜜多、安忍波罗蜜多、精进波罗蜜多、静虑波
luó mì duō bō rě bō luó mì duō shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó
罗蜜多、般若波罗蜜多施設可得；由此般若波罗
mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu nèi kōng wài
蜜多秘密藏中所说法故，世间便有内空、外
kōng nèi wàikōng kōngkōng dà kōng shèng yì kōng yǒuwéikōng
空、内外空、空空、大空、胜义空、有为空、
wú wéikōng bì jìngkōng wú jì kōng sànkōng wú biàn yì kōng
无为空、毕竟空、无际空、散空、无变异空、
běnxìngkōng zì xiàngkōng gòngxiàngkōng yī qiè fǎ kōng bù kě
本性空、自相空、共相空、一切法空、不可

⁷ 大正藏：繁；永乐北藏及龙藏：烦

dé kōng wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng zì xìngkōng shī shè kě dé
得空、无性空、自性空、无性自性空施設可得；

yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiān
由此般若波罗蜜多秘密藏中所说法故，世间

biànyǒuzhēn rú fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàngxìng bú biàn yì xìng
便有真如、法界、法性、不虚妄性、不变异性、

píngděngxìng lí shēngxìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè
平等性、离生性、法定、法住、实际、虚空界、

bù sī yì jiè shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
不思議界施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏

zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu kǔ shèng dì jí shèng dì miè
中所说法故，世间便有苦圣谛、集圣谛、灭

shèng dì dào shèng dì shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì
圣谛、道圣谛施設可得；由此般若波罗蜜多秘

mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu sì jìng lǜ sì wú liàng
密藏中所说法故，世间便有四静虑、四无量、

sì wú sè dìng shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
四无色定施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏

zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu bā jiě tuō bā shèngchù jiǔ cì
中所说法故，世间便有八解脱、八胜处、九次

dì dìng shí biànchù shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì
第定、十遍处施設可得；由此般若波罗蜜多秘密

zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu sì niànzhù sì zhèngduàn
藏中所说法故，世间便有四念住、四正断、

sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děngjué zhī bā shèngdào zhī shī
四神足、五根、五力、七等觉支、八圣道支施

shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù
設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏中所说法故，

shì jiānbiànyǒukōng jiě tuōmén wú xiàng jiě tuōmén wú yuàn jiě tuō
世间便有空解脱门、无相解脱门、无愿解脱

mén shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒ
门施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏中所

shuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu wǔ yǎn liù shéntōng shī shè kě dé yóu
说法故，世间便有五眼、六神通施設可得；由

cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiàn
此般若波罗蜜多秘密藏中所说法故，世间便

yǒu fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi
有佛十力、四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、

dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ shī shè kě dé yóu cǐ bō rě
大喜、大舍、十八佛不共法施設可得；由此般若
bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu wú wàng
波罗蜜多秘密藏中所说法故，世间便有无忘
shī fǎ héngzhù shěxìng shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì
失法、恒住舍性施設可得；由此般若波罗蜜多秘
mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu yī qiè zhì dào xiàng zhì
密藏中所说法故，世间便有一切智、道相智、
yī qiè xiàng zhì shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
一切相智施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏
zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu yī qiè tuó luó ní mén yī qiè sān
中所说法故，世间便有一切陀罗尼门、一切三
mó dì mén shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōng
摩地门施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏中
suǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu yù liú yī lái bù huán ā luó
所说法故，世间便有预流、一来、不还、阿罗
hàn jí yù liú xiàng yù liú guǒ yī lái xiàng yī lái guǒ bù huán xiàng bù
汉及预流向预流果、一来向一来果、不还向不
huánguǒ ā luó hàn xiàng ā luó hànguǒ shī shè kě dé yóu cǐ bō rě
还果、阿罗汉向阿罗汉果施設可得；由此般若
bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu dú jué
波罗蜜多秘密藏中所说法故，世间便有独觉
jí dú jué pú tí shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì
及独觉菩提施設可得；由此般若波罗蜜多秘密
zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu yī qiè pú sà mó hē sà jí
藏中所说法故，世间便有一切菩萨摩诃萨及
zhū pú sà mó hē sà xíng shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì
诸菩萨摩诃萨行施設可得；由此般若波罗蜜多秘
mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu yī qiè rú lái yīng zhèng
密藏中所说法故，世间便有一切如来、应、正
děngjué jí zhū wú shàngzhèngděng pú tí shī shè kě dé
等觉及诸⁸无上正等菩提施設可得。

fù cì jiāo shī jiā zhì cǐ sānqiān dà qiān shì jiè zhū yǒuqíng
“复次，憍尸迦，置此三千大千世界诸有情

lèi ruò shànánán zǐ shàn nǚ rén děngjiàohuà shí fāng gè rú jìng qié shā
类。若善男子、善女人等教化十方各如殒伽沙

⁸ 大正藏：诸佛；永乐北藏及龙藏：诸

děng shì jiè zhū yǒu qíng lèi jiē lìng xiū xué shí shàn yè dào yú yì yún hé
等世界诸有情类皆令修学十善业道，于意云何？

shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng yóu cǐ yīn yuán dé fú duō fǒu
是善男子、善女人等由此因缘得福多不？”

tiān dì shì yán shènduō shì zūn shènduō shàn shì
天帝释言：“甚多！世尊！甚多！善逝！”

fó yán jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng shū xiě
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等书写

rú shì shèn shēn bō rě bō luó mì duō shī tā dú sòng ruò zhuǎn shū xiě
如是甚深般若波罗蜜多施他读诵，若转书写、

guǎng lìng liú bù shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng suǒ huò fú jù shèn
广令流布，是善男子、善女人等所获福聚甚

duō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā rú shì bō rě bō luó mì duō mì
多于前。何以故？憍尸迦，如是般若波罗蜜多秘

mì zàng zhōng guǎng shuō yī qiè wú lòu zhī fǎ shēng wén zhǒng xìng bǔ
密藏中，广说一切无漏之法，声闻种性补

tè qié luó xiū xué cǐ fǎ sù rù shēng wén zhèng xìng lí shēng dé yù
特伽罗修学此法，速入声闻正性离生，得预

liú guǒ dé yī lái guǒ dé bù huán guǒ dé ā luó hàn guǒ dú jué
流果、得一来果、得不还果、得阿罗汉果；独觉

zhǒng xìng bǔ tè qié luó xiū xué cǐ fǎ sù rù dú jué zhèng xìng lí shēng
种性补特伽罗修学此法，速入独觉正性离生，

jiàn cì zhèng dé dú jué pú tí pú sà zhǒng xìng bǔ tè qié luó xiū xué cǐ
渐次证得独觉菩提；菩萨种性补特伽罗修学此

fǎ sù rù pú sà zhèng xìng lí shēng jiàn cì xiū xíng zhū pú sà xíng
法，速入菩萨正性离生，渐次修行诸菩萨行，

zhèng dé wú shàng zhèng děng pú tí
证得无上正等菩提。

jiāo shī jiā rú shì bō rě bō luó mì duō mì mì zàng zhōng
“憍尸迦，如是般若波罗蜜多秘密藏中，

guǎng shuō yī qiè wú lòu fǎ zhě suǒ wèi bù shī bō luó mì duō jìng jiè
广说一切无漏法者，所谓布施波罗蜜多、净戒

bō luó mì duō ān rěn bō luó mì duō jīng jìn bō luó mì duō jìng lù
波罗蜜多、安忍波罗蜜多、精进波罗蜜多、静虑

bō luó mì duō bō rě bō luó mì duō nèi kōng wài kōng nèi wài
波罗蜜多、般若波罗蜜多，内空、外空、内外

kōng kōng kōng dà kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng wú wéi kōng
空、空空、大空、胜义空、有为空、无为空、

bì jìng kōng wú jì kōng sànkōng wú biàn yì kōng běnxìng kōng
毕竟空、无际空、散空、无变异空、本性空、
zì xiàng kōng gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú
自相空、共相空、一切法空、不可得空、无
xìng kōng zì xìng kōng wú xìng zì xìng kōng zhēn rú fǎ jiè fǎ
性空、自性空、无性自性空，真如、法界、法
xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì xìng píngděng xìng lí shēng xìng
性、不虚妄性、不变异性、平等性、离生性、
fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè wú lòu sì
法定、法住、实际、虚空界、不思議界，无漏四
jìng lù sì wú liàng sì wú sè dìng bā jiě tuō bā shèng chù
静虑、四无量、四无色定，八解脱、八胜处、
jiǔ cì dì dìng shí biàn chù sì niàn zhù sì zhèng duàn sì shén
九次第定、十遍处，四念住、四正断、四神
zú wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā shèng dào zhī kōng jiě
足、五根、五力、七等觉支、八圣道支，空解
tuō mén wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō mén wǔ yǎn liù shén
脱门、无相解脱门、无愿解脱门，五眼、六神
tōng fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi
通，佛十力、四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、
dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ yī qiè zhì dào xiàng zhì
大喜、大舍、十八佛不共法，一切智、道相智、
yī qiè xiàng zhì yī qiè tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì mén jí
一切相智，一切陀罗尼门、一切三摩地门，及
yú wú liàng wú biān fó fǎ jiē shì cǐ zhōng suǒ shuō yī qiè wú lòu zhī
余无量无边佛法，皆是此中所说一切无漏之
fǎ
法。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng jiào yī yǒu qíng
“**憍尸迦**，若善男子、善女人等教一有情

zhù yù liú guǒ suǒ huò fú jù yóu shèng jiào huà shí fāng gè rú jìng qié shā
住预流果，所获福聚犹胜教化十方各如殍伽沙

jiè zhū yǒu qíng lèi jiē lìng xiū xué shí shàn yè dào hé yǐ gù jiāo shī
界诸有情类皆令修学十善业道。何以故？**憍尸**

jiā zhū yǒu qíng lèi xiū xíng shí shàn yè dào bù miǎn dì yù páng shēng
迦，诸有情类⁹修行十善业道不免地狱、傍生、

⁹ 大正藏：有；永乐北藏及龙藏：有情类

guǐ qù ruò zhū yǒu qíng zhù yù liú guǒ biàn dé yǒng tuō sān è qù gù
鬼趣，若诸有情住预流果便得永脱三恶趣故，

kuàng jiào lìng zhù yī lái bù huán ā luó hàn guǒ suǒ huò fú jù ér bù
况教令住一来、不还、阿罗汉果所获福聚而不

shèng bǐ
胜彼！

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén dēng jiào huà shí fāng
“憍尸迦，若善男子、善女人等教化十方

gè rú jìng qié shā dēng shì jiè zhū yǒu qíng lèi jiē zhù yù liú yī lái bù
各如殑伽沙等世界诸有情类皆住预流、一来、不

huán ā luó hàn guǒ suǒ huò fú jù bù rú yǒu rén jiào yī yǒu qíng lìng qí
还、阿罗汉果，所获福聚不如有人教一有情令其

ān zhù dú jué pú tí hé yǐ gù jiāo shī jiā dú jué pú tí suǒ yǒu
安住独觉菩提。何以故？憍尸迦，独觉菩提所有

gōng dé shèng yù liú dēng bǎi qiān bèi gù
功德胜预流等百千倍故。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén dēng jiào huà shí fāng
“憍尸迦，若善男子、善女人等教化十方

gè rú jìng qié shā dēng shì jiè zhū yǒu qíng lèi jiē lìng ān zhù dú jué pú tí
各如殑伽沙等世界诸有情类皆令安住独觉菩提，

suǒ huò fú jù bù rú yǒu rén jiào yī yǒu qíng lìng qù wú shàng zhèng dēng pú
所获福聚不如有人教一有情令趣无上正等菩

tí hé yǐ gù jiāo shī jiā ruò jiào yǒu qíng lìng qù wú shàng zhèng dēng
提。何以故？憍尸迦，若教有情令趣无上正等

pú tí zé lìng shì jiān fó yǎn bú duàn
菩提，则令世间佛眼不断。

suǒ yǐ zhě hé yóu yǒu pú sà mó hē sà gù biànyǒu yù
“所以者何？由有菩萨摩诃萨故，便有预

liú yī lái bù huán ā luó hàn guǒ dú jué pú tí yóu yǒu pú
流、一来、不还、阿罗汉果、独觉菩提；由有菩

sà mó hē sà gù biànyǒu rú lái yīng zhèng dēng jué zhèng dé wú
萨摩诃萨故，便有如来、应、正等觉证得无

shàng zhèng dēng pú tí yóu yǒu pú sà mó hē sà gù biànyǒu fó bǎo
上正等菩提；由有菩萨摩诃萨故，便有佛宝、

fǎ bǎo sēng bǎo yī qiè shì jiān guī yī gòng yǎng yǐ shì gù jiāo
法宝、僧宝，一切世间归依供养。以是故，憍

shī jiā yī qiè shì jiān ruò tiān ruò mó ruò fàn ruò shā mén ruò
尸迦，一切世间若天、若魔、若梵、若沙门、若

pó luó mén jí ā sù luò rén fēi rén děng yīng yǐ wú liàng shàng miào
婆罗门及阿素洛、人非人等，应以无量上妙
huā mán tú sǎn děng xiāng yī fú yīng luò bǎo chuáng fān gài
华鬘、涂散等香、衣服、瓔珞、宝幢、幡盖、
zhòng miào zhēn qí jì yuè dēng míng jìn zhū suǒ yǒu gòng yǎng gōng
众妙、珍奇、伎乐、灯明，尽诸所有供养恭
jìng zūn zhòng zàn tàn pú sà mó hē sà
敬、尊重赞叹菩萨摩诃萨。

jiāo shī jiā yóu cǐ dāng zhī ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng
“**僬尸迦，由此当知若善男子、善女人等**
shū xiě rú shì shēn shēn bō rě bō luó mì duō shī tā dú sòng ruò zhuǎn
书写如是甚深般若波罗蜜多施他读诵，若转
shū xiě guǎng lìng liú bù suǒ huò fú jù shèng qián fú jù wú liàng wú
书写、广令流布，所获福聚胜前福聚无量无
biān hé yǐ gù rú shì bō rě bō luó mì duō mì mì zàng zhōng
边。何以故？如是般若波罗蜜多秘密藏中，
guǎng shuō yī qiè shì chū shì jiān shèng shàn fǎ gù
广说一切世、出世间胜善法故。

yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng zhōng suǒ shuō fǎ gù
“**由此般若波罗蜜多秘密藏中所说法故，**
shì jiān biàn yǒu chā dì lì dà zú pó luó mén dà zú zhǎng zhě dà zú
世间便有刹帝力大族、婆罗门大族、长者大族、
jū shì dà zú shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
居士大族施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏
zhōng suǒ shuō fǎ gù shì jiān biàn yǒu sì dà wáng zhòng tiān sān shí sān
中所说法故，世间便有四大王众天、三十三
tiān yè mó tiān dǔ shǐ duō tiān lè biàn huà tiān tā huà zì zài tiān
天、夜摩天、睹史多天、乐变化天、他化自在天
shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng zhōng suǒ shuō fǎ
施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏中所说法
gù shì jiān biàn yǒu fàn zhòng tiān fàn fǔ tiān fàn huì tiān dà fàn
故，世间便有梵众天、梵辅天、梵会天、大梵
tiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng zhōng suǒ shuō
天施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏中所说
fǎ gù shì jiān biàn yǒu guāng tiān shǎo guāng tiān wú liàng guāng tiān
法故，世间便有光天、少光天、无量光天、
jí guāng jìng tiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
极光净天施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏

zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu jìng tiān shǎo jìng tiān wú liàng jìng
中所说法故，世间便有净天、少净天、无量净
tiān biàn jìng tiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
天、遍净天施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏
zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu guǎng tiān shǎo guǎng tiān wú liàng
中所说法故，世间便有广天、少广天、无量
guǎng tiān guǎng guǒ tiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì
广天、广果天施設可得；由此般若波罗蜜多秘
mì zàng zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu wú fán tiān wú rè tiān
密藏中所说法故，世间便有无烦¹⁰天、无热天、
shàn xiàn tiān shàn jiàn tiān sè jiū jìng tiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě
善现天、善见天、色究竟天施設可得；由此般若
bō luó mì duō mì mì zàng zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu kōng wú
波罗蜜多秘密藏中所说法故，世间便有空无
biān chù tiān shí wú biān chù tiān wú suǒ yǒu chù tiān fēi xiǎng fēi fēi
边处天、识无边处天、无所有处天、非想非非
xiǎng chù tiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
想处天施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏
zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu bù shī bō luó mì duō jìng jiè bō
中所说法故，世间便有布施波罗蜜多、净戒波
luó mì duō ān rěn bō luó mì duō jīng jìn bō luó mì duō jìng lǜ bō
罗蜜多、安忍波罗蜜多、精进波罗蜜多、静虑波
luó mì duō bō rě bō luó mì duō shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó
罗蜜多、般若波罗蜜多施設可得；由此般若波罗
mì duō mì mì zàng zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu nèi kōng wài
蜜多秘密藏中所说法故，世间便有内空、外
kōng nèi wài kōng kōng kōng dà kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng
空、内外空、空空、大空、胜义空、有为空、
wú wéi kōng bì jìng kōng wú jì kōng sǎn kōng wú biàn yì kōng
无为空、毕竟空、无际空、散空、无变异空、
běn xìng kōng zì xiàng kōng gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng bù kě
本性空、自相空、共相空、一切法空、不可
dé kōng wú xìng kōng zì xìng kōng wú xìng zì xìng kōng shī shè kě dé
得空、无性空、自性空、无性自性空施設可得；
yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiān
由此般若波罗蜜多秘密藏中所说法故，世间

¹⁰ 大正藏：繁；永乐北藏及龙藏：烦

biànyǒuzhēn rú fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì xìng
便有真如、法界、法性、不虚妄性、不变异性、
píngděng xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè
平等性、离生性、法定、法住、实际、虚空界、
bù sī yì jiè shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
不思議界施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏
zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu kǔ shèng dì jí shèng dì miè
中所说法故，世间便有苦圣谛、集圣谛、灭
shèng dì dào shèng dì shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì
圣谛、道圣谛施設可得；由此般若波罗蜜多秘
mì zàng zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu sì jìng lǜ sì wú liàng
密藏中所说法故，世间便有四静虑、四无量、
sì wú sè dìng shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
四无色定施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏
zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu bā jiě tuō bā shèng chù jiǔ cì
中所说法故，世间便有八解脱、八胜处、九次
dì dìng shí biàn chù shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì
第定、十遍处施設可得；由此般若波罗蜜多秘密
zàng zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu sì niàn zhù sì zhèng duàn
藏中所说法故，世间便有四念住、四正断、
sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā shèng dào zhī shī
四神足、五根、五力、七等觉支、八圣道支施
shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng zhōngsuǒshuō fǎ gù
設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏中所说法故，
shì jiānbiànyǒu kōng jiě tuō mén wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō
世间便有空解脱门、无相解脱门、无愿解脱
mén shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng zhōngsuǒ
門施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏中所
shuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu wǔ yǎn liù shéntōng shī shè kě dé yóu
說法故，世间便有五眼、六神通施設可得；由
cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiàn
此般若波罗蜜多秘密藏中所说法故，世间便
yǒu fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi
有佛十力、四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、
dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ shī shè kě dé yóu cǐ bō rě
大喜、大舍、十八佛不共法施設可得；由此般若
bō luó mì duō mì mì zàng zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu wú wàng
波罗蜜多秘密藏中所说法故，世间便有无忘

shī fǎ héngzhù shěxìng shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì
失法、恒住舍性施設可得；由此般若波罗蜜多秘
mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu yī qiè zhì dào xiàng zhì
密藏中所说法故，世间便有一切智、道相智、
yī qiè xiàng zhì shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
一切相智施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏
zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu yī qiè tuó luó ní mén yī qiè sān
中所说法故，世间便有一切陀罗尼门、一切三
mó dì mén shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōng
摩地门施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏中
suǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu yù liú yī lái bù huán ā luó
所说法故，世间便有预流、一来、不还、阿罗
hàn jí yù liú xiàng yù liú guǒ yī lái xiàng yī lái guǒ bù huán xiàng bù
汉及预流向预流果、一来向一来果、不还向不
huánguǒ ā luó hàn xiàng ā luó hànguǒ shī shè kě dé yóu cǐ bō rě
还果、阿罗汉向阿罗汉果施設可得；由此般若
bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu dú jué
波罗蜜多秘密藏中所说法故，世间便有独觉
jí dú jué pú tí shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì
及独觉菩提施設可得；由此般若波罗蜜多秘密
zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu yī qiè pú sà mó hē sà jí
藏中所说法故，世间便有一切菩萨摩诃萨及
zhū pú sà mó hē sà xíng shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì
诸菩萨摩诃萨行施設可得；由此般若波罗蜜多秘
mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu yī qiè rú lái yīng zhèng
密藏中所说法故，世间便有一切如来、应、正
děngjué jí zhū wú shàngzhèngděng pú tí shī shè kě dé
等觉及诸¹¹无上正等菩提施設可得。

fù cì jiāo shī jiā zhì cǐ shí fāng gè rú jìng qié shāděng shì
“复次，憍尸迦，置此十方各如殑伽沙等世
jiè zhū yǒuqíng lèi ruò shànán zǐ shàn nǚ rén děngjiàohuà shí fāng yī
界诸有情类。若善男子、善女人等教化十方一
qiè shì jiè zhū yǒuqíng lèi jiē lìng xiū xué shí shàn yè dào yú yì yún hé
切世界诸有情类皆令修学十善业道，于意云何？
shì shànán zǐ shàn nǚ rén děngyóu cǐ yīn yuán dé fú duō fǒu
是善男子、善女人等由此因缘得福多不？”

¹¹ 大正藏：诸佛；永乐北藏及龙藏：诸

tiān dì shì yán shènduō shì zūn shènduō shàn shì
天帝释言：“甚多！世尊！甚多！善逝！”

fó yán jiāo shī jiā ruòshànnán zǐ shàn nǚ rén dēngshū xiě
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等书写

rú shì shènsēn bō rě bō luó mì duō shī tā dú sòng ruòzhuǎnshū xiě
如是甚深般若波罗蜜多施他读诵，若转书写、

guǎnglǐng liú bù shì shànnán zǐ shàn nǚ rén dēngsuǒhuò fú jù shèn
广令流布，是善男子、善女人等所获福聚甚

duō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā rú shì bō rě bō luó mì duō mì
多于前。何以故？憍尸迦，如是般若波罗蜜多秘

mì zàngzhōng guǎngshuō yī qiè wú lòu zhī fǎ shēngwénzhǒngxìng bǔ
密藏中，广说一切无漏之法，声闻种性补

tè qié luó xiū xué cǐ fǎ sù rù shēngwénzhèngxìng lí shēng dé yù
特伽罗修学此法，速入声闻正性离生，得预

liú guǒ dé yī lái guǒ dé bù huánguǒ dé ā luó hàn guǒ dú jué
流果、得一来果、得不还果、得阿罗汉果；独觉

zhǒngxìng bǔ tè qié luó xiū xué cǐ fǎ sù rù dú jué zhèngxìng lí shēng
种性补特伽罗修学此法，速入独觉正性离生，

jiàn cì zhèng dé dú jué pú tí pú sà zhǒngxìng bǔ tè qié luó xiū xué cǐ
渐次证得独觉菩提；菩萨种性补特伽罗修学此

fǎ sù rù pú sà zhèngxìng lí shēng jiàn cì xiū xíng zhū pú sà xíng
法，速入菩萨正性离生，渐次修行诸菩萨行，

zhèng dé wú shàng zhèng děng pú tí
证得无上正等菩提。

jiāo shī jiā rú shì bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōng
“憍尸迦，如是般若波罗蜜多秘密藏中，

guǎngshuō yī qiè wú lòu fǎ zhě suǒ wèi bù shī bō luó mì duō jìng jiè
广说一切无漏法者，所谓布施波罗蜜多、净戒

bō luó mì duō ān rěn bō luó mì duō jīng jìn bō luó mì duō jìng lù
波罗蜜多、安忍波罗蜜多、精进波罗蜜多、静虑

bō luó mì duō bō rě bō luó mì duō nèi kōng wài kōng nèi wài
波罗蜜多、般若波罗蜜多，内空、外空、内外

kōng kōngkōng dà kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng wú wéi kōng
空、空空、大空、胜义空、有为空、无为空、

bì jìng kōng wú jì kōng sǎn kōng wú biàn yì kōng běn xìng kōng
毕竟空、无际空、散空、无变异空、本性空、

zì xiàng kōng gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú
自相空、共相空、一切法空、不可得空、无

xìngkōng zì xìngkōng wú xìng zì xìngkōng zhēn rú fǎ jiè fǎ
性空、自性空、无性自性空，真如、法界、法
xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì xìng píngděng xìng lí shēng xìng
性、不虚妄性、不变异性、平等性、离生性、
fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè wú lòu sì
法定、法住、实际、虚空界、不思議界，无漏四
jìng lù sì wú liàng sì wú sè dìng bā jiě tuō bā shèng chù
静虑、四无量、四无色定，八解脱、八胜处、
jiǔ cì dì dìng shí biàn chù sì niàn zhù sì zhèng duàn sì shén
九次第定、十遍处，四念住、四正断、四神
zú wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā shèng dào zhī kōng jiě
足、五根、五力、七等觉支、八圣道支，空解
tuō mén wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō mén wǔ yǎn liù shén
脱门、无相解脱门、无愿解脱门，五眼、六神
tōng fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi
通，佛十力、四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、
dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ yī qiè zhì dào xiàng zhì
大喜、大舍、十八佛不共法，一切智、道相智、
yī qiè xiàng zhì yī qiè tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì mén jí
一切相智，一切陀罗尼门、一切三摩地门，及
yú wú liàng wú biān fó fǎ jiē shì cǐ zhōng suǒ shuō yī qiè wú lòu zhī
余无量无边佛法，皆是此中所说一切无漏之
fǎ
法。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng jiào yī yǒu qíng
“**憍尸迦，若善男子、善女人等教一有情**
zhù yù liú guǒ suǒ huò fú jù yóu shèng jiào huà rú shì shí fāng yī qiè shì
住预流果，所获福聚犹胜教化如是十方一切世
jiè zhū yǒu qíng lèi jiē lìng xiū xué shí shàn yè dào hé yǐ gù jiāo shī
界诸有情类皆令修学十善业道。何以故？憍尸
jiā zhū yǒu xiū xíng shí shàn yè dào bù miǎn dì yù páng shēng guǐ
迦，诸有修行十善业道不免地狱、傍生、鬼
qù ruò zhū yǒu qíng zhù yù liú guǒ biàn dé yǒng tuō sān è qù gù kuàng
趣，若诸有情住预流果便得永脱三恶趣故，况
jiào lìng zhù yī lái bù huán ā luó hàn guǒ suǒ huò fú jù ér bú shèng
教令住一来、不还、阿罗汉果所获福聚而不胜
bǐ
彼！

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng jiào huà shí fāng
“**憍尸迦，若善男子、善女人等教化十方**

yī qiè shì jiè zhū yǒu qíng lèi jiē zhù yù liú yī lái bù huán ā luó
一切世界诸有情类皆住预流、一来、不还、阿罗

hàn guǒ suǒ huò fú jù bù rú yǒu rén jiào yī yǒu qíng lìng qí ān zhù dú
汉果，所获福聚不如有人教一有情令其安住独

jué pú tí hé yǐ gù jiāo shī jiā dú jué pú tí suǒ yǒu gōng dé
觉菩提。何以故？憍尸迦，独觉菩提所有功德

shèng yù liú děng bǎi qiān bèi gù
胜预流等百千倍故。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng jiào huà shí fāng
“**憍尸迦，若善男子、善女人等教化十方**

yī qiè shì jiè zhū yǒu qíng lèi jiē lìng ān zhù dú jué pú tí suǒ huò fú
一切世界诸有情类皆令安住独觉菩提，所获福

jù bù rú yǒu rén jiào yī yǒu qíng lìng qù wú shàng zhèng děng pú tí hé
聚不如有人教一有情令趣无上正等菩提。何

yǐ gù jiāo shī jiā ruò jiào yǒu qíng lìng qù wú shàng zhèng děng pú tí
以故？憍尸迦，若教有情令趣无上正等菩提，

zé lìng shì jiān fó yǎn bú duàn
则令世间佛眼不断。

suǒ yǐ zhě hé yóu yǒu pú sà mó hē sà gù biànyǒu yù
“**所以者何？由有菩萨摩诃萨故，便有预**

liú yī lái bù huán ā luó hàn guǒ dú jué pú tí yóu yǒu pú
流、一来、不还、阿罗汉果、独觉菩提；由有菩

sà mó hē sà gù biànyǒu rú lái yīng zhèng děng jué zhèng dé wú
萨摩诃萨故，便有如来、应、正等觉证得无

shàng zhèng děng pú tí yóu yǒu pú sà mó hē sà gù biànyǒu fó bǎo
上正等菩提；由有菩萨摩诃萨故，便有佛宝、

fǎ bǎo sēng bǎo yī qiè shì jiān guī yī gòng yǎng yǐ shì gù jiāo
法宝、僧宝，一切世间归依供养。以是故，憍

shī jiā yī qiè shì jiān ruò tiān ruò mó ruò fàn ruò shā mén ruò
尸迦，一切世间若天、若魔、若梵、若沙门、若

pó luó mén jí ā sù luò rén fēi rén děng yīng yǐ wú liàng shàng miào
婆罗门及阿素洛、人非人等，应以无量上妙

huā mán tú sǎn děng xiāng yī fú yīng luò bǎo chuáng fān gài
华鬘、涂散等香、衣服、瓔珞、宝幢、幡盖、

zhòng miào zhēn qí jì yuè dēng míng jìn zhū suǒ yǒu gòng yǎng gōng
众妙、珍奇、伎乐、灯明，尽诸所有供养恭

jìng zūnzhòngzàn tàn pú sà mó hē sà
敬、尊重赞叹菩萨摩诃萨。

jiāo shī jiā yóu cǐ dāng zhī ruò shànánán zǐ shàn nǚ rén děng
“**僬尸迦，由此当知若善男子、善女人等**

shū xiě rú shì shèns hēn bō rě bō luó mì duō shī tā dú sòng ruò zhuǎn
书写如是甚深般若波罗蜜多施他读诵，若转

shū xiě guǎng lìng liú bù suǒ huò fú jù shèng qián fú jù wú liàng wú
书写、广令流布，所获福聚胜前福聚无量无

biān hé yǐ gù rú shì bō rě bō luó mì duō mì mì zàng zhōng
边。何以故？如是般若波罗蜜多秘密藏中，

guǎng shuō yī qiè shì chū shì jiān shèng shàn fǎ gù
广说一切世、出世间胜善法故。

yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng zhōng suǒ shuō fǎ gù
“**由此般若波罗蜜多秘密藏中所说法故，**

shì jiān biàn yǒu chā dì lì dà zú pó luó mén dà zú zhǎng zhě dà zú
世间便有刹帝力大族、婆罗门大族、长者大族、

jū shì dà zú shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
居士大族施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏

zhōng suǒ shuō fǎ gù shì jiān biàn yǒu sì dà wáng zhòng tiān sān shí sān
中所说法故，世间便有四大王众天、三十三

tiān yè mó tiān dǔ shǐ duō tiān lè biàn huà tiān tā huà zì zài tiān
天、夜摩天、睹史多天、乐变化天、他化自在天

shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng zhōng suǒ shuō fǎ
施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏中所说法

gù shì jiān biàn yǒu fàn zhòng tiān fàn fǔ tiān fàn huì tiān dà fàn
故，世间便有梵众天、梵辅天、梵会天、大梵

tiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng zhōng suǒ shuō
天施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏中所说

fǎ gù shì jiān biàn yǒu guāng tiān shǎo guāng tiān wú liàng guāng tiān
法故，世间便有光天、少光天、无量光天、

jí guāng jìng tiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
极光净天施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏

zhōng suǒ shuō fǎ gù shì jiān biàn yǒu jìng tiān shǎo jìng tiān wú liàng jìng
中所说法故，世间便有净天、少净天、无量净

tiān biàn jìng tiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
天、遍净天施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏

zhōng suǒ shuō fǎ gù shì jiān biàn yǒu guǎng tiān shǎo guǎng tiān wú liàng
中所说法故，世间便有广天、少广天、无量

guǎngtiān guǎngguǒtiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì
广天、广果天施設可得；由此般若波罗蜜多秘
mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu wú fán tiān wú rè tiān
密藏中所说法故，世间便有无烦¹²天、无热天、
shànxiàntiān shànjiàntiān sè jiū jìngtiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě
善现天、善见天、色究竟天施設可得；由此般若
bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒukōng wú
波罗蜜多秘密藏中所说法故，世间便有空无
biānchùtiān shí wú biānchùtiān wú suǒyǒuchùtiān fēi xiǎng fēi fēi
边处天、识无边处天、无所有处天、非想非非
xiǎngchùtiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
想处天施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏
zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu bù shī bō luó mì duō jìng jiè bō
中所说法故，世间便有布施波罗蜜多、净戒波
luó mì duō ān rěn bō luó mì duō jīng jìn bō luó mì duō jìng lǜ bō
罗蜜多、安忍波罗蜜多、精进波罗蜜多、静虑波
luó mì duō bō rě bō luó mì duō shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó
罗蜜多、般若波罗蜜多施設可得；由此般若波罗
mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu nèi kōng wài
蜜多秘密藏中所说法故，世间便有内空、外
kōng nèi wàikōng kōngkōng dà kōng shèng yì kōng yǒuwéikōng
空、内外空、空空、大空、胜义空、有为空、
wú wéikōng bì jìngkōng wú jì kōng sànkōng wú biàn yì kōng
无为空、毕竟空、无际空、散空、无变异空、
běnxìngkōng zì xiàngkōng gòngxiàngkōng yī qiè fǎ kōng bù kě
本性空、自相空、共相空、一切法空、不可
dé kōng wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng zì xìngkōng shī shè kě dé
得空、无性空、自性空、无性自性空施設可得；
yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiān
由此般若波罗蜜多秘密藏中所说法故，世间
biànyǒuzhēn rú fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàngxìng bú biàn yì xìng
便有真如、法界、法性、不虚妄性、不变异性、
píngděngxìng lí shēngxìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè
平等性、离生性、法定、法住、实际、虚空界、
bù sī yì jiè shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
不思議界施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏

¹² 大正藏：繁；永乐北藏及龙藏：烦

zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu kǔ shèng dì jí shèng dì miè
中所说法故，世间便有苦圣谛、集圣谛、灭
shèng dì dào shèng dì shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì
圣谛、道圣谛施設可得；由此般若波罗蜜多秘
mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu sì jìng lǜ sì wú liàng
密藏中所说法故，世间便有四静虑、四无量、
sì wú sè dìng shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
四无色定施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏
zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu bā jiě tuō bā shèng chù jiǔ cì
中所说法故，世间便有八解脱、八胜处、九次
dì dìng shí biàn chù shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì
第定、十遍处施設可得；由此般若波罗蜜多秘密
zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu sì niàn zhù sì zhèng duàn
藏中所说法故，世间便有四念住、四正断、
sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā shèng dào zhī shī
四神足、五根、五力、七等觉支、八圣道支施
shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù
設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏中所说法故，
shì jiānbiànyǒu kōng jiě tuō mén wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō
世间便有空解脱门、无相解脱门、无愿解脱
mén shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒ
门施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏中所
shuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu wǔ yǎn liù shéntōng shī shè kě dé yóu
说法故，世间便有五眼、六神通施設可得；由
cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiàn
此般若波罗蜜多秘密藏中所说法故，世间便
yǒu fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi
有佛十力、四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、
dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ shī shè kě dé yóu cǐ bō rě
大喜、大舍、十八佛不共法施設可得；由此般若
bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu wú wàng
波罗蜜多秘密藏中所说法故，世间便有无忘
shī fǎ héng zhù shě xìng shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì
失法、恒住舍性施設可得；由此般若波罗蜜多秘
mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu yī qiè zhì dào xiàng zhì
密藏中所说法故，世间便有一切智、道相智、
yī qiè xiàng zhì shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
一切相智施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏

zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu yī qiè tuó luó ní mén yī qiè sān
中所说法故，世间便有一切陀罗尼门、一切三
mó dì mén shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōng
摩地门施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏中
suǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu yù liú yī lái bù huán ā luó
所说法故，世间便有预流、一来、不还、阿罗
hàn jí yù liú xiàng yù liú guǒ yī lái xiàng yī lái guǒ bù huánxiàng bù
汉及预流向预流果、一来向一来果、不还向不
huánguǒ ā luó hànxiàng ā luó hànguǒ shī shè kě dé yóu cǐ bō rě
还果、阿罗汉向阿罗汉果施設可得；由此般若
bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu dú jué
波罗蜜多秘密藏中所说法故，世间便有独觉
jí dú jué pú tí shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì
及独觉菩提施設可得；由此般若波罗蜜多秘密
zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu yī qiè pú sà mó hē sà jí
藏中所说法故，世间便有一切菩萨摩诃萨及
zhū pú sà mó hē sà xíng shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì
诸菩萨摩诃萨行施設可得；由此般若波罗蜜多秘
mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu yī qiè rú lái yīng zhèng
密藏中所说法故，世间便有一切如来、应、正
děngjué jí zhū wú shàngzhèngděng pú tí shī shè kě dé
等觉及诸¹³无上正等菩提施設可得。

fù cì jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rénděngjiào
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等教
shàn bù zhōuzhūyǒuqíng lèi jiē lìng xiū xué sì jìng lù sì wú liàng sì
瞻部洲诸有情类皆令修学四静虑、四无量、四
wú sè dìng wǔ shéntōng yú yì yún hé shì shànnán zǐ shàn nǚ
无色定、五神通，于意云何？是善男子、善女
rénděngyóu cǐ yīn yuán dé fú duō fǒu
人等由此因缘得福多不？”

tiān dì shì yán shènduō shì zūn shènduō shàn shì
天帝释言：“甚多！世尊！甚多！善逝！”

fó yán jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rénděngshū xiě
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等书写

rú shì shènsēn bō rě bō luó mì duō shī tā dú sòng ruò zhuǎnshū xiě
如是甚深般若波罗蜜多施他读诵，若转书写、

¹³ 大正藏：诸佛；永乐北藏及龙藏：诸

guǎnglǐng liú bù shì shànnán zǐ shàn nǚ rén dēngsuǒ huò fú jù shèn
广令流布，是善男子、善女人等所获福聚甚
duō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā rú shì bō rě bō luó mì duō mì
多于前。何以故？憍尸迦，如是般若波罗蜜多秘
mì zàngzhōng guǎngshuō yī qiè wú lòu zhī fǎ shēngwénzhǒngxìng bǔ
密藏中，广说一切无漏之法，声闻种性补
tè qié luó xiū xué cǐ fǎ sù rù shēngwénzhèngxìng lí shēng dé yù
特伽罗修学此法，速入声闻正性离生，得预
liú guǒ dé yī lái guǒ dé bù huánguǒ dé ā luó hàn guǒ dú jué
流果、得一来果、得不还果、得阿罗汉果；独觉
zhǒngxìng bǔ tè qié luó xiū xué cǐ fǎ sù rù dú jué zhèngxìng lí shēng
种性补特伽罗修学此法，速入独觉正性离生，
jiàn cì zhèng dé dú jué pú tí pú sà zhǒngxìng bǔ tè qié luó xiū xué cǐ
渐次证得独觉菩提；菩萨种性补特伽罗修学此
fǎ sù rù pú sà zhèngxìng lí shēng jiàn cì xiū xíng zhū pú sà xíng
法，速入菩萨正性离生，渐次修行诸菩萨行，
zhèng dé wú shàng zhèng děng pú tí
证得无上正等菩提。

jiāo shī jiā rú shì bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōng
“憍尸迦，如是般若波罗蜜多秘密藏中，
guǎngshuō yī qiè wú lòu fǎ zhě suǒ wèi bù shī bō luó mì duō jìng jiè
广说一切无漏法者，所谓布施波罗蜜多、净戒
bō luó mì duō ān rěn bō luó mì duō jīng jìn bō luó mì duō jìng lǜ
波罗蜜多、安忍波罗蜜多、精进波罗蜜多、静虑
bō luó mì duō bō rě bō luó mì duō nèi kōng wài kōng nèi wài
波罗蜜多、般若波罗蜜多，内空、外空、内外
kōng kōngkōng dà kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng wú wéi kōng
空、空空、大空、胜义空、有为空、无为空、
bì jìng kōng wú jì kōng sǎn kōng wú biàn yì kōng běn xìng kōng
毕竟空、无际空、散空、无变异空、本性空、
zì xiàng kōng gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú
自相空、共相空、一切法空、不可得空、无
xìng kōng zì xìng kōng wú xìng zì xìng kōng zhēn rú fǎ jiè fǎ
性空、自性空、无性自性空，真如、法界、法
xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì xìng píng děng xìng lí shēng xìng
性、不虚妄性、不变异性、平等性、离生性、
fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè wú lòu sì
法定、法住、实际、虚空界、不思議界，无漏四

jìng lǜ sì wú liàng sì wú sè dìng bā jiě tuō bā shèng chù
静虑、四无量、四无色定，八解脱、八胜处、
jiǔ cì dì dìng shí biàn chù sì niàn zhù sì zhèng duàn sì shén
九次第定、十遍处，四念住、四正断、四神
zú wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā shèng dào zhī kōng jiě
足、五根、五力、七等觉支、八圣道支，空解
tuō mén wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō mén wǔ yǎn liù shén
脱门、无相解脱门、无愿解脱门，五眼、六神
tōng fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi
通，佛十力、四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、
dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ yī qiè zhì dào xiàng zhì
大喜、大舍、十八佛不共法，一切智、道相智、
yī qiè xiàng zhì yī qiè tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì mén jí
一切相智，一切陀罗尼门、一切三摩地门，及
yú wú liàng wú biān fó fǎ jiē shì cǐ zhōng suǒ shuō yī qiè wú lòu zhī
余无量无边佛法，皆是此中所说一切无漏之
fǎ
法。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng jiào yī yǒu qíng
“**憍尸迦，若善男子、善女人等教一有情**

zhù yù liú guǒ suǒ huò fú jù yóu shèng jiào huà nán zhān bù zhōu zhū yǒu
住预流果，所获福聚犹胜教化南赡部洲诸有

qíng lèi jiē lìng xiū xué sì jìng lǜ sì wú liàng sì wú sè dìng wǔ shén
情类皆令修学四静虑、四无量、四无色定、五神

tōng hé yǐ gù jiāo shī jiā zhū yǒu xiū xíng sì jìng lǜ sì wú liàng
通。何以故？憍尸迦，诸有修行四静虑、四无量、

sì wú sè dìng wǔ shén tōng bù miǎn dì yù páng shēng guǐ qù
四无色定、五神通不免地狱、傍生、鬼趣，

ruò zhū yǒu qíng zhù yù liú guǒ biàn dé yǒng tuō sān è qù gù kuàng jiào
若诸有情住预流果便得永脱三恶趣故，况教

lìng zhù yī lái bù huán ā luó hàn guǒ suǒ huò fú jù ér bú shèng bǐ
令住一来、不还、阿罗汉果所获福聚而不胜彼！

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng jiào shàn bù zhōu
“**憍尸迦，若善男子、善女人等教赡部洲**

zhū yǒu qíng lèi jiē zhù yù liú yī lái bù huán ā luó hàn guǒ suǒ
诸有情类皆住预流、一来、不还、阿罗汉果，所

huò fú jù bù rú yǒu rén jiào yī yǒu qíng lìng qí ān zhù dú jué pú tí
获福聚不如有人教一有情令其安住独觉菩提。

hé yǐ gù jiāo shī jiā dú jué pú tí suǒ yǒu gōng dé shèng yù liú
何以故？ 憍尸迦， 独觉菩提所有功德胜 预流
děng bǎi qiān bèi gù
等百千倍故。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng jiào shàn bù zhōu
“憍尸迦， 若善男子、善女人等教瞻部洲

zhū yǒu qíng lèi jiē lìng ān zhù dú jué pú tí suǒ huò fú jù bù rú yǒu
诸有情类皆令安住独觉菩提， 所获福聚不如有

rén jiào yī yǒu qíng lìng qù wú shàng zhèng děng pú tí hé yǐ gù jiāo
人教一有情令趣无上 正 等菩提。 何以故？ 憍

shī jiā ruò jiào yǒu qíng lìng qù wú shàng zhèng děng pú tí zé lìng shì jiān
尸迦， 若教有情令趣无上 正 等菩提， 则令世间

fó yǎn bú duàn
佛眼不断。

suǒ yǐ zhě hé yóu yǒu pú sà mó hē sà gù biànyǒu yù
“所以者何？ 由有菩萨摩诃萨故， 便有预

liú yī lái bù huán ā luó hàn guǒ dú jué pú tí yóu yǒu pú
流、一来、不还、阿罗汉果、独觉菩提； 由有菩

sà mó hē sà gù biànyǒu rú lái yīng zhèng děng jué zhèng dé wú
萨摩诃萨故， 便有如来、应、正 等觉证得无

shàng zhèng děng pú tí yóu yǒu pú sà mó hē sà gù biànyǒu fó bǎo
上 正 等菩提； 由有菩萨摩诃萨故， 便有佛宝、

fǎ bǎo sēng bǎo yī qiè shì jiān guī yī gòng yǎng yǐ shì gù jiāo
法宝、僧宝， 一切世间归依供养。 以是故， 憍

shī jiā yī qiè shì jiān ruò tiān ruò mó ruò fàn ruò shā mén ruò
尸迦， 一切世间若天、若魔、若梵、若沙门、若

pó luó mén jí ā sù luò rén fēi rén děng yīng yǐ wú liàng shàng miào
婆罗门及阿素洛、人非人等， 应以无量上 妙

huā mán tú sǎn děng xiāng yī fú yīng luò bǎo chuáng fān gài
华鬘、涂散等香、衣服、瓔珞、宝幢、幡盖、

zhòng miào zhēn qí jì yuè dēng míng jìn zhū suǒ yǒu gòng yǎng gōng
众 妙、珍奇、伎乐、灯明， 尽诸所有供养恭

jìng zūn zhòng zàn tàn pú sà mó hē sà
敬、尊重赞叹菩萨摩诃萨。

jiāo shī jiā yóu cǐ dāng zhī ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng
“憍尸迦， 由此当知若善男子、善女人等

shū xiě rú shì shèn shēn bō rě bō luó mì duō shī tā dú sòng ruò zhuǎn
书写如是甚 深般若波罗蜜多施他读诵， 若转

shū xiě guǎnglǐng liú bù suǒhuò fú jù shèngqián fú jù wúliàng wú
书写、广令流布，所获福聚胜前福聚无量无
biān hé yǐ gù rú shì bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōng
边。何以故？如是般若波罗蜜多秘密藏中，
guǎngshuō yī qiè shì chū shì jiānshèngshàn fǎ gù
广说一切世、出世间胜善法故。

yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù
“由此般若波罗蜜多秘密藏中所说法故，

shì jiānbiànyǒuchà dì lì dà zú pó luó mén dà zú zhǎngzhě dà zú
世间便有刹帝力大族、婆罗门大族、长者大族、
jū shì dà zú shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
居士大族施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏

zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu sì dà wángzhòngtiān sān shí sān
中所说法故，世间便有四大王众天、三十三
tiān yè mó tiān dǔ shǐ duō tiān lè biàn huà tiān tā huà zì zài tiān
天、夜摩天、睹史多天、乐变化天、他化自在天

shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ
施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏中所说法
gù shì jiānbiànyǒu fànzhòngtiān fàn fǔ tiān fàn huì tiān dà fàn
故，世间便有梵众天、梵辅天、梵会天、大梵

tiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō
天施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏中所说
fǎ gù shì jiānbiànyǒuguāngtiān shǎoguāngtiān wúliàngguāngtiān
法故，世间便有光天、少光天、无量光天、

jí guāngjìngtiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
极光净天施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏
zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒujìngtiān shǎojìngtiān wúliàngjìng
中所说法故，世间便有净天、少净天、无量净

tiān biàn jìng tiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
天、遍净天施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏
zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒuguǎngtiān shǎoguǎngtiān wúliàng
中所说法故，世间便有广天、少广天、无量

guǎngtiān guǎngguǒtiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì
广天、广果天施設可得；由此般若波罗蜜多秘
mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu wú fán tiān wú rè tiān
密藏中所说法故，世间便有无烦¹⁴天、无热天、

¹⁴ 大正藏：繁；永乐北藏及龙藏：烦

shànxiàntiān shànjiàntiān sè jiū jìngtiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě
善现天、善见天、色究竟天施設可得；由此般若
bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒukōng wú
波罗蜜多秘密藏 中所说法故，世间便有空无
biānchùtiān shí wú biānchùtiān wú suǒyǒuchùtiān fēi xiǎng fēi fēi
边处天、识无边处天、无所有处天、非想非非
xiǎngchùtiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
想处天施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏
zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu bù shī bō luó mì duō jìng jiè bō
中所说法故，世间便有布施波罗蜜多、净戒波
luó mì duō ān rěn bō luó mì duō jīng jìn bō luó mì duō jìng lù bō
罗蜜多、安忍波罗蜜多、精进波罗蜜多、静虑波
luó mì duō bō rě bō luó mì duō shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó
罗蜜多、般若波罗蜜多施設可得；由此般若波罗
mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu nèi kōng wài
蜜多秘密藏 中所说法故，世间便有内空、外
kōng nèi wàikōng kōngkōng dà kōng shèng yì kōng yǒuwéikōng
空、内外空、空空、大空、胜义空、有为空、
wú wéikōng bì jìngkōng wú jì kōng sànkōng wú biàn yì kōng
无为空、毕竟空、无际空、散空、无变异空、
běnxìngkōng zì xiàngkōng gòngxiàngkōng yī qiè fǎ kōng bù kě
本性空、自相空、共相空、一切法空、不可
dé kōng wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng zì xìngkōng shī shè kě dé
得空、无性空、自性空、无性自性空施設可得；
yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiān
由此般若波罗蜜多秘密藏 中所说法故，世间
biànyǒuzhēn rú fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàngxìng bú biàn yì xìng
便有真如、法界、法性、不虚妄性、不变异性、
píngděngxìng lí shēngxìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè
平等性、离生性、法定、法住、实际、虚空界、
bù sī yì jiè shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
不思議界施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏
zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu kǔ shèng dì jí shèng dì miè
中所说法故，世间便有苦圣谛、集圣谛、灭
shèng dì dào shèng dì shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì
圣谛、道圣谛施設可得；由此般若波罗蜜多秘
mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu sì jìng lù sì wú liàng
密藏 中所说法故，世间便有四静虑、四无量、

sì wú sè dìng shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
四无色定施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏

zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu bā jiě tuō bā shèngchù jiǔ cì
中所说法故，世间便有八解脱、八胜处、九次

dì dìng shí biànchù shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì
第定、十遍处施設可得；由此般若波罗蜜多秘密

zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu sì niànzhù sì zhèngduàn
藏中所说法故，世间便有四念住、四正断、

sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děngjué zhī bā shèngdào zhī shī
四神足、五根、五力、七等觉支、八圣道支施

shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù
设可得；由此般若波罗蜜多秘密藏中所说法故，

shì jiānbiànyǒukōng jiě tuōmén wú xiàng jiě tuōmén wú yuàn jiě tuō
世间便有空解脱门、无相解脱门、无愿解脱

mén shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒ
门施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏中所

shuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu wǔ yǎn liù shéntōng shī shè kě dé yóu
说法故，世间便有五眼、六神通施設可得；由

cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiàn
此般若波罗蜜多秘密藏中所说法故，世间便

yǒu fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi
有佛十力、四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、

dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ shī shè kě dé yóu cǐ bō rě
大喜、大舍、十八佛不共法施設可得；由此般若

bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu wú wàng
波罗蜜多秘密藏中所说法故，世间便有无忘

shī fǎ héngzhù shěxìng shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì
失法、恒住舍性施設可得；由此般若波罗蜜多秘

mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu yī qiè zhì dào xiàng zhì
密藏中所说法故，世间便有一切智、道相智、

yī qiè xiàng zhì shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
一切相智施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏

zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu yī qiè tuó luó ní mén yī qiè sān
中所说法故，世间便有一切陀罗尼门、一切三

mó dì mén shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōng
摩地门施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏中

suǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu yù liú yī lái bù huán ā luó
所说法故，世间便有预流、一来、不还、阿罗

hàn jí yù liú xiàng yù liú guǒ yī lái xiàng yī lái guǒ bù huánxiàng bù
汉及预流向预流果、一来向一来果、不还向不
huánguǒ ā luó hànxiàng ā luó hànguǒ shī shè kě dé yóu cǐ bō rě
还果、阿罗汉向阿罗汉果施設可得；由此般若
bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu dú jué
波罗蜜多秘密藏中所说法故，世间便有独觉
jí dú jué pú tí shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì
及独觉菩提施設可得；由此般若波罗蜜多秘密
zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu yī qiè pú sà mó hē sà jí
藏中所说法故，世间便有一切菩萨摩诃萨及
zhū pú sà mó hē sà xíng shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì
诸菩萨摩诃萨行施設可得；由此般若波罗蜜多秘
mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu yī qiè rú lái yīng zhèng
密藏中所说法故，世间便有一切如来、应、正
děng jué jí zhū wú shàngzhèngděng pú tí shī shè kě dé
等觉及诸¹⁵无上正等菩提施設可得。

大般若波罗蜜多经卷第一百三十二

¹⁵ 大正藏：诸佛；永乐北藏及龙藏：诸

dà bō rě bō luó mì duō jīng juàn dì yī bǎi sān shí sān
大般若波罗蜜多经卷第一百三十三

táng sān zàng fǎ shī xuán zàng fèng zhào yì
唐三藏法师玄奘奉 诏译

chū fēn jiào liàng gōng dé pǐn dì sān shí zhī sān shí yī
初分校量功德品第三十之三十一

fù cì jiāo shī jiā zhì shàn bù zhōu zhū yǒu qíng lèi ruò shàn
“复次，憍尸迦，置赡部洲诸有情类。若善
nán zǐ shàn nǚ rén děng jiào shàn bù zhōu dōng shèng shēn zhōu zhū yǒu
男子、善女人等教赡部洲、东胜身洲诸有
qíng lèi jiē lìng xiū xué sì jìng lǜ sì wú liàng sì wú sè dìng wǔ shén
情类皆令修学四静虑、四无量、四无色定、五神
tōng yú yì yún hé shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng yóu cǐ yīn yuán
通，于意云何？是善男子、善女人等由此因缘
dé fú duō fǒu
得福多不？”

tiān dì shì yán shènduō shì zūn shènduō shàn shì
天帝释言：“甚多！世尊！甚多！善逝！”

fó yán jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng shū xiě
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等书写
rú shì shēn shēn bō rě bō luó mì duō shī tā dú sòng ruò zhuǎn shū xiě
如是甚深般若波罗蜜多施他读诵，若转书写、
guǎng lìng liú bù shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng suǒ huò fú jù shèn
广令流布，是善男子、善女人等所获福聚甚
duō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā rú shì bō rě bō luó mì duō mì
多于前。何以故？憍尸迦，如是般若波罗蜜多秘
mì zàng zhōng guǎng shuō yī qiè wú lòu zhī fǎ shēng wén zhǒng xìng bǔ
密藏中，广说一切无漏之法，声闻种性补
tè qié luó xiū xué cǐ fǎ sù rù shēng wén zhèng xìng lí shēng dé yù
特伽罗修学此法，速入声闻正性离生，得预
liú guǒ dé yī lái guǒ dé bù huán guǒ dé ā luó hàn guǒ dú jué
流果、得一来果、得不还果、得阿罗汉果；独觉
zhǒng xìng bǔ tè qié luó xiū xué cǐ fǎ sù rù dú jué zhèng xìng lí shēng
种性补特伽罗修学此法，速入独觉正性离生，

jiàn cì zhèng dé dú jué pú tí pú sà zhǒng xìng bǔ tè qié luó xiū xué cǐ
渐次证得独觉菩提；菩萨种性补特伽罗修学此
fǎ sù rù pú sà zhèng xìng lí shēng jiàn cì xiū xíng zhū pú sà xíng
法，速入菩萨正性离生，渐次修行诸菩萨行，
zhèng dé wú shàng zhèng děng pú tí
证得无上正等菩提。

jiāo shī jiā rú shì bō rě bō luó mì duō mì mì zàng zhōng
“**憍尸迦，如是般若波罗蜜多秘密藏中，**
guǎng shuō yī qiè wú lòu fǎ zhě suǒ wèi bù shī bō luó mì duō jìng jiè
广说一切无漏法者，所谓布施波罗蜜多、净戒
bō luó mì duō ān rěn bō luó mì duō jīng jìn bō luó mì duō jìng lù
波罗蜜多、安忍波罗蜜多、精进波罗蜜多、静虑
bō luó mì duō bō rě bō luó mì duō nèi kōng wài kōng nèi wài
波罗蜜多、般若波罗蜜多，内空、外空、内外
kōng kōng kōng dà kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng wú wéi kōng
空、空空、大空、胜义空、有为空、无为空、
bì jìng kōng wú jì kōng sǎn kōng wú biàn yì kōng běn xìng kōng
毕竟空、无际空、散空、无变异空、本性空、
zì xiàng kōng gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú
自相空、共相空、一切法空、不可得空、无
xìng kōng zì xìng kōng wú xìng zì xìng kōng zhēn rú fǎ jiè fǎ
性空、自性空、无性自性空，真如、法界、法
xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì xìng píng děng xìng lí shēng xìng
性、不虚妄性、不变异性、平等性、离生性、
fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè wú lòu sì
法定、法住、实际、虚空界、不思議界，无漏四
jìng lù sì wú liàng sì wú sè dìng bā jiě tuō bā shèng chù
静虑、四无量、四无色定，八解脱、八胜处、
jiǔ cì dì dìng shí biàn chù sì niàn zhù sì zhèng duàn sì shén
九次第定、十遍处，四念住、四正断、四神
zú wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā shèng dào zhī kōng jiě
足、五根、五力、七等觉支、八圣道支，空解
tuō mén wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō mén wǔ yǎn liù shén
脱门、无相解脱门、无愿解脱门，五眼、六神
tōng fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi
通，佛十力、四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、
dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ yī qiè zhì dào xiàng zhì
大喜、大舍、十八佛不共法，一切智、道相智、

yī qiè xiàng zhì yī qiè tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì mén jí
一切相智，一切陀罗尼门、一切三摩地门，及
yú wú liàng wú biān fó fǎ jiē shì cǐ zhōng suǒ shuō yī qiè wú lòu zhī
余无量无边佛法，皆是此中所说一切无漏之
fǎ
法。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng jiào yī yǒu qíng
“憍尸迦，若善男子、善女人等教一有情

zhù yù liú guǒ suǒ huò fú jù yóu shèng jiào huà nán zhān bù zhōu dōng
住预流果，所获福聚犹胜教化南赡部洲、东

shèng shēn zhōu zhū yǒu qíng lèi jiē lìng xiū xué sì jìng lù sì wú liàng sì
胜身洲诸有情类皆令修学四静虑、四无量、四

wú sè dìng wǔ shéntōng hé yǐ gù jiāo shī jiā zhū yǒu xiū xíng sì
无色定、五神通。何以故？憍尸迦，诸有修行四

jìng lù sì wú liàng sì wú sè dìng wǔ shéntōng bù miǎn dì yù
静虑、四无量、四无色定、五神通不免地狱、

páng shēng guǐ qù ruò zhū yǒu qíng zhù yù liú guǒ biàn dé yǒng tuō sān è
傍生、鬼趣，若诸有情住预流果便得永脱三恶

qù gù kuàng jiào lìng zhù yī lái bù huán ā luó hàn guǒ suǒ huò fú
趣故，况教令住一来、不还、阿罗汉果所获福

jù ér bú shèng bǐ
聚而不胜彼！

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng jiào shàn bù zhōu
“憍尸迦，若善男子、善女人等教赡部洲、

dōng shèng shēn zhōu zhū yǒu qíng lèi jiē zhù yù liú yī lái bù huán
东胜身洲诸有情类皆住预流、一来、不还、

ā luó hàn guǒ suǒ huò fú jù bù rú yǒu rén jiào yī yǒu qíng lìng qí ān
阿罗汉果，所获福聚不如有人教一有情令其安

zhù dú jué pú tí hé yǐ gù jiāo shī jiā dú jué pú tí suǒ yǒu gōng
住独觉菩提。何以故？憍尸迦，独觉菩提所有功

dé shèng yù liú děng bǎi qiān bèi gù
德胜预流等百千倍故。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng jiào shàn bù zhōu
“憍尸迦，若善男子、善女人等教赡部洲、

dōng shèng shēn zhōu zhū yǒu qíng lèi jiē lìng ān zhù dú jué pú tí suǒ huò
东胜身洲诸有情类皆令安住独觉菩提，所获

fú jù bù rú yǒu rén jiào yī yǒu qíng lìng qù wú shàng zhèng děng pú tí
福聚不如有人教一有情令趣无上正等菩提。

hé yǐ gù jiāo shī jiā ruò jiào yǒu qíng lìng qù wú shàng zhèng děng pú
何以故？**憍尸迦**，若教有情令趣无上正等菩
tí zé lìng shì jiān fó yǎn bú duàn
提，则令世间佛眼不断。

suǒ yǐ zhě hé yóu yǒu pú sà mó hē sà gù biànyǒu yù
“所以者何？由有**菩萨摩诃萨**故，便有预
liú yī lái bù huán ā luó hàn guǒ dú jué pú tí yóu yǒu pú
流、一来、不还、**阿罗汉果**、**独觉菩提**；由有菩
sà mó hē sà gù biànyǒu rú lái yīng zhèng děng jué zhèng dé wú
萨摩诃萨故，便有**如来**、**应**、**正等觉**证得无
shàng zhèng děng pú tí yóu yǒu pú sà mó hē sà gù biànyǒu fó bǎo
上正等菩提；由有**菩萨摩诃萨**故，便有**佛宝**、
fǎ bǎo sēng bǎo yī qiè shì jiān guī yī gòng yǎng yǐ shì gù jiāo
法宝、**僧宝**，一切世间归依供养。以是故，**憍**
shī jiā yī qiè shì jiān ruò tiān ruò mó ruò fàn ruò shā mén ruò
尸迦，一切世间若**天**、若**魔**、若**梵**、若**沙门**、若
pó luó mén jí ā sù luò rén fēi rén děng yīng yǐ wú liàng shàng miào
婆罗门及**阿素洛**、**人非人**等，应以**无量上妙**
huā mǎn tú sǎn děng xiāng yī fú yīng luò bǎo chuáng fān gài
华鬘、**涂散**等**香**、**衣服**、**瓔珞**、**宝幢**、**幡盖**、
zhòng miào zhēn qí jì yuè dēng míng jìn zhū suǒ yǒu gòng yǎng gōng
众妙、**珍奇**、**伎乐**、**灯明**，尽诸所有**供养恭**
jìng zūn zhòng zàn tàn pú sà mó hē sà
敬、**尊重赞叹****菩萨摩诃萨**。

jiāo shī jiā yóu cǐ dāng zhī ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng
“**憍尸迦**，由此当知若**善男子**、**善女人**等
shū xiě rú shì shēn shēn bō rě bō luó mì duō shī tā dú sòng ruò zhuǎn
书写如是甚**深般若波罗蜜多**施他**读诵**，若**转**
shū xiě guǎng lìng liú bù suǒ huò fú jù shèng qián fú jù wú liàng wú
书写、**广令流布**，所获**福聚胜前福聚**无量无
biān hé yǐ gù rú shì bō rě bō luó mì duō mì mì zàng zhòng
边。何以故？如是**般若波罗蜜多秘密藏**中，
guǎng shuō yī qiè shì chū shì jiān shèng shàn fǎ gù
广说一切世、**出世间胜善法**故。

yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng zhōng suǒ shuō fǎ gù
“由此**般若波罗蜜多秘密藏**中所**说法**故，
shì jiān biànyǒu chā dì lì dà zú pó luó mén dà zú zhǎng zhě dà zú
世间便有**刹帝力大族**、**婆罗门大族**、**长者大族**、

jū shì dà zú shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
居士大族施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏

zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu sì dà wángzhòngtiān sān shí sān
中所说法故，世间便有四大王众天、三十三

tiān yè mótiān dǔ shǐ duōtiān lè biànhuàtiān tā huà zì zài tiān
天、夜摩天、睹史多天、乐变化天、他化自在天

shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ
施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏中所说法

gù shì jiānbiànyǒu fànzhòngtiān fàn fǔ tiān fàn huì tiān dà fàn
故，世间便有梵众天、梵辅天、梵会天、大梵

tiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō
天施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏中所说

fǎ gù shì jiānbiànyǒuguāngtiān shǎoguāngtiān wú liàngguāngtiān
法故，世间便有光天、少光天、无量光天、

jí guāngjìngtiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
极光净天施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏

zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu jìngtiān shǎojìngtiān wú liàngjìng
中所说法故，世间便有净天、少净天、无量净

tiān biàn jìngtiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
天、遍净天施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏

zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒuguǎngtiān shǎoguǎngtiān wú liàng
中所说法故，世间便有广天、少广天、无量

guǎngtiān guǎngguǒtiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì
广天、广果天施設可得；由此般若波罗蜜多秘

mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu wú fán tiān wú rè tiān
密藏中所说法故，世间便有无烦¹⁶天、无热天、

shànxiàntiān shànjiàntiān sè jiū jìngtiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě
善现天、善见天、色究竟天施設可得；由此般若

bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒukōng wú
波罗蜜多秘密藏中所说法故，世间便有空无

biānchùtiān shí wú biānchùtiān wú suǒyǒuchùtiān fēi xiǎng fēi fēi
边处天、识无边处天、无所有处天、非想非非

xiǎngchùtiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
想处天施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏

zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu bù shī bō luó mì duō jìng jiè bō
中所说法故，世间便有布施波罗蜜多、净戒波

¹⁶ 大正藏：繁；永乐北藏及龙藏：烦

luó mì duō ān rěn bō luó mì duō jīng jìn bō luó mì duō jìng lǜ bō
罗蜜多、安忍波罗蜜多、精进波罗蜜多、静虑波
luó mì duō bō rě bō luó mì duō shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó
罗蜜多、般若波罗蜜多施設可得；由此般若波罗
mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu nèi kōng wài
蜜多秘密藏 中所说法故，世间便有内空、外
kōng nèi wàikōng kōngkōng dà kōng shèng yì kōng yǒuwéikōng
空、内外空、空空、大空、胜义空、有为空、
wú wéikōng bì jìngkōng wú jì kōng sànkōng wú biàn yì kōng
无为空、毕竟空、无际空、散空、无变异空、
běnxìngkōng zì xiàngkōng gòngxiàngkōng yī qiè fǎ kōng bù kě
本性空、自相空、共相空、一切法空、不可
dé kōng wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng zì xìngkōng shī shè kě dé
得空、无性空、自性空、无性自性空施設可得；
yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiān
由此般若波罗蜜多秘密藏 中所说法故，世间
biànyǒuzhēn rú fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàngxìng bú biàn yì xìng
便有真如、法界、法性、不虚妄性、不变异性、
píngděngxìng lí shēngxìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè
平等性、离生性、法定、法住、实际、虚空界、
bù sī yì jiè shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
不思議界施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏
zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu kǔ shèng dì jí shèng dì miè
中所说法故，世间便有苦圣谛、集圣谛、灭
shèng dì dào shèng dì shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì
圣谛、道圣谛施設可得；由此般若波罗蜜多秘
mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu sì jìng lǜ sì wú liàng
密藏 中所说法故，世间便有四静虑、四无量、
sì wú sè dìng shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
四无色定施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏
zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu bā jiě tuō bā shèngchù jiǔ cì
中所说法故，世间便有八解脱、八胜处、九次
dì dìng shí biànchù shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì
第定、十遍处施設可得；由此般若波罗蜜多秘密
zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu sì niànzhù sì zhèngduàn
藏 中所说法故，世间便有四念住、四正断、
sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děngjué zhī bā shèngdào zhī shī
四神足、五根、五力、七等觉支、八圣道支施

shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù
设可得；由此般若波罗蜜多秘密藏 中所说法故，
shì jiānbiànyōukōng jiě tuōmén wú xiàng jiě tuōmén wú yuàn jiě tuō
世间便有空解脱门、无相解脱门、无愿解脱
mén shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒ
门施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏 中所
shuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu wǔ yǎn liù shéntōng shī shè kě dé yóu
说法故，世间便有五眼、六神通施設可得；由
cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiàn
此般若波罗蜜多秘密藏 中所说法故，世间便
yǒu fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi
有佛十力、四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、
dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ shī shè kě dé yóu cǐ bō rě
大喜、大舍、十八佛不共法施設可得；由此般若
bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu wú wàng
波罗蜜多秘密藏 中所说法故，世间便有无忘
shī fǎ héngzhù shěxìng shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì
失法、恒住舍性施設可得；由此般若波罗蜜多秘
mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu yī qiè zhì dào xiàng zhì
密藏 中所说法故，世间便有一切智、道相智、
yī qiè xiàng zhì shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
一切相智施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏
zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu yī qiè tuó luó ní mén yī qiè sān
中所说法故，世间便有一切陀罗尼门、一切三
mó dì mén shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōng
摩地门施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏 中
suǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu yù liú yī lái bù huán ā luó
所说法故，世间便有预流、一来、不还、阿罗
hàn jí yù liú xiàng yù liú guǒ yī lái xiàng yī lái guǒ bù huán xiàng bù
汉及预流向预流果、一来向一来果、不还向不
huánguǒ ā luó hàn xiàng ā luó hànguǒ shī shè kě dé yóu cǐ bō rě
还果、阿罗汉向阿罗汉果施設可得；由此般若
bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu dú jué
波罗蜜多秘密藏 中所说法故，世间便有独觉
jí dú jué pú tí shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì
及独觉菩提施設可得；由此般若波罗蜜多秘密
zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu yī qiè pú sà mó hē sà jí
藏 中所说法故，世间便有一切菩萨摩诃萨及

zhū pú sà mó hē sà xíng shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì
诸菩萨摩诃萨行施設可得；由此般若波罗蜜多秘
mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu yī qiè rú lái yīng zhèng
密藏中所说法故，世间便有一切如来、应、正
děngjué jí zhū wú shàngzhèngděng pú tí shī shè kě dé
等觉及诸¹⁷无上正等菩提施設可得。

fù cì jiāo shī jiā zhì shàn bù zhōu dōngshèngshēnzhōu
“复次，憍尸迦，置瞻部洲、东胜身洲
zhū yǒuqíng lèi ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén děngjiàoshàn bù zhōu dōng
诸有情类。若善男子、善女人等教瞻部洲、东
shèngshēnzhōu xī niú huòzhōuzhū yǒuqíng lèi jiē lìng xiū xué sì jìng lǜ
胜身洲、西牛货洲诸有情类皆令修学四静虑、
sì wú liàng sì wú sè dìng wǔ shéntōng yú yì yún hé shì shàn
四无量、四无色定、五神通，于意云何？是善
nán zǐ shàn nǚ rén děngyóu cǐ yīn yuán dé fú duō fǒu
男子、善女人等由此因缘得福多不？”

tiān dì shì yán shènduō shì zūn shènduō shàn shì
天帝释言：“甚多！世尊！甚多！善逝！”

fó yán jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén děngshū xiě
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等书写

rú shì shènsēn bō rě bō luó mì duō shī tā dú sòng ruò zhuǎnshū xiě
如是甚深般若波罗蜜多施他读诵，若转书写、
guǎnglìng liú bù shì shànnán zǐ shàn nǚ rén děngsuǒhuò fú jù shèn
广令流布，是善男子、善女人等所获福聚甚
duō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā rú shì bō rě bō luó mì duō mì
多于前。何以故？憍尸迦，如是般若波罗蜜多秘
mì zàngzhōng guǎngshuō yī qiè wú lòu zhī fǎ shēngwénzhǒngxìng bǔ
密藏中，广说一切无漏之法，声闻种性补
tè qié luó xiū xué cǐ fǎ sù rù shēngwénzhèngxìng lí shēng dé yù
特伽罗修学此法，速入声闻正性离生，得预
liú guǒ dé yī lái guǒ dé bù huánguǒ dé ā luó hàn guǒ dú jué
流果、得一来果、得不还果、得阿罗汉果；独觉
zhǒngxìng bǔ tè qié luó xiū xué cǐ fǎ sù rù dú jué zhèngxìng lí shēng
种性补特伽罗修学此法，速入独觉正性离生，
jiàn cì zhèng dé dú jué pú tí pú sà zhǒngxìng bǔ tè qié luó xiū xué cǐ
渐次证得独觉菩提；菩萨种性补特伽罗修学此

¹⁷ 大正藏：诸佛；永乐北藏及龙藏：诸

fǎ sù rù pú sà zhèngxìng lí shēng jiàn cì xiū xíngzhū pú sà xíng
法，速入菩萨正性离生，渐次修行诸菩萨行，
zhèng dé wú shàngzhèngděng pú tí
证得无上正等菩提。

jiāo shī jiā rú shì bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōng
“**憍尸迦，如是般若波罗蜜多秘密藏中，**
guǎngshuō yī qiè wú lòu fǎ zhě suǒ wèi bù shī bō luó mì duō jìng jiè
广说一切无漏法者，所谓布施波罗蜜多、净戒
bō luó mì duō ān rěn bō luó mì duō jīng jìn bō luó mì duō jìng lǜ
波罗蜜多、安忍波罗蜜多、精进波罗蜜多、静虑
bō luó mì duō bō rě bō luó mì duō nèi kōng wài kōng nèi wài
波罗蜜多、般若波罗蜜多，内空、外空、内外
kōng kōng kōng dà kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng wú wéi kōng
空、空空、大空、胜义空、有为空、无为空、
bì jìng kōng wú jì kōng sǎn kōng wú biàn yì kōng běn xìng kōng
毕竟空、无际空、散空、无变异空、本性空、
zì xiàng kōng gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú
自相空、共相空、一切法空、不可得空、无
xìng kōng zì xìng kōng wú xìng zì xìng kōng zhēn rú fǎ jiè fǎ
性空、自性空、无性自性空，真如、法界、法
xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì xìng píng děng xìng lí shēng xìng
性、不虚妄性、不变异性、平等性、离生性、
fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè wú lòu sì
法定、法住、实际、虚空界、不思議界，无漏四
jìng lǜ sì wú liàng sì wú sè dìng bā jiě tuō bā shèng chù
静虑、四无量、四无色定，八解脱、八胜处、
jiǔ cì dì dìng shí biàn chù sì niàn zhù sì zhèng duàn sì shén
九次第定、十遍处，四念住、四正断、四神
zú wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā shèng dào zhī kōng jiě
足、五根、五力、七等觉支、八圣道支，空解
tuō mén wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō mén wǔ yǎn liù shén
脱门、无相解脱门、无愿解脱门，五眼、六神
tōng fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi
通，佛十力、四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、
dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ yī qiè zhì dào xiàng zhì
大喜、大舍、十八佛不共法，一切智、道相智、
yī qiè xiàng zhì yī qiè tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì mén jí
一切相智，一切陀罗尼门、一切三摩地门，及

yú wú liàng wú biān fó fǎ jiē shì cǐ zhōng suǒ shuō yī qiè wú lòu zhī
余无量无边佛法，皆是此中所说一切无漏之
fǎ
法。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng jiào yī yǒu qíng
“憍尸迦，若善男子、善女人等教一有情
zhù yù liú guǒ suǒ huò fú jù yóu shèng jiào huà nán shàn bù zhōu dōng
住预流果，所获福聚犹胜教化南赡部洲、东
shèng shēn zhōu xī niú huò zhōu zhū yǒu qíng lèi jiē lìng xiū xué sì jìng lǜ
胜身洲、西牛货洲诸有情类皆令修学四静虑、
sì wú liàng sì wú sè dìng wǔ shén tōng hé yǐ gù jiāo shī jiā
四无量、四无色定、五神通。何以故？憍尸迦，
zhū yǒu xiū xíng sì jìng lǜ sì wú liàng sì wú sè dìng wǔ shén tōng
诸有修行四静虑、四无量、四无色定、五神通
bù miǎn dì yù páng shēng guǐ qù ruò zhū yǒu qíng zhù yù liú guǒ biàn
不免地狱、傍生、鬼趣，若诸有情住预流果便
dé yǒng tuō sān è qù gù kuàng jiào lìng zhù yī lái bù huán ā luó
得永脱三恶趣故，况教令住一来、不还、阿罗
hànguǒ suǒ huò fú jù ér bú shèng bǐ
汉果所获福聚而不胜彼！

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng jiào shàn bù zhōu
“憍尸迦，若善男子、善女人等教赡部洲、
dōng shèng shēn zhōu xī niú huò zhōu zhū yǒu qíng lèi jiē zhù yù liú yī
东胜身洲、西牛货洲诸有情类皆住预流、一
lái bù huán ā luó hànguǒ suǒ huò fú jù bù rú yǒu rén jiào yī yǒu
来、不还、阿罗汉果，所获福聚不如有人教一有
qíng lìng qí ān zhù dú jué pú tí hé yǐ gù jiāo shī jiā dú jué pú
情令其安住独觉菩提。何以故？憍尸迦，独觉菩
tí suǒ yǒu gōng dé shèng yù liú děng bǎi qiān bèi gù
提所有功德胜预流等百千倍故。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng jiào shàn bù zhōu
“憍尸迦，若善男子、善女人等教赡部洲、
dōng shèng shēn zhōu xī niú huò zhōu zhū yǒu qíng lèi jiē lìng ān zhù dú jué
东胜身洲、西牛货洲诸有情类皆令安住独觉
pú tí suǒ huò fú jù bù rú yǒu rén jiào yī yǒu qíng lìng qù wú shàng
菩提，所获福聚不如有人教一有情令趣无上
zhèng děng pú tí hé yǐ gù jiāo shī jiā ruò jiào yǒu qíng lìng qù wú
正等菩提。何以故？憍尸迦，若教有情令趣无

shàngzhèngděng pú tí zé lìng shì jiān fó yǎn bú duàn
上 正 等 菩 提 ， 则 令 世 间 佛 眼 不 断 。

suǒ yǐ zhě hé yóuyǒu pú sà mó hē sà gù biànyǒu yù
“ 所 以 者 何 ？ 由 有 菩 萨 摩 诃 萨 故 ， 便 有 预

liú yī lái bù huán ā luó hàn guǒ dú jué pú tí yóuyǒu pú
流 、 一 来 、 不 还 、 阿 罗 汉 果 、 独 觉 菩 提 ； 由 有 菩

sà mó hē sà gù biànyǒu rú lái yīng zhèngděng jué zhèng dé wú
萨 摩 诃 萨 故 ， 便 有 如 来 、 应 、 正 等 觉 证 得 无

shàngzhèngděng pú tí yóuyǒu pú sà mó hē sà gù biànyǒu fó bǎo
上 正 等 菩 提 ； 由 有 菩 萨 摩 诃 萨 故 ， 便 有 佛 宝 、

fǎ bǎo sēng bǎo yī qiè shì jiān guī yī gòng yǎng yǐ shì gù jiāo
法 宝 、 僧 宝 ， 一 切 世 间 归 依 供 养 。 以 是 故 ， 憍

shī jiā yī qiè shì jiān ruò tiān ruò mó ruò fàn ruò shā mén ruò
尸 迦 ， 一 切 世 间 若 天 、 若 魔 、 若 梵 、 若 沙 门 、 若

pó luó mén jí ā sù luò rén fēi rén děng yīng yǐ wú liàng shàng miào
婆 罗 门 及 阿 素 洛 、 人 非 人 等 ， 应 以 无 量 上 妙

huā mán tú sǎn děng xiāng yī fú yīng luò bǎo chuáng fān gài
华 鬘 、 涂 散 等 香 、 衣 服 、 瓔 珞 、 宝 幢 、 幡 盖 、

zhòng miào zhēn qí jì yuè dēng míng jìn zhū suǒ yǒu gòng yǎng gōng
众 妙 、 珍 奇 、 伎 乐 、 灯 明 ， 尽 诸 所 有 供 养 恭

jìng zūn zhòng zàn tàn pú sà mó hē sà
敬 、 尊 重 赞 叹 菩 萨 摩 诃 萨 。

jiāo shī jiā yóu cǐ dāng zhī ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng
“ 憍 尸 迦 ， 由 此 当 知 若 善 男 子 、 善 女 人 等

shū xiě rú shì shēn shēn bō rě bō luó mì duō shī tā dú sòng ruò zhuǎn
书 写 如 是 甚 深 般 若 波 罗 蜜 多 施 他 读 诵 ， 若 转

shū xiě guǎng lìng liú bù suǒ huò fú jù shèng qián fú jù wú liàng wú
书 写 、 广 令 流 布 ， 所 获 福 聚 胜 前 福 聚 无 量 无

biān hé yǐ gù rú shì bō rě bō luó mì duō mì mì zàng zhōng
边 。 何 以 故 ？ 如 是 般 若 波 罗 蜜 多 秘 密 藏 中 ，

guǎng shuō yī qiè shì chū shì jiān shèng shàn fǎ gù
广 说 一 切 世 、 出 世 间 胜 善 法 故 。

yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng zhōng suǒ shuō fǎ gù
“ 由 此 般 若 波 罗 蜜 多 秘 密 藏 中 所 说 法 故 ，

shì jiān biànyǒu chā dì lì dà zú pó luó mén dà zú zhǎng zhě dà zú
世 间 便 有 刹 帝 力 大 族 、 婆 罗 门 大 族 、 长 者 大 族 、

jū shì dà zú shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
居 士 大 族 施 设 可 得 ； 由 此 般 若 波 罗 蜜 多 秘 密 藏

zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu sì dà wángzhòngtiān sān shí sān
中所说法故，世间便有四大王众天、三十三
tiān yè mótiān dǔ shǐ duōtiān lè biàn huàtiān tā huà zì zài tiān
天、夜摩天、睹史多天、乐变化天、他化自在天
shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ
施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏中所说法
gù shì jiānbiànyǒu fànzhòngtiān fàn fǔ tiān fàn huì tiān dà fàn
故，世间便有梵众天、梵辅天、梵会天、大梵
tiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō
天施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏中所说
fǎ gù shì jiānbiànyǒuguāngtiān shǎoguāngtiān wú liàngguāngtiān
法故，世间便有光天、少光天、无量光天、
jí guāngjìngtiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
极光净天施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏
zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu jìngtiān shǎojìngtiān wú liàngjìng
中所说法故，世间便有净天、少净天、无量净
tiān biàn jìngtiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
天、遍净天施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏
zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒuguǎngtiān shǎoguǎngtiān wú liàng
中所说法故，世间便有广天、少广天、无量
guǎngtiān guǎngguǒtiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì
广天、广果天施設可得；由此般若波罗蜜多秘
mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu wú fán tiān wú rè tiān
密藏中所说法故，世间便有无烦¹⁸天、无热天、
shànxiàntiān shànjiàntiān sè jiū jìngtiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě
善现天、善见天、色究竟天施設可得；由此般若
bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒukōng wú
波罗蜜多秘密藏中所说法故，世间便有空无
biānchùtiān shí wú biānchùtiān wú suǒ yǒuchùtiān fēi xiǎng fēi fēi
边处天、识无边处天、无所有处天、非想非非
xiǎngchùtiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
想处天施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏
zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu bù shī bō luó mì duō jìng jiè bō
中所说法故，世间便有布施波罗蜜多、净戒波
luó mì duō ān rěn bō luó mì duō jīng jìn bō luó mì duō jìng lǜ bō
罗蜜多、安忍波罗蜜多、精进波罗蜜多、静虑波

¹⁸ 大正藏：繁；永乐北藏及龙藏：烦

luó mì duō bō rě bō luó mì duō shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó
罗蜜多、般若波罗蜜多施設可得；由此般若波罗
mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu nèi kōng wài
蜜多秘密藏中所说法故，世间便有内空、外
kōng nèi wàikōng kōngkōng dà kōng shèng yì kōng yǒuwéikōng
空、内外空、空空、大空、胜义空、有为空、
wú wéikōng bì jìngkōng wú jì kōng sànkōng wú biàn yì kōng
无为空、毕竟空、无际空、散空、无变异空、
běnxìngkōng zì xiàngkōng gòngxiàngkōng yī qiè fǎ kōng bù kě
本性空、自相空、共相空、一切法空、不可
dé kōng wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng zì xìngkōng shī shè kě dé
得空、无性空、自性空、无性自性空施設可得；
yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiān
由此般若波罗蜜多秘密藏中所说法故，世间
biànyǒuzhēn rú fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàngxìng bú biàn yì xìng
便有真如、法界、法性、不虚妄性、不变异性、
píngděngxìng lí shēngxìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè
平等性、离生性、法定、法住、实际、虚空界、
bù sī yì jiè shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
不思議界施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏
zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu kǔ shèng dì jí shèng dì miè
中所说法故，世间便有苦圣谛、集圣谛、灭
shèng dì dào shèng dì shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì
圣谛、道圣谛施設可得；由此般若波罗蜜多秘
mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu sì jìng lǜ sì wú liàng
密藏中所说法故；世间便有四静虑、四无量、
sì wú sè dìng shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
四无色定施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏
zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu bā jiě tuō bā shèng chù jiǔ cì
中所说法故，世间便有八解脱、八胜处、九次
dì dìng shí biàn chù shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì
第定、十遍处施設可得；由此般若波罗蜜多秘密
zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu sì niàn zhù sì zhèng duàn
藏中所说法故，世间便有四念住、四正断、
sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā shèng dào zhī shī
四神足、五根、五力、七等觉支、八圣道支施
shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù
设可得；由此般若波罗蜜多秘密藏中所说法故，

shì jiānbiànyōukōng jiě tuōmén wú xiàng jiě tuōmén wú yuàn jiě tuō
世间便有空解脱门、无相解脱门、无愿解脱
mén shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒ
门施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏中所
shuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu wǔ yǎn liù shéntōng shī shè kě dé yóu
说法故，世间便有五眼、六神通施設可得；由
cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiàn
此般若波罗蜜多秘密藏中所说法故，世间便
yǒu fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi
有佛十力、四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、
dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ shī shè kě dé yóu cǐ bō rě
大喜、大舍、十八佛不共法施設可得；由此般若
bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu wú wàng
波罗蜜多秘密藏中所说法故，世间便有无忘
shī fǎ héngzhù shě xìng shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì
失法、恒住舍性施設可得；由此般若波罗蜜多秘
mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu yī qiè zhì dào xiàng zhì
密藏中所说法故，世间便有一切智、道相智、
yī qiè xiàng zhì shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
一切相智施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏
zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu yī qiè tuó luó ní mén yī qiè sān
中所说法故，世间便有一切陀罗尼门、一切三
mó dì mén shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōng
摩地门施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏中
suǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu yù liú yī lái bù huán ā luó
所说法故，世间便有预流、一来、不还、阿罗
hàn jí yù liú xiàng yù liú guǒ yī lái xiàng yī lái guǒ bù huánxiàng bù
汉及预流向预流果、一来向一来果、不还向不
huánguǒ ā luó hànxiàng ā luó hànguǒ shī shè kě dé yóu cǐ bō rě
还果、阿罗汉向阿罗汉果施設可得；由此般若
bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu dú jué
波罗蜜多秘密藏中所说法故，世间便有独觉
jí dú jué pú tí shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì
及独觉菩提施設可得；由此般若波罗蜜多秘密
zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu yī qiè pú sà mó hē sà jí
藏中所说法故，世间便有一切菩萨摩诃萨及
zhū pú sà mó hē sà xíng shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì
诸菩萨摩诃萨行施設可得；由此般若波罗蜜多秘

mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbìanyǒu yī qiè rú lái yīng zhèng
密藏中所说法故，世间便有一切如来、应、正
děngjué jí zhū wú shàngzhèngděng pú tí shī shè kě dé
等觉及诸¹⁹无上正等菩提施設可得。

fù cì jiāo shī jiā zhì shàn bù zhōu dōngshèngshēnzhōu
“复次，憍尸迦，置赡部洲、东胜身洲、
xī niú huòzhōuzhūyǒuqíng lèi ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén děngjiàoshàn
西牛货洲诸有情类。若善男子、善女人等教赡
bù zhōu dōngshèngshēnzhōu xī niú huòzhōu běi jù lú zhōuzhūyǒu
部洲、东胜身洲、西牛货洲、北俱卢洲诸有
qíng lèi jiē lìng xiū xué sì jìng lù sì wú liàng sì wú sè dìng wǔ shén
情类皆令修学四静虑、四无量、四无色定、五神
tōng yú yì yún hé shì shànnán zǐ shàn nǚ rén děngyóu cǐ yīn yuán
通，于意云何？是善男子、善女人等由此因缘
dé fú duō fǒu
得福多不？”

tiān dì shì yán shènduō shì zūn shènduō shàn shì
天帝释言：“甚多！世尊！甚多！善逝！”

fó yán jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén děngshū xiě
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等书写
rú shì shènsēn bō rě bō luó mì duō shī tā dú sòng ruò zhuǎnshū xiě
如是甚深般若波罗蜜多施他读诵，若转书写、
guǎnglìng liú bù shì shànnán zǐ shàn nǚ rén děngsuǒhuò fú jù shèn
广令流布，是善男子、善女人等所获福聚甚
duō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā rú shì bō rě bō luó mì duō mì
多于前。何以故？憍尸迦，如是般若波罗蜜多秘
mì zàngzhōng guǎngshuō yī qiè wú lòu zhī fǎ shēngwénzhǒngxìng bǔ
密藏中，广说一切无漏之法，声闻种性补
tè qié luó xiū xué cǐ fǎ sù rù shēngwénzhèngxìng lí shēng dé yù
特伽罗修学此法，速入声闻正性离生，得预
liú guǒ dé yī lái guǒ dé bù huánguǒ dé ā luó hàn guǒ dú jué
流果、得一来果、得不还果、得阿罗汉果；独觉
zhǒngxìng bǔ tè qié luó xiū xué cǐ fǎ sù rù dú jué zhèngxìng lí shēng
种性补特伽罗修学此法，速入独觉正性离生，
jiàn cì zhèng dé dú jué pú tí pú sà zhǒngxìng bǔ tè qié luó xiū xué cǐ
渐次证得独觉菩提；菩萨种性补特伽罗修学此

¹⁹ 大正藏：诸佛；永乐北藏及龙藏：诸

fǎ sù rù pú sà zhèngxìng lí shēng jiàn cì xiū xíngzhū pú sà xíng
法，速入菩萨正性离生，渐次修行诸菩萨行，
zhèng dé wú shàngzhèngděng pú tí
证得无上正等菩提。

jiāo shī jiā rú shì bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōng
“**僬尸迦，如是般若波罗蜜多秘密藏中，**
guǎngshuō yī qiè wú lòu fǎ zhě suǒ wèi bù shī bō luó mì duō jìng jiè
广说一切无漏法者，所谓布施波罗蜜多、净戒
bō luó mì duō ān rěn bō luó mì duō jīng jìn bō luó mì duō jìng lǜ
波罗蜜多、安忍波罗蜜多、精进波罗蜜多、静虑
bō luó mì duō bō rě bō luó mì duō nèi kōng wài kōng nèi wài
波罗蜜多、般若波罗蜜多，内空、外空、内外
kōng kōng kōng dà kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng wú wéi kōng
空、空空、大空、胜义空、有为空、无为空、
bì jìng kōng wú jì kōng sǎn kōng wú biàn yì kōng běn xìng kōng
毕竟空、无际空、散空、无变异空、本性空、
zì xiàng kōng gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú
自相空、共相空、一切法空、不可得空、无
xìng kōng zì xìng kōng wú xìng zì xìng kōng zhēn rú fǎ jiè fǎ
性空、自性空、无性自性空，真如、法界、法
xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì xìng píng děng xìng lí shēng xìng
性、不虚妄性、不变异性、平等性、离生性、
fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè wú lòu sì
法定、法住、实际、虚空界、不思議界，无漏四
jìng lǜ sì wú liàng sì wú sè dìng bā jiě tuō bā shèng chù
静虑、四无量、四无色定，八解脱、八胜处、
jiǔ cì dì dìng shí biàn chù sì niàn zhù sì zhèng duàn sì shén
九次第定、十遍处，四念住、四正断、四神
zú wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā shèng dào zhī kōng jiě
足、五根、五力、七等觉支、八圣道支，空解
tuō mén wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō mén wǔ yǎn liù shén
脱门、无相解脱门、无愿解脱门，五眼、六神
tōng fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi
通，佛十力、四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、
dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ yī qiè zhì dào xiàng zhì
大喜、大舍、十八佛不共法，一切智、道相智、
yī qiè xiàng zhì yī qiè tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì mén jí
一切相智，一切陀罗尼门、一切三摩地门，及

yú wú liàng wú biān fó fǎ jiē shì cǐ zhōng suǒ shuō yī qiè wú lòu zhī
余无量无边佛法，皆是此中所说一切无漏之
fǎ
法。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng jiào yī yǒu qíng
“憍尸迦，若善男子、善女人等教一有情
zhù yù liú guǒ suǒ huò fú jù yóu shèng jiào huà nán shàn bù zhōu dōng
住预流果，所获福聚犹胜教化南赡部洲、东
shèng shēn zhōu xī niú huò zhōu běi jù lú zhōu zhū yǒu qíng lèi jiē lìng
胜身洲、西牛货洲、北俱卢洲诸有情类皆令
xiū xué sì jìng lǜ sì wú liàng sì wú sè dìng wǔ shén tōng hé
修学四静虑、四无量、四无色定、五神通。何
yǐ gù jiāo shī jiā zhū yǒu xiū xíng sì jìng lǜ sì wú liàng sì wú
以故？憍尸迦，诸有修行四静虑、四无量、四无
sè dìng wǔ shén tōng bù miǎn dì yù páng shēng guǐ qù ruò zhū
色定、五神通不免地狱、傍生、鬼趣，若诸
yǒu qíng zhù yù liú guǒ biàn dé yǒng tuō sān è qù gù kuàng jiào lìng zhù
有情住预流果便得永脱三恶趣故，况教令住
yī lái bù huán ā luó hàn guǒ suǒ huò fú jù ér bú shèng bǐ
一来、不还、阿罗汉果所获福聚而不胜彼！

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng jiào shàn bù zhōu
“憍尸迦，若善男子、善女人等教赡部洲、
dōng shèng shēn zhōu xī niú huò zhōu běi jù lú zhōu zhū yǒu qíng lèi jiē
东胜身洲、西牛货洲、北俱卢洲诸有情类皆
zhù yù liú yī lái bù huán ā luó hàn guǒ suǒ huò fú jù bù rú
住预流、一来、不还、阿罗汉果，所获福聚不如
yǒu rén jiào yī yǒu qíng lìng qí ān zhù dú jué pú tí hé yǐ gù jiāo shī
有人教一有情令其安住独觉菩提。何以故？憍尸
jiā dú jué pú tí suǒ yǒu gōng dé shèng yù liú děng bǎi qiān bèi gù
迦，独觉菩提所有功德胜预流等百千倍故。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng jiào shàn bù zhōu
“憍尸迦，若善男子、善女人等教赡部洲、
dōng shèng shēn zhōu xī niú huò zhōu běi jù lú zhōu zhū yǒu qíng lèi jiē
东胜身洲、西牛货洲、北俱卢洲诸有情类皆
lìng ān zhù dú jué pú tí suǒ huò fú jù bù rú yǒu rén jiào yī yǒu qíng
令安住独觉菩提，所获福聚不如有人教一有情
lìng qù wú shàng zhèng děng pú tí hé yǐ gù jiāo shī jiā ruò jiào yǒu
令趣无上正等菩提。何以故？憍尸迦，若教有

qíng lǐng qù wú shàng zhèng děng pú tí zé lìng shì jiān fó yǎn bú duàn
情令趣无上正等菩提，则令世间佛眼不断。

suǒ yǐ zhě hé yóu yǒu pú sà mó hē sà gù biànyǒu yù
“所以者何？由有菩萨摩诃萨故，便有预

liú yī lái bù huán ā luó hàn guǒ dú jué pú tí yóu yǒu pú
流、一来、不还、阿罗汉果、独觉菩提；由有菩

sà mó hē sà gù biànyǒu rú lái yīng zhèng děng jué zhèng dé wú
萨摩诃萨故，便有如来、应、正等觉证得无

shàng zhèng děng pú tí yóu yǒu pú sà mó hē sà gù biànyǒu fó bǎo
上正等菩提；由有菩萨摩诃萨故，便有佛宝、

fǎ bǎo sēng bǎo yī qiè shì jiān guī yī gòng yǎng yǐ shì gù jiāo
法宝、僧宝，一切世间归依供养。以是故，憍

shī jiā yī qiè shì jiān ruò tiān ruò mó ruò fàn ruò shā mén ruò
尸迦，一切世间若天、若魔、若梵、若沙门、若

pó luó mén jí ā sù luò rén fēi rén děng yīng yǐ wú liàng shàng miào
婆罗门及阿素洛、人非人等，应以无量上妙

huā mán tú sǎn děng xiāng yī fú yīng lào bǎo chuáng fān gài
华鬘、涂散等香、衣服、缨络、宝幢、幡盖、

zhòng miào zhēn qí jì yuè dēng míng jìn zhū suǒ yǒu gòng yǎng gōng
众妙、珍奇、伎乐、灯明，尽诸所有供养恭

jìng zūn zhòng zàn tàn pú sà mó hē sà
敬、尊重赞叹菩萨摩诃萨。

jiāo shī jiā yóu cǐ dāng zhī ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng
“憍尸迦，由此当知若善男子、善女人等

shū xiě rú shì shēn shēn bō rě bō luó mì duō shī tā dú sòng ruò zhuǎn
书写如是甚深般若波罗蜜多施他读诵，若转

shū xiě guǎng lìng liú bù suǒ huò fú jù shèng qián fú jù wú liàng wú
书写、广令流布，所获福聚胜前福聚无量无

biān hé yǐ gù rú shì bō rě bō luó mì duō mì mì zàng zhōng
边。何以故？如是般若波罗蜜多秘密藏中，

guǎng shuō yī qiè shì chū shì jiān shèng shàn fǎ gù
广说一切世、出世间胜善法故。

yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng zhōng suǒ shuō fǎ gù
“由此般若波罗蜜多秘密藏中所说法故，

shì jiān biànyǒu chā dì lì dà zú pó luó mén dà zú zhǎng zhě dà zú
世间便有刹帝力大族、婆罗门大族、长者大族、

jū shì dà zú shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
居士大族施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏

zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu sì dà wángzhòngtiān sān shí sān
中所说法故，世间便有四大王众天、三十三
tiān yè mótiān dǔ shǐ duōtiān lè biàn huàtiān tā huà zì zài tiān
天、夜摩天、睹史多天、乐变化天、他化自在天
shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ
施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏中所说法
gù shì jiānbiànyǒu fànzhòngtiān fàn fǔ tiān fàn huì tiān dà fàn
故，世间便有梵众天、梵辅天、梵会天、大梵
tiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō
天施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏中所说
fǎ gù shì jiānbiànyǒuguāngtiān shǎoguāngtiān wú liàngguāngtiān
法故，世间便有光天、少光天、无量光天、
jí guāngjìngtiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
极光净天施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏
zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu jìngtiān shǎojìngtiān wú liàngjìng
中所说法故，世间便有净天、少净天、无量净
tiān biàn jìngtiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
天、遍净天施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏
zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒuguǎngtiān shǎoguǎngtiān wú liàng
中所说法故，世间便有广天、少广天、无量
guǎngtiān guǎngguǒtiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì
广天、广果天施設可得；由此般若波罗蜜多秘
mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu wú fán tiān wú rè tiān
密藏中所说法故，世间便有无烦²⁰天、无热天、
shànxiàntiān shànjiàntiān sè jiū jìngtiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě
善现天、善见天、色究竟天施設可得；由此般若
bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒukōng wú
波罗蜜多秘密藏中所说法故，世间便有空无
biānchùtiān shí wú biānchùtiān wú suǒ yǒuchùtiān fēi xiǎng fēi fēi
边处天、识无边处天、无所有处天、非想非非
xiǎngchùtiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
想处天施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏
zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu bù shī bō luó mì duō jìng jiè bō
中所说法故，世间便有布施波罗蜜多、净戒波
luó mì duō ān rěn bō luó mì duō jīng jìn bō luó mì duō jìng lǜ bō
罗蜜多、安忍波罗蜜多、精进波罗蜜多、静虑波

²⁰ 大正藏：繁；永乐北藏及龙藏：烦

luó mì duō bō rě bō luó mì duō shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó
罗蜜多、般若波罗蜜多施設可得；由此般若波罗
mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu nèi kōng wài
蜜多秘密藏中所说法故，世间便有内空、外
kōng nèi wàikōng kōngkōng dà kōng shèng yì kōng yǒuwéikōng
空、内外空、空空、大空、胜义空、有为空、
wú wéikōng bì jìngkōng wú jì kōng sànkōng wú biàn yì kōng
无为空、毕竟空、无际空、散空、无变异空、
běnxìngkōng zì xiàngkōng gòngxiàngkōng yī qiè fǎ kōng bù kě
本性空、自相空、共相空、一切法空、不可
dé kōng wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng zì xìngkōng shī shè kě dé
得空、无性空、自性空、无性自性空施設可得；
yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiān
由此般若波罗蜜多秘密藏中所说法故，世间
biànyǒuzhēn rú fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàngxìng bú biàn yì xìng
便有真如、法界、法性、不虚妄性、不变异性、
píngděngxìng lí shēngxìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè
平等性、离生性、法定、法住、实际、虚空界、
bù sī yì jiè shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
不思議界施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏
zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu kǔ shèng dì jí shèng dì miè
中所说法故，世间便有苦圣谛、集圣谛、灭
shèng dì dào shèng dì shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì
圣谛、道圣谛施設可得；由此般若波罗蜜多秘
mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu sì jìng lǜ sì wú liàng
密藏中所说法故，世间便有四静虑、四无量、
sì wú sè dìng shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
四无色定施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏
zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu bā jiě tuō bā shèng chù jiǔ cì
中所说法故，世间便有八解脱、八胜处、九次
dì dìng shí biàn chù shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì
第定、十遍处施設可得；由此般若波罗蜜多秘密
zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu sì niàn zhù sì zhèng duàn
藏中所说法故，世间便有四念住、四正断、
sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā shèng dào zhī shī
四神足、五根、五力、七等觉支、八圣道支施
shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù
设可得；由此般若波罗蜜多秘密藏中所说法故，

shì jiānbiànyōukōng jiě tuōmén wú xiàng jiě tuōmén wú yuàn jiě tuō
世间便有空解脱门、无相解脱门、无愿解脱
mén shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒ
门施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏中所
shuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu wǔ yǎn liù shéntōng shī shè kě dé yóu
说法故，世间便有五眼、六神通施設可得；由
cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiàn
此般若波罗蜜多秘密藏中所说法故，世间便
yǒu fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi
有佛十力、四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、
dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ shī shè kě dé yóu cǐ bō rě
大喜、大舍、十八佛不共法施設可得；由此般若
bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu wú wàng
波罗蜜多秘密藏中所说法故，世间便有无忘
shī fǎ héngzhù shě xìng shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì
失法、恒住舍性施設可得；由此般若波罗蜜多秘
mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu yī qiè zhì dào xiàng zhì
密藏中所说法故，世间便有一切智、道相智、
yī qiè xiàng zhì shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
一切相智施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏
zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu yī qiè tuó luó ní mén yī qiè sān
中所说法故，世间便有一切陀罗尼门、一切三
mó dì mén shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōng
摩地门施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏中
suǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu yù liú yī lái bù huán ā luó
所说法故，世间便有预流、一来、不还、阿罗
hàn jí yù liú xiàng yù liú guǒ yī lái xiàng yī lái guǒ bù huán xiàng bù
汉及预流向预流果、一来向一来果、不还向不
huánguǒ ā luó hàn xiàng ā luó hàn guǒ shī shè kě dé yóu cǐ bō rě
还果、阿罗汉向阿罗汉果施設可得；由此般若
bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu dú jué
波罗蜜多秘密藏中所说法故，世间便有独觉
jí dú jué pú tí shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì
及独觉菩提施設可得；由此般若波罗蜜多秘密
zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu yī qiè pú sà mó hē sà jí
藏中所说法故，世间便有一切菩萨摩诃萨及
zhū pú sà mó hē sà xíng shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì
诸菩萨摩诃萨行施設可得；由此般若波罗蜜多秘

mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu yī qiè rú lái yīng zhèng
密藏中所说法故，世间便有一切如来、应、正
děngjué jí zhū²¹ wú shàngzhèngděng pú tí shī shè kě dé
等觉及诸²¹无上正等菩提施設可得。

大般若波罗蜜多经卷第一百三十三

²¹ 大正藏：诸佛；永乐北藏及龙藏：诸

dà bō rě bō luó mì duō jīng juàn dì yī bǎi sān shí sì 大般若波罗蜜多经卷第一百三十四

táng sān zàng fǎ shī xuán zàng fèng zhào yì
唐三藏法师玄奘奉 诏译

chū fēn jiào liàng gōng dé pǐn dì sān shí zhī sān shí èr 初分校量功德品第三十之三十二

fù cì jiāo shī jiā zhì sì dà zhōu zhū yǒu qíng lèi ruò shàn
“复次，憍尸迦，置四大洲诸有情类。若善

nán zǐ shàn nǚ rén děng jiào xiǎo qiān jiè zhū yǒu qíng lèi jiē lìng xiū xué sì
男子、善女人等教小千界诸有情类皆令修学四

jìng lǜ sì wú liàng sì wú sè dìng wǔ shén tōng yú yì yún hé
静虑、四无量、四无色定、五神通，于意云何？

shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng yóu cǐ yīn yuán dé fú duō fǒu
是善男子、善女人等由此因缘得福多不？”

tiān dì shì yán shènduō shì zūn shènduō shàn shì
天帝释言：“甚多！世尊！甚多！善逝！”

fó yán jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng shū xiě
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等书写

rú shì shèn shēn bō rě bō luó mì duō shī tā dú sòng ruò zhuǎn shū xiě
如是甚深般若波罗蜜多施他读诵，若转书写、

guǎng lìng liú bù shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng suǒ huò fú jù shèn
广令流布，是善男子、善女人等所获福聚甚

duō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā rú shì bō rě bō luó mì duō mì
多于前。何以故？憍尸迦，如是般若波罗蜜多秘

mì zàng zhōng guǎng shuō yī qiè wú lòu zhī fǎ shēng wén zhǒng xìng bǔ
密藏中，广说一切无漏之法，声闻种性补

tè qié luó xiū xué cǐ fǎ sù rù shēng wén zhèng xìng lí shēng dé yù
特伽罗修学此法，速入声闻正性离生，得预

liú guǒ dé yī lái guǒ dé bù huán guǒ dé ā luó hàn guǒ dú jué
流果、得一来果、得不还果、得阿罗汉果；独觉

zhǒng xìng bǔ tè qié luó xiū xué cǐ fǎ sù rù dú jué zhèng xìng lí shēng
种性补特伽罗修学此法，速入独觉正性离生，

jiàn cì zhèng dé dú jué pú tí pú sà zhǒng xìng bǔ tè qié luó xiū xué cǐ
渐次证得独觉菩提；菩萨种性补特伽罗修学此

fǎ sù rù pú sà zhèngxìng lí shēng jiàn cì xiū xíngzhū pú sà xíng
法，速入菩萨正性离生，渐次修行诸菩萨行，
zhèng dé wú shàngzhèngděng pú tí
证得无上正等菩提。

jiāo shī jiā rú shì bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōng
“**憍尸迦，如是般若波罗蜜多秘密藏中，**
guǎngshuō yī qiè wú lòu fǎ zhě suǒ wèi bù shī bō luó mì duō jìng jiè
广说一切无漏法者，所谓布施波罗蜜多、净戒
bō luó mì duō ān rěn bō luó mì duō jīng jìn bō luó mì duō jìng lǜ
波罗蜜多、安忍波罗蜜多、精进波罗蜜多、静虑
bō luó mì duō bō rě bō luó mì duō nèi kōng wài kōng nèi wài
波罗蜜多、般若波罗蜜多，内空、外空、内外
kōng kōng kōng dà kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng wú wéi kōng
空、空空、大空、胜义空、有为空、无为空、
bì jìng kōng wú jì kōng sǎn kōng wú biàn yì kōng běn xìng kōng
毕竟空、无际空、散空、无变异空、本性空、
zì xiàng kōng gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú
自相空、共相空、一切法空、不可得空、无
xìng kōng zì xìng kōng wú xìng zì xìng kōng zhēn rú fǎ jiè fǎ
性空、自性空、无性自性空，真如、法界、法
xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì xìng píng děng xìng lí shēng xìng
性、不虚妄性、不变异性、平等性、离生性、
fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè wú lòu sì
法定、法住、实际、虚空界、不思議界，无漏四
jìng lǜ sì wú liàng sì wú sè dìng bā jiě tuō bā shèng chù
静虑、四无量、四无色定，八解脱、八胜处、
jiǔ cì dì dìng shí biàn chù sì niàn zhù sì zhèng duàn sì shén
九次第定、十遍处，四念住、四正断、四神
zú wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā shèng dào zhī kōng jiě
足、五根、五力、七等觉支、八圣道支，空解
tuō mén wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō mén wǔ yǎn liù shén
脱门、无相解脱门、无愿解脱门，五眼、六神
tōng fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi
通，佛十力、四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、
dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ yī qiè zhì dào xiàng zhì
大喜、大舍、十八佛不共法，一切智、道相智、
yī qiè xiàng zhì yī qiè tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì mén jí
一切相智，一切陀罗尼门、一切三摩地门，及

yú wú liàng wú biān fó fǎ jiē shì cǐ zhōng suǒ shuō yī qiè wú lòu zhī
余无量无边佛法，皆是此中所说一切无漏之
fǎ
法。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng jiào yī yǒu qíng
“憍尸迦，若善男子、善女人等教一有情

zhù yù liú guǒ suǒ huò fú jù yóu shèng jiào huà xiǎo qiān shì jiè zhū yǒu qíng
住预流果，所获福聚犹胜教化小千世界诸有情

lèi jiē lìng xiū xué sì jìng lǜ sì wú liàng sì wú sè dìng wǔ shén tōng
类皆令修学四静虑、四无量、四无色定、五神通。

hé yǐ gù jiāo shī jiā zhū yǒu xiū xíng sì jìng lǜ sì wú liàng sì
何以故？憍尸迦，诸有修行四静虑、四无量、四

wú sè dìng wǔ shén tōng bù miǎn dì yù páng shēng guǐ qù ruò
无色定、五神通不免地狱、傍生、鬼趣，若

zhū yǒu qíng zhù yù liú guǒ biàn dé yǒng tuō sān è qù gù kuàng jiào lìng
诸有情住预流果便得永脱三恶趣故，况教令

zhù yī lái bù huán ā luó hàn guǒ suǒ huò fú jù ér bú shèng bǐ
住一来、不还、阿罗汉果所获福聚而不胜彼！

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng jiào xiǎo qiān jiè
“憍尸迦，若善男子、善女人等教小千界

zhū yǒu qíng lèi jiē zhù yù liú yī lái bù huán ā luó hàn guǒ suǒ
诸有情类皆住预流、一来、不还、阿罗汉果，所

huò fú jù bù rú yǒu rén jiào yī yǒu qíng lìng qí ān zhù dú jué pú tí
获福聚不如有人教一有情令其安住独觉菩提。

hé yǐ gù jiāo shī jiā dú jué pú tí suǒ yǒu gōng dé shèng yù liú
何以故？憍尸迦，独觉菩提所有功德胜预流

děng bǎi qiān bèi gù
等百千倍故。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng jiào xiǎo qiān jiè
“憍尸迦，若善男子、善女人等教小千界

zhū yǒu qíng lèi jiē lìng ān zhù dú jué pú tí suǒ huò fú jù bù rú yǒu
诸有情类皆令安住独觉菩提，所获福聚不如有人

rén jiào yī yǒu qíng lìng qù wú shàng zhèng děng pú tí hé yǐ gù jiāo
人教一有情令趣无上正等菩提。何以故？憍

shī jiā ruò jiào yǒu qíng lìng qù wú shàng zhèng děng pú tí zé lìng shì jiān
尸迦，若教有情令趣无上正等菩提，则令世间

fó yǎn bú duàn
佛眼不断。

suǒ yǐ zhě hé yóuyǒu pú sà mó hē sà gù biànyǒu yù
“所以者何？由有菩萨摩诃萨故，便有预
liú yī lái bù huán ā luó hàn guǒ dú jué pú tí yóuyǒu pú
流、一来、不还、阿罗汉果、独觉菩提；由有菩
sà mó hē sà gù biànyǒu rú lái yīng zhèngděng jué zhèng dé wú
萨摩诃萨故，便有如来、应、正等觉证得无
shàng zhèngděng pú tí yóuyǒu pú sà mó hē sà gù biànyǒu fó bǎo
上正等菩提；由有菩萨摩诃萨故，便有佛宝、
fǎ bǎo sēng bǎo yī qiè shì jiān guī yī gòng yǎng yǐ shì gù jiāo
法宝、僧宝，一切世间归依供养。以是故，憍
shī jiā yī qiè shì jiān ruò tiān ruò mó ruò fàn ruò shā mén ruò
尸迦，一切世间若天、若魔、若梵、若沙门、若
pó luó mén jí ā sù luò rén fēi rén děng yīng yǐ wú liàng shàng miào
婆罗门及阿素洛、人非人等，应以无量上妙
huā mán tú sǎn děng xiāng yī fú yīng luò bǎo chuáng fān gài
华鬘、涂散等香、衣服、璎珞、宝幢、幡盖、
zhòng miào zhēn qí jì yuè dēng míng jìn zhū suǒ yǒu gòng yǎng gōng
众妙、珍奇、伎乐、灯明，尽诸所有供养恭
jìng zūn zhòng zàn tàn pú sà mó hē sà
敬、尊重赞叹菩萨摩诃萨。

jiāo shī jiā yóu cǐ dāng zhī ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng
“憍尸迦，由此当知若善男子、善女人等
shū xiě rú shì shēn shēn bō rě bō luó mì duō shī tā dú sòng ruò zhuǎn
书写如是甚深般若波罗蜜多施他读诵，若转
shū xiě guǎng lìng liú bù suǒ huò fú jù shèng qián fú jù wú liàng wú
书写、广令流布，所获福聚胜前福聚无量无
biān hé yǐ gù rú shì bō rě bō luó mì duō mì mì zàng zhōng
边。何以故？如是般若波罗蜜多秘密藏中，
guǎng shuō yī qiè shì jiān chū shì jiān shèng shàn fǎ gù
广说一切世间、出世间胜善法故。

yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng zhōng suǒ shuō fǎ gù
“由此般若波罗蜜多秘密藏中所说法故，
shì jiān biànyǒu chā dì lì dà zú pó luó mén dà zú zhǎng zhě dà zú
世间便有刹帝力大族、婆罗门大族、长者大族、
jū shì dà zú shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
居士大族施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏
zhōng suǒ shuō fǎ gù shì jiān biànyǒu sì dà wáng zhòng tiān sān shí sān
中所说法故，世间便有四大王众天、三十三

tiān yè mó tiān dǔ shǐ duō tiān lè biàn huà tiān tā huà zì zài tiān
天、夜摩天、睹史多天、乐变化天、他化自在天
shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng zhōng suǒ shuō fǎ
施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏中所说法
gù shì jiān biàn yǒu fàn zhòng tiān fàn fǔ tiān fàn huì tiān dà fàn
故，世间便有梵众天、梵辅天、梵会天、大梵
tiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng zhōng suǒ shuō
天施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏中所说
fǎ gù shì jiān biàn yǒu guāng tiān shǎo guāng tiān wú liàng guāng tiān
法故，世间便有光天、少光天、无量光天、
jí guāng jìng tiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
极光净天施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏
zhōng suǒ shuō fǎ gù shì jiān biàn yǒu jìng tiān shǎo jìng tiān wú liàng jìng
中所说法故，世间便有净天、少净天、无量净
tiān biàn jìng tiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
天、遍净天施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏
zhōng suǒ shuō fǎ gù shì jiān biàn yǒu guǎng tiān shǎo guǎng tiān wú liàng
中所说法故，世间便有广天、少广天、无量
guǎng tiān guǎng guǒ tiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì
广天、广果天施設可得；由此般若波罗蜜多秘
mì zàng zhōng suǒ shuō fǎ gù shì jiān biàn yǒu wú fán tiān wú rè tiān
密藏中所说法故，世间便有无烦²²天、无热天、
shàn xiàn tiān shàn jiàn tiān sè jiū jìng tiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě
善现天、善见天、色究竟天施設可得；由此般若
bō luó mì duō mì mì zàng zhōng suǒ shuō fǎ gù shì jiān biàn yǒu kōng wú
波罗蜜多秘密藏中所说法故，世间便有空无
biān chù tiān shí wú biān chù tiān wú suǒ yǒu chù tiān fēi xiǎng fēi fēi
边处天、识无边处天、无所有处天、非想非非
xiǎng chù tiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
想处天施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏
zhōng suǒ shuō fǎ gù shì jiān biàn yǒu bù shī bō luó mì duō jìng jiè bō
中所说法故，世间便有布施波罗蜜多、净戒波
luó mì duō ān rěn bō luó mì duō jīng jìn bō luó mì duō jìng lù bō
罗蜜多、安忍波罗蜜多、精进波罗蜜多、静虑波
luó mì duō bō rě bō luó mì duō shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó
罗蜜多、般若波罗蜜多施設可得；由此般若波罗

²² 大正藏：繁；永乐北藏及龙藏：烦

mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu nèi kōng wài
蜜多秘密藏 中所说法故， 世间便有内空、外
kōng nèi wàikōng kōngkōng dà kōng shèng yì kōng yǒuwéikōng
空、内外空、空空、大空、胜义空、有为空、
wú wéikōng bì jìngkōng wú jì kōng sànkōng wú biàn yì kōng
无为空、毕竟空、无际空、散空、无变异空、
běnxìngkōng zì xiàngkōng gòngxiàngkōng yī qiè fǎ kōng bù kě
本性空、自相空、共相空、一切法空、不可
dé kōng wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng zì xìngkōng shī shè kě dé
得空、无性空、自性空、无性自性空施設可得；
yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiān
由此般若波罗蜜多秘密藏 中所说法故， 世间
biànyǒuzhēn rú fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàngxìng bú biàn yì xìng
便有真如、法界、法性、不虚妄性、不变异性、
píngděngxìng lí shēngxìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè
平等性、离生性、法定、法住、实际、虚空界、
bù sī yì jiè shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
不思議界施設可得； 由此般若波罗蜜多秘密藏
zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu kǔ shèng dì jí shèng dì miè
中所说法故， 世间便有苦圣谛、集圣谛、灭
shèng dì dào shèng dì shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì
圣谛、道圣谛施設可得； 由此般若波罗蜜多秘
mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu sì jìng lǜ sì wú liàng
密藏 中所说法故， 世间便有四静虑、四无量、
sì wú sè dìng shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
四无色定施設可得； 由此般若波罗蜜多秘密藏
zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu bā jiě tuō bā shèng chù jiǔ cì
中所说法故， 世间便有八解脱、八胜处、九次
dì dìng shí biàn chù shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì
第定、十遍处施設可得； 由此般若波罗蜜多秘密
zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu sì niàn zhù sì zhèng duàn
藏 中所说法故， 世间便有四念住、四正断、
sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā shèng dào zhī shī
四神足、五根、五力、七等觉支、八圣道支施
shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù
設可得； 由此般若波罗蜜多秘密藏 中所说法故，
shì jiānbiànyǒu kōng jiě tuō mén wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō
世间便有空解脱门、无相解脱门、无愿解脱

mén shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒ
门 施 设 可 得 ； 由 此 般 若 波 罗 蜜 多 秘 密 藏 中 所
shuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu wǔ yǎn liù shéntōng shī shè kě dé yóu
说 法 故 ， 世 间 便 有 五 眼 、 六 神 通 施 设 可 得 ； 由
cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiàn
此 般 若 波 罗 蜜 多 秘 密 藏 中 所 说 法 故 ， 世 间 便
yǒu fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi
有 佛 十 力 、 四 无 所 畏 、 四 无 碍 解 、 大 慈 、 大 悲 、
dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ shī shè kě dé yóu cǐ bō rě
大 喜 、 大 舍 、 十 八 佛 不 共 法 施 设 可 得 ； 由 此 般 若
bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu wú wàng
波 罗 蜜 多 秘 密 藏 中 所 说 法 故 ， 世 间 便 有 无 忘
shī fǎ héngzhù shěxìng shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì
失 法 、 恒 住 舍 性 施 设 可 得 ； 由 此 般 若 波 罗 蜜 多 秘
mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu yī qiè zhì dào xiàng zhì
密 藏 中 所 说 法 故 ， 世 间 便 有 一 切 智 、 道 相 智 、
yī qiè xiàng zhì shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
一 切 相 智 施 设 可 得 ； 由 此 般 若 波 罗 蜜 多 秘 密 藏
zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu yī qiè tuó luó ní mén yī qiè sān
中 所 说 法 故 ， 世 间 便 有 一 切 陀 罗 尼 门 、 一 切 三
mó dì mén shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōng
摩 地 门 施 设 可 得 ； 由 此 般 若 波 罗 蜜 多 秘 密 藏 中
suǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu yù liú yī lái bù huán ā luó
所 说 法 故 ， 世 间 便 有 预 流 、 一 来 、 不 还 、 阿 罗
hàn jí yù liú xiàng yù liú guǒ yī lái xiàng yī lái guǒ bù huánxiàng bù
汉 及 预 流 向 预 流 果 、 一 来 向 一 来 果 、 不 还 向 不
huánguǒ ā luó hànxiàng ā luó hànguǒ shī shè kě dé yóu cǐ bō rě
还 果 、 阿 罗 汉 向 阿 罗 汉 果 施 设 可 得 ； 由 此 般 若
bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu dú jué
波 罗 蜜 多 秘 密 藏 中 所 说 法 故 ， 世 间 便 有 独 觉
jí dú jué pú tí shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì
及 独 觉 菩 提 施 设 可 得 ； 由 此 般 若 波 罗 蜜 多 秘 密
zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu yī qiè pú sà mó hē sà jí
藏 中 所 说 法 故 ， 世 间 便 有 一 切 菩 萨 摩 诃 萨 及
zhū pú sà mó hē sà xíng shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì
诸 菩 萨 摩 诃 萨 行 施 设 可 得 ； 由 此 般 若 波 罗 蜜 多 秘
mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu yī qiè rú lái yīng zhèng
密 藏 中 所 说 法 故 ， 世 间 便 有 一 切 如 来 、 应 、 正

děngjué jí zhū wú shàngzhèngděng pú tí shī shè kě dé
等觉及诸²³无上正等菩提施設可得。

fù cì jiāo shī jiā zhì xiǎoqiān jiè zhūyǒuqíng lèi ruò shàn
“复次，憍尸迦，置小千界诸有情类。若善

nán zǐ shàn nǚ rén děngjiào zhōngqiān jiè zhūyǒuqíng lèi jiē lìng xiū xué
男子、善女人等教中千界诸有情类皆令修学

sì jìng lǜ sì wú liàng sì wú sè dìng wǔ shéntōng yú yì yún
四静虑、四无量、四无色定、五神通，于意云

hé shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng yóu cǐ yīn yuán dé fú duō
何？是善男子、善女人等由此因缘得福多

fǒu
不？”

tiān dì shì yán shènduō shì zūn shènduō shàn shì
天帝释言：“甚多！世尊！甚多！善逝！”

fó yán jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng shū xiě
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等书写

rú shì shēnshēn bō rě bō luó mì duō shī tā dú sòng ruò zhuǎnshū xiě
如是甚深般若波罗蜜多施他读诵，若转书写、

guǎng lìng liú bù shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng suǒ huò fú jù shèn
广令流布，是善男子、善女人等所获福聚甚

duō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā rú shì bō rě bō luó mì duō mì
多于前。何以故？憍尸迦，如是般若波罗蜜多秘

mì zàng zhōng guǎng shuō yī qiè wú lòu zhī fǎ shēng wén zhǒng xìng bǔ
密藏中，广说一切无漏之法，声闻种性补

tè qié luó xiū xué cǐ fǎ sù rù shēng wén zhèng xìng lí shēng dé yù
特伽罗修学此法，速入声闻正性离生，得预

liú guǒ dé yī lái guǒ dé bù huán guǒ dé ā luó hàn guǒ dú jué
流果、得一来果、得不还果、得阿罗汉果；独觉

zhǒng xìng bǔ tè qié luó xiū xué cǐ fǎ sù rù dú jué zhèng xìng lí shēng
种性补特伽罗修学此法，速入独觉正性离生，

jiàn cì zhèng dé dú jué pú tí pú sà zhǒng xìng bǔ tè qié luó xiū xué cǐ
渐次证得独觉菩提；菩萨种性补特伽罗修学此

fǎ sù rù pú sà zhèng xìng lí shēng jiàn cì xiū xíng zhū pú sà xíng
法，速入菩萨正性离生，渐次修行诸菩萨行，

zhèng dé wú shàngzhèngděng pú tí
证得无上正等菩提。

²³ 大正藏：诸佛；永乐北藏及龙藏：诸

jiāo shī jiā rú shì bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōng
“**憍尸迦，如是般若波罗蜜多秘密藏中，**
guǎngshuō yī qiè wú lòu fǎ zhě suǒ wèi bù shī bō luó mì duō jìng jiè
广说一切无漏法者，所谓布施波罗蜜多、净戒
bō luó mì duō ān rěn bō luó mì duō jīng jìn bō luó mì duō jìng lù
波罗蜜多、安忍波罗蜜多、精进波罗蜜多、静虑
bō luó mì duō bō rě bō luó mì duō nèi kōng wài kōng nèi wài
波罗蜜多、般若波罗蜜多，内空、外空、内外
kōng kōng kōng dà kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng wú wéi kōng
空、空空、大空、胜义空、有为空、无为空、
bì jìng kōng wú jì kōng sǎn kōng wú biàn yì kōng běn xìng kōng
毕竟空、无际空、散空、无变异空、本性空、
zì xiàng kōng gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú
自相空、共相空、一切法空、不可得空、无
xìng kōng zì xìng kōng wú xìng zì xìng kōng zhēn rú fǎ jiè fǎ
性空、自性空、无性自性空，真如、法界、法
xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì xìng píng děng xìng lí shēng xìng
性、不虚妄性、不变异性、平等性、离生性、
fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè wú lòu sì
法定、法住、实际、虚空界、不思議界，无漏四
jìng lù sì wú liàng sì wú sè dìng bā jiě tuō bā shèng chù
静虑、四无量、四无色定，八解脱、八胜处、
jiǔ cì dì dìng shí biàn chù sì niàn zhù sì zhèng duàn sì shén
九次第定、十遍处，四念住、四正断、四神
zú wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā shèng dào zhī kōng jiě
足、五根、五力、七等觉支、八圣道支，空解
tuō mén wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō mén wǔ yǎn liù shén
脱门、无相解脱门、无愿解脱门，五眼、六神
tōng fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi
通，佛十力、四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、
dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ yī qiè zhì dào xiàng zhì
大喜、大舍、十八佛不共法，一切智、道相智、
yī qiè xiàng zhì yī qiè tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì mén jí
一切相智，一切陀罗尼门、一切三摩地门，及
yú wú liàng wú biān fó fǎ jiē shì cǐ zhōng suǒ shuō yī qiè wú lòu zhī
余无量无边佛法，皆是此中所说一切无漏之
fǎ
法。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén dēng jiào yī yǒu qíng
“**憍尸迦，若善男子、善女人等教一有情**

zhù yù liú guǒ suǒ huò fú jù yóu shèng jiào huà zhōng qiān shì jiè zhū yǒu
住预流果，所获福聚犹胜教化中千世界诸有

qíng lèi jiē lìng xiū xué sì jìng lù sì wú liàng sì wú sè dìng wǔ shén
情类皆令修学四静虑、四无量、四无色定、五神

tōng hé yǐ gù zhū yǒu xiū xíng sì jìng lù sì wú liàng sì wú sè
通。何以故？诸有修行四静虑、四无量、四无色

dìng wǔ shén tōng bù miǎn dì yù páng shēng guǐ qù ruò zhū yǒu
定、五神通不免地狱、傍生、鬼趣，若诸有

qíng zhù yù liú guǒ biàn dé yǒng tuō sān è qù gù kuàng jiào lìng zhù yī
情住预流果便得永脱三恶趣故，况教令住一

lái bù huán ā luó hàn guǒ suǒ huò fú jù ér bú shèng bǐ
来、不还、阿罗汉果所获福聚而不胜彼！

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén dēng jiào zhōng qiān
“**憍尸迦，若善男子、善女人等教中千**

jiè zhū yǒu qíng lèi jiē zhù yù liú yī lái bù huán ā luó hàn guǒ
界诸有情类皆住预流、一来、不还、阿罗汉果，

suǒ huò fú jù bù rú yǒu rén jiào yī yǒu qíng lìng qí ān zhù dú jué pú tí
所获福聚不如有人教一有情令其安住独觉菩提。

hé yǐ gù jiāo shī jiā dú jué pú tí suǒ yǒu gōng dé shèng yù liú
何以故？憍尸迦，独觉菩提所有功德胜预流

děng bǎi qiān bèi gù
等百千倍故。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén dēng jiào zhōng qiān
“**憍尸迦，若善男子、善女人等教中千**

jiè zhū yǒu qíng lèi jiē lìng ān zhù dú jué pú tí suǒ huò fú jù bù rú
界诸有情类皆令安住独觉菩提，所获福聚不如

yǒu rén jiào yī yǒu qíng lìng qù wú shàng zhèng děng pú tí hé yǐ gù
有人教一有情令趣无上正等菩提。何以故？

jiāo shī jiā ruò jiào yǒu qíng lìng qù wú shàng zhèng děng pú tí zé lìng shì
憍尸迦，若教有情令趣无上正等菩提，则令世

jiān fó yǎn bú duàn
间佛眼不断。

suǒ yǐ zhě hé yóu yǒu pú sà mó hē sà gù biàn yǒu yù
“**所以者何？由有菩萨摩诃萨故，便有预**

liú yī lái bù huán ā luó hàn guǒ dú jué pú tí yóu yǒu pú
流、一来、不还、阿罗汉果、独觉菩提；由有菩

sà mó hē sà gù biànyǒu rú lái yīng zhèngděngjué zhèng dé wú
萨摩诃萨故，便有如来、应、正等觉证得无
shàngzhèngděng pú tí yóuyǒu pú sà mó hē sà gù biànyǒu fó bǎo
上正等菩提；由有菩萨摩诃萨故，便有佛宝、
fǎ bǎo sēngbǎo yī qiè shì jiān guī yī gòngyǎng yǐ shì gù jiāo
法宝、僧宝，一切世间归依供养。以是故，憍
shī jiā yī qiè shì jiān ruò tiān ruò mó ruò fàn ruò shā mén ruò
尸迦，一切世间若天、若魔、若梵、若沙门、若
pó luó mén jí ā sù luò rén fēi rén děng yīng yǐ wú liàngshàngmiào
婆罗门及阿素洛、人非人等，应以无量上妙
huāmán tú sǎnděngxiāng yī fú yīngluò bǎochuáng fān gài
华鬘、涂散等香、衣服、璎珞、宝幢、幡盖、
zhòngmiào zhēn qí jì yuè dēngmíng jìn zhū suǒ yǒu gòngyǎng gōng
众妙、珍奇、伎乐、灯明，尽诸所有供养恭
jìng zūnzhòngzàn tàn pú sà mó hē sà
敬、尊重赞叹菩萨摩诃萨。

jiāo shī jiā yóu cǐ dāng zhī ruò shànánán zǐ shàn nǚ rén děng
“憍尸迦，由此当知若善男子、善女人等
shū xiě rú shì shènsēn bō rě bō luó mì duō shī tā dú sòng ruò zhuǎn
书写如是甚深般若波罗蜜多施他读诵，若转
shū xiě guǎnglìng liú bù suǒhuò fú jù shèngqián fú jù wú liàng wú
书写、广令流布，所获福聚胜前福聚无量无
biān hé yǐ gù rú shì bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōng
边。何以故？如是般若波罗蜜多秘密藏中，
guǎngshuō yī qiè shì chū shì jiānshèngshàn fǎ gù
广说一切世、出世间胜善法故。

yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù
“由此般若波罗蜜多秘密藏中所说法故，
shì jiānbiànyǒuchà dì lì dà zú pó luó mén dà zú zhǎngzhě dà zú
世间便有刹帝力大族、婆罗门大族、长者大族、
jū shì dà zú shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
居士大族施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏
zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu sì dà wángzhòngtiān sān shí sān
中所说法故，世间便有四大王众天、三十三
tiān yè mó tiān dǔ shǐ duō tiān lè biàn huà tiān tā huà zì zài tiān
天、夜摩天、睹史多天、乐变化天、他化自在天
shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ
施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏中所说法

gù shì jiānbiànyǒu fànzhòngtiān fàn fǔ tiān fàn huì tiān dà fàn
故，世间便有梵众天、梵辅天、梵会天、大梵

tiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō
天施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏中所说

fǎ gù shì jiānbiànyǒuguāngtiān shǎoguāngtiān wú liàngguāngtiān
法故，世间便有光天、少光天、无量光天、

jí guāngjìngtiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
极光净天施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏

zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒujìngtiān shǎojìngtiān wú liàngjìng
中所说法故，世间便有净天、少净天、无量净

tiān biànjìngtiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
天、遍净天施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏

zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒuguǎngtiān shǎoguǎngtiān wú liàng
中所说法故，世间便有广天、少广天、无量

guǎngtiān guǎngguǒtiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì
广天、广果天施設可得；由此般若波罗蜜多秘

mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu wú fán tiān wú rè tiān
密藏中所说法故，世间便有无烦²⁴天、无热天、

shànxiàntiān shànjiàntiān sè jiū jìngtiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě
善现天、善见天、色究竟天施設可得；由此般若

bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒukōng wú
波罗蜜多秘密藏中所说法故，世间便有空无

biānchùtiān shí wú biānchùtiān wú suǒyǒuchùtiān fēi xiǎng fēi fēi
边处天、识无边处天、无所有处天、非想非非

xiǎngchùtiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
想处天施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏

zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu bù shī bō luó mì duō jìng jiè bō
中所说法故，世间便有布施波罗蜜多、净戒波

luó mì duō ān rěn bō luó mì duō jīng jìn bō luó mì duō jìng lǜ bō
罗蜜多、安忍波罗蜜多、精进波罗蜜多、静虑波

luó mì duō bō rě bō luó mì duō shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó
罗蜜多、般若波罗蜜多施設可得；由此般若波罗

mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu nèi kōng wài
蜜多秘密藏中所说法故，世间便有内空、外

kōng nèi wàikōng kōngkōng dà kōng shèng yì kōng yǒuwéikōng
空、内外空、空空、大空、胜义空、有为空、

²⁴ 大正藏：繁；永乐北藏及龙藏：烦

wú wéikōng bì jìngkōng wú jì kōng sànkōng wú biàn yì kōng
无为空、毕竟空、无际空、散空、无变异空、

běnxìngkōng zì xiàngkōng gòngxiàngkōng yī qiè fǎ kōng bù kě
本性空、自相空、共相空、一切法空、不可

dé kōng wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng zì xìngkōng shī shè kě dé
得空、无性空、自性空、无性自性空施設可得；

yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiān
由此般若波罗蜜多秘密藏中所说法故，世间

biànyǒuzhēn rú fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàngxìng bú biàn yì xìng
便有真如、法界、法性、不虚妄性、不变异性、

píngděngxìng lí shēngxìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè
平等性、离生性、法定、法住、实际、虚空界、

bù sī yì jiè shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
不思議界施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏

zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu kǔ shèng dì jí shèng dì miè
中所说法故，世间便有苦圣谛、集圣谛、灭

shèng dì dào shèng dì shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
圣谛、道圣谛施設可得；由此般若波罗蜜多秘

mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu sì jìng lǜ sì wú liàng
密藏中所说法故，世间便有四静虑、四无量、

sì wú sè dìng shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
四无色定施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏

zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu bā jiě tuō bā shèng chù jiǔ cì
中所说法故，世间便有八解脱、八胜处、九次

dì dìng shí biàn chù shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
第定、十遍处施設可得；由此般若波罗蜜多秘密

zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu sì niàn zhù sì zhèng duàn
藏中所说法故，世间便有四念住、四正断、

sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā shèng dào zhī shī
四神足、五根、五力、七等觉支、八圣道支施

shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù
设可得；由此般若波罗蜜多秘密藏中所说法故，

shì jiānbiànyǒu kōng jiě tuō mén wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō
世间便有空解脱门、无相解脱门、无愿解脱

mén shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒ
门施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏中所

shuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu wǔ yǎn liù shéntōng shī shè kě dé yóu
说法故，世间便有五眼、六神通施設可得；由

cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiàn
此般若波罗蜜多秘密藏中所说法故，世间便
yǒu fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi
有佛十力、四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、
dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ shī shè kě dé yóu cǐ bō rě
大喜、大舍、十八佛不共法施設可得；由此般若
bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiàn yǒu wú wàng
波罗蜜多秘密藏中所说法故，世间便有无忘
shī fǎ héngzhù shě xìng shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì
失法、恒住舍性施設可得；由此般若波罗蜜多秘
mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiàn yǒu yī qiè zhì dào xiàng zhì
密藏中所说法故，世间便有一切智、道相智、
yī qiè xiàng zhì shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
一切相智施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏
zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiàn yǒu yī qiè tuó luó ní mén yī qiè sān
中所说法故，世间便有一切陀罗尼门、一切三
mó dì mén shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōng
摩地门施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏中
suǒshuō fǎ gù shì jiānbiàn yǒu yù liú yī lái bù huán ā luó
所说法故，世间便有预流、一来、不还、阿罗
hàn jí yù liú xiàng yù liú guǒ yī lái xiàng yī lái guǒ bù huán xiàng bù
汉及预流向预流果、一来向一来果、不还向不
huánguǒ ā luó hàn xiàng ā luó hàn guǒ shī shè kě dé yóu cǐ bō rě
还果、阿罗汉向阿罗汉果施設可得；由此般若
bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiàn yǒu dú jué
波罗蜜多秘密藏中所说法故，世间便有独觉
jí dú jué pú tí shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì
及独觉菩提施設可得；由此般若波罗蜜多秘密
zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiàn yǒu yī qiè pú sà mó hē sà jí
藏中所说法故，世间便有一切菩萨摩诃萨及
zhū pú sà mó hē sà xíng shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì
诸菩萨摩诃萨行施設可得；由此般若波罗蜜多秘
mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiàn yǒu yī qiè rú lái yīng zhèng
密藏中所说法故，世间便有一切如来、应、正
děng jué jí zhū wú shàng zhèng děng pú tí shī shè kě dé
等觉及诸²⁵无上正等菩提施設可得。

²⁵ 大正藏：诸佛；永乐北藏及龙藏：诸

fù cì jiāo shī jiā zhì zhōngqiān jiè zhū yǒuqíng lèi ruò
“复次，憍尸迦，置中千界诸有情类。若

shànnán zǐ shàn nǚ rén dēngjiàohuà sānqiān dà qiān shì jiè zhū yǒuqíng
善男子、善女人等教化三千大千世界诸有情

lèi jiē lìng xiū xué sì jìng lù sì wú liàng sì wú sè dìng wǔ shéntōng
类皆令修学四静虑、四无量、四无色定、五神通，

yú yì yún hé shì shànnán zǐ shàn nǚ rén dēngyóu cǐ yīn yuán dé
于意云何？是善男子、善女人等由此因缘得

fú duō fǒu
福多不？”

tiān dì shì yán shènduō shì zūn shènduō shàn shì
天帝释言：“甚多！世尊！甚多！善逝！”

fó yán jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén dēngshū xiě
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等书写

rú shì shènsēn bō rě bō luó mì duō shī tā dú sòng ruò zhuǎnshū xiě
如是甚深般若波罗蜜多施他读诵，若转书写、

guǎnglǐng liú bù shì shànnán zǐ shàn nǚ rén dēngsuǒ huò fú jù shèn
广令流布，是善男子、善女人等所获福聚甚

duō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā rú shì bō rě bō luó mì duō mì
多于前。何以故？憍尸迦，如是般若波罗蜜多秘

mì zàngzhōng guǎngshuō yī qiè wú lòu zhī fǎ shēngwénzhǒngxìng bǔ
密藏中，广说一切无漏之法，声闻种性补

tè qié luó xiū xué cǐ fǎ sù rù shēngwénzhèngxìng lí shēng dé yù
特伽罗修学此法，速入声闻正性离生，得预

liú guǒ dé yī lái guǒ dé bù huánguǒ dé ā luó hàn guǒ dú jué
流果、得一来果、得不还果、得阿罗汉果；独觉

zhǒngxìng bǔ tè qié luó xiū xué cǐ fǎ sù rù dú jué zhèngxìng lí shēng
种性补特伽罗修学此法，速入独觉正性离生，

jiàn cì zhèng dé dú jué pú tí pú sà zhǒngxìng bǔ tè qié luó xiū xué cǐ
渐次证得独觉菩提；菩萨种性补特伽罗修学此

fǎ sù rù pú sà zhèngxìng lí shēng jiàn cì xiū xíng zhū pú sà xíng
法，速入菩萨正性离生，渐次修行诸菩萨行，

zhèng dé wú shàng zhèngděng pú tí
证得无上正等菩提。

jiāo shī jiā rú shì bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōng
“憍尸迦，如是般若波罗蜜多秘密藏中，

guǎngshuō yī qiè wú lòu fǎ zhě suǒ wèi bù shī bō luó mì duō jìng jiè
广说一切无漏法者，所谓布施波罗蜜多、净戒

bō luó mì duō ān rěn bō luó mì duō jīng jìn bō luó mì duō jìng lù
波罗蜜多、安忍波罗蜜多、精进波罗蜜多、静虑
bō luó mì duō bō rě bō luó mì duō nèi kōng wài kōng nèi wài
波罗蜜多、般若波罗蜜多，内空、外空、内外
kōng kōng kōng dà kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng wú wéi kōng
空、空空、大空、胜义空、有为空、无为空、
bì jìng kōng wú jì kōng sǎn kōng wú biàn yì kōng běn xìng kōng
毕竟空、无际空、散空、无变异空、本性空、
zì xiàng kōng gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú
自相空、共相空、一切法空、不可得空、无
xìng kōng zì xìng kōng wú xìng zì xìng kōng zhēn rú fǎ jiè fǎ
性空、自性空、无性自性空，真如、法界、法
xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì xìng píng děng xìng lí shēng xìng
性、不虚妄性、不变异性、平等性、离生性、
fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè wú lòu sì
法定、法住、实际、虚空界、不思議界，无漏四
jìng lù sì wú liàng sì wú sè dìng bā jiě tuō bā shèng chù
静虑、四无量、四无色定，八解脱、八胜处、
jiǔ cì dì dìng shí biàn chù sì niàn zhù sì zhèng duàn sì shén
九次第定、十遍处，四念住、四正断、四神
zú wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā shèng dào zhī kōng jiě
足、五根、五力、七等觉支、八圣道支，空解
tuō mén wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō mén wǔ yǎn liù shén
脱门、无相解脱门、无愿解脱门，五眼、六神
tōng fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi
通，佛十力、四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、
dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ yī qiè zhì dào xiàng zhì
大喜、大舍、十八佛不共法，一切智、道相智、
yī qiè xiàng zhì yī qiè tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì mén jí
一切相智，一切陀罗尼门、一切三摩地门，及
yú wú liàng wú biān fó fǎ jiē shì cǐ zhōng suǒ shuō yī qiè wú lòu zhī
余无量无边佛法，皆是此中所说一切无漏之
fǎ
法。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng jiào yī yǒu qíng
“**憍尸迦，若善男子、善女人等教一有情**

zhù yù liú guǒ suǒ huò fú jù yóu shèng jiào huà rú shì sān qiān dà qiān shì
住预流果，所获福聚犹胜教化如是三千大千世

jiè zhūyǒuqíng lèi jiē lìng xiū xué sì jìng lǜ sì wú liàng sì wú sè dìng
界诸有情类皆令修学四静虑、四无量、四无色定、
wǔ shéntōng hé yǐ gù jiāo shī jiā zhūyǒu xiū xíng sì jìng lǜ sì
五神通。何以故？憍尸迦，诸有修行四静虑、四
wú liàng sì wú sè dìng wǔ shéntōng bù miǎn dì yù pángshēng
无量、四无色定、五神通不免地狱、傍生、
guǐ qù ruò zhūyǒuqíng zhù yù liú guǒ biàn dé yǒng tuō sān è qù gù
鬼趣，若诸有情住预流果便得永脱三恶趣故，
kuàng jiào lìng zhù yī lái bù huán ā luó hàn guǒ suǒ huò fú jù ér bù
况教令住一来、不还、阿罗汉果所获福聚而不
shèng bǐ
胜彼！

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng jiào huà sān qiān
“憍尸迦，若善男子、善女人等教化三千

dà qiān shì jiè zhūyǒuqíng lèi jiē zhù yù liú yī lái bù huán ā
大千世界诸有情类皆住预流、一来、不还、阿
luó hàn guǒ suǒ huò fú jù bù rú yǒu rén jiào yī yǒuqíng lìng qí ān zhù
罗汉果，所获福聚不如有人教一有情令其安住
dú jué pú tí hé yǐ gù jiāo shī jiā dú jué pú tí suǒ yǒu gōng dé
独觉菩提。何以故？憍尸迦，独觉菩提所有功德
shèng yù liú děng bǎi qiān bèi gù
胜预流等百千倍故。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng jiào huà sān qiān
“憍尸迦，若善男子、善女人等教化三千

dà qiān shì jiè zhūyǒuqíng lèi jiē lìng ān zhù dú jué pú tí suǒ huò fú
大千世界诸有情类皆令安住独觉菩提，所获福
jù bù rú yǒu rén jiào yī yǒuqíng lìng qù wú shàng zhèng děng pú tí hé
聚不如有人教一有情令趣无上正等菩提。何
yǐ gù jiāo shī jiā ruò jiào yǒuqíng lìng qù wú shàng zhèng děng pú tí
以故？憍尸迦，若教有情令趣无上正等菩提，
zé lìng shì jiān fó yǎn bú duàn
则令世间佛眼不断。

suǒ yǐ zhě hé yóu yǒu pú sà mó hē sà gù biànyǒu yù
“所以者何？由有菩萨摩诃萨故，便有预

liú yī lái bù huán ā luó hàn guǒ dú jué pú tí yóu yǒu pú
流、一来、不还、阿罗汉果、独觉菩提；由有菩
sà mó hē sà gù biànyǒu rú lái yīng zhèng děng jué zhèng dé wú
萨摩诃萨故，便有如来、应、正等觉证得无

shàngzhèngděng pú tí yóuyǒu pú sà mó hē sà gù biànyǒu fó bǎo
上 正 等 菩 提； 由 有 菩 萨 摩 诃 萨 故， 便 有 佛 宝、
fǎ bǎo sēngbǎo yī qiè shì jiān guī yī gòngyǎng yǐ shì gù jiāo
法 宝、 僧 宝， 一 切 世 间 归 依 供 养。 以 是 故， 憍
shī jiā yī qiè shì jiān ruò tiān ruò mó ruò fàn ruò shā mén ruò
尸 迦， 一 切 世 间 若 天、 若 魔、 若 梵、 若 沙 门、 若
pó luó mén jí ā sù luò rén fēi rén děng yīng yǐ wú liàng shàng miào
婆 罗 门 及 阿 素 洛、 人 非 人 等， 应 以 无 量 上 妙
huā mán tú sǎn děng xiāng yī fú yīng luò bǎo chuáng fān gài
华 鬘、 涂 散 等 香、 衣 服、 璎 珞、 宝 幢、 幡 盖、
zhòng miào zhēn qí jì yuè dēng míng jìn zhū suǒ yǒu gòng yǎng gōng
众 妙、 珍 奇、 伎 乐、 灯 明， 尽 诸 所 有 供 养 恭
jìng zūn zhòng zàn tàn pú sà mó hē sà
敬、 尊 重 赞 叹 菩 萨 摩 诃 萨。

jiāo shī jiā yóu cǐ dāng zhī ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng
“ 憍 尸 迦， 由 此 当 知 若 善 男 子、 善 女 人 等
shū xiě rú shì shēn shēn bō rě bō luó mì duō shī tā dú sòng ruò zhuǎn
书 写 如 是 甚 深 般 若 波 罗 蜜 多 施 他 读 诵， 若 转
shū xiě guǎng lìng liú bù suǒ huò fú jù shèng qián fú jù wú liàng wú
书 写、 广 令 流 布， 所 获 福 聚 胜 前 福 聚 无 量 无
biān hé yǐ gù rú shì bō rě bō luó mì duō mì mì zàng zhōng
边。 何 以 故？ 如 是 般 若 波 罗 蜜 多 秘 密 藏 中，
guǎng shuō yī qiè shì chū shì jiān shèng shàn fǎ gù
广 说 一 切 世、 出 世 间 胜 善 法 故。

yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng zhōng suǒ shuō fǎ gù
“ 由 此 般 若 波 罗 蜜 多 秘 密 藏 中 所 说 法 故，
shì jiān biànyǒu chā dì lì dà zú pó luó mén dà zú zhǎng zhě dà zú
世 间 便 有 刹 帝 力 大 族、 婆 罗 门 大 族、 长 者 大 族、
jū shì dà zú shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
居 士 大 族 施 设 可 得； 由 此 般 若 波 罗 蜜 多 秘 密 藏
zhōng suǒ shuō fǎ gù shì jiān biànyǒu sì dà wáng zhòng tiān sān shí sān
中 所 说 法 故， 世 间 便 有 四 大 王 众 天、 三 十 三
tiān yè mó tiān dǔ shǐ duō tiān lè biàn huà tiān tā huà zì zài tiān
天、 夜 摩 天、 睹 史 多 天、 乐 变 化 天、 他 化 自 在 天
shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng zhōng suǒ shuō fǎ
施 设 可 得； 由 此 般 若 波 罗 蜜 多 秘 密 藏 中 所 说 法
gù shì jiān biànyǒu fàn zhòng tiān fàn fǔ tiān fàn huì tiān dà fàn
故， 世 间 便 有 梵 众 天、 梵 辅 天、 梵 会 天、 大 梵

tiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō
天施设可得；由此般若波罗蜜多秘密藏 中所说

fǎ gù shì jiānbiànyǒuguāngtiān shǎoguāngtiān wú liàngguāngtiān
法故，世间便有光天、少光天、无量光天、

jí guāngjìngtiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
极光净天施设可得；由此般若波罗蜜多秘密藏

zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒujìngtiān shǎojìngtiān wú liàngjìng
中所说法故，世间便有净天、少净天、无量净

tiān biànjìngtiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
天、遍净天施设可得；由此般若波罗蜜多秘密藏

zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒuguǎngtiān shǎoguǎngtiān wú liàng
中所说法故，世间便有广天、少广天、无量

guǎngtiān guǎngguǒtiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì
广天、广果天施设可得；由此般若波罗蜜多秘

mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒuwú fán tiān wú rè tiān
密藏 中所说法故，世间便有无烦²⁶天、无热天、

shànxiàntiān shànjiàntiān sè jiū jìngtiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě
善现天、善见天、色究竟天施设可得；由此般若

bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒukōng wú
波罗蜜多秘密藏 中所说法故，世间便有空无

biānchùtiān shí wú biānchùtiān wú suǒyǒuchùtiān fēi xiǎng fēi fēi
边处天、识无边处天、无所有处天、非想非非

xiǎngchùtiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
想处天施设可得；由此般若波罗蜜多秘密藏

zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu bù shī bō luó mì duō jìng jiè bō
中所说法故，世间便有布施波罗蜜多、净戒波

luó mì duō ān rěn bō luó mì duō jīng jìn bō luó mì duō jìng lǜ bō
罗蜜多、安忍波罗蜜多、精进波罗蜜多、静虑波

luó mì duō bō rě bō luó mì duō shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó
罗蜜多、般若波罗蜜多施设可得；由此般若波罗

mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu nèi kōng wài
蜜多秘密藏 中所说法故，世间便有内空、外

kōng nèi wàikōng kōngkōng dà kōng shèng yì kōng yǒuwéikōng
空、内外空、空空、大空、胜义空、有为空、

wú wéikōng bì jìngkōng wú jì kōng sànkōng wú biàn yì kōng
无为空、毕竟空、无际空、散空、无变异空、

²⁶ 大正藏：繁；永乐北藏及龙藏：烦

běnxìngkōng zì xiàngkōng gòngxiàngkōng yī qiè fǎ kōng bù kě
本性空、自相空、共相空、一切法空、不可
dé kōng wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng zì xìngkōng shī shè kě dé
得空、无性空、自性空、无性自性空施設可得；
yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiān
由此般若波罗蜜多秘密藏 中所说法故，世间
biànyǒuzhēn rú fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàngxìng bú biàn yì xìng
便有真如、法界、法性、不虚妄性、不变异性、
píngděngxìng lí shēngxìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè
平等性、离生性、法定、法住、实际、虚空界、
bù sī yì jiè shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
不思議界施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏
zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu kǔ shèng dì jí shèng dì miè
中所说法故，世间便有苦圣谛、集圣谛、灭
shèng dì dào shèng dì shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì
圣谛、道圣谛施設可得；由此般若波罗蜜多秘
mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu sì jìng lǜ sì wú liàng
密藏 中所说法故，世间便有四静虑、四无量、
sì wú sè dìng shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
四无色定施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏
zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu bā jiě tuō bā shèngchù jiǔ cì
中所说法故，世间便有八解脱、八胜处、九次
dì dìng shí biànchù shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì
第定、十遍处施設可得；由此般若波罗蜜多秘密
zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu sì niànzhù sì zhèngduàn
藏 中所说法故，世间便有四念住、四正断、
sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děngjué zhī bā shèngdào zhī shī
四神足、五根、五力、七等觉支、八圣道支施
shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù
設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏 中所说法故，
shì jiānbiànyǒukōng jiě tuōmén wú xiàng jiě tuōmén wú yuàn jiě tuō
世间便有空解脱门、无相解脱门、无愿解脱
mén shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒ
门施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏 中所
shuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu wǔ yǎn liù shéntōng shī shè kě dé yóu
说法故，世间便有五眼、六神通施設可得；由
cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiàn
此般若波罗蜜多秘密藏 中所说法故，世间便

yǒu fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi
有佛十力、四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、
dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ shī shè kě dé yóu cǐ bō rě
大喜、大舍、十八佛不共法施設可得；由此般若
bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu wú wàng
波罗蜜多秘密藏 中所说法故，世间便有无忘
shī fǎ héngzhù shěxìng shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì
失法、恒住舍性施設可得；由此般若波罗蜜多秘
mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu yī qiè zhì dào xiàng zhì
密藏 中所说法故，世间便有一切智、道相智、
yī qiè xiàng zhì shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
一切相智施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏
zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu yī qiè tuó luó ní mén yī qiè sān
中所说法故，世间便有一切陀罗尼门、一切三
mó dì mén shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōng
摩地门施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏 中
suǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu yù liú yī lái bù huán ā luó
所说法故，世间便有预流、一来、不还、阿罗
hàn jí yù liú xiàng yù liú guǒ yī lái xiàng yī lái guǒ bù huán xiàng bù
汉及预流向预流果、一来向一来果、不还向不
huánguǒ ā luó hàn xiàng ā luó hàn guǒ shī shè kě dé yóu cǐ bō rě
还果、阿罗汉向阿罗汉果施設可得；由此般若
bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu dú jué
波罗蜜多秘密藏 中所说法故，世间便有独觉
jí dú jué pú tí shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì
及独觉菩提施設可得；由此般若波罗蜜多秘密
zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu yī qiè pú sà mó hē sà jí
藏 中所说法故，世间便有一切菩萨摩诃萨及
zhū pú sà mó hē sà xíng shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì
诸菩萨摩诃萨行施設可得；由此般若波罗蜜多秘
mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu yī qiè rú lái yīng zhèng
密藏 中所说法故，世间便有一切如来、应、正
děng jué jí zhū wú shàng zhèng děng pú tí shī shè kě dé
等觉及诸²⁷无上正等菩提施設可得。

fù cì jiāo shī jiā zhì cǐ sān qiān dà qiān shì jiè zhū yǒu qíng
“复次，憍尸迦，置此三千大千世界诸有情

²⁷ 大正藏：诸佛；永乐北藏及龙藏：诸

lèi ruòshànnán zǐ shàn nǚ rén dēngjiàohuà shí fāng gè rú jìng qié shā
类。若善男子、善女人等教化十方各如殒伽沙
děng shì jiè zhū yǒuqíng lèi jiē lìng xiū xué sì jìng lǜ sì wú liàng sì
等世界诸有情类皆令修学四静虑、四无量、四
wú sè dìng wǔ shéntōng yú yì yún hé shì shànnán zǐ shàn nǚ
无色定、五神通，于意云何？是善男子、善女
rén dēngyóu cǐ yīn yuán dé fú duō fǒu
人等由此因缘得福多不？”

tiān dì shì yán shènduō shì zūn shènduō shàn shì
天帝释言：“甚多！世尊！甚多！善逝！”

fó yán jiāo shī jiā ruòshànnán zǐ shàn nǚ rén dēngshū xiě
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等书写

rú shì shēnshēn bō rě bō luó mì duō shī tā dú sòng ruòzhuǎnshū xiě
如是甚深般若波罗蜜多施他读诵，若转书写、
guǎng lìng liú bù shì shànnán zǐ shàn nǚ rén dēngsuǒ huò fú jù shèn
广令流布，是善男子、善女人等所获福聚甚

duō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā rú shì bō rě bō luó mì duō mì
多于前。何以故？憍尸迦，如是般若波罗蜜多秘
mì zàngzhōng guǎngshuō yī qiè wú lòu zhī fǎ shēngwénzhòng xìng bǔ
密藏中，广说一切无漏之法，声闻种性补

tè qié luó xiū xué cǐ fǎ sù rù shēngwénzhòng xìng lí shēng dé yù
特伽罗修学此法，速入声闻正性离生，得预
liú guǒ dé yī lái guǒ dé bù huánguǒ dé ā luó hàn guǒ dú jué
流果、得一来果、得不还果、得阿罗汉果；独觉

zhǒng xìng bǔ tè qié luó xiū xué cǐ fǎ sù rù dú jué zhèng xìng lí shēng
种性补特伽罗修学此法，速入独觉正性离生，
jiàn cì zhèng dé dú jué pú tí pú sà zhǒng xìng bǔ tè qié luó xiū xué cǐ
渐次证得独觉菩提；菩萨种性补特伽罗修学此

fǎ sù rù pú sà zhèng xìng lí shēng jiàn cì xiū xíng zhū pú sà xíng
法，速入菩萨正性离生，渐次修行诸菩萨行，
zhèng dé wú shàng zhèng děng pú tí
证得无上正等菩提。

jiāo shī jiā rú shì bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōng
“憍尸迦，如是般若波罗蜜多秘密藏中，

guǎngshuō yī qiè wú lòu fǎ zhě suǒ wèi bù shī bō luó mì duō jìng jiè
广说一切无漏法者，所谓布施波罗蜜多、净戒
bō luó mì duō ān rěn bō luó mì duō jīng jìn bō luó mì duō jìng lǜ
波罗蜜多、安忍波罗蜜多、精进波罗蜜多、静虑

bō luó mì duō bō rě bō luó mì duō nèi kōng wàikōng nèi wài
波罗蜜多、般若波罗蜜多，内空、外空、内外
kōng kōngkōng dà kōng shèng yì kōng yǒuwéikōng wú wéikōng
空、空空、大空、胜义空、有为空、无为空、
bì jìngkōng wú jì kōng sànkōng wú biàn yì kōng běnxìngkōng
毕竟空、无际空、散空、无变异空、本性空、
zì xiàngkōng gòngxiàngkōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú
自相空、共相空、一切法空、不可得空、无
xìngkōng zì xìngkōng wú xìng zì xìngkōng zhēn rú fǎ jiè fǎ
性空、自性空、无性自性空，真如、法界、法
xìng bù xū wàngxìng bú biàn yì xìng píngděngxìng lí shēngxìng
性、不虚妄性、不变异性、平等性、离生性、
fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè wú lòu sì
法定、法住、实际、虚空界、不思議界，无漏四
jìng lù sì wú liàng sì wú sè dìng bā jiě tuō bā shèngchù
静虑、四无量、四无色定，八解脱、八胜处、
jiǔ cì dì dìng shí biànchù sì niànzhù sì zhèngduàn sì shén
九次第定、十遍处，四念住、四正断、四神
zú wǔ gēn wǔ lì qī děngjué zhī bā shèngdào zhī kōng jiě
足、五根、五力、七等觉支、八圣道支，空解
tuōmén wú xiàng jiě tuōmén wú yuàn jiě tuōmén wǔ yǎn liù shén
脱门、无相解脱门、无愿解脱门，五眼、六神
tōng fó shí lì sì wú suǒwèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi
通，佛十力、四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、
dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ yī qiè zhì dào xiàng zhì
大喜、大舍、十八佛不共法，一切智、道相智、
yī qiè xiàng zhì yī qiè tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì mén jí
一切相智，一切陀罗尼门、一切三摩地门，及
yú wú liàng wú biān fó fǎ jiē shì cǐ zhōng suǒ shuō yī qiè wú lòu zhī
余无量无边佛法，皆是此中所说一切无漏之
fǎ
法。

jiāo shī jiā ruò shànánán zǐ shàn nǚ rén děngjiào yī yǒuqíng
“**憍尸迦，若善男子、善女人等教一有情**

zhù yù liú guǒ suǒ huò fú jù yóushèngjiàohuà shí fāng gè rú jìng qié shā
住预流果，所获福聚犹胜教化十方各如殍伽沙

jiè zhū yǒuqíng lèi jiē lìng xiū xué sì jìng lù sì wú liàng sì wú sè dìng
界诸有情类皆令修学四静虑、四无量、四无色定、

wǔ shéntōng hé yǐ gù jiāo shī jiā zhū yǒu xiū xíng sì jìng lǜ sì
五神通。何以故？憍尸迦，诸有修行四静虑、四
wú liàng sì wú sè dìng wǔ shéntōng bù miǎn dì yù pángshēng
无量、四无色定、五神通不免地狱、傍生、
guǐ qù ruò zhū yǒu qíng zhù yù liú guǒ biàn dé yǒng tuō sān è qù gù
鬼趣，若诸有情住预流果便得永脱三恶趣故，
kuàng jiào lìng zhù yī lái bù huán ā luó hàn guǒ suǒ huò fú jù ér bú
况教令住一来、不还、阿罗汉果所获福聚而不
shèng bǐ
胜彼！

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng jiào huà shí fāng
“憍尸迦，若善男子、善女人等教化十方
gè rú jìng qié shā děng shì jiè zhū yǒu qíng lèi jiē zhù yù liú yī lái bù
各如殑伽沙等世界诸有情类皆住预流、一来、不
huán ā luó hàn guǒ suǒ huò fú jù bù rú yǒu rén jiào yī yǒu qíng lìng qí
还、阿罗汉果，所获福聚不如有人教一有情令其
ān zhù dú jué pú tí hé yǐ gù jiāo shī jiā dú jué pú tí suǒ yǒu
安住独觉菩提。何以故？憍尸迦，独觉菩提所有
gōng dé shèng yù liú děng bǎi qiān bèi gù
功德胜预流等百千倍故。

大般若波罗蜜多经卷第一百三十四

dà bō rě bō luó mì duō jīng juàn dì yī bǎi sān shí wǔ 大般若波罗蜜多经卷第一百三十五

táng sān zàng fǎ shī xuán zàng fèng zhào yì
唐三藏法师玄奘奉 诏译

chū fēn jiào liàng gōng dé pǐn dì sān shí zhī sān shí sān 初分校量功德品第三十之三十三

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng jiào huà shí fāng
“**憍尸迦，若善男子、善女人等教化十方**

gè rú jìng qié shā děng shì jiè zhū yǒu qíng lèi jiē lìng ān zhù dú jué pú tí
各如殓伽沙等世界诸有情类皆令安住独觉菩提，

suǒ huò fú jù bù rú yǒu rén jiào yī yǒu qíng lìng qù wú shàng zhèng děng pú
所获福聚不如有人教一有情令趣无上正等菩

tí hé yǐ gù jiāo shī jiā ruò jiào yǒu qíng lìng qù wú shàng zhèng děng
提。何以故？憍尸迦，若教有情令趣无上正等

pú tí zé lìng shì jiān fó yǎn bú duàn
菩提，则令世间佛眼不断。

suǒ yǐ zhě hé yóu yǒu pú sà mó hē sà gù biànyǒu yù
“**所以者何？由有菩萨摩诃萨故，便有预**

liú yī lái bù huán ā luó hàn guǒ dú jué pú tí yóu yǒu pú
流、一来、不还、阿罗汉果、独觉菩提；由有菩

sà mó hē sà gù biànyǒu rú lái yīng zhèng děng jué zhèng dé wú
萨摩诃萨故，便有如来、应、正等觉证得无

shàng zhèng děng pú tí yóu yǒu pú sà mó hē sà gù biànyǒu fó bǎo
上正等菩提；由有菩萨摩诃萨故，便有佛宝、

fǎ bǎo sēng bǎo yī qiè shì jiān guī yī gòng yǎng yǐ shì gù jiāo
法宝、僧宝，一切世间归依供养。以是故，憍

shī jiā yī qiè shì jiān ruò tiān ruò mó ruò fàn ruò shā mén ruò
尸迦，一切世间若天、若魔、若梵、若沙门、若

pó luó mén jí ā sù luò rén fēi rén děng yīng yǐ wú liàng shàng miào
婆罗门及阿素洛、人非人等，应以无量上妙

huā mán tú sǎn děng xiāng yī fú yīng luò bǎo chuáng fān gài
华鬘、涂散等香、衣服、瓔珞、宝幢、幡盖、

zhòng miào zhēn qí jì yuè dēng míng jìn zhū suǒ yǒu gòng yǎng gōng
众妙、珍奇、伎乐、灯明，尽诸所有供养恭

jìng zūnzhòngzàn tàn pú sà mó hē sà
敬、尊重赞叹菩萨摩诃萨。

jiāo shī jiā yóu cǐ dāng zhī ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng
“**僬尸迦，由此当知若善男子、善女人等**

shū xiě rú shì shèns hēn bō rě bō luó mì duō shī tā dú sòng ruò zhuǎn
书写如是甚深般若波罗蜜多施他读诵，若转

shū xiě guǎng lìng liú bù suǒ huò fú jù shèng qián fú jù wú liàng wú
书写、广令流布，所获福聚胜前福聚无量无

biān hé yǐ gù rú shì bō rě bō luó mì duō mì mì zàng zhōng
边。何以故？如是般若波罗蜜多秘密藏中，

guǎng shuō yī qiè shì chū shì jiān shèng shàn fǎ gù
广说一切世、出世间胜善法故。

yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng zhōng suǒ shuō fǎ gù
“**由此般若波罗蜜多秘密藏中所说法故，**

shì jiān biàn yǒu chā dì lì dà zú pó luó mén dà zú zhǎng zhě dà zú
世间便有刹帝力大族、婆罗门大族、长者大族、

jū shì dà zú shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
居士大族施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏

zhōng suǒ shuō fǎ gù shì jiān biàn yǒu sì dà wáng zhòng tiān sān shí sān
中所说法故，世间便有四大王众天、三十三

tiān yè mó tiān dǔ shǐ duō tiān lè biàn huà tiān tā huà zì zài tiān
天、夜摩天、睹史多天、乐变化天、他化自在天

shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng zhōng suǒ shuō fǎ
施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏中所说法

gù shì jiān biàn yǒu fàn zhòng tiān fàn fǔ tiān fàn huì tiān dà fàn
故，世间便有梵众天、梵辅天、梵会天、大梵

tiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng zhōng suǒ shuō
天施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏中所说

fǎ gù shì jiān biàn yǒu guāng tiān shǎo guāng tiān wú liàng guāng tiān
法故，世间便有光天、少光天、无量光天、

jí guāng jìng tiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
极光净天施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏

zhōng suǒ shuō fǎ gù shì jiān biàn yǒu jìng tiān shǎo jìng tiān wú liàng jìng
中所说法故，世间便有净天、少净天、无量净

tiān biàn jìng tiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
天、遍净天施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏

zhōng suǒ shuō fǎ gù shì jiān biàn yǒu guǎng tiān shǎo guǎng tiān wú liàng
中所说法故，世间便有广天、少广天、无量

guǎngtiān guǎngguǒtiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì
广天、广果天施設可得；由此般若波罗蜜多秘
mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu wú fán tiān wú rè tiān
密藏中所说法故，世间便有无烦²⁸天、无热天、
shànxiàntiān shànjiàntiān sè jiū jìngtiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě
善现天、善见天、色究竟天施設可得；由此般若
bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒukōng wú
波罗蜜多秘密藏中所说法故，世间便有空无
biānchùtiān shí wú biānchùtiān wú suǒyǒuchùtiān fēi xiǎng fēi fēi
边处天、识无边处天、无所有处天、非想非非
xiǎngchùtiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
想处天施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏
zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu bù shī bō luó mì duō jìng jiè bō
中所说法故，世间便有布施波罗蜜多、净戒波
luó mì duō ān rěn bō luó mì duō jīng jìn bō luó mì duō jìng lǜ bō
罗蜜多、安忍波罗蜜多、精进波罗蜜多、静虑波
luó mì duō bō rě bō luó mì duō shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó
罗蜜多、般若波罗蜜多施設可得；由此般若波罗
mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu nèi kōng wài
蜜多秘密藏中所说法故，世间便有内空、外
kōng nèi wàikōng kōngkōng dà kōng shèng yì kōng yǒuwéikōng
空、内外空、空空、大空、胜义空、有为空、
wú wéikōng bì jìngkōng wú jì kōng sànkōng wú biàn yì kōng
无为空、毕竟空、无际空、散空、无变异空、
běnxìngkōng zì xiàngkōng gòngxiàngkōng yī qiè fǎ kōng bù kě
本性空、自相空、共相空、一切法空、不可
dé kōng wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng zì xìngkōng shī shè kě dé
得空、无性空、自性空、无性自性空施設可得；
yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiān
由此般若波罗蜜多秘密藏中所说法故，世间
biànyǒuzhēn rú fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàngxìng bú biàn yì xìng
便有真如、法界、法性、不虚妄性、不变异性、
píngděngxìng lí shēngxìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè
平等性、离生性、法定、法住、实际、虚空界、
bù sī yì jiè shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
不思議界施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏

²⁸ 大正藏：繁；永乐北藏及龙藏：烦

zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu kǔ shèng dì jí shèng dì miè
中所说法故，世间便有苦圣谛、集圣谛、灭
shèng dì dào shèng dì shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì
圣谛、道圣谛施設可得；由此般若波罗蜜多秘
mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu sì jìng lǜ sì wú liàng
密藏中所说法故，世间便有四静虑、四无量、
sì wú sè dìng shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
四无色定施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏
zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu bā jiě tuō bā shèng chù jiǔ cì
中所说法故，世间便有八解脱、八胜处、九次
dì dìng shí biàn chù shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì
第定、十遍处施設可得；由此般若波罗蜜多秘密
zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu sì niàn zhù sì zhèng duàn
藏中所说法故，世间便有四念住、四正断、
sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā shèng dào zhī shī
四神足、五根、五力、七等觉支、八圣道支施
shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù
設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏中所说法故，
shì jiānbiànyǒu kōng jiě tuō mén wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō
世间便有空解脱门、无相解脱门、无愿解脱
mén shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒ
门施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏中所
shuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu wǔ yǎn liù shéntōng shī shè kě dé yóu
说法故，世间便有五眼、六神通施設可得；由
cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiàn
此般若波罗蜜多秘密藏中所说法故，世间便
yǒu fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi
有佛十力、四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、
dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ shī shè kě dé yóu cǐ bō rě
大喜、大舍、十八佛不共法施設可得；由此般若
bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu wú wàng
波罗蜜多秘密藏中所说法故，世间便有无忘
shī fǎ héngzhù shěxìng shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì
失法、恒住舍性施設可得；由此般若波罗蜜多秘
mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu yī qiè zhì dào xiàng zhì
密藏中所说法故，世间便有一切智、道相智、
yī qiè xiàng zhì shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
一切相智施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏

zhōngsuōshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu yī qiè tuó luó ní mén yī qiè sān
中所说法故，世间便有一切陀罗尼门、一切三
mó dì mén shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōng
摩地门施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏中
suōshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu yù liú yī lái bù huán ā luó
所说法故，世间便有预流、一来、不还、阿罗
hàn jí yù liú xiàng yù liú guǒ yī lái xiàng yī lái guǒ bù huánxiàng bù
汉及预流向预流果、一来向一来果、不还向不
huánguǒ ā luó hànxiàng ā luó hànguǒ shī shè kě dé yóu cǐ bō rě
还果、阿罗汉向阿罗汉果施設可得；由此般若
bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuōshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu dú jué
波罗蜜多秘密藏中所说法故，世间便有独觉
jí dú jué pú tí shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì
及独觉菩提施設可得；由此般若波罗蜜多秘密
zàngzhōngsuōshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu yī qiè pú sà mó hē sà jí
藏中所说法故，世间便有一切菩萨摩诃萨及
zhū pú sà mó hē sà xíng shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì
诸菩萨摩诃萨行施設可得；由此般若波罗蜜多秘
mì zàngzhōngsuōshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu yī qiè rú lái yīng zhèng
密藏中所说法故，世间便有一切如来、应、正
děngjué jí zhū wú shàngzhèngděng pú tí shī shè kě dé
等觉及诸²⁹无上正等菩提施設可得。

fù cì jiāo shī jiā zhì cǐ shí fāng gè rú jìng qié shāděng shì
“复次，憍尸迦，置此十方各如殄伽沙等世
jiè zhūyǒuqíng lèi ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén děngjiàohuà shí fāng yī
界诸有情类。若善男子、善女人等教化十方一
qiè shì jiè zhūyǒuqíng lèi jiē lìng xiū xué sì jìng lǜ sì wú liàng sì wú
切世界诸有情类皆令修学四静虑、四无量、四无
sè dìng wǔ shéntōng yú yì yún hé shì shànnán zǐ shàn nǚ rén
色定、五神通，于意云何？是善男子、善女人
děngyóu cǐ yīn yuán dé fú duō fǒu
等由此因缘得福多不？”

tiān dì shì yán shènduō shì zūn shènduō shàn shì
天帝释言：“甚多！世尊！甚多！善逝！”

fó yán jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén děngshū xiě
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等书写

²⁹ 大正藏：诸佛；永乐北藏及龙藏：诸

rú shì shēnshēn bō rě bō luó mì duō shī tā dú sòng ruò zhuǎnshū xiě
如是甚深般若波罗蜜多施他读诵，若转书写、
guǎng lìng liú bù shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng suǒ huò fú jù shèn
广令流布，是善男子、善女人等所获福聚甚
duō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā rú shì bō rě bō luó mì duō mì
多于前。何以故？憍尸迦，如是般若波罗蜜多秘
mì zàng zhōng guǎng shuō yī qiè wú lòu zhī fǎ shēng wén zhǒng xìng bǔ
密藏中，广说一切无漏之法，声闻种性补
tè qié luó xiū xué cǐ fǎ sù rù shēng wén zhèng xìng lí shēng dé yù
特伽罗修学此法，速入声闻正性离生，得预
liú guǒ dé yī lái guǒ dé bù huán guǒ dé ā luó hàn guǒ dú jué
流果、得一来果、得不还果、得阿罗汉果；独觉
zhǒng xìng bǔ tè qié luó xiū xué cǐ fǎ sù rù dú jué zhèng xìng lí shēng
种性补特伽罗修学此法，速入独觉正性离生，
jiàn cì zhèng dé dú jué pú tí pú sà zhǒng xìng bǔ tè qié luó xiū xué cǐ
渐次证得独觉菩提；菩萨种性补特伽罗修学此
fǎ sù rù pú sà zhèng xìng lí shēng jiàn cì xiū xíng zhū pú sà xíng
法，速入菩萨正性离生，渐次修行诸菩萨行，
zhèng dé wú shàng zhèng děng pú tí
证得无上正等菩提。

jiāo shī jiā rú shì bō rě bō luó mì duō mì mì zàng zhōng
“憍尸迦，如是般若波罗蜜多秘密藏中，
guǎng shuō yī qiè wú lòu fǎ zhě suǒ wèi bù shī bō luó mì duō jìng jiè
广说一切无漏法者，所谓布施波罗蜜多、净戒
bō luó mì duō ān rěn bō luó mì duō jīng jìn bō luó mì duō jìng lù
波罗蜜多、安忍波罗蜜多、精进波罗蜜多、静虑
bō luó mì duō bō rě bō luó mì duō nèi kōng wài kōng nèi wài
波罗蜜多、般若波罗蜜多，内空、外空、内外
kōng kōng kōng dà kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng wú wéi kōng
空、空空、大空、胜义空、有为空、无为空、
bì jìng kōng wú jì kōng sǎn kōng wú biàn yì kōng běn xìng kōng
毕竟空、无际空、散空、无变异空、本性空、
zì xiàng kōng gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú
自相空、共相空、一切法空、不可得空、无
xìng kōng zì xìng kōng wú xìng zì xìng kōng zhēn rú fǎ jiè fǎ
性空、自性空、无性自性空，真如、法界、法
xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì xìng píng děng xìng lí shēng xìng
性、不虚妄性、不变异性、平等性、离生性、

fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè wú lòu sì
法定、法住、实际、虚空界、不思議界，无漏四
jìng lǜ sì wú liàng sì wú sè dìng bā jiě tuō bā shèng chù
静虑、四无量、四无色定，八解脱、八胜处、
jiǔ cì dì dìng shí biàn chù sì niàn zhù sì zhèng duàn sì shén
九次第定、十遍处，四念住、四正断、四神
zú wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā shèng dào zhī kōng jiě
足、五根、五力、七等觉支、八圣道支，空解
tuō mén wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō mén wǔ yǎn liù shén
脱门、无相解脱门、无愿解脱门，五眼、六神
tōng fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi
通，佛十力、四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、
dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ yī qiè zhì dào xiàng zhì
大喜、大舍、十八佛不共法，一切智、道相智、
yī qiè xiàng zhì yī qiè tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì mén jí
一切相智，一切陀罗尼门、一切三摩地门，及
yú wú liàng wú biān fó fǎ jiē shì cǐ zhōng suǒ shuō yī qiè wú lòu zhī
余无量无边佛法，皆是此中所说一切无漏之
fǎ
法。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng jiào yī yǒu qíng
“**憍尸迦，若善男子、善女人等教一有情**

zhù yù liú guǒ suǒ huò fú jù yóu shèng jiào huà rú shì shí fāng yī qiè shì
住预流果，所获福聚犹胜教化如是十方一切世
jiè zhū yǒu qíng lèi jiē lìng xiū xué sì jìng lǜ sì wú liàng sì wú sè dìng
界诸有情类皆令修学四静虑、四无量、四无色定、
wǔ shén tōng hé yǐ gù jiāo shī jiā zhū yǒu xiū xíng sì jìng lǜ sì
五神通。何以故？**憍尸迦，诸有修行四静虑、四**
wú liàng sì wú sè dìng wǔ shén tōng bù miǎn dì yù páng shēng
无量、四无色定、五神通不免地狱、傍生、
guǐ qù ruò zhū yǒu qíng zhù yù liú guǒ biàn dé yǒng tuō sān è qù gù
鬼趣，若诸有情住预流果便得永脱三恶趣故，
kuàng jiào lìng zhù yī lái bù huán ā luó hàn guǒ suǒ huò fú jù ér bú
况教令住一来、不还、阿罗汉果所获福聚而不
shèng bǐ
胜彼！

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng jiào huà shí fāng
“**憍尸迦，若善男子、善女人等教化十方**

yī qiè shì jiè zhū yǒuqíng lèi jiē zhù yù liú yī lái bù huán ā luó
一切世界诸有情类皆住预流、一来、不还、阿罗
hànguǒ suǒ huò fú jù bù rú yǒu rén jiào yī yǒuqíng lìng qí ān zhù dú
汉果，所获福聚不如有人教一有情令其安住独
jué pú tí hé yǐ gù jiāo shī jiā dú jué pú tí suǒ yǒu gōng dé
觉菩提。何以故？憍尸迦，独觉菩提所有功德
shèng yù liú děng bǎi qiān bèi gù
胜预流等百千倍故。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng jiào huà shí fāng
“憍尸迦，若善男子、善女人等教化十方

yī qiè shì jiè zhū yǒuqíng lèi jiē lìng ān zhù dú jué pú tí suǒ huò fú
一切世界诸有情类皆令安住独觉菩提，所获福
jù bù rú yǒu rén jiào yī yǒuqíng lìng qù wú shàng zhèng děng pú tí hé
聚不如有人教一有情令趣无上正等菩提。何
yǐ gù jiāo shī jiā ruò jiào yǒuqíng lìng qù wú shàng zhèng děng pú tí
以故？憍尸迦，若教有情令趣无上正等菩提，
zé lìng shì jiān fó yǎn bú duàn
则令世间佛眼不断。

suǒ yǐ zhě hé yóu yǒu pú sà mó hē sà gù biànyǒu yù
“所以者何？由有菩萨摩诃萨故，便有预

liú yī lái bù huán ā luó hànguǒ dú jué pú tí yóu yǒu pú
流、一来、不还、阿罗汉果、独觉菩提；由有菩
sà mó hē sà gù biànyǒu rú lái yīng zhèng děng jué zhèng dé wú
萨摩诃萨故，便有如来、应、正等觉证得无
shàng zhèng děng pú tí yóu yǒu pú sà mó hē sà gù biànyǒu fó bǎo
上正等菩提；由有菩萨摩诃萨故，便有佛宝、
fǎ bǎo sēng bǎo yī qiè shì jiān guī yī gòng yǎng yǐ shì gù jiāo
法宝、僧宝，一切世间归依供养。以是故，憍
shī jiā yī qiè shì jiān ruò tiān ruò mó ruò fàn ruò shā mén ruò
尸迦，一切世间若天、若魔、若梵、若沙门、若
pó luó mén jí ā sù luò rén fēi rén děng yīng yǐ wú liàng shàng miào
婆罗门及阿素洛、人非人等，应以无量上妙
huā mán tú sǎn děng xiāng yī fú yīng luò bǎo chuáng fān gài
华鬘、涂散等香、衣服、璎珞、宝幢、幡盖、
zhòng miào zhēn qí jì yuè dēng míng jìn zhū suǒ yǒu gòng yǎng gōng
众妙、珍奇、伎乐、灯明，尽诸所有供养恭
jìng zūn zhòng zàn tàn pú sà mó hē sà
敬、尊重赞叹菩萨摩诃萨。

jiāo shī jiā yóu cǐ dāng zhī ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng
“**憍尸迦，由此当知若善男子、善女人等**

shū xiě rú shì shēnshēn bō rě bō luó mì duō shī tā dú sòng ruò zhuǎn
书写如是甚深般若波罗蜜多施他读诵，若转

shū xiě guǎng lìng liú bù suǒ huò fú jù shèng qián fú jù wú liàng wú
书写、广令流布，所获福聚胜前福聚无量无

biān hé yǐ gù rú shì bō rě bō luó mì duō mì mì zàng zhōng
边。何以故？如是般若波罗蜜多秘密藏中，

guǎng shuō yī qiè shì chū shì jiān shèng shàn fǎ gù
广说一切世、出世间胜善法故。

yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng zhōng suǒ shuō fǎ gù
“**由此般若波罗蜜多秘密藏中所说法故，**

shì jiān biàn yǒu chā dì lì dà zú pó luó mén dà zú zhǎng zhě dà zú
世间便有刹帝力大族、婆罗门大族、长者大族、

jū shì dà zú shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
居士大族施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏

zhōng suǒ shuō fǎ gù shì jiān biàn yǒu sì dà wáng zhòng tiān sān shí sān
中所说法故，世间便有四大王众天、三十三

tiān yè mó tiān dǔ shǐ duō tiān lè biàn huà tiān tā huà zì zài tiān
天、夜摩天、睹史多天、乐变化天、他化自在天

shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng zhōng suǒ shuō fǎ
施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏中所说法

gù shì jiān biàn yǒu fàn zhòng tiān fàn fǔ tiān fàn huì tiān dà fàn
故，世间便有梵众天、梵辅天、梵会天、大梵

tiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng zhōng suǒ shuō
天施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏中所说

fǎ gù shì jiān biàn yǒu guāng tiān shǎo guāng tiān wú liàng guāng tiān
法故，世间便有光天、少光天、无量光天、

jí guāng jìng tiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
极光净天施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏

zhōng suǒ shuō fǎ gù shì jiān biàn yǒu jìng tiān shǎo jìng tiān wú liàng jìng
中所说法故，世间便有净天、少净天、无量净

tiān biàn jìng tiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
天、遍净天施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏

zhōng suǒ shuō fǎ gù shì jiān biàn yǒu guǎng tiān shǎo guǎng tiān wú liàng
中所说法故，世间便有广天、少广天、无量

guǎng tiān guǎng guǒ tiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì
广天、广果天施設可得；由此般若波罗蜜多秘

mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu wú fán tiān wú rè tiān
密藏中所说法故，世间便有无烦³⁰天、无热天、
shànxiàntiān shànjiàntiān sè jiū jìngtiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě
善现天、善见天、色究竟天施設可得；由此般若
bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒukōng wú
波罗蜜多秘密藏中所说法故，世间便有空无
biānchùtiān shí wú biānchùtiān wú suǒyǒuchùtiān fēi xiǎng fēi fēi
边处天、识无边处天、无所有处天、非想非非
xiǎngchùtiān shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
想处天施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏
zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu bù shī bō luó mì duō jìng jiè bō
中所说法故，世间便有布施波罗蜜多、净戒波
luó mì duō ān rěn bō luó mì duō jīng jìn bō luó mì duō jìng lǜ bō
罗蜜多、安忍波罗蜜多、精进波罗蜜多、静虑波
luó mì duō bō rě bō luó mì duō shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó
罗蜜多，般若波罗蜜多施設可得；由此般若波罗
mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu nèi kōng wài
蜜多秘密藏中所说法故，世间便有内空、外
kōng nèi wàikōng kōngkōng dà kōng shèng yì kōng yǒuwéikōng
空、内外空、空空、大空、胜义空、有为空、
wú wéikōng bì jìngkōng wú jì kōng sànkōng wú biàn yì kōng
无为空、毕竟空、无际空、散空、无变异空、
běnxìngkōng zì xiàngkōng gòngxiàngkōng yī qiè fǎ kōng bù kě
本性空、自相空、共相空、一切法空、不可
dé kōng wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng zì xìngkōng shī shè kě dé
得空、无性空、自性空、无性自性空施設可得；
yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiān
由此般若波罗蜜多秘密藏中所说法故，世间
biànyǒuzhēn rú fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàngxìng bú biàn yì xìng
便有真如、法界、法性、不虚妄性、不变异性、
píngděngxìng lí shēngxìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè
平等性、离生性、法定、法住、实际、虚空界、
bù sī yì jiè shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
不思議界施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏
zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu kǔ shèng dì jí shèng dì miè
中所说法故，世间便有苦圣谛、集圣谛、灭

³⁰ 大正藏：繁；永乐北藏及龙藏：烦

shèng dì dào shèng dì shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì
圣谛、道圣谛施設可得；由此般若波罗蜜多秘
mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu sì jìng lǜ sì wú liàng
密藏中所说法故，世间便有四静虑、四无量、
sì wú sè dìng shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
四无色定施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏
zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu bā jiě tuō bā shèngchù jiǔ cì
中所说法故，世间便有八解脱、八胜处、九次
dì dìng shí biànchù shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì
第定、十遍处施設可得；由此般若波罗蜜多秘密
zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu sì niànzhù sì zhèngduàn
藏中所说法故，世间便有四念住、四正断、
sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děngjué zhī bā shèngdào zhī shī
四神足、五根、五力、七等觉支、八圣道支施
shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù
設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏中所说法故，
shì jiānbiànyǒukōng jiě tuōmén wú xiàng jiě tuōmén wú yuàn jiě tuō
世间便有空解脱门、无相解脱门、无愿解脱
mén shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒ
门施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏中所
shuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu wǔ yǎn liù shéntōng shī shè kě dé yóu
说法故，世间便有五眼、六神通施設可得；由
cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiàn
此般若波罗蜜多秘密藏中所说法故，世间便
yǒu fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi
有佛十力、四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、
dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ shī shè kě dé yóu cǐ bō rě
大喜、大舍、十八佛不共法施設可得；由此般若
bō luó mì duō mì mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu wú wàng
波罗蜜多秘密藏中所说法故，世间便有无忘
shī fǎ héngzhù shěxìng shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì
失法、恒住舍性施設可得；由此般若波罗蜜多秘
mì zàngzhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu yī qiè zhì dào xiàng zhì
密藏中所说法故，世间便有一切智、道相智、
yī qiè xiàng zhì shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàng
一切相智施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏
zhōngsuǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu yī qiè tuó luó ní mén yī qiè sān
中所说法故，世间便有一切陀罗尼门、一切三

mó dì mén shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì zàngzhōng
摩地门施設可得；由此般若波罗蜜多秘密藏中
suǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu yù liú yī lái bù huán ā luó
所说法故，世间便有预流、一来、不还、阿罗
hàn jí yù liú xiàng yù liú guǒ yī lái xiàng yī lái guǒ bù huánxiàng bù
汉及预流向预流果、一来向一来果、不还向不
huánguǒ ā luó hànxiàng ā luó hànguǒ shī shè kě dé yóu cǐ bō rě
还果、阿罗汉向阿罗汉果施設可得；由此般若
bō luó mì duō mì mì zàngzhōng suǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu dú jué
波罗蜜多秘密藏中所说法故，世间便有独觉
jí dú jué pú tí shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì mì
及独觉菩提施設可得；由此般若波罗蜜多秘密
zàngzhōng suǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu yī qiè pú sà mó hē sà jí
藏中所说法故，世间便有一切菩萨摩诃萨及
zhū pú sà mó hē sà xíng shī shè kě dé yóu cǐ bō rě bō luó mì duō mì
诸菩萨摩诃萨行施設可得；由此般若波罗蜜多秘
mì zàngzhōng suǒshuō fǎ gù shì jiānbiànyǒu yī qiè rú lái yīng zhèng
密藏中所说法故，世间便有一切如来、应、正
děng jué jí zhū wú shàng zhèng děng pú tí shī shè kě dé
等觉及诸³¹无上正等菩提施設可得。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng yú
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等于
cǐ bō rě bō luó mì duō shòu chí dú sòng rú lǐ sī wéi shì shàn
此般若波罗蜜多，受持、读诵、如理思惟，是善
nán zǐ shàn nǚ rén děng suǒ huò fú jù shèng yú jiàohuà yī shàn bù
男子、善女人等所获福聚，胜于教化一赡部
zhōu zhū yǒu qíng lèi jiē lìng ān zhù shí shàn yè dào sì jìng lù sì wú
洲诸有情类皆令安住十善业道、四静虑、四无
liàng sì wú sè dìng wǔ shéntōng
量、四无色定、五神通。

jiāo shī jiā shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng suǒ huò fú jù
“憍尸迦，是善男子、善女人等所获福聚，
yì shèng jiàohuà nán shàn bù zhōu dōng shèng shēn zhōu zhū yǒu qíng lèi jiē
亦胜教化南赡部洲、东胜身洲诸有情类皆
lìng ān zhù shí shàn yè dào sì jìng lù sì wú liàng sì wú sè dìng
令安住十善业道、四静虑、四无量、四无色定、

³¹ 大正藏：诸佛；永乐北藏及龙藏：诸

wǔ shéntōng

五神通。

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rénděngsuǒhuò fú jù
“**憍尸迦，是善男子、善女人等所获福聚，**

yì shèngjiàohuànánshàn bù zhōu dōngshèngshēnzhōu xī niú huòzhōu
亦胜教化南赡部洲、东胜身洲、西牛货洲

zhū yǒuqíng lèi jiē lìng ān zhù shí shàn yè dào sì jìng lǜ sì wú liàng
诸有情类皆令安住十善业道、四静虑、四无量、

sì wú sè dìng wǔ shéntōng
四无色定、五神通。

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rénděngsuǒhuò fú jù
“**憍尸迦，是善男子、善女人等所获福聚，**

yì shèngjiàohuà yī sì dà zhōuzhū yǒuqíng lèi jiē lìng ān zhù shí shàn yè
亦胜教化一四大洲诸有情类皆令安住十善业

dào sì jìng lǜ sì wú liàng sì wú sè dìng wǔ shéntōng
道、四静虑、四无量、四无色定、五神通。

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rénděngsuǒhuò fú jù
“**憍尸迦，是善男子、善女人等所获福聚，**

yì shèngjiàohuàxiǎoqiān shì jiè zhū yǒuqíng lèi jiē lìng ān zhù shí shàn yè
亦胜教化小千世界诸有情类皆令安住十善业

dào sì jìng lǜ sì wú liàng sì wú sè dìng wǔ shéntōng
道、四静虑、四无量、四无色定、五神通。

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rénděngsuǒhuò fú jù
“**憍尸迦，是善男子、善女人等所获福聚，**

yì shèngjiàohuàzhōngqiān shì jiè zhū yǒuqíng lèi jiē lìng ān zhù shí shàn
亦胜教化中千世界诸有情类皆令安住十善

yè dào sì jìng lǜ sì wú liàng sì wú sè dìng wǔ shéntōng
业道、四静虑、四无量、四无色定、五神通。

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rénděngsuǒhuò fú jù
“**憍尸迦，是善男子、善女人等所获福聚，**

yì shèngjiàohuàsānqiān dà qiān shì jiè zhū yǒuqíng lèi jiē lìng ān zhù shí
亦胜教化三千大千世界诸有情类皆令安住十

shàn yè dào sì jìng lǜ sì wú liàng sì wú sè dìng wǔ shéntōng
善业道、四静虑、四无量、四无色定、五神通。

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rénděngsuǒhuò fú jù
“**憍尸迦，是善男子、善女人等所获福聚，**

yì shèngjiàohuà shí fāng gè rú jìng qié shā děng shì jiè zhū yǒuqíng lèi jiē
亦胜教化十方各如殒伽沙等世界诸有情类皆

lìng ān zhù shí shàn yè dào sì jìng lǜ sì wú liàng sì wú sè dìng
令安住十善业道、四静虑、四无量、四无色定、
wǔ shéntōng
五神通。

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rénděngsuǒ huò fú jù
“憍尸迦，是善男子、善女人等所获福聚，

yì shèng jiào huà shí fāng yī qiè shì jiè zhū yǒu qíng lèi jiē lìng ān zhù shí
亦胜教化十方一切世界诸有情类皆令安住十
shàn yè dào sì jìng lǜ sì wú liàng sì wú sè dìng wǔ shéntōng
善业道、四静虑、四无量、四无色定、五神通。

jiāo shī jiā cǐ zhōng rú lǐ sī wéi zhě wèi yǐ fēi èr fēi bú
“憍尸迦，此中如理思惟者，谓以非二非不

èr xíng jué yú cǐ bō rě bō luó mì duō shòu chí dú sòng rú lǐ
二行，觉于此般若波罗蜜多，受持、读诵、如理

sī wéi fù yǐ fēi èr fēi bú èr xíng jué yú jìng lǜ jīng jìn ān
思惟；复以非二非不二行，觉于静虑、精进、安

rěn jìng jiè bù shī bō luó mì duō shòu chí dú sòng rú lǐ sī
忍、净戒、布施波罗蜜多，受持、读诵、如理思

wéi
惟。

jiāo shī jiā fù yǐ fēi èr fēi bú èr xíng jué yú nèi kōng rú
“憍尸迦，复以非二非不二行，觉于内空如

lǐ sī wéi fù yǐ fēi èr fēi bú èr xíng jué yú wài kōng nèi wài kōng
理思惟；复以非二非不二行，觉于外空、内外空、

kōng kōng dà kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng wú wéi kōng bì
空空、大空、胜义空、有为空、无为空、毕

jìng kōng wú jì kōng sàn kōng wú biàn yì kōng běn xìng kōng zì
竟空、无际空、散空、无变异空、本性空、自

xiàng kōng gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìng
相空、共相空、一切法空、不可得空、无性

kōng zì xìng kōng wú xìng zì xìng kōng rú lǐ sī wéi
空、自性空、无性自性空如理思惟。

jiāo shī jiā fù yǐ fēi èr fēi bú èr xíng jué yú zhēn rú rú
“憍尸迦，复以非二非不二行，觉于真如如

lǐ sī wéi fù yǐ fēi èr fēi bú èr xíng jué yú fǎ jiè fǎ xìng
理思惟；复以非二非不二行，觉于法界、法性、

bù xū wàng xìng bú biàn yì xìng píng děng xìng lí shēng xìng fǎ
不虚妄性、不变异性、平等性、离生性、法

dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè rú lǐ sī wéi
定、法住、实际、虚空界、不思議界如理思惟。

jiāo shī jiā fù yǐ fēi èr fēi bú èr xíng jué yú kǔ shèng dì
“憍尸迦，复以非二非不二行，觉于苦圣谛

rú lǐ sī wéi fù yǐ fēi èr fēi bú èr xíng jué yú jí miè dào
如理思惟；复以非二非不二行，觉于集、灭、道

shèng dì rú lǐ sī wéi
圣谛如理思惟。

jiāo shī jiā fù yǐ fēi èr fēi bú èr xíng jué yú sì jìng lù
“憍尸迦，复以非二非不二行，觉于四静虑

rú lǐ sī wéi fù yǐ fēi èr fēi bú èr xíng jué yú sì wú liàng sì
如理思惟；复以非二非不二行，觉于四无量、四

wú sè dìng rú lǐ sī wéi
无色定如理思惟。

jiāo shī jiā fù yǐ fēi èr fēi bú èr xíng jué yú bā jiě tuō
“憍尸迦，复以非二非不二行，觉于八解脱

rú lǐ sī wéi fù yǐ fēi èr fēi bú èr xíng jué yú bā shèng chù jiǔ
如理思惟；复以非二非不二行，觉于八胜处、九

cì dì dìng shí biàn chù rú lǐ sī wéi
次第定、十遍处如理思惟。

jiāo shī jiā fù yǐ fēi èr fēi bú èr xíng jué yú sì niàn zhù
“憍尸迦，复以非二非不二行，觉于四念住

rú lǐ sī wéi fù yǐ fēi èr fēi bú èr xíng jué yú sì zhèng duàn
如理思惟；复以非二非不二行，觉于四正断、

sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā shèng dào zhī rú
四神足、五根、五力、七等觉支、八圣道支如

lǐ sī wéi
理思惟。

jiāo shī jiā fù yǐ fēi èr fēi bú èr xíng jué yú kōng jiě tuō
“憍尸迦，复以非二非不二行，觉于空解脱

mén rú lǐ sī wéi fù yǐ fēi èr fēi bú èr xíng jué yú wú xiàng wú
门如理思惟；复以非二非不二行，觉于无相、无

yuàn jiě tuō mén rú lǐ sī wéi
愿解脱门如理思惟。

jiāo shī jiā fù yǐ fēi èr fēi bú èr xíng jué yú wǔ yǎn rú
“憍尸迦，复以非二非不二行，觉于五眼如

lǐ sī wéi fù yǐ fēi èr fēi bú èr xíng jué yú liù shén tōng rú lǐ sī
理思惟；复以非二非不二行，觉于六神通如理思

wéi
惟。

jiāo shī jiā fù yǐ fēi èr fēi bú èr xíng jué yú fó shí lì
“**憍尸迦，复以非二非不二行，觉于佛十力**

rú lǐ sī wéi fù yǐ fēi èr fēi bú èr xíng jué yú sì wú suǒ wèi
如理思惟；复以非二非不二行，觉于四无所畏、

sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú
四无碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、十八佛不

gòng fǎ rú lǐ sī wéi
共法如理思惟。

jiāo shī jiā fù yǐ fēi èr fēi bú èr xíng jué yú wú wàng shī
“**憍尸迦，复以非二非不二行，觉于无忘失**

fǎ rú lǐ sī wéi fù yǐ fēi èr fēi bú èr xíng jué yú héng zhù shě xìng
法如理思惟；复以非二非不二行，觉于恒住舍性

rú lǐ sī wéi
如理思惟。

jiāo shī jiā fù yǐ fēi èr fēi bú èr xíng jué yú yī qiè zhì
“**憍尸迦，复以非二非不二行，觉于一切智**

rú lǐ sī wéi fù yǐ fēi èr fēi bú èr xíng jué yú dào xiāng zhì yī
如理思惟；复以非二非不二行，觉于道相智、一

qiè xiāng zhì rú lǐ sī wéi
切相智如理思惟。

jiāo shī jiā fù yǐ fēi èr fēi bú èr xíng jué yú yī qiè tuó
“**憍尸迦，复以非二非不二行，觉于一切陀**

luó ní mén rú lǐ sī wéi fù yǐ fēi èr fēi bú èr xíng jué yú yī qiè
罗尼门如理思惟；复以非二非不二行，觉于一切

sān mó dì mén rú lǐ sī wéi
三摩地门如理思惟。

jiāo shī jiā fù yǐ fēi èr fēi bú èr xíng jué yú pú sà mó
“**憍尸迦，复以非二非不二行，觉于菩萨摩**

hē sà xíng rú lǐ sī wéi
诃萨行如理思惟。

jiāo shī jiā fù yǐ fēi èr fēi bú èr xíng jué yú wú shàng
“**憍尸迦，复以非二非不二行，觉于无上**

zhèng děng pú tí rú lǐ sī wéi
正等菩提如理思惟。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng yú
“**复次，憍尸迦，若善男子、善女人等于**

cǐ bō rě bō luó mì duō yǐ wú liàng mén guǎng wèi tā shuō xuān shì
此般若波罗蜜多，以无量门广为他说，宣示
kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě suǒ huò fú jù
开演显了解释，分别义趣令其易解，所获福聚
shèng zì shòu chí ruò dú ruò sòng rú lǐ sī wéi rú shì bō rě bō luó
胜自受持、若读若诵、如理思惟如是般若波罗
mì duō suǒ huò gōng dé
蜜多所获功德。

jiāo shī jiā suǒ yán bō rě bō luó mì duō yì qù zhě wèi cǐ
“**憍尸迦，所言般若波罗蜜多义趣者，谓此**
bō rě bō luó mì duō fēi èr fēi bú èr fēi yǒu xiàng fēi wú xiàng fēi
般若波罗蜜多非二非不二、非有相非无相、非
rù fēi chū fēi zēng fēi jiǎn fēi rǎn fēi jìng fēi shēng fēi miè fēi
入非出、非增非减、非染非净、非生非灭、非
qǔ fēi shě fēi zhí fēi bù zhí fēi zhù fēi bú zhù fēi shí fēi bù shí
取非舍、非执非不执、非住非不住、非实非不实、
fēi xiāng yìng fēi bù xiāng yìng fēi hé hé fēi bù hé hé fēi yīn yuán fēi
非相应非不相应、非和合非不和合、非因缘非
fēi yīn yuán fēi fǎ fēi fēi fǎ fēi zhēn rú fēi fēi zhēn rú fēi shí
非因缘、非法非非法、非真如非非真如、非实
jì fēi fēi shí jì rú shì yì qù yǒu wú liàng mén
际非非实际，如是义趣有无量门。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng néng guǎng jiào
“**憍尸迦，若善男子、善女人等能广教**
tā rú shì bō rě bō luó mì duō shēn shēn yì qù lìng yì jiě zhě suǒ huò
他如是般若波罗蜜多甚深义趣令易解者，所获
fú jù shèng zì shòu chí ruò dú ruò sòng rú lǐ sī wéi rú shì bō rě
福聚胜自受持、若读若诵、如理思惟如是般若
bō luó mì duō suǒ huò gōng dé wú liàng bèi shù
波罗蜜多所获功德无量倍数。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng zì
“**复次，憍尸迦，若善男子、善女人等自**
yú bō rě bō luó mì duō shòu chí dú sòng rú lǐ sī wéi yǐ wú liàng
于般若波罗蜜多受持、读诵、如理思惟，以无量
mén wèi tā guǎng shuō xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng
门为他广说，宣示开演显了解释，分别义趣令
qí yì jiě shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng suǒ huò fú jù guò qián fú
其易解，是善男子、善女人等所获福聚过前福

jù wú liàng wú biān
聚无量无边。”

ěr shí tiān dì shì bó fó yán shì zūn zhū shàn nán zǐ
尔时，天帝释白佛言：“世尊！诸善男子、
shàn nǚ rén děng yīng yǐ zhǒng zhǒng qiǎo miào wén yì xuān shuō kāi shì rú
善女人等应以种种巧妙文义，宣说开示如
shì bō rě bō luó mì duō
是般若波罗蜜多。”

fó yán jiāo shī jiā rú shì rú shì rú rǔ suǒ shuō
佛言：“憍尸迦，如是！如是！如汝所说。
zhū shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng yīng yǐ zhǒng zhǒng qiǎo miào wén yì
诸善男子、善女人等应以种种巧妙文义，
xuān shuō kāi shì rú shì bō rě bō luó mì duō
宣说开示如是般若波罗蜜多。”

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng néng yǐ zhǒng
“憍尸迦，若善男子、善女人等能以种
zhǒng qiǎo miào wén yì xuān shuō kāi shì rú shì bō rě bō luó mì duō
种巧妙文义，宣说开示如是般若波罗蜜多，
shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng chéng jiù wú liàng wú shù wú biān bù kě
是善男子、善女人等成就无量无数无边不可
sī yì dà gōng dé jù
思议大功德聚。”

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng jìn qí xíng
“憍尸迦，若善男子、善女人等，尽其形
shòu yǐ wú liàng zhòng shàng miào huá fán tú sǎn děng xiāng yī fú
寿以无量种上妙华鬘、涂散等香、衣服、
yīng luò bǎo chuáng fān gài zhòng miào zhēn qí jì yuè dēng
璎珞、宝幢、幡盖、众妙、珍奇、伎乐、灯
míng jìn zhū suǒ yǒu qīng jìng lè jù gòng yǎng gōng jìng zūn zhòng zàn tàn
明，尽诸所有清净乐具供养恭敬、尊重赞叹
shí fāng wú liàng wú shù shì jiè yī qiè rú lái yīng zhèng děng jué yǒu
十方无量无数世界一切如来、应、正等觉。有
shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng zì yú bō rě bō luó mì duō shòu chí
善男子、善女人等自于般若波罗蜜多，受持、
dú sòng rú lǐ sī wéi fù yī zhǒng zhǒng qiǎo miào wén yì yǐ wú
读诵、如理思惟，复依种种巧妙文义，以无
liàng mén wèi tā guǎng shuō xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì
量门为他广说，宣示开演显了解释，分别义

qù lìng qí yì jiě shì shànnán zǐ shàn nǚ rén dēngsuǒ huò fú jù shèn
趣令其易解，是善男子、善女人等所获福聚甚
duō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā yóu bǐ guò qù wèi lái xiàn zài yī
多于前。何以故？憍尸迦，由彼过去未来现在一
qiè rú lái yīng zhèngděng jué jiē xué bō rě bō luó mì duō yǐ zhèng
切如来、应、正等觉皆学般若波罗蜜多，已证
wú shàng zhèngděng pú tí dāng zhèng wú shàng zhèngděng pú tí jīn
无上正等菩提、当证无上正等菩提、今
zhèng wú shàng zhèngděng pú tí
证无上正等菩提。

fù cì jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén dēng wú
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等无
liàng wú shù wú biān dà jié yǐ yǒusuǒ dé ér wéifāngbiàn xiū xíng bù
量无数无边大劫，以有所得而为方便，修行布
shī bō luó mì duō wú liàng wú shù wú biān dà jié yǐ yǒusuǒ dé ér wéi
施波罗蜜多；无量无数无边大劫，以有所得而为
fāngbiàn xiū xíng jìng jiè bō luó mì duō wú liàng wú shù wú biān dà jié
方便，修行净戒波罗蜜多；无量无数无边大劫，
yǐ yǒusuǒ dé ér wéifāngbiàn xiū xíng ān rěn bō luó mì duō wú liàng
以有所得而为方便，修行安忍波罗蜜多；无量
wú shù wú biān dà jié yǐ yǒusuǒ dé ér wéifāngbiàn xiū xíng jīng jìn bō
无数无边大劫，以有所得而为方便，修行精进波
luó mì duō wú liàng wú shù wú biān dà jié yǐ yǒusuǒ dé ér wéifāng
罗蜜多；无量无数无边大劫，以有所得而为方
biàn xiū xíng jìng lù bō luó mì duō wú liàng wú shù wú biān dà jié
便，修行静虑波罗蜜多；无量无数无边大劫，
yǐ yǒusuǒ dé ér wéifāngbiàn xiū xíng bō rě bō luó mì duō yǒushàn
以有所得而为方便，修行般若波罗蜜多。有善
nán zǐ shàn nǚ rén dēng yú cǐ bō rě bō luó mì duō yǐ wú suǒ dé
男子、善女人等于此般若波罗蜜多，以无所得
ér wéifāngbiàn shòu chí dú sòng rú lǐ sī wéi fù yǐ zhǒngzhǒng
而为方便，受持、读诵、如理思惟，复以种种
qiǎomiào wén yì jīng xū yú jiānwèi tā biànshuō xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo
巧妙文义，经须臾间为他辩说，宣示开演显了
jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě suǒ huò fú jù shèn duō yú qián
解释，分别义趣令其易解，所获福聚甚多于前。

jiāo shī jiā cǐ zhōng suǒ yán yǒusuǒ dé zhě wèi shànnán zǐ
“憍尸迦，此中所言有所得者，谓善男子、

shàn nǚ rén děng xiū bù shī shí zuò rú shì niàn wǒ néng huì shī bǐ shì
善女人等修布施时作如是念：‘我能惠施，彼是
shòuzhě cǐ shì shī guǒ shī jí shī wù bǐ xíng shī shí míngzhù bù
受者，此是施果、施及施物。’彼行施时名住布
shī bù míng bù shī bō luó mì duō yǐ yǒusuǒ dé wéifāngbiàn gù
施，不名布施波罗蜜多，以有所得为方便故。

ruò shànán zǐ shàn nǚ rén děng xiū jìng jiè shí zuò rú shì niàn wǒ
若善男子、善女人等修净戒时作如是念：‘我
néng chí jiè wèi hù yú bǐ cǐ shì jiè guǒ jí suǒ chí jiè bǐ chí
能持戒，为护于彼，此是戒果及所持戒。’彼持
jiè shí míngzhù jìng jiè bù míng jìng jiè bō luó mì duō yǐ yǒusuǒ dé wéi
戒时名住净戒，不名净戒波罗蜜多，以有所得为

fāngbiàn gù ruò shànán zǐ shàn nǚ rén děng xiū ān rěn shí zuò rú shì
方便故。若善男子、善女人等修安忍时作如是
niàn wǒ néng xiū rěn wèi hù bǐ gù cǐ shì rěn guǒ jí rěn zì xìng
念：‘我能修忍，为护彼故，此是忍果及忍自性。’

bǐ xiū rěn shí míngzhù ān rěn bù míng ān rěn bō luó mì duō yǐ yǒusuǒ
彼修忍时名住安忍，不名安忍波罗蜜多，以有所
dé wéifāngbiàn gù ruò shànán zǐ shàn nǚ rén děng xiū jīng jìn shí zuò
得为方便故。若善男子、善女人等修精进时作
rú shì niàn wǒ néng jīng jìn wèi xiū duàn bǐ cǐ jīng jìn guǒ jīng
如是念：‘我能精进，为修断彼，此精进果、精

jìn zì xìng bǐ jīng jìn shí míngzhù jīng jìn bù míng jīng jìn bō luó mì
进自性。’彼精进时名住精进，不名精进波罗蜜
duō yǐ yǒusuǒ dé wéifāngbiàn gù ruò shànán zǐ shàn nǚ rén děng
多，以有所得为方便故。若善男子、善女人等

xiū jìng lù shí zuò rú shì niàn wǒ néng xiū dìng bǐ shì dìng jìng cǐ
修静虑时作如是念：‘我能修定，彼是定境，此
jìng lù guǒ jìng lù zì xìng bǐ xiū dìng shí míngzhù jìng lù bù míng
静虑果、静虑自性。’彼修定时名住静虑，不名

jìng lù bō luó mì duō yǐ yǒusuǒ dé wéifāngbiàn gù ruò shànán zǐ
静虑波罗蜜多，以有所得为方便故。若善男子、

shàn nǚ rén děng xiū bō rě shí zuò rú shì niàn wǒ néng xiū huì bǐ shì
善女人等修般若时作如是念：‘我能修慧，彼是
huì jìng cǐ bō rě guǒ bō rě zì xìng bǐ xiū huì shí míngzhù bō
慧境，此般若果、般若自性。’彼修慧时名住般

rě bù míng bō rě bō luó mì duō yǐ yǒusuǒ dé wéifāngbiàn gù
若，不名般若波罗蜜多，以有所得为方便故。

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rén děng yǐ yǒusuǒ dé wéifāngbiàn
憍尸迦，是善男子、善女人等以有所得为方便
gù bù néngyuánmǎn bù shī jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù
故，不能圆满布施、净戒、安忍、精进、静虑、
bō rě bō luó mì duō
般若波罗蜜多。”

ěr shí tiān dì shì bó fó yán shì zūn pú sà mó hē sà yún
尔时，天帝释白佛言：“世尊！菩萨摩诃萨云
hé néngmǎn bù shī jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō
何能满布施、净戒、安忍、精进、静虑、般若波
luó mì duō ? ”
罗蜜多？”

fó yán jiāo shī jiā ruò pú sà mó hē sà xiū bù shī shí bù
佛言：“憍尸迦，若菩萨摩诃萨修布施时，不
dé shī zhě shòuzhě shī guǒ shī jí shī wù yǐ wú suǒ dé wéifāng
得施者、受者、施果、施及施物，以无所得为方
biàn gù néngmǎn bù shī bō luó mì duō ruò pú sà mó hē sà xiū jìng
便故，能满布施波罗蜜多；若菩萨摩诃萨修净
jiè shí bù dé chí zhě suǒ hù jiè guǒ jí suǒ chí jiè yǐ wú suǒ dé
戒时，不得持者、所护戒果及所持戒，以无所得
wéifāngbiàn gù néngmǎn jìng jiè bō luó mì duō ruò pú sà mó hē sà
为方便故，能满净戒波罗蜜多；若菩萨摩诃萨
xiū ān rěn shí bù dé néng rěn suǒ hù rěnguǒ jí rěn zì xìng yǐ wú
修安忍时，不得能忍、所护忍果及忍自性，以无
suǒ dé wéifāngbiàn gù néngmǎn ān rěn bō luó mì duō ruò pú sà mó
所得为方便故，能满安忍波罗蜜多；若菩萨摩
hē sà xiū jīng jìn shí bù dé qín zhě suǒ wéi qín guǒ jīng jìn zì xìng
诃萨修精进时，不得勤者、所为勤果、精进自性，
yǐ wú suǒ dé wéifāngbiàn gù néngmǎn jīng jìn bō luó mì duō ruò pú
以无所得为方便故，能满精进波罗蜜多；若菩
sà mó hē sà xiū jìng lù shí bù dé dìng zhě dìng jìng dìng guǒ jìng
萨摩诃萨修静虑时，不得定者、定境、定果、静
lù zì xìng yǐ wú suǒ dé wéifāngbiàn gù néngmǎn jìng lù bō luó mì
虑自性，以无所得为方便故，能满静虑波罗蜜
duō ruò pú sà mó hē sà xiū bō rě shí bù dé huì zhě huì jìng
多；若菩萨摩诃萨修般若时，不得慧者、慧境、
huì guǒ bō rě zì xìng yǐ wú suǒ dé wéifāngbiàn gù néngmǎn bō
慧果、般若自性，以无所得为方便故，能满般

rě bō luó mì duō

若波罗蜜多。

jiāo shī jiā zhūshànnán zǐ shàn nǚ rénděngyīng yǐ rú shì
“**憍尸迦，诸善男子、善女人等应以如是**

wú suǒ dé huì jí yǐ zhǒngzhǒngqiǎomiào wén yì xuānshuō bō rě bō luó
无所得慧及以种种巧妙文义宣说般若波罗

mì duō yīng yǐ rú shì wú suǒ dé huì jí yǐ zhǒngzhǒngqiǎomiào wén yì
蜜多，应以如是无所得慧及以种种巧妙文义

xuānshuō jìng lǜ bō luó mì duō yīng yǐ rú shì wú suǒ dé huì jí yǐ
宣说静虑波罗蜜多，应以如是无所得慧及以

zhǒngzhǒngqiǎomiào wén yì xuānshuō jīng jìn bō luó mì duō yīng yǐ rú
种种巧妙文义宣说精进波罗蜜多，应以如

shì wú suǒ dé huì jí yǐ zhǒngzhǒngqiǎomiào wén yì xuānshuō ān rěn bō
是无所得慧及以种种巧妙文义宣说安忍波

luó mì duō yīng yǐ rú shì wú suǒ dé huì jí yǐ zhǒngzhǒngqiǎomiào wén
罗蜜多，应以如是无所得慧及以种种巧妙文

yì xuānshuō jìng jiè bō luó mì duō yīng yǐ rú shì wú suǒ dé huì jí yǐ
义宣说净戒波罗蜜多，应以如是无所得慧及以

zhǒngzhǒngqiǎomiào wén yì xuānshuō bù shī bō luó mì duō hé yǐ
种种巧妙文义宣说布施波罗蜜多。何以

gù
故？

jiāo shī jiā yú dāng lái shì yǒushànnán zǐ shàn nǚ rénděng
“**憍尸迦，于当来世有善男子、善女人等**

wèi tā xuānshuō xiāng sì bō rě bō luó mì duō chū fā wú shàng pú tí
为他宣说相似般若波罗蜜多，初发无上菩提

xīn zhěwén bǐ suǒshuō xiāng sì bō rě bō luó mì duō xīn biàn mí miù shī
心者闻彼所说相似般若波罗蜜多，心便迷谬失

yú zhōngdào shì gù yīng yǐ wú suǒ dé huì jí yǐ zhǒngzhǒngqiǎomiào
于中道，是故应以无所得慧及以种种巧妙

wén yì wèi fā wú shàng pú tí xīn zhěxuānshuō bō rě bō luó mì duō
文义，为发无上菩提心者宣说般若波罗蜜多。

jiāo shī jiā yú dāng lái shì yǒushànnán zǐ shàn nǚ rénděng
“**憍尸迦，于当来世有善男子、善女人等**

wèi tā xuānshuō xiāng sì jìng lǜ bō luó mì duō chū fā wú shàng pú tí
为他宣说相似静虑波罗蜜多，初发无上菩提

xīn zhěwén bǐ suǒshuō xiāng sì jìng lǜ bō luó mì duō xīn biàn mí miù shī
心者闻彼所说相似静虑波罗蜜多，心便迷谬失

yú zhōngdào shì gù yīng yǐ wú suǒ dé huì jí yǐ zhǒngzhǒngqiǎomiào
于中道，是故应以无所得慧及以种种巧妙

wén yì wèi fā wú shàng pú tí xīn zhěxuānshuō jìng lǜ bō luó mì duō
文义，为发无上菩提心者宣说静虑波罗蜜多。

jiāo shī jiā yú dāng lái shì yǒu shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng
“憍尸迦，于当来世有善男子、善女人等

wèi tā xuānshuō xiāng sì jīng jìn bō luó mì duō chū fā wú shàng pú tí
为他宣说相似精进波罗蜜多，初发无上菩提

xīn zhěwén bǐ suǒshuō xiāng sì jīng jìn bō luó mì duō xīn biàn mí miù shī
心者闻彼所说相似精进波罗蜜多，心便迷谬失

yú zhōngdào shì gù yīng yǐ wú suǒ dé huì jí yǐ zhǒngzhǒngqiǎomiào
于中道，是故应以无所得慧及以种种巧妙

wén yì wèi fā wú shàng pú tí xīn zhěxuānshuō jīng jìn bō luó mì duō
文义，为发无上菩提心者宣说精进波罗蜜多。

jiāo shī jiā yú dāng lái shì yǒu shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng
“憍尸迦，于当来世有善男子、善女人等

wèi tā xuānshuō xiāng sì ān rěn bō luó mì duō chū fā wú shàng pú tí
为他宣说相似安忍波罗蜜多，初发无上菩提

xīn zhěwén bǐ suǒshuō xiāng sì ān rěn bō luó mì duō xīn biàn mí miù shī
心者闻彼所说相似安忍波罗蜜多，心便迷谬失

yú zhōngdào shì gù yīng yǐ wú suǒ dé huì jí yǐ zhǒngzhǒngqiǎomiào
于中道，是故应以无所得慧及以种种巧妙

wén yì wèi fā wú shàng pú tí xīn zhěxuānshuō ān rěn bō luó mì duō
文义，为发无上菩提心者宣说安忍波罗蜜多。

jiāo shī jiā yú dāng lái shì yǒu shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng
“憍尸迦，于当来世有善男子、善女人等

wèi tā xuānshuō xiāng sì jìng jiè bō luó mì duō chū fā wú shàng pú tí
为他宣说相似净戒波罗蜜多，初发无上菩提

xīn zhěwén bǐ suǒshuō xiāng sì jìng jiè bō luó mì duō xīn biàn mí miù shī
心者闻彼所说相似净戒波罗蜜多，心便迷谬失

yú zhōngdào shì gù yīng yǐ wú suǒ dé huì jí yǐ zhǒngzhǒngqiǎomiào
于中道，是故应以无所得慧及以种种巧妙

wén yì wèi fā wú shàng pú tí xīn zhěxuānshuō jìng jiè bō luó mì duō
文义，为发无上菩提心者宣说净戒波罗蜜多。

jiāo shī jiā yú dāng lái shì yǒu shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng
“憍尸迦，于当来世有善男子、善女人等

wèi tā xuānshuō xiāng sì bù shī bō luó mì duō chū fā wú shàng pú tí
为他宣说相似布施波罗蜜多，初发无上菩提

xīn zhěwén bǐ suǒshuōxiāng sì bù shī bō luó mì duō xīn biàn mí miù shī
心者闻彼所说相似布施波罗蜜多，心便迷谬失
yú zhōngdào shì gù yīng yǐ wú suǒ dé huì jí yǐ zhǒngzhǒngqiǎomiào
于中道，是故应以无所得慧及以种种巧妙
wén yì wèi fā wú shàng pú tí xīn zhěxuānshuō bù shī bō luó mì duō
文义，为发无上菩提心者宣说布施波罗蜜多。”

大般若波罗蜜多经卷第一百三十五

dà bō rě bō luó mì duō jīng juàn dì yī bǎi sān shí liù
大般若波罗蜜多经卷第一百三十六

táng sān zàng fǎ shī xuán zàng fèng zhào yì
唐三藏法师玄奘奉 诏译

chū fēn jiào liàng gōng dé pǐn dì sān shí zhī sān shí sì
初分校量功德品第三十之三十四

ěr shí tiān dì shì bó fó yán shì zūn yún hé míng shuō xiāng
尔时，天帝释白佛言：“世尊！云何名说相

sì bō rě jìng lù jīng jìn ān rěn jìng jiè bù shī bō luó mì
似般若、静虑、精进、安忍、净戒、布施波罗蜜
duō 多？”

fó yán jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng shuō
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等说

yǒu suǒ dé bō rě jìng lù jīng jìn ān rěn jìng jiè bù shī bō
有所得般若、静虑、精进、安忍、净戒、布施波
luó mì duō rú shì míng shuō xiāng sì bō rě jìng lù jīng jìn ān
罗蜜多，如是名说相似般若、静虑、精进、安
rěn jìng jiè bù shī bō luó mì duō 忍、净戒、布施波罗蜜多。”

shí tiān dì shì fù bó fó yán shì zūn yún hé zhū shàn nán
时，天帝释复白佛言：“世尊！云何诸善男

zǐ shàn nǚ rén děng shuō yǒu suǒ dé bō rě bō luó mì duō míng shuō xiāng
子、善女人等说有所得般若波罗蜜多名说相
sì bō rě bō luó mì duō 似般若波罗蜜多？”

fó yán jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng wèi fā
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等为发

wú shàng pú tí xīn zhě shuō sè ruò cháng ruò wú cháng shuō shòu
无上菩提心者，说色若常若无常，说受、
xiǎng xíng shí ruò cháng ruò wú cháng shuō sè ruò lè ruò kǔ shuō
想、行、识若常若无常；说色若乐若苦，说
shòu xiǎng xíng shí ruò lè ruò kǔ shuō sè ruò wǒ ruò wú wǒ
受、想、行、识若乐若苦；说色若我若无我，

shuōshòu xiǎng xíng shí ruò wǒ ruò wú wǒ shuō sè ruò jìng ruò bú
说受、想、行、识若我若无我；说色若净若不
jìng shuōshòu xiǎng xíng shí ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒunéng yī
净，说受、想、行、识若净若不净。若有能依
rú shì děng fǎ xiū xíng bō rě shì xíng bō rě bō luó mì duō fù zuò shì
如是等法修行般若，是行般若波罗蜜多。复作是
shuō xíng bō rě zhě yīng qiú sè ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú shòu
说：行般若者，应求色若常若无常，应求受、
xiǎng xíng shí ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú sè ruò lè ruò kǔ
想、行、识若常若无常；应求色若乐若苦，
yīng qiú shòu xiǎng xíng shí ruò lè ruò kǔ yīng qiú sè ruò wǒ ruò
应求受、想、行、识若乐若苦；应求色若我若
wú wǒ yīng qiú shòu xiǎng xíng shí ruò wǒ ruò wú wǒ yīng qiú
无我，应求受、想、行、识若我若无我；应求
sè ruò jìng ruò bú jìng yīng qiú shòu xiǎng xíng shí ruò jìng ruò bú
色若净若不净，应求受、想、行、识若净若不
jìng ruò yǒunéng qiú rú shì děng fǎ xiū xíng bō rě shì xíng bō rě bō
净。若有能求如是等法修行般若，是行般若波
luó mì duō
罗蜜多。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú
“**憍尸迦，若善男子、善女人等，如是求**
sè ruò cháng ruò wú cháng qiú shòu xiǎng xíng shí ruò cháng ruò
色若常若无常，求受、想、行、识若常若
wú cháng qiú sè ruò lè ruò kǔ qiú shòu xiǎng xíng shí ruò lè
无常；求色若乐若苦，求受、想、行、识若乐
ruò kǔ qiú sè ruò wǒ ruò wú wǒ qiú shòu xiǎng xíng shí ruò wǒ
若苦；求色若我若无我，求受、想、行、识若我
ruò wú wǒ qiú sè ruò jìng ruò bú jìng qiú shòu xiǎng xíng shí ruò
若无我；求色若净若不净，求受、想、行、识若
jìng ruò bú jìng yī cǐ děng fǎ xíng bō rě zhě wǒ shuō míng wéi xíng yǒu
净若不净。依此等法行般若者，我说名为行有
suǒ dé xiāng sì bō rě bō luó mì duō jiāo shī jiā rú qián suǒ shuō
所得相似般若波罗蜜多。憍尸迦，如前所说，
dāng zhī jiē shì shuō yǒu suǒ dé xiāng sì bō rě bō luó mì duō
当知皆是说有所得相似般若波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng wéi
“**复次，憍尸迦，若善男子、善女人等为**

fā wú shàng pú tí xīn zhě shuō yǎn chù ruò cháng ruò wú cháng shuō ěr
发无上菩提心者，说眼处若常若无常，说耳、
bí shé shēn yì chù ruò cháng ruò wú cháng shuō yǎn chù ruò lè
鼻、舌、身、意处若常若无常；说眼处若乐
ruò kǔ shuō ěr bí shé shēn yì chù ruò lè ruò kǔ shuō
若苦，说耳、鼻、舌、身、意处若乐若苦；说
yǎn chù ruò wǒ ruò wú wǒ shuō ěr bí shé shēn yì chù ruò wǒ
眼处若我若无我，说耳、鼻、舌、身、意处若我
ruò wú wǒ shuō yǎn chù ruò jìng ruò bú jìng shuō ěr bí shé shēn
若无我；说眼处若净若不净，说耳、鼻、舌、身、
yì chù ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng yī rú shì děng fǎ xiū xíng bō rě
意处若净若不净。若有能依如是等法修行般若，
shì xíng bō rě bō luó mì duō fù zuò shì shuō xíng bō rě zhě yīng qiú
是行般若波罗蜜多。复作是说：行般若者，应求
yǎn chù ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú ěr bí shé shēn yì
眼处若常若无常，应求耳、鼻、舌、身、意
chù ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú yǎn chù ruò lè ruò kǔ yīng qiú ěr
处若常若无常；应求眼处若乐若苦，应求耳、
bí shé shēn yì chù ruò lè ruò kǔ yīng qiú yǎn chù ruò wǒ ruò wú
鼻、舌、身、意处若乐若苦；应求眼处若我若无
wǒ yīng qiú ěr bí shé shēn yì chù ruò wǒ ruò wú wǒ yīng
我，应求耳、鼻、舌、身、意处若我若无我；应
qiú yǎn chù ruò jìng ruò bú jìng yīng qiú ěr bí shé shēn yì chù
求眼处若净若不净，应求耳、鼻、舌、身、意处
ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng qiú rú shì děng fǎ xiū xíng bō rě shì
若净若不净。若有能求如是等法修行般若，是
xíng bō rě bō luó mì duō
行般若波罗蜜多。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú
“**憍尸迦**，若善男子、善女人等，如是求
yǎn chù ruò cháng ruò wú cháng qiú ěr bí shé shēn yì chù
眼处若常若无常，求耳、鼻、舌、身、意处
ruò cháng ruò wú cháng qiú yǎn chù ruò lè ruò kǔ qiú ěr bí shé
若常若无常；求眼处若乐若苦，求耳、鼻、舌、
shēn yì chù ruò lè ruò kǔ qiú yǎn chù ruò wǒ ruò wú wǒ qiú ěr
身、意处若乐若苦；求眼处若我若无我，求耳、
bí shé shēn yì chù ruò wǒ ruò wú wǒ qiú yǎn chù ruò jìng ruò bú
鼻、舌、身、意处若我若无我；求眼处若净若不

jìng qiú ěr bí shé shēn yì chùruò jìng ruò bú jìng yī cǐ
净，求耳、鼻、舌、身、意处若净若不净。依此
děng fǎ xíng bō rě zhě wǒ shuō míng wéi xíng yǒu suǒ dé xiāng sì bō rě
等法行般若者，我说名为行有所得相似般若
bō luó mì duō jiāo shī jiā rú qián suǒ shuō dāng zhī jiē shì shuō yǒu
波罗蜜多。憍尸迦，如前所说，当知皆是说有
suǒ dé xiāng sì bō rě bō luó mì duō
所得相似般若波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng wéi
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等为
fā wú shàng pú tí xīn zhě shuō sè chùruò cháng ruò wú cháng shuō
发无上菩提心者，说色处若常若无常，说
shēng xiāng wèi chù fǎ chùruò cháng ruò wú cháng shuō sè chù
声、香、味、触、法处若常若无常；说色处
ruò lè ruò kǔ shuō shēng xiāng wèi chù fǎ chùruò lè ruò kǔ
若乐若苦，说声、香、味、触、法处若乐若苦；
shuō sè chùruò wǒ ruò wú wǒ shuō shēng xiāng wèi chù fǎ chù
说色处若我若无我，说声、香、味、触、法处
ruò wǒ ruò wú wǒ shuō sè chùruò jìng ruò bú jìng shuō shēng xiāng
若我若无我；说色处若净若不净，说声、香、
wèi chù fǎ chùruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng yī rú shì děng fǎ
味、触、法处若净若不净。若有能依如是等法
xiū xíng bō rě shì xíng bō rě bō luó mì duō fù zuò shì shuō xíng bō
修行般若，是行般若波罗蜜多。复作是说：行般
rě zhě yīng qiú sè chùruò cháng ruò wú cháng yīng qiú shēng xiāng
若者，应求色处若常若无常，应求声、香、
wèi chù fǎ chùruò cháng ruò wú cháng yīng qiú sè chùruò lè ruò kǔ
味、触、法处若常若无常；应求色处若乐若苦，
yīng qiú shēng xiāng wèi chù fǎ chùruò lè ruò kǔ yīng qiú sè
应求声、香、味、触、法处若乐若苦；应求色
chùruò wǒ ruò wú wǒ yīng qiú shēng xiāng wèi chù fǎ chùruò
处若我若无我，应求声、香、味、触、法处若
wǒ ruò wú wǒ yīng qiú sè chùruò jìng ruò bú jìng yīng qiú shēng xiāng
我若无我；应求色处若净若不净，应求声、香、
wèi chù fǎ chùruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng qiú rú shì děng fǎ
味、触、法处若净若不净。若有能求如是等法
xiū xíng bō rě shì xíng bō rě bō luó mì duō
修行般若，是行般若波罗蜜多。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú
“**憍尸迦，若善男子、善女人等，如是求**
sè chù ruò cháng ruò wú cháng qiú shēng xiāng wèi chù fǎ chù
色处若常若无常，求声、香、味、触、法处
ruò cháng ruò wú cháng qiú sè chù ruò lè ruò kǔ qiú shēng xiāng
若常若无常；求色处若乐若苦，求声、香、
wèi chù fǎ chù ruò lè ruò kǔ qiú sè chù ruò wǒ ruò wú wǒ qiú
味、触、法处若乐若苦；求色处若我若无我，求
shēng xiāng wèi chù fǎ chù ruò wǒ ruò wú wǒ qiú sè chù ruò
声、香、味、触、法处若我若无我；求色处若
jìng ruò bú jìng qiú shēng xiāng wèi chù fǎ chù ruò jìng ruò bú
净若不净，求声、香、味、触、法处若净若不
jìng yī cǐ děng fǎ xíng bō rě zhě wǒ shuō míng wéi xíng yǒu suǒ dé xiāng
净。依此等法行般若者，我说名为行有所得相
sì bō rě bō luó mì duō jiāo shī jiā rú qián suǒ shuō dāng zhī jiē
似般若波罗蜜多。憍尸迦，如前所说，当知皆
shì shuō yǒu suǒ dé dé xiāng sì bō rě bō luó mì duō
是说有所得相似般若波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng wéi
“**复次，憍尸迦，若善男子、善女人等为**
fā wú shàng pú tí xīn zhě shuō yǎn jiè ruò cháng ruò wú cháng shuō sè
发无上菩提心者，说眼界若常若无常，说色
jiè yǎn shí jiè jí yǎn chù yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò cháng
界、眼识界及眼触、眼触为缘所生诸受若常
ruò wú cháng shuō yǎn jiè ruò lè ruò kǔ shuō sè jiè yǎn shí jiè jí
若无常；说眼界若乐若苦，说色界、眼识界及
yǎn chù yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò lè ruò kǔ shuō yǎn jiè ruò
眼触、眼触为缘所生诸受若乐若苦；说眼界若
wǒ ruò wú wǒ shuō sè jiè yǎn shí jiè jí yǎn chù yǎn chù wéi yuán suǒ
我若无我，说色界、眼识界及眼触、眼触为缘所
shēng zhū shòu ruò wǒ ruò wú wǒ shuō yǎn jiè ruò jìng ruò bú jìng shuō sè
生诸受若我若无我；说眼界若净若不净，说色
jiè yǎn shí jiè jí yǎn chù yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò jìng ruò
界、眼识界及眼触、眼触为缘所生诸受若净若
bú jìng ruò yǒu néng yī rú shì děng fǎ xiū xíng bō rě shì xíng bō rě
不净。若有能依如是等法修行般若，是行般若
bō luó mì duō fù zuò shì shuō xíng bō rě zhě yīng qiú yǎn jiè ruò cháng
波罗蜜多。复作是说：行般若者，应求眼界若常

ruò wú cháng yīng qiú sè jiè yǎn shí jiè jí yǎnchù yǎnchùwéiyuán
若无常，应求色界、眼识界及眼触、眼触为缘
suǒshēngzhūshòuruò cháng ruò wú cháng yīng qiú yǎn jiè ruò lè ruò kǔ
所生诸受若常若无常；应求眼界若乐若苦，
yīng qiú sè jiè yǎn shí jiè jí yǎnchù yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu
应求色界、眼识界及眼触、眼触为缘所生诸受
ruò lè ruò kǔ yīng qiú yǎn jiè ruò wǒ ruò wú wǒ yīng qiú sè jiè yǎn
若乐若苦；应求眼界若我若无我，应求色界、眼
shí jiè jí yǎnchù yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuruò wǒ ruò wú wǒ
识界及眼触、眼触为缘所生诸受若我若无我；
yīng qiú yǎn jiè ruò jìng ruò bú jìng yīng qiú sè jiè yǎn shí jiè jí yǎnchù
应求眼界若净若不净，应求色界、眼识界及眼触、
yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuruò jìng ruò bú jìng ruò yǒunéng qiú rú
眼触为缘所生诸受若净若不净。若有能求如
shì děng fǎ xiū xíng bō rě shì xíng bō rě bō luó mì duō
是等法修行般若，是行般若波罗蜜多。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú yǎn
“**憍尸迦，若善男子、善女人等如是求眼**
jiè ruò cháng ruò wú cháng qiú sè jiè yǎn shí jiè jí yǎnchù yǎnchù
界若常若无常，求色界、眼识界及眼触、眼触
wéiyuánsuǒshēngzhūshòuruò cháng ruò wú cháng qiú yǎn jiè ruò lè ruò
为缘所生诸受若常若无常；求眼界若乐若
kǔ qiú sè jiè yǎn shí jiè jí yǎnchù yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhū
苦，求色界、眼识界及眼触、眼触为缘所生诸
shòuruò lè ruò kǔ qiú yǎn jiè ruò wǒ ruò wú wǒ qiú sè jiè yǎn shí
受若乐若苦；求眼界若我若无我，求色界、眼识
jiè jí yǎnchù yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuruò wǒ ruò wú wǒ qiú
界及眼触、眼触为缘所生诸受若我若无我；求
yǎn jiè ruò jìng ruò bú jìng qiú sè jiè yǎn shí jiè jí yǎnchù yǎnchù
眼界若净若不净，求色界、眼识界及眼触、眼触
wéiyuánsuǒshēngzhūshòuruò jìng ruò bú jìng yī cǐ děng fǎ xíng bō rě
为缘所生诸受若净若不净。依此等法行般若
zhě wǒ shuō míng wéi xíng yǒu suǒ dé xiāng sì bō rě bō luó mì duō jiāo
者，我说名为行有所得相似般若波罗蜜多。憍
shī jiā rú qián suǒ shuō dāng zhī jiē shì shuō yǒu suǒ dé xiāng sì bō rě
尸迦，如前所说，当知皆是说有所得相似般若
bō luó mì duō
波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén dēng wèi
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等为
fā wú shàng pú tí xīn zhě shuō ěr jiè ruò cháng ruò wú cháng shuō
发无上菩提心者，说耳界若常若无常，说
shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò
声界、耳识界及耳触、耳触为缘所生诸受若
cháng ruò wú cháng shuō ěr jiè ruò lè ruò kǔ shuō shēng jiè ěr shí
常若无常；说耳界若乐若苦，说声界、耳识
jiè jí ěr chù ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò lè ruò kǔ shuō ěr
界及耳触、耳触为缘所生诸受若乐若苦；说耳
jiè ruò wǒ ruò wú wǒ shuō shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù ěr chù
界若我若无我，说声界、耳识界及耳触、耳触
wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò wǒ ruò wú wǒ shuō ěr jiè ruò jìng ruò bú
为缘所生诸受若我若无我；说耳界若净若不
jìng shuō shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù ěr chù wéi yuán suǒ shēng
净，说声界、耳识界及耳触、耳触为缘所生
zhū shòu ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng yī rú shì děng fǎ xiū xíng bō rě
诸受若净若不净。若有能依如是等法修行般若，
shì xíng bō rě bō luó mì duō fù zuò shì shuō xíng bō rě zhě yīng qiú
是行般若波罗蜜多。复作是说：行般若者，应求
ěr jiè ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù
耳界若常若无常，应求声界、耳识界及耳触、
ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú ěr jiè
耳触为缘所生诸受若常若无常；应求耳界
ruò lè ruò kǔ yīng qiú shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù ěr chù wéi yuán
若乐若苦，应求声界、耳识界及耳触、耳触为缘
suǒ shēng zhū shòu ruò lè ruò kǔ yīng qiú ěr jiè ruò wǒ ruò wú wǒ yīng
所生诸受若乐若苦；应求耳界若我若无我，应
qiú shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu
求声界、耳识界及耳触、耳触为缘所生诸受
ruò wǒ ruò wú wǒ yīng qiú ěr jiè ruò jìng ruò bú jìng yīng qiú shēng jiè
若我若无我；应求耳界若净若不净，应求声界、
ěr shí jiè jí ěr chù ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò jìng ruò bú
耳识界及耳触、耳触为缘所生诸受若净若不
jìng ruò yǒu néng qiú rú shì děng fǎ xiū xíng bō rě shì xíng bō rě bō
净。若有能求如是等法修行般若，是行般若波
luó mì duō
罗蜜多。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú ěr
“**憍尸迦，若善男子、善女人等如是求耳**

jiè ruò cháng ruò wú cháng qiú shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù ěr
界若常若无常，求声界、耳识界及耳触、耳

chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò cháng ruò wú cháng qiú ěr jiè ruò lè
触为缘所生诸受若常若无常；求耳界若乐

ruò kǔ qiú shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù ěr chù wéi yuán suǒ shēng
若苦，求声界、耳识界及耳触、耳触为缘所生

zhū shòu ruò lè ruò kǔ qiú ěr jiè ruò wǒ ruò wú wǒ qiú shēng jiè
诸受若乐若苦；求耳界若我若无我，求声界、

ěr shí jiè jí ěr chù ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò wǒ ruò wú
耳识界及耳触、耳触为缘所生诸受若我若无

wǒ qiú ěr jiè ruò jìng ruò bú jìng qiú shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù
我；求耳界若净若不净，求声界、耳识界及耳触、

ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò jìng ruò bú jìng yī cǐ děng fǎ xíng
耳触为缘所生诸受若净若不净。依此等法行

bō rě zhě wǒ shuō míng wéi xíng yǒu suǒ dé xiāng sì bō rě bō luó mì duō
般若者，我说名为行有所得相似般若波罗蜜多。

jiāo shī jiā rú qián suǒ shuō dāng zhī jiē shì shuō yǒu suǒ dé xiāng sì bō
憍尸迦，如前所说，当知皆是说有所得相似般

rě bō luó mì duō
若波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng wéi
“**复次，憍尸迦，若善男子、善女人等为**

fā wú shàng pú tí xīn zhě shuō bí jiè ruò cháng ruò wú cháng shuō
发无上菩提心者，说鼻界若常若无常，说

xiāng jiè bí shí jiè jí bí chù bí chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò
香界、鼻识界及鼻触、鼻触为缘所生诸受若

cháng ruò wú cháng shuō bí jiè ruò lè ruò kǔ shuō xiāng jiè bí shí
常若无常；说鼻界若乐若苦，说香界、鼻识

jiè jí bí chù bí chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò lè ruò kǔ shuō bí
界及鼻触、鼻触为缘所生诸受若乐若苦；说鼻

jiè ruò wǒ ruò wú wǒ shuō xiāng jiè bí shí jiè jí bí chù bí chù
界若我若无我，说香界、鼻识界及鼻触、鼻触

wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò wǒ ruò wú wǒ shuō bí jiè ruò jìng ruò bú
为缘所生诸受若我若无我；说鼻界若净若不

jìng shuō xiāng jiè bí shí jiè jí bí chù bí chù wéi yuán suǒ shēng zhū
净，说香界、鼻识界及鼻触、鼻触为缘所生诸

shòuruò jìng ruò bú jìng ruò yǒunéng yī rú shì děng fǎ xiū xíng bō rě
受若净若不净。若有能依如是等法修行般若，
shì xíng bō rě bō luó mì duō fù zuò shì shuō xíng bō rě zhě yīng qiú
是行般若波罗蜜多。复作是说：行般若者，应求
bí jiè ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú xiāng jiè bí shí jiè jí bí chù
鼻界若常若无常，应求香界、鼻识界及鼻触、
bí chù wéiyuán suǒ shēng zhū shòuruò cháng ruò wú cháng yīng qiú bí jiè
鼻触为缘所生诸受若常若无常；应求鼻界
ruò lè ruò kǔ yīng qiú xiāng jiè bí shí jiè jí bí chù bí chù wéiyuán
若乐若苦，应求香界、鼻识界及鼻触、鼻触为缘
suǒ shēng zhū shòuruò lè ruò kǔ yīng qiú bí jiè ruò wǒ ruò wú wǒ yīng
所生诸受若乐若苦；应求鼻界若我若无我，应
qiú xiāng jiè bí shí jiè jí bí chù bí chù wéiyuán suǒ shēng zhū shòuruò
求香界、鼻识界及鼻触、鼻触为缘所生诸受若
wǒ ruò wú wǒ yīng qiú bí jiè ruò jìng ruò bú jìng yīng qiú xiāng jiè bí
我若无我；应求鼻界若净若不净，应求香界、鼻
shí jiè jí bí chù bí chù wéiyuán suǒ shēng zhū shòuruò jìng ruò bú jìng
识界及鼻触、鼻触为缘所生诸受若净若不净。
ruò yǒunéng qiú rú shì děng fǎ xiū xíng bō rě shì xíng bō rě bō luó mì
若有能求如是等法修行般若，是行般若波罗蜜
duō
多。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú
“僬尸迦，若善男子、善女人等，如是求
bí jiè ruò cháng ruò wú cháng qiú xiāng jiè bí shí jiè jí bí chù
鼻界若常若无常，求香界、鼻识界及鼻触、
bí chù wéiyuán suǒ shēng zhū shòuruò cháng ruò wú cháng qiú bí jiè ruò
鼻触为缘所生诸受若常若无常；求鼻界若
lè ruò kǔ qiú xiāng jiè bí shí jiè jí bí chù bí chù wéiyuán suǒ
乐若苦，求香界、鼻识界及鼻触、鼻触为缘所
shēng zhū shòuruò lè ruò kǔ qiú bí jiè ruò wǒ ruò wú wǒ qiú xiāng jiè
生诸受若乐若苦；求鼻界若我若无我，求香界、
bí shí jiè jí bí chù bí chù wéiyuán suǒ shēng zhū shòuruò wǒ ruò wú
鼻识界及鼻触、鼻触为缘所生诸受若我若无
wǒ qiú bí jiè ruò jìng ruò bú jìng qiú xiāng jiè bí shí jiè jí bí chù
我；求鼻界若净若不净，求香界、鼻识界及鼻触、
bí chù wéiyuán suǒ shēng zhū shòuruò jìng ruò bú jìng yī cǐ děng fǎ xíng
鼻触为缘所生诸受若净若不净。依此等法行

bō rě zhě wǒ shuō míng wéi xíng yǒu suǒ dé xiāng sì bō rě bō luó mì duō
般若者，我说名为行有所得相似般若波罗蜜多。

jiāo shī jiā rú qián suǒ shuō dāng zhī jiē shì shuō yǒu suǒ dé xiāng sì bō
憍尸迦，如前所说，当知皆是说有所得相似般
rě bō luó mì duō
若波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng wéi
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等为

fā wú shàng pú tí xīn zhě shuō shé jiè ruò cháng ruò wú cháng shuō wèi
发无上菩提心者，说舌界若常若无常，说味

jiè shé shí jiè jí shé chù shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò cháng
界、舌识界及舌触、舌触为缘所生诸受若常

ruò wú cháng shuō shé jiè ruò lè ruò kǔ shuō wèi jiè shé shí jiè jí
若无常；说舌界若乐若苦，说味界、舌识界及

shé chù shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò lè ruò kǔ shuō shé jiè ruò
舌触、舌触为缘所生诸受若乐若苦；说舌界若

wǒ ruò wú wǒ shuō wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé chù wéi yuán suǒ
我若无我，说味界、舌识界及舌触、舌触为缘所

shēng zhū shòu ruò wǒ ruò wú wǒ shuō shé jiè ruò jìng ruò bú jìng shuō wèi
生诸受若我若无我；说舌界若净若不净，说味

jiè shé shí jiè jí shé chù shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò jìng ruò
界、舌识界及舌触、舌触为缘所生诸受若净若

bú jìng ruò yǒu néng yī rú shì děng fǎ xiū xíng bō rě shì xíng bō rě
不净。若有能依如是等法修行般若，是行般若

bō luó mì duō fù zuò shì shuō xíng bō rě zhě yīng qiú shé jiè ruò cháng
波罗蜜多。复作是说：行般若者，应求舌界若常

ruò wú cháng yīng qiú wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé chù wéi yuán
若无常，应求味界、舌识界及舌触、舌触为缘

suǒ shēng zhū shòu ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú shé jiè ruò lè ruò kǔ
所生诸受若常若无常；应求舌界若乐若苦，

yīng qiú wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu
应求味界、舌识界及舌触、舌触为缘所生诸受

ruò lè ruò kǔ yīng qiú shé jiè ruò wǒ ruò wú wǒ yīng qiú wèi jiè shé
若乐若苦；应求舌界若我若无我，应求味界、舌

shí jiè jí shé chù shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò wǒ ruò wú wǒ
识界及舌触、舌触为缘所生诸受若我若无我；

yīng qiú shé jiè ruò jìng ruò bú jìng yīng qiú wèi jiè shé shí jiè jí shé chù
应求舌界若净若不净，应求味界、舌识界及舌触、

shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng qiú rú
舌触为缘所生诸受若净若不净。若有能求如
shì děng fǎ xiū xíng bō rě shì xíng bō rě bō luó mì duō
是等法修行般若，是行般若波罗蜜多。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú
“憍尸迦，若善男子、善女人等，如是求

shé jiè ruò cháng ruò wú cháng qiú wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé
舌界若常若无常，求味界、舌识界及舌触、舌
chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò cháng ruò wú cháng qiú shé jiè ruò lè
触为缘所生诸受若常若无常；求舌界若乐

ruò kǔ qiú wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé chù wéi yuán suǒ shēng
若苦，求味界、舌识界及舌触、舌触为缘所生

zhū shòu ruò lè ruò kǔ qiú shé jiè ruò wǒ ruò wú wǒ qiú wèi jiè shé
诸受若乐若苦；求舌界若我若无我，求味界、舌

shí jiè jí shé chù shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò wǒ ruò wú wǒ
识界及舌触、舌触为缘所生诸受若我若无我；

qiú shé jiè ruò jìng ruò bú jìng qiú wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé
求舌界若净若不净，求味界、舌识界及舌触、舌

chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò jìng ruò bú jìng yī cǐ děng fǎ xíng bō
触为缘所生诸受若净若不净。依此等法行般

ruò zhě wǒ shuō míng wéi xíng yǒu suǒ dé xiāng sì bō rě bō luó mì duō
若者，我说名为行有所得相似般若波罗蜜多。

jiāo shī jiā rú qián suǒ shuō dāng zhī jiē shì shuō yǒu suǒ dé xiāng sì bō
憍尸迦，如前所说，当知皆是说有所得相似般

rě bō luó mì duō
若波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng wéi
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等为

fā wú shàng pú tí xīn zhě shuō shēn jiè ruò cháng ruò wú cháng shuō
发无上菩提心者，说身界若常若无常，说

chù jiè shēn shí jiè jí shēn chù shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò
触界、身识界及身触、身触为缘所生诸受若

cháng ruò wú cháng shuō shēn jiè ruò lè ruò kǔ shuō chù jiè shēn shí
常若无常；说身界若乐若苦，说触界、身识

jiè jí shēn chù shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò lè ruò kǔ shuō
界及身触、身触为缘所生诸受若乐若苦；说

shēn jiè ruò wǒ ruò wú wǒ shuō chù jiè shēn shí jiè jí shēn chù shēn
身界若我若无我，说触界、身识界及身触、身

chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò wǒ ruò wú wǒ shuō shēn jiè ruò jìng ruò
触为缘所生 诸受若我若无我；说身界若净若
bú jìng shuō chù jiè shēn shí jiè jí shēn chù shēn chù wéi yuán suǒ shēng
不净，说触界、身识界及身触、身触为缘所生
zhū shòu ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng yī rú shì děng fǎ xiū xíng bō rě
诸受若净若不净。若有能依如是等法修行般若，
shì xíng bō rě bō luó mì duō fù zuò shì shuō xíng bō rě zhě yīng qiú
是行般若波罗蜜多。复作是说：行般若者，应求
shēn jiè ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú chù jiè shēn shí jiè jí shēn chù
身界若常若无常，应求触界、身识界及身触、
shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú shēn jiè
身触为缘所生 诸受若常若无常；应求身界
ruò lè ruò kǔ yīng qiú chù jiè shēn shí jiè jí shēn chù shēn chù wéi
若乐若苦，应求触界、身识界及身触、身触为
yuán suǒ shēng zhū shòu ruò lè ruò kǔ yīng qiú shēn jiè ruò wǒ ruò wú wǒ
缘所生 诸受若乐若苦；应求身界若我若无我，
yīng qiú chù jiè shēn shí jiè jí shēn chù shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū
应求触界、身识界及身触、身触为缘所生 诸
shòu ruò wǒ ruò wú wǒ yīng qiú shēn jiè ruò jìng ruò bú jìng yīng qiú chù jiè
受若我若无我；应求身界若净若不净，应求触界、
shēn shí jiè jí shēn chù shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò jìng ruò bú
身识界及身触、身触为缘所生 诸受若净若不
jìng ruò yǒu néng qiú rú shì děng fǎ xiū xíng bō rě shì xíng bō rě bō
净。若有能求如是等法修行般若，是行般若波
luó mì duō
罗蜜多。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú
“**僬尸迦，若善男子、善女人等，如是求**
shēn jiè ruò cháng ruò wú cháng qiú chù jiè shēn shí jiè jí shēn chù
身界若常若无常，求触界、身识界及身触、
shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò cháng ruò wú cháng qiú shēn jiè ruò
身触为缘所生 诸受若常若无常；求身界若
lè ruò kǔ qiú chù jiè shēn shí jiè jí shēn chù shēn chù wéi yuán suǒ
乐若苦，求触界、身识界及身触、身触为缘所
shēng zhū shòu ruò lè ruò kǔ qiú shēn jiè ruò wǒ ruò wú wǒ qiú chù jiè
生 诸受若乐若苦；求身界若我若无我，求触界、
shēn shí jiè jí shēn chù shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò wǒ ruò wú
身识界及身触、身触为缘所生 诸受若我若无

wǒ qiú shēn jiè ruò jìng ruò bú jìng qiú chù jiè shēn shí jiè jí shēn
我；求身界若净若不净，求触界、身识界及身
chù shēnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuruò jìng ruò bú jìng yī cǐ děng
触、身触为缘所生诸受若净若不净。依此等
fǎ xíng bō rě zhě wǒ shuō míng wéi xíng yǒu suǒ dé xiāng sì bō rě bō luó
法行般若者，我说名为行有所得相似般若波罗
mì duō jiāo shī jiā rú qián suǒ shuō dāng zhī jiē shì shuō yǒu suǒ dé
蜜多。憍尸迦，如前所说，当知皆是说有所得
xiāng sì bō rě bō luó mì duō
相似般若波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng wéi
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等为
fā wú shàng pú tí xīn zhě shuō yì jiè ruò cháng ruò wú cháng shuō fǎ
发无上菩提心者，说眼界若常若无常，说法
jiè yì shí jiè jí yì chù yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò cháng
界、意识界及意触、意触为缘所生诸受若常
ruò wú cháng shuō yì jiè ruò lè ruò kǔ shuō fǎ jiè yì shí jiè jí
若无常；说眼界若乐若苦，说法界、意识界及
yì chù yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò lè ruò kǔ shuō yì jiè ruò
意触、意触为缘所生诸受若乐若苦；说眼界若
wǒ ruò wú wǒ shuō fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì chù wéi yuán suǒ
我若无我，说法界、意识界及意触、意触为缘所
shēng zhū shòu ruò wǒ ruò wú wǒ shuō yì jiè ruò jìng ruò bú jìng shuō fǎ
生诸受若我若无我；说眼界若净若不净，说法
jiè yì shí jiè jí yì chù yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò jìng ruò
界、意识界及意触、意触为缘所生诸受若净若
bú jìng ruò yǒu néng yī rú shì děng fǎ xiū xíng bō rě shì xíng bō rě
不净。若有能依如是等法修行般若，是行般若
bō luó mì duō fù zuò shì shuō xíng bō ruò zhě yīng qiú yì jiè ruò cháng
波罗蜜多。复作是说：行般若者，应求眼界若常
ruò wú cháng yīng qiú fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì chù wéi yuán
若无常，应求法界、意识界及意触、意触为缘
suǒ shēng zhū shòu ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú yì jiè ruò lè ruò kǔ
所生诸受若常若无常；应求眼界若乐若苦，
yīng qiú fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu
应求法界、意识界及意触、意触为缘所生诸受
ruò lè ruò kǔ yīng qiú yì jiè ruò wǒ ruò wú wǒ yīng qiú fǎ jiè yì
若乐若苦；应求眼界若我若无我，应求法界、意

shí jiè jí yì chù yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò wǒ ruò wú wǒ
识界及意触、意触为缘所生诸受若我若无我；
yīng qiú yì jiè ruò jìng ruò bú jìng yīng qiú fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù
应求意界若净若不净，应求法界、意识界及意触、
yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng qiú rú
意触为缘所生诸受若净若不净。若有能求如
shì děng fǎ xiū xíng bō rě shì xíng bō rě bō luó mì duō
是等法修行般若，是行般若波罗蜜多。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú
“**憍尸迦，若善男子、善女人等，如是求**
yì jiè ruò cháng ruò wú cháng qiú fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì
意界若常若无常，求法界、意识界及意触、意
chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò cháng ruò wú cháng qiú yì jiè ruò lè
触为缘所生诸受若常若无常；求意界若乐
ruò kǔ qiú fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì chù wéi yuán suǒ shēng
若苦，求法界、意识界及意触、意触为缘所生
zhū shòu ruò lè ruò kǔ qiú yì jiè ruò wǒ ruò wú wǒ qiú fǎ jiè yì
诸受若乐若苦；求意界若我若无我，求法界、意
shí jiè jí yì chù yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò wǒ ruò wú wǒ
识界及意触、意触为缘所生诸受若我若无我；
qiú yì jiè ruò jìng ruò bú jìng qiú fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì
求意界若净若不净，求法界、意识界及意触、意
chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò jìng ruò bú jìng yī cǐ děng fǎ xíng bō
触为缘所生诸受若净若不净。依此等法行般
rě zhě wǒ shuō míng wéi xíng yǒu suǒ dé xiāng sì bō rě bō luó mì duō
若者，我说名为行有所得相似般若波罗蜜多。
jiāo shī jiā rú qián suǒ shuō dāng zhī jiē shì shuō yǒu suǒ dé xiāng sì bō
憍尸迦，如前所说，当知皆是说有所得相似般
rě bō luó mì duō
若波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng wéi
“**复次，憍尸迦，若善男子、善女人等为**
fā wú shàng pú tí xīn zhě shuō dì jiè ruò cháng ruò wú cháng shuō shuǐ
发无上菩提心者，说地界若常若无常，说水、
huǒ fēng kōng shí jiè ruò cháng ruò wú cháng shuō dì jiè ruò lè
火、风、空、识界若常若无常；说地界若乐
ruò kǔ shuō shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè ruò lè ruò kǔ shuō
若苦，说水、火、风、空、识界若乐若苦；说

dì jiè ruò wǒ ruò wú wǒ shuō shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè ruò
地界若我若无我，说水、火、风、空、识界若
wǒ ruò wú wǒ shuō dì jiè ruò jìng ruò bú jìng shuō shuǐ huǒ fēng
我若无我；说地界若净若不净，说水、火、风、
kōng shí jiè ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng yī rú shì děng fǎ xiū xíng
空、识界若净若不净。若有能依如是等法修行
bō rě shì xíng bō rě bō luó mì duō fù zuò shì shuō xíng bō rě zhě
般若，是行般若波罗蜜多。复作是说：行般若者，
yīng qiú dì jiè ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú shuǐ huǒ fēng kōng
应求地界若常若无常，应求水、火、风、空、
shí jiè ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú dì jiè ruò lè ruò kǔ yīng qiú shuǐ
识界若常若无常；应求地界若乐若苦，应求水、
huǒ fēng kōng shí jiè ruò lè ruò kǔ yīng qiú dì jiè ruò wǒ ruò wú
火、风、空、识界若乐若苦；应求地界若我若无
wǒ yīng qiú shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè ruò wǒ ruò wú wǒ yīng
我，应求水、火、风、空、识界若我若无我；应
qiú dì jiè ruò jìng ruò bú jìng yīng qiú shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè
求地界若净若不净，应求水、火、风、空、识界
ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng qiú rú shì děng fǎ xiū xíng bō rě shì
若净若不净。若有能求如是等法修行般若，是
xíng bō rě bō luó mì duō
行般若波罗蜜多。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú
“**憍尸迦**，若善男子、善女人等，如是求
dì jiè ruò cháng ruò wú cháng qiú shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè
地界若常若无常，求水、火、风、空、识界
ruò cháng ruò wú cháng qiú dì jiè ruò lè ruò kǔ qiú shuǐ huǒ fēng
若常若无常；求地界若乐若苦，求水、火、风、
kōng shí jiè ruò lè ruò kǔ qiú dì jiè ruò wǒ ruò wú wǒ qiú shuǐ
空、识界若乐若苦；求地界若我若无我，求水、
huǒ fēng kōng shí jiè ruò wǒ ruò wú wǒ qiú dì jiè ruò jìng ruò bú
火、风、空、识界若我若无我；求地界若净若不
jìng qiú shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè ruò jìng ruò bú jìng yī cǐ
净，求水、火、风、空、识界若净若不净。依此
děng fǎ xíng bō rě zhě wǒ shuō míng wéi xíng yǒu suǒ dé xiāng sì bō rě
等法行般若者，我说名为行有所得相似般若
bō luó mì duō jiāo shī jiā rú qián suǒ shuō dāng zhī jiē shì shuō yǒu
波罗蜜多。**憍尸迦**，如前所说，当知皆是说有

suǒ dé xiāng sì bō rě bō luó mì duō

所得相似般若波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng wéi
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等为

fā wú shàng pú tí xīn zhě shuō wú míng ruò cháng ruò wú cháng shuō
发无上菩提心者，说无明若常若无常，说

xíng shí míng sè liù chù chù shòu ài qǔ yǒu shēng
行、识、名色、六处、触、受、爱、取、有、生、

lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōu nǎo ruò cháng ruò wú cháng shuō wú míng ruò lè
老死愁叹苦忧恼若常若无常；说无明若乐

ruò kǔ shuō xíng shí míng sè liù chù chù shòu ài
若苦，说行、识、名色、六处、触、受、爱、

qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōu nǎo ruò lè ruò kǔ shuō wú
取、有、生、老死愁叹苦忧恼若乐若苦；说无

míng ruò wǒ ruò wú wǒ shuō xíng shí míng sè liù chù chù
明若我若无我，说行、识、名色、六处、触、

shòu ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōu nǎo ruò wǒ ruò
受、爱、取、有、生、老死愁叹苦忧恼若我若

wú wǒ shuō wú míng ruò jìng ruò bú jìng shuō xíng shí míng sè
无我；说无明若净若不净，说行、识、名色、

liù chù chù shòu ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóu tàn kǔ
六处、触、受、爱、取、有、生、老死愁叹苦

yōu nǎo ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng yī rú shì děng fǎ xiū xíng bō rě
忧恼若净若不净。若有能依如是等法修行般若，

shì xíng bō rě bō luó mì duō fù zuò shì shuō xíng bō rě zhě yīng qiú
是行般若波罗蜜多。复作是说：行般若者，应求

wú míng ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōu
无明若常若无常，应求行乃至老死愁叹苦忧

nǎo ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú wú míng ruò lè ruò kǔ yīng qiú xíng
恼若常若无常；应求无明若乐若苦，应求行

nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōu nǎo ruò lè ruò kǔ yīng qiú wú míng ruò wǒ
乃至老死愁叹苦忧恼若乐若苦；应求无明若我

ruò wú wǒ yīng qiú xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōu nǎo ruò wǒ ruò wú
若无我，应求行乃至老死愁叹苦忧恼若我若无

wǒ yīng qiú wú míng ruò jìng ruò bú jìng yīng qiú xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu
我；应求无明若净若不净，应求行乃至老死愁

tàn kǔ yōu nǎo ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng qiú rú shì děng fǎ xiū xíng
叹苦忧恼若净若不净。若有能求如是等法修行

bō rě shì xíng bō rě bō luó mì duō
般若，是行般若波罗蜜多。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú
“**憍尸迦，若善男子、善女人等，如是求**

wú míng ruò cháng ruò wú cháng qiú xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōu nǎo
无明若常若无常，求行乃至老死愁叹苦忧恼

ruò cháng ruò wú cháng qiú wú míng ruò lè ruò kǔ qiú xíng nǎi zhì lǎo
若常若无常；求无明若乐若苦，求行乃至老

sǐ chóu tàn kǔ yōu nǎo ruò lè ruò kǔ qiú wú míng ruò wǒ ruò wú wǒ
死愁叹苦忧恼若乐若苦；求无明若我若无我，

qiú xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōu nǎo ruò wǒ ruò wú wǒ qiú wú míng
求行乃至老死愁叹苦忧恼若我若无我；求无明

ruò jìng ruò bú jìng qiú xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōu nǎo ruò jìng ruò
若净若不净，求行乃至老死愁叹苦忧恼若净若

bú jìng yī cǐ děng fǎ xíng bō rě zhě wǒ shuō míng wéi xíng yǒu suǒ dé
不净。依此等法行般若者，我说名为行有所得

xiāng sì bō rě bō luó mì duō jiāo shī jiā rú qián suǒ shuō dāng zhī
相似般若波罗蜜多。憍尸迦，如前所说，当知

jiē shì shuō yǒu suǒ dé xiāng sì bō rě bō luó mì duō
皆是说有所得相似般若波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng wéi
“**复次，憍尸迦，若善男子、善女人等为**

fā wú shàng pú tí xīn zhě shuō bù shī bō luó mì duō ruò cháng ruò wú
发无上菩提心者，说布施波罗蜜多若常若无

cháng shuō jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì
常，说净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜

duō ruò cháng ruò wú cháng shuō bù shī bō luó mì duō ruò lè ruò kǔ
多若常若无常；说布施波罗蜜多若乐若苦，

shuō jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō ruò lè
说净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多若乐

ruò kǔ shuō bù shī bō luó mì duō ruò wǒ ruò wú wǒ shuō jìng jiè ān
若苦；说布施波罗蜜多若我若无我，说净戒、安

rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō ruò wǒ ruò wú wǒ shuō
忍、精进、静虑、般若波罗蜜多若我若无我；说

bù shī bō luó mì duō ruò jìng ruò bú jìng shuō jìng jiè ān rěn jīng jìn
布施波罗蜜多若净若不净，说净戒、安忍、精进、

jìng lù bō rě bō luó mì duō ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng yī rú shì
静虑、般若波罗蜜多若净若不净。若有能依如是

děng fǎ xiū xíng bō rě shì xíng bō rě bō luó mì duō fù zuò shì shuō
等法修行般若，是行般若波罗蜜多。复作是说：
xíng bō rě zhě yīng qiú bù shī bō luó mì duō ruò cháng ruò wú cháng yīng
行般若者，应求布施波罗蜜多若常若无常，应
qiú jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duō ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú
求净戒乃至般若波罗蜜多若常若无常；应求
bù shī bō luó mì duō ruò lè ruò kǔ yīng qiú jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó
布施波罗蜜多若乐若苦，应求净戒乃至般若波罗
mì duō ruò lè ruò kǔ yīng qiú bù shī bō luó mì duō ruò wǒ ruò wú wǒ
蜜多若乐若苦；应求布施波罗蜜多若我若无我，
yīng qiú jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duō ruò wǒ ruò wú wǒ yīng qiú
应求净戒乃至般若波罗蜜多若我若无我；应求
bù shī bō luó mì duō ruò jìng ruò bú jìng yīng qiú jìng jiè nǎi zhì bō rě bō
布施波罗蜜多若净若不净，应求净戒乃至般若波
luó mì duō ruò jìng ruò bú jìng ruò yòu néng qiú rú shì děng fǎ xiū xíng bō
罗蜜多若净若不净。若有能求如是等法修行般
rě shì xíng bō rě bō luó mì duō
若，是行般若波罗蜜多。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú
“**憍尸迦，若善男子、善女人等，如是求**

bù shī bō luó mì duō ruò cháng ruò wú cháng qiú jìng jiè nǎi zhì bō rě
布施波罗蜜多若常若无常，求净戒乃至般若
bō luó mì duō ruò cháng ruò wú cháng qiú bù shī bō luó mì duō ruò lè
波罗蜜多若常若无常；求布施波罗蜜多若乐
ruò kǔ qiú jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duō ruò lè ruò kǔ qiú bù
若苦，求净戒乃至般若波罗蜜多若乐若苦；求布
shī bō luó mì duō ruò wǒ ruò wú wǒ qiú jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì
施波罗蜜多若我若无我，求净戒乃至般若波罗蜜
duō ruò wǒ ruò wú wǒ qiú bù shī bō luó mì duō ruò jìng ruò bú jìng qiú
多若我若无我；求布施波罗蜜多若净若不净，求
jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duō ruò jìng ruò bú jìng yī cǐ děng fǎ
净戒乃至般若波罗蜜多若净若不净。依此等法
xíng bō rě zhě wǒ shuō míng wéi xíng yǒu suǒ dé xiāng sì bō rě bō luó mì
行般若者，我说名为行有所得相似般若波罗蜜
duō jiāo shī jiā rú qián suǒ shuō dāng zhī jiē shì shuō yǒu suǒ dé xiāng
多。憍尸迦，如前所说，当知皆是说有所得相
sì bō rě bō luó mì duō
似般若波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén dēng wèi
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等为
fā wú shàng pú tí xīn zhě shuō nèi kōng ruò cháng ruò wú cháng shuō
发无上菩提心者，说内空若常若无常，说
wài kōng nèi wài kōng kōng kōng dà kōng shèng yì kōng yǒu wéi
外空、内外空、空空、大空、胜义空、有为
kōng wú wéi kōng bì jìng kōng wú jì kōng sàn kōng wú biàn yì
空、无为空、毕竟空、无际空、散空、无变异
kōng běn xìng kōng zì xiàng kōng gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng
空、本性空、自相空、共相空、一切法空、
bù kě dé kōng wú xìng kōng zì xìng kōng wú xìng zì xìng kōng ruò cháng
不可得空、无性空、自性空、无性自性空若常
ruò wú cháng shuō nèi kōng ruò lè ruò kǔ shuō wài kōng nèi wài kōng
若无常；说内空若乐若苦，说外空、内外空、
kōng kōng dà kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng wú wéi kōng bì
空空、大空、胜义空、有为空、无为空、毕
jìng kōng wú jì kōng sàn kōng wú biàn yì kōng běn xìng kōng zì
竟空、无际空、散空、无变异空、本性空、自
xiàng kōng gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìng
相空、共相空、一切法空、不可得空、无性
kōng zì xìng kōng wú xìng zì xìng kōng ruò yuè ruò kǔ shuō nèi kōng ruò
空、自性空、无性自性空若乐若苦；说内空若
wǒ ruò wú wǒ shuō wài kōng nèi wài kōng kōng kōng dà kōng shèng
我若无我，说外空、内外空、空空、大空、胜
yì kōng yǒu wéi kōng wú wéi kōng bì jìng kōng wú jì kōng sàn
义空、有为空、无为空、毕竟空、无际空、散
kōng wú biàn yì kōng běn xìng kōng zì xiàng kōng gòng xiàng kōng
空、无变异空、本性空、自相空、共相空、
yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìng kōng zì xìng kōng wú xìng
一切法空、不可得空、无性空、自性空、无性
zì xìng kōng ruò wǒ ruò wú wǒ shuō nèi kōng ruò jìng ruò bú jìng shuō wài
自性空若我若无我；说内空若净若不净，说外
kōng nèi wài kōng kōng kōng dà kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng
空、内外空、空空、大空、胜义空、有为空、
wú wéi kōng bì jìng kōng wú jì kōng sàn kōng wú biàn yì kōng
无为空、毕竟空、无际空、散空、无变异空、
běn xìng kōng zì xiàng kōng gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng bù kě
本性空、自相空、共相空、一切法空、不可

dé kōng wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng zì xìngkōng ruò jìng ruò bú
得空、无性空、自性空、无性自性空若净若不
jìng ruò yǒunéng yī rú shì děng fǎ xiū xíng bō rě shì xíng bō rě bō
净。若有能依如是等法修行般若，是行般若波
luó mì duō fù zuò shì shuō xíng bō rě zhě yīng qiú nèi kōng ruò cháng
罗蜜多。复作是说：行般若者，应求内空若常
ruò wú cháng yīng qiú wài kōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng ruò cháng ruò wú
若无常，应求外空乃至无性自性空若常若无
cháng yīng qiú nèi kōng ruò lè ruò kǔ yīng qiú wài kōng nǎi zhì wú xìng zì
常；应求内空若乐若苦，应求外空乃至无性自
xìngkōng ruò lè ruò kǔ yīng qiú nèi kōng ruò wǒ ruò wú wǒ yīng qiú wài
性空若乐若苦；应求内空若我若无我，应求外
kōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng ruò wǒ ruò wú wǒ yīng qiú nèi kōng ruò jìng
空乃至无性自性空若我若无我；应求内空若净
ruò bú jìng yīng qiú wài kōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng ruò jìng ruò bú jìng
若不净，应求外空乃至无性自性空若净若不净。
ruò yǒunéng qiú rú shì děng fǎ xiū xíng bō rě shì xíng bō rě bō luó mì
若有能求如是等法修行般若，是行般若波罗蜜
duō
多。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú
“**憍尸迦，若善男子、善女人等，如是求**
nèi kōng ruò cháng ruò wú cháng qiú wài kōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng
内空若常若无常，求外空乃至无性自性空
ruò cháng ruò wú cháng qiú nèi kōng ruò lè ruò kǔ qiú wài kōng nǎi zhì
若常若无常；求内空若乐若苦，求外空乃至
wú xìng zì xìngkōng ruò lè ruò kǔ qiú nèi kōng ruò wǒ ruò wú wǒ qiú wài
无性自性空若乐若苦；求内空若我若无我，求外
kōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng ruò wǒ ruò wú wǒ qiú nèi kōng ruò jìng ruò
空乃至无性自性空若我若无我；求内空若净若
bú jìng qiú wài kōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng ruò jìng ruò bú jìng yī cǐ
不净，求外空乃至无性自性空若净若不净。依此
děng fǎ xíng bō rě zhě wǒ shuō míng wéi xíng yǒu suǒ dé xiāng sì bō rě
等法行般若者，我说名为行有所得相似般若
bō luó mì duō jiāo shī jiā rú qián suǒ shuō dāng zhī jiē shì shuō yǒu
波罗蜜多。憍尸迦，如前所说，当知皆是说有
suǒ dé xiāng sì bō rě bō luó mì duō
所得相似般若波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén dēng wèi
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等为

fā wú shàng pú tí xīn zhě shuō zhēn rú ruò cháng ruò wú cháng shuō
发无上菩提心者，说真如若常若无常，说

fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì xìng píng děng xìng
法界、法性、不虚妄性、不变异性、平等性、

lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì
离生性、法定、法住、实际、虚空界、不思議

jiè ruò cháng ruò wú cháng shuō zhēn rú ruò lè ruò kǔ shuō fǎ jiè
界若常若无常；说真如若乐若苦，说法界、

fǎ xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì xìng píng děng xìng lí shēng
法性、不虚妄性、不变异性、平等性、离生

xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè ruò lè
性、法定、法住、实际、虚空界、不思議界若乐

ruò kǔ shuō zhēn rú ruò wǒ ruò wú wǒ shuō fǎ jiè fǎ xìng bù
若苦；说真如若我若无我，说法界、法性、不

xū wàng xìng bú biàn yì xìng píng děng xìng lí shēng xìng fǎ dìng
虚妄性、不变异性、平等性、离生性、法定、

fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè ruò wǒ ruò wú wǒ shuō
法住、实际、虚空界、不思議界若我若无我；说

zhēn rú ruò jìng ruò bú jìng shuō fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng
真如若净若不净，说法界、法性、不虚妄性、

bú biàn yì xìng píng děng xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí
不变异性、平等性、离生性、法定、法住、实

jì xū kōng jiè bù sī yì jiè ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng yī rú
际、虚空界、不思議界若净若不净。若有能依如

shì děng fǎ xiū xíng bō rě shì xíng bō rě bō luó mì duō fù zuò shì
是等法修行般若，是行般若波罗蜜多。复作是

shuō xíng bō rě zhě yīng qiú zhēn rú ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú
说：行般若者，应求真如若常若无常，应求

fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú zhēn rú ruò
法界乃至不思議界若常若无常；应求真如若

lè ruò kǔ yīng qiú fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè ruò lè ruò kǔ yīng qiú
乐若苦，应求法界乃至不思議界若乐若苦；应求

zhēn rú ruò wǒ ruò wú wǒ yīng qiú fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè ruò wǒ
真如若我若无我，应求法界乃至不思議界若我

ruò wú wǒ yīng qiú zhēn rú ruò jìng ruò bú jìng yīng qiú fǎ jiè nǎi zhì bù
若无我；应求真如若净若不净，应求法界乃至不

sī yì jiè ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒunéng qiú rú shì děng fǎ xiū xíng bō
思议界若净若不净。若有能求如是等法修行般
rě shì xíng bō rě bō luó mì duō
若，是行般若波罗蜜多。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú
“憍尸迦，若善男子、善女人等，如是求
zhēn rú ruò cháng ruò wú cháng qiú fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè ruò
真如若常若无常，求法界乃至不思議界若
cháng ruò wú cháng qiú zhēn rú ruò lè ruò kǔ qiú fǎ jiè nǎi zhì bù
常若无常；求真如若乐若苦，求法界乃至不
sī yì jiè ruò lè ruò kǔ qiú zhēn rú ruò wǒ ruò wú wǒ qiú fǎ jiè nǎi
思議界若乐若苦；求真如若我若无我，求法界乃
zhì bù sī yì jiè ruò wǒ ruò wú wǒ qiú zhēn rú ruò jìng ruò bú jìng qiú
至不思議界若我若无我；求真如若净若不净，求
fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè ruò jìng ruò bú jìng yī cǐ děng fǎ xíng bō
法界乃至不思議界若净若不净。依此等法行般
ruò zhě wǒ shuō míng wéi xíng yǒu suǒ dé xiāng sì bō rě bō luó mì duō
若者，我说名为行有所得相似般若波罗蜜多。

jiāo shī jiā rú qián suǒ shuō dāng zhī jiē shì shuō yǒu suǒ dé xiāng sì bō
憍尸迦，如前所说，当知皆是说有所得相似般
rě bō luó mì duō
若波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng wéi
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等为
fā wú shàng pú tí xīn zhě shuō kǔ shèng dì ruò cháng ruò wú cháng
发无上菩提心者，说苦圣谛若常若无常，
shuō jí miè dào shèng dì ruò cháng ruò wú cháng shuō kǔ shèng dì
说集、灭、道圣谛若常若无常；说苦圣谛
ruò lè ruò kǔ shuō jí miè dào shèng dì ruò lè ruò kǔ shuō kǔ
若乐若苦，说集、灭、道圣谛若乐若苦；说苦
shèng dì ruò wǒ ruò wú wǒ shuō jí miè dào shèng dì ruò wǒ ruò wú
圣谛若我若无我，说集、灭、道圣谛若我若无
wǒ shuō kǔ shèng dì ruò jìng ruò bú jìng shuō jí miè dào shèng
我；说苦圣谛若净若不净，说集、灭、道圣
dì ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒunéng yī rú shì děng fǎ xiū xíng bō rě
谛若净若不净。若有能依如是等法修行般若，
shì xíng bō rě bō luó mì duō fù zuò shì shuō xíng bō rě zhě yīng qiú
是行般若波罗蜜多。复作是说：行般若者，应求

kǔ shèng dì ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú jí miè dào shèng dì ruò
苦圣谛若常若无常，应求集、灭、道圣谛若
cháng ruò wú cháng yīng qiú kǔ shèng dì ruò lè ruò kǔ yīng qiú jí
常若无常；应求苦圣谛若乐若苦，应求集、
miè dào shèng dì ruò lè ruò kǔ yīng qiú kǔ shèng dì ruò wǒ ruò wú wǒ
灭、道圣谛若乐若苦；应求苦圣谛若我若无我，
yīng qiú jí miè dào shèng dì ruò wǒ ruò wú wǒ yīng qiú kǔ shèng dì
应求集、灭、道圣谛若我若无我；应求苦圣谛
ruò jìng ruò bú jìng yīng qiú jí miè dào shèng dì ruò jìng ruò bú jìng
若净若不净，应求集、灭、道圣谛若净若不净。
ruò yǒu néng qiú rú shì děng fǎ xiū xíng bō rě shì xíng bō rě bō luó mì
若有能求如是等法修行般若，是行般若波罗蜜
duō
多。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú
“憍尸迦，若善男子、善女人等，如是求

kǔ shèng dì ruò cháng ruò wú cháng qiú jí miè dào shèng dì ruò
苦圣谛若常若无常，求集、灭、道圣谛若
cháng ruò wú cháng qiú kǔ shèng dì ruò lè ruò kǔ qiú jí miè
常若无常；求苦圣谛若乐若苦，求集、灭、
dào shèng dì ruò lè ruò kǔ qiú kǔ shèng dì ruò wǒ ruò wú wǒ qiú jí
道圣谛若乐若苦；求苦圣谛若我若无我，求集、
miè dào shèng dì ruò wǒ ruò wú wǒ qiú kǔ shèng dì ruò jìng ruò bú jìng
灭、道圣谛若我若无我；求苦圣谛若净若不净，
qiú jí miè dào shèng dì ruò jìng ruò bú jìng yī cǐ děng fǎ xíng bō
求集、灭、道圣谛若净若不净。依此等法行般
rě zhě wǒ shuō míng wéi xíng yǒu suǒ dé xiāng sì bō rě bō luó mì duō
若者，我说名为行有所得相似般若波罗蜜多。

jiāo shī jiā rú qián suǒ shuō dāng zhī jiē shì shuō yǒu suǒ dé xiāng sì bō
憍尸迦，如前所说，当知皆是说有所得相似般
rě bō luó mì duō
若波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng wéi
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等为

fā wú shàng pú tí xīn zhě shuō sì jìng lǜ ruò cháng ruò wú cháng shuō
发无上菩提心者，说四静虑若常若无常，说
sì wú liàng sì wú sè dìng ruò cháng ruò wú cháng shuō sì jìng lǜ ruò
四无量、四无色定若常若无常；说四静虑若

lè ruò kǔ shuō sì wú liàng sì wú sè dìng ruò lè ruò kǔ shuō sì
乐若苦，说四无量、四无色定若乐若苦；说四
jìng lǜ ruò wǒ ruò wú wǒ shuō sì wú liàng sì wú sè dìng ruò wǒ ruò wú
静虑若我若无我，说四无量、四无色定若我若无
wǒ shuō sì jìng lǜ ruò jìng ruò bú jìng shuō sì wú liàng sì wú sè
我；说四静虑若净若不净，说四无量、四无色
dìng ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng yī rú shì děng fǎ xiū xíng bō rě
定若净若不净。若有能依如是等法修行般若，
shì xíng bō rě bō luó mì duō fù zuò shì shuō xíng bō rě zhě yīng qiú
是行般若波罗蜜多。复作是说：行般若者，应求
sì jìng lǜ ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú sì wú liàng sì wú sè dìng
四静虑若常若无常，应求四无量、四无色定
ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú sì jìng lǜ ruò lè ruò kǔ yīng qiú sì wú
若常若无常；应求四静虑若乐若苦，应求四无
liàng sì wú sè dìng ruò lè ruò kǔ yīng qiú sì jìng lǜ ruò wǒ ruò wú wǒ
量、四无色定若乐若苦；应求四静虑若我若无我，
yīng qiú sì wú liàng sì wú sè dìng ruò wǒ ruò wú wǒ yīng qiú sì jìng lǜ
应求四无量、四无色定若我若无我；应求四静虑
ruò jìng ruò bú jìng yīng qiú sì wú liàng sì wú sè dìng ruò jìng ruò bú jìng
若净若不净，应求四无量、四无色定若净若不净。
ruò yǒu néng qiú rú shì děng fǎ xiū xíng bō rě shì xíng bō rě bō luó mì
若有能求如是等法修行般若，是行般若波罗蜜
duō
多。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú
“**憍尸迦**，若善男子、善女人等，如是求
sì jìng lǜ ruò cháng ruò wú cháng qiú sì wú liàng sì wú sè dìng ruò
四静虑若常若无常，求四无量、四无色定若
cháng ruò wú cháng qiú sì jìng lǜ ruò lè ruò kǔ qiú sì wú liàng sì
常若无常；求四静虑若乐若苦，求四无量、四
wú sè dìng ruò lè ruò kǔ qiú sì jìng lǜ ruò wǒ ruò wú wǒ qiú sì wú
无色定若乐若苦；求四静虑若我若无我，求四无
liàng sì wú sè dìng ruò wǒ ruò wú wǒ qiú sì jìng lǜ ruò jìng ruò bú jìng
量、四无色定若我若无我；求四静虑若净若不净，
qiú sì wú liàng sì wú sè dìng ruò jìng ruò bú jìng yī cǐ děng fǎ xíng
求四无量、四无色定若净若不净。依此等法行
bō ruò zhě wǒ shuō míng wéi xíng yǒu suǒ dé xiāng sì bō rě bō luó mì duō
般若者，我说名为行有所得相似般若波罗蜜多。

jiāo shī jiā rú qiánsuǒshuō dāng zhī jiē shì shuōyǒusuǒ dé xiāng sì bō
憍尸迦，如前所说，当知皆是说有所得相似般
rě bō luó mì duō
若波罗蜜多。

大般若波罗蜜多经卷第一百三十六

dà bō rě bō luó mì duō jīng juàn dì yī bǎi sān shí qī
大般若波罗蜜多经卷第一百三十七

táng sān zàng fǎ shī xuán zàng fèng zhào yì
唐三藏法师玄奘奉 诏译

chū fēn jiào liàng gōng dé pǐn dì sān shí zhī sān shí wǔ
初分校量功德品第三十之三十五

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng wèi
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等为

fā wú shàng pú tí xīn zhě shuō bā jiě tuō ruò cháng ruò wú cháng shuō
发无上菩提心者，说八解脱若常若无常，说

bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù ruò cháng ruò wú cháng shuō
八胜处、九次第定、十遍处若常若无常；说

bā jiě tuō ruò lè ruò kǔ shuō bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn
八解脱若乐若苦，说八胜处、九次第定、十遍

chù ruò lè ruò kǔ shuō bā jiě tuō ruò wǒ ruò wú wǒ shuō bā shèng chù
处若乐若苦；说八解脱若我若无我，说八胜处、

jiǔ cì dì dìng shí biàn chù ruò wǒ ruò wú wǒ shuō bā jiě tuō ruò jìng ruò
九次第定、十遍处若我若无我；说八解脱若净若

bú jìng shuō bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù ruò jìng ruò bú
不净，说八胜处、九次第定、十遍处若净若不

jìng ruò yǒu néng yī rú shì děng fǎ xiū xíng bō rě shì xíng bō rě bō
净。若有能依如是等法修行般若，是行般若波

luó mì duō fù zuò shì shuō xíng bō rě zhě yīng qiú bā jiě tuō ruò cháng
罗蜜多。复作是说：行般若者，应求八解脱若常

ruò wú cháng yīng qiú bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù ruò
若无常，应求八胜处、九次第定、十遍处若

cháng ruò wú cháng yīng qiú bā jiě tuō ruò lè ruò kǔ yīng qiú bā shèng
常若无常；应求八解脱若乐若苦，应求八胜

chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù ruò lè ruò kǔ yīng qiú bā jiě tuō ruò
处、九次第定、十遍处若乐若苦；应求八解脱若

wǒ ruò wú wǒ yīng qiú bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù ruò
我若无我，应求八胜处、九次第定、十遍处若

wǒ ruò wú wǒ yīng qiú bā jiě tuō ruò jìng ruò bú jìng yīng qiú bā shèng chù
我若无我；应求八解脱若净若不净，应求八胜处、

jiǔ cì dì dìng shí biànchù ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng qiú rú shì
九次第定、十遍处若净若不净。若有能求如是

děng fǎ xiū xíng bō rě shì xíng bō rě bō luó mì duō
等法修行般若，是行般若波罗蜜多。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú
“**憍尸迦，若善男子、善女人等，如是求**

bā jiě tuō ruò cháng ruò wú cháng qiú bā shèng chù jiǔ cì dì dìng
八解脱若常若无常，求八胜处、九次第定、

shí biànchù ruò cháng ruò wú cháng qiú bā jiě tuō ruò lè ruò kǔ qiú bā
十遍处若常若无常；求八解脱若乐若苦，求八

shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biànchù ruò lè ruò kǔ qiú bā jiě tuō
胜处、九次第定、十遍处若乐若苦；求八解脱

ruò wǒ ruò wú wǒ qiú bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biànchù ruò
若我若无我，求八胜处、九次第定、十遍处若

wǒ ruò wú wǒ qiú bā jiě tuō ruò jìng ruò bú jìng qiú bā shèng chù jiǔ
我若无我；求八解脱若净若不净，求八胜处、九

cì dì dìng shí biànchù ruò jìng ruò bú jìng yī cǐ děng fǎ xíng bō rě
次第定、十遍处若净若不净。依此等法行般若

zhě wǒ shuō míng wéi xíng yǒu suǒ dé xiāng sì bō rě bō luó mì duō jiāo
者，我说名为行有所得相似般若波罗蜜多。憍

shī jiā rú qián suǒ shuō dāng zhī jiē shì shuō yǒu suǒ dé xiāng sì bō rě
尸迦，如前所说，当知皆是说有所得相似般若

bō luó mì duō
波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng wéi
“**复次，憍尸迦，若善男子、善女人等为**

fā wú shàng pú tí xīn zhě shuō sì niàn zhù ruò cháng ruò wú cháng shuō
发无上菩提心者，说四念住若常若无常，说

sì zhèng duàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā
四正断、四神足、五根、五力、七等觉支、八

shèng dào zhī ruò cháng ruò wú cháng shuō sì niàn zhù ruò lè ruò kǔ
圣道支若常若无常；说四念住若乐若苦，

shuō sì zhèng duàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī
说四正断、四神足、五根、五力、七等觉支、

bā shèng dào zhī ruò lè ruò kǔ shuō sì niàn zhù ruò wǒ ruò wú wǒ shuō
八圣道支若乐若苦；说四念住若我若无我，说

sì zhèng duàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā
四正断、四神足、五根、五力、七等觉支、八

shèngdào zhī ruò wǒ ruò wú wǒ shuō sì niànzhù ruò jìng ruò bú jìng shuō
圣道支若我若无我；说四念住若净若不净，说
sì zhèngduàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī dèngjué zhī bā
四正断、四神足、五根、五力、七等觉支、八
shèngdào zhī ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒunéng yī rú shì dèng fǎ xiū xíng
圣道支若净若不净。若有能依如是等法修行
bō rě shì xíng bō rě bō luó mì duō fù zuò shì shuō xíng bō rě zhě
般若，是行般若波罗蜜多。复作是说：行般若者，
yīng qiú sì niànzhù ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú sì zhèngduàn nǎi zhì
应求四念住若常若无常，应求四正断乃至
bā shèngdào zhī ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú sì niànzhù ruò lè ruò
八圣道支若常若无常；应求四念住若乐若
kǔ yīng qiú sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī ruò lè ruò kǔ yīng
苦，应求四正断乃至八圣道支若乐若苦；应
qiú sì niànzhù ruò wǒ ruò wú wǒ yīng qiú sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèng
求四念住若我若无我，应求四正断乃至八圣
dào zhī ruò wǒ ruò wú wǒ yīng qiú sì niànzhù ruò jìng ruò bú jìng yīng qiú
道支若我若无我；应求四念住若净若不净，应求
sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒunéng qiú
四正断乃至八圣道支若净若不净。若有能求
rú shì dèng fǎ xiū xíng bō rě shì xíng bō rě bō luó mì duō
如是等法修行般若，是行般若波罗蜜多。

jiāo shī jiā ruò shànánán zǐ shàn nǚ rén dèng rú shì qiú
“**憍尸迦，若善男子、善女人等，如是求**
sì niànzhù ruò cháng ruò wú cháng qiú sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèng
四念住若常若无常，求四正断乃至八圣
dào zhī ruò cháng ruò wú cháng qiú sì niànzhù ruò lè ruò kǔ qiú sì
道支若常若无常；求四念住若乐若苦，求四
zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī ruò lè ruò kǔ qiú sì niànzhù ruò wǒ
正断乃至八圣道支若乐若苦；求四念住若我
ruò wú wǒ qiú sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī ruò wǒ ruò wú wǒ
若无我，求四正断乃至八圣道支若我若无我；
qiú sì niànzhù ruò jìng ruò bú jìng qiú sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào
求四念住若净若不净，求四正断乃至八圣道
zhī ruò jìng ruò bú jìng yī cǐ dèng fǎ xíng bō rě zhě wǒ shuō míng wéi
支若净若不净。依此等法行般若者，我说名为
xíng yǒu suǒ dé xiāng sì bō rě bō luó mì duō jiāo shī jiā rú qián suǒ
行有所得相似般若波罗蜜多。憍尸迦，如前所

shuō dāng zhī jiē shì shuō yǒu suǒ dé xiāng sì bō rě bō luó mì duō
说，当知皆是说有所得相似般若波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng wéi
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等为

fā wú shàng pú tí xīn zhě shuō kōng jiě tuō mén ruò cháng ruò wú cháng
发无上菩提心者，说空解脱门若常若无常，

shuō wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén ruò cháng ruò wú cháng shuō kōng jiě
说无相、无愿解脱门若常若无常；说空解

tuō mén ruò lè ruò kǔ shuō wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén ruò lè ruò kǔ
脱门若乐若苦，说无相、无愿解脱门若乐若苦；

shuō kōng jiě tuō mén ruò wǒ ruò wú wǒ shuō wú xiàng wú yuàn jiě tuō
说空解脱门若我若无我，说无相、无愿解脱

mén ruò wǒ ruò wú wǒ shuō kōng jiě tuō mén ruò jìng ruò bú jìng shuō wú
门若我若无我；说空解脱门若净若不净，说无

xiàng wú yuàn jiě tuō mén ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng yī rú shì děng
相、无愿解脱门若净若不净。若有能依如是等

fǎ xiū xíng bō rě shì xíng bō rě bō luó mì duō fù zuò shì shuō xíng
法修行般若，是行般若波罗蜜多。复作是说：行

bō rě zhě yīng qiú kōng jiě tuō mén ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú wú
般若者，应求空解脱门若常若无常，应求无

xiàng wú yuàn jiě tuō mén ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú kōng jiě tuō
相、无愿解脱门若常若无常；应求空解脱

mén ruò lè ruò kǔ yīng qiú wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén ruò lè ruò kǔ
门若乐若苦，应求无相、无愿解脱门若乐若苦；

yīng qiú kōng jiě tuō mén ruò wǒ ruò wú wǒ yīng qiú wú xiàng wú yuàn jiě
应求空解脱门若我若无我，应求无相、无愿解

tuō mén ruò wǒ ruò wú wǒ yīng qiú kōng jiě tuō mén ruò jìng ruò bú jìng
脱门若我若无我；应求空解脱门若净若不净，

yīng qiú wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng qiú
应求无相、无愿解脱门若净若不净。若有能求

rú shì děng fǎ xiū xíng bō rě shì xíng bō rě bō luó mì duō
如是等法修行般若，是行般若波罗蜜多。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú
“憍尸迦，若善男子、善女人等，如是求

kōng jiě tuō mén ruò cháng ruò wú cháng qiú wú xiàng wú yuàn jiě tuō
空解脱门若常若无常，求无相、无愿解脱

mén ruò cháng ruò wú cháng qiú kōng jiě tuō mén ruò lè ruò kǔ qiú wú
门若常若无常；求空解脱门若乐若苦，求无

xiàng wú yuàn jiě tuō mén ruò lè ruò kǔ qiú kōng jiě tuō mén ruò wǒ ruò
相、无愿解脱门若乐若苦；求空解脱门若我若
wú wǒ qiú wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén ruò wǒ ruò wú wǒ qiú kōng
无我，求无相、无愿解脱门若我若无我；求空
jiě tuō mén ruò jìng ruò bú jìng qiú wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén ruò jìng
解脱门若净若不净，求无相、无愿解脱门若净
ruò bú jìng yī cǐ děng fǎ xíng bō rě zhě wǒ shuō míng wéi xíng yǒu suǒ
若不净。依此等法行般若者，我说名为行有所
dé xiāng sì bō rě bō luó mì duō jiāo shī jiā rú qián suǒ shuō dāng
得相似般若波罗蜜多。憍尸迦，如前所说，当
zhī jiē shì shuō yǒu suǒ dé xiāng sì bō rě bō luó mì duō
知皆是说有所得相似般若波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng wéi
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等为
fā wú shàng pú tí xīn zhě shuō wǔ yǎn ruò cháng ruò wú cháng shuō liù
发无上菩提心者，说五眼若常若无常，说六
shéntōng ruò cháng ruò wú cháng shuō wǔ yǎn ruò lè ruò kǔ shuō liù shén
神通若常若无常；说五眼若乐若苦，说六神
tōng ruò lè ruò kǔ shuō wǔ yǎn ruò wǒ ruò wú wǒ shuō liù shéntōng ruò
通若乐若苦；说五眼若我若无我，说六神通若
wǒ ruò wú wǒ shuō wǔ yǎn ruò jìng ruò bú jìng shuō liù shéntōng ruò jìng
我若无我；说五眼若净若不净，说六神通若净
ruò bú jìng ruò yǒu néng yī rú shì děng fǎ xiū xíng bō rě shì xíng bō
若不净。若有能依如是等法修行般若，是行般
rě bō luó mì duō fù zuò shì shuō xíng bō rě zhě yīng qiú wǔ yǎn ruò
若波罗蜜多。复作是说：行般若者，应求五眼若
cháng ruò wú cháng yīng qiú liù shéntōng ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú
常若无常，应求六神通若常若无常；应求
wǔ yǎn ruò lè ruò kǔ yīng qiú liù shéntōng ruò lè ruò kǔ yīng qiú wǔ yǎn
五眼若乐若苦，应求六神通若乐若苦；应求五眼
ruò wǒ ruò wú wǒ yīng qiú liù shéntōng ruò wǒ ruò wú wǒ yīng qiú wǔ yǎn
若我若无我，应求六神通若我若无我；应求五眼
ruò jìng ruò bú jìng yīng qiú liù shéntōng ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng
若净若不净，应求六神通若净若不净。若有能
qiú rú shì děng fǎ xiū xíng bō rě shì xíng bō rě bō luó mì duō
求如是等法修行般若，是行般若波罗蜜多。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú
“憍尸迦，若善男子、善女人等，如是求

wǔ yǎn ruò cháng ruò wú cháng qiú liù shéntōng ruò cháng ruò wú cháng
五眼若常若无常，求六神通若常若无常；
qiú wǔ yǎn ruò lè ruò kǔ qiú liù shéntōng ruò lè ruò kǔ qiú wǔ yǎn ruò
求五眼若乐若苦，求六神通若乐若苦；求五眼若
wǒ ruò wú wǒ qiú liù shéntōng ruò wǒ ruò wú wǒ qiú wǔ yǎn ruò jìng ruò
我若无我，求六神通若我若无我；求五眼若净若
bú jìng qiú liù shéntōng ruò jìng ruò bú jìng yī cǐ děng fǎ xíng bō rě
不净，求六神通若净若不净。依此等法行般若
zhě wǒ shuō míng wéi xíng yǒu suǒ dé xiāng sì bō rě bō luó mì duō jiāo
者，我说名为行有所得相似般若波罗蜜多。憍
shī jiā rú qián suǒ shuō dāng zhī jiē shì shuō yǒu suǒ dé xiāng sì bō rě
尸迦，如前所说，当知皆是说有所得相似般若
bō luó mì duō
波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng wéi
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等为
fā wú shàng pú tí xīn zhě shuō fó shí lì ruò cháng ruò wú cháng shuō
发无上菩提心者，说佛十力若常若无常，说
sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě
四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、
shí bā fó bú gòng fǎ ruò cháng ruò wú cháng shuō fó shí lì ruò lè ruò
十八佛不共法若常若无常；说佛十力若乐若
kǔ shuō sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ
苦，说四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、
dà shě shí bā fó bú gòng fǎ ruò lè ruò kǔ shuō fó shí lì ruò wǒ ruò
大舍、十八佛不共法若乐若苦；说佛十力若我若
wú wǒ shuō sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà
无我，说四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、大
xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ ruò wǒ ruò wú wǒ shuō fó shí lì
喜、大舍、十八佛不共法若我若无我；说佛十力
ruò jìng ruò bú jìng shuō sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà
若净若不净，说四无所畏、四无碍解、大慈、大
bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ ruò jìng ruò bú jìng ruò
悲、大喜、大舍、十八佛不共法若净若不净。若
yǒu néng yī rú shì děng fǎ xiū xíng bō rě shì xíng bō rě bō luó mì duō
有能依如是等法修行般若，是行般若波罗蜜多。
fù zuò shì shuō xíng bō rě zhě yīng qiú fó shí lì ruò cháng ruò wú
复作是说：行般若者，应求佛十力若常若无

cháng yīng qiú sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ ruò cháng ruò
常，应求四无所畏乃至十八佛不共法若常若
wú cháng yīng qiú fó shí lì ruò lè ruò kǔ yīng qiú sì wú suǒ wèi nǎi
无常；应求佛十力若乐若苦，应求四无所畏乃
zhì shí bā fó bú gòng fǎ ruò lè ruò kǔ yīng qiú fó shí lì ruò wǒ ruò
至十八佛不共法若乐若苦；应求佛十力若我若
wú wǒ yīng qiú sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ ruò wǒ ruò
无我，应求四无所畏乃至十八佛不共法若我若
wú wǒ yīng qiú fó shí lì ruò jìng ruò bú jìng yīng qiú sì wú suǒ wèi nǎi
无我；应求佛十力若净若不净，应求四无所畏乃
zhì shí bā fó bú gòng fǎ ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng qiú rú shì děng
至十八佛不共法若净若不净。若有能求如是等
fǎ xiū xíng bō rě shì xíng bō ruò bō luó mì duō
法修行般若，是行般若波罗蜜多。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú
“**憍尸迦，若善男子、善女人等，如是求**
fó shí lì ruò cháng ruò wú cháng qiú sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó
佛十力若常若无常，求四无所畏乃至十八佛
bú gòng fǎ ruò cháng ruò wú cháng qiú fó shí lì ruò lè ruò kǔ qiú
不共法若常若无常；求佛十力若乐若苦，求
sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ ruò lè ruò kǔ qiú fó shí
四无所畏乃至十八佛不共法若乐若苦；求佛十
lì ruò wǒ ruò wú wǒ qiú sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ
力若我若无我，求四无所畏乃至十八佛不共法
ruò wǒ ruò wú wǒ qiú fó shí lì ruò jìng ruò bú jìng qiú sì wú suǒ wèi
若我若无我；求佛十力若净若不净，求四无所畏
nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ ruò jìng ruò bú jìng yī cǐ děng fǎ xíng bō
乃至十八佛不共法若净若不净。依此等法行般
rě zhě wǒ shuō míng wéi xíng yǒu suǒ dé xiāng sì bō rě bō luó mì duō
若者，我说名为行有所得相似般若波罗蜜多。

jiāo shī jiā rú qián suǒ shuō dāng zhī jiē shì shuō yǒu suǒ dé xiāng sì bō
憍尸迦，如前所说，当知皆是说有所得相似般
rě bō luó mì duō
若波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng wéi
“**复次，憍尸迦，若善男子、善女人等为**
fā wú shàng pú tí xīn zhě shuō wú wàng shī fǎ ruò cháng ruò wú cháng
发无上菩提心者，说无忘失法若常若无常，

shuō héng zhù shě xìng ruò cháng ruò wú cháng shuō wú wàng shī fǎ ruò lè
说 恒 住 舍 性 若 常 若 无 常 ； 说 无 忘 失 法 若 乐
ruò kǔ shuō héng zhù shě xìng ruò lè ruò kǔ shuō wú wàng shī fǎ ruò wǒ
若 苦 ， 说 恒 住 舍 性 若 乐 若 苦 ； 说 无 忘 失 法 若 我
ruò wú wǒ shuō héng zhù shě xìng ruò wǒ ruò wú wǒ shuō wú wàng shī fǎ
若 无 我 ， 说 恒 住 舍 性 若 我 若 无 我 ； 说 无 忘 失 法
ruò jìng ruò bú jìng shuō héng zhù shě xìng ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng
若 净 若 不 净 ， 说 恒 住 舍 性 若 净 若 不 净 。 若 有 能
yī rú shì děng fǎ xiū xíng bō rě shì xíng bō rě bō luó mì duō fù zuò
依 如 是 等 法 修 行 般 若 ， 是 行 般 若 波 罗 蜜 多 。 复 作
shì shuō xíng bō rě zhě yīng qiú wú wàng shī fǎ ruò cháng ruò wú cháng
是 说 ： 行 般 若 者 ， 应 求 无 忘 失 法 若 常 若 无 常 ，
yīng qiú héng zhù shě xìng ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú wú wàng shī fǎ
应 求 恒 住 舍 性 若 常 若 无 常 ； 应 求 无 忘 失 法
ruò lè ruò kǔ yīng qiú héng zhù shě xìng ruò lè ruò kǔ yīng qiú wú wàng
若 乐 若 苦 ， 应 求 恒 住 舍 性 若 乐 若 苦 ； 应 求 无 忘
shī fǎ ruò wǒ ruò wú wǒ yīng qiú héng zhù shě xìng ruò wǒ ruò wú wǒ yīng
失 法 若 我 若 无 我 ， 应 求 恒 住 舍 性 若 我 若 无 我 ； 应
qiú wú wàng shī fǎ ruò jìng ruò bú jìng yīng qiú héng zhù shě xìng ruò jìng ruò
求 无 忘 失 法 若 净 若 不 净 ， 应 求 恒 住 舍 性 若 净 若
bú jìng ruò yǒu néng qiú rú shì děng fǎ xiū xíng bō rě shì xíng bō rě
不 净 。 若 有 能 求 如 是 等 法 修 行 般 若 ， 是 行 般 若
bō luó mì duō
波 罗 蜜 多 。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú
“ 憍 尸 迦 ， 若 善 男 子 、 善 女 人 等 ， 如 是 求
wú wàng shī fǎ ruò cháng ruò wú cháng qiú héng zhù shě xìng ruò cháng ruò
无 忘 失 法 若 常 若 无 常 ， 求 恒 住 舍 性 若 常 若
wú cháng qiú wú wàng shī fǎ ruò lè ruò kǔ qiú héng zhù shě xìng ruò lè
无 常 ； 求 无 忘 失 法 若 乐 若 苦 ， 求 恒 住 舍 性 若 乐
ruò kǔ qiú wú wàng shī fǎ ruò wǒ ruò wú wǒ qiú héng zhù shě xìng ruò
若 苦 ； 求 无 忘 失 法 若 我 若 无 我 ， 求 恒 住 舍 性 若
wǒ ruò wú wǒ qiú wú wàng shī fǎ ruò jìng ruò bú jìng qiú héng zhù shě
我 若 无 我 ； 求 无 忘 失 法 若 净 若 不 净 ， 求 恒 住 舍
xìng ruò jìng ruò bú jìng yī cǐ děng fǎ xíng bō rě zhě wǒ shuō míng wéi
性 若 净 若 不 净 。 依 此 等 法 行 般 若 者 ， 我 说 名 为
xíng yǒu suǒ dé xiāng sì bō rě bō luó mì duō jiāo shī jiā rú qián suǒ
行 有 所 得 相 似 般 若 波 罗 蜜 多 。 憍 尸 迦 ， 如 前 所

shuō dāng zhī jiē shì shuō yǒu suǒ dé xiāng sì bō rě bō luó mì duō
说，当知皆是说有所得相似般若波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng wèi
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等为
fā wú shàng pú tí xīn zhě shuō yī qiè zhì ruò cháng ruò wú cháng shuō
发无上菩提心者，说一切智若常若无常，说
dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì ruò cháng ruò wú cháng shuō yī qiè zhì ruò
道相智、一切相智若常若无常；说一切智若
lè ruò kǔ shuō dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì ruò lè ruò kǔ shuō yī
乐若苦，说道相智、一切相智若乐若苦；说一
qiè zhì ruò wǒ ruò wú wǒ shuō dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì ruò wǒ ruò
切智若我若无我，说道相智、一切相智若我若
wú wǒ shuō yī qiè zhì ruò jìng ruò bú jìng shuō dào xiàng zhì yī qiè
无我；说一切智若净若不净，说道相智、一切
xiàng zhì ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng yī rú shì děng fǎ xiū xíng bō rě
相智若净若不净。若有能依如是等法修行般若，
shì xíng bō rě bō luó mì duō fù zuò shì shuō xíng bō rě zhě yīng qiú
是行般若波罗蜜多。复作是说：行般若者，应求
yī qiè zhì ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì
一切智若常若无常，应求道相智、一切相智
ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú yī qiè zhì ruò lè ruò kǔ yīng qiú dào
若常若无常；应求一切智若乐若苦，应求道
xiàng zhì yī qiè xiàng zhì ruò lè ruò kǔ yīng qiú yī qiè zhì ruò wǒ ruò
相智、一切相智若乐若苦；应求一切智若我若
wú wǒ yīng qiú dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì ruò wǒ ruò wú wǒ yīng
无我，应求道相智、一切相智若我若无我；应
qiú yī qiè zhì ruò jìng ruò bú jìng yīng qiú dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì
求一切智若净若不净，应求道相智、一切相智
ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng qiú rú shì děng fǎ xiū xíng bō rě shì
若净若不净。若有能求如是等法修行般若，是
xíng bō rě bō luó mì duō
行般若波罗蜜多。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú
“憍尸迦，若善男子、善女人等，如是求
yī qiè zhì ruò cháng ruò wú cháng qiú dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì ruò
一切智若常若无常，求道相智、一切相智若
cháng ruò wú cháng qiú yī qiè zhì ruò lè ruò kǔ qiú dào xiàng zhì
常若无常；求一切智若乐若苦，求道相智、

yī qiè xiàng zhì ruò lè ruò kǔ qiú yī qiè zhì ruò wǒ ruò wú wǒ qiú dào
一切相智若乐若苦；求一切智若我若无我，求道

xiàng zhì yī qiè xiàng zhì ruò wǒ ruò wú wǒ qiú yī qiè zhì ruò jìng ruò
相智、一切相智若我若无我；求一切智若净若

bú jìng qiú dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì ruò jìng ruò bú jìng yī cǐ
不净，求道相智、一切相智若净若不净。依此

děng fǎ xíng bō rě zhě wǒ shuō míng wéi xíng yǒu suǒ dé xiāng sì bō rě
等法行般若者，我说名为行有所得相似般若

bō luó mì duō jiāo shī jiā rú qián suǒ shuō dāng zhī jiē shì shuō yǒu
波罗蜜多。憍尸迦，如前所说，当知皆是说有

suǒ dé xiāng sì bō rě bō luó mì duō
所得相似般若波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén dēng wèi
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等为

fā wú shàng pú tí xīn zhě shuō yī qiè tuó luó ní mén ruò cháng ruò wú
发无上菩提心者，说一切陀罗尼门若常若无

cháng shuō yī qiè sān mó dì mén ruò cháng ruò wú cháng shuō yī qiè
常，说一切三摩地门若常若无常；说一切

tuó luó ní mén ruò lè ruò kǔ shuō yī qiè sān mó dì mén ruò lè ruò kǔ
陀罗尼门若乐若苦，说一切三摩地门若乐若苦；

shuō yī qiè tuó luó ní mén ruò wǒ ruò wú wǒ shuō yī qiè sān mó dì mén
说一切陀罗尼门若我若无我，说一切三摩地门

ruò wǒ ruò wú wǒ shuō yī qiè tuó luó ní mén ruò jìng ruò bú jìng shuō
若我若无我；说一切陀罗尼门若净若不净，说

yī qiè sān mó dì mén ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng yī rú shì dēng fǎ
一切三摩地门若净若不净。若有能依如是等法

xiū xíng bō rě shì xíng bō rě bō luó mì duō fù zuò shì shuō xíng bō
修行般若，是行般若波罗蜜多。复作是说：行般

rě zhě yīng qiú yī qiè tuó luó ní mén ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú
若者，应求一切陀罗尼门若常若无常，应求

yī qiè sān mó dì mén ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú yī qiè tuó luó ní
一切三摩地门若常若无常；应求一切陀罗尼

mén ruò lè ruò kǔ yīng qiú yī qiè sān mó dì mén ruò lè ruò kǔ yīng qiú
门若乐若苦，应求一切三摩地门若乐若苦；应求

yī qiè tuó luó ní mén ruò wǒ ruò wú wǒ yīng qiú yī qiè sān mó dì mén
一切陀罗尼门若我若无我，应求一切三摩地门

ruò wǒ ruò wú wǒ yīng qiú yī qiè tuó luó ní mén ruò jìng ruò bú jìng yīng
若我若无我；应求一切陀罗尼门若净若不净，应

qiú yī qiè sān mó dì mén ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng qiú rú shì děng
求一切三摩地门若净若不净。若有能求如是等

fǎ xiū xíng bō rě shì xíng bō rě bō luó mì duō
法修行般若，是行般若波罗蜜多。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú
“憍尸迦，若善男子、善女人等，如是求

yī qiè tuó luó ní mén ruò cháng ruò wú cháng qiú yī qiè sān mó dì mén
一切陀罗尼门若常若无常，求一切三摩地门

ruò cháng ruò wú cháng qiú yī qiè tuó luó ní mén ruò lè ruò kǔ qiú yī
若常若无常；求一切陀罗尼门若乐若苦，求一

qiè sān mó dì mén ruò lè ruò kǔ qiú yī qiè tuó luó ní mén ruò wǒ ruò
切三摩地门若乐若苦；求一切陀罗尼门若我若

wú wǒ qiú yī qiè sān mó dì mén ruò wǒ ruò wú wǒ qiú yī qiè tuó luó
无我，求一切三摩地门若我若无我；求一切陀罗

ní mén ruò jìng ruò bú jìng qiú yī qiè sān mó dì mén ruò jìng ruò bú jìng
尼门若净若不净，求一切三摩地门若净若不净。

yī cǐ děng fǎ xíng bō rě zhě wǒ shuō míng wéi xíng yǒu suǒ dé xiāng sì
依此等法行般若者，我说名为行有所得相似

bō rě bō luó mì duō jiāo shī jiā rú qián suǒ shuō dāng zhī jiē shì
般若波罗蜜多。憍尸迦，如前所说，当知皆是

shuō yǒu suǒ dé xiāng sì bō rě bō luó mì duō
说有所得相似般若波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng wéi
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等为

fā wú shàng pú tí xīn zhě shuō yù liú xiàng yù liú guǒ ruò cháng ruò wú
发无上菩提心者，说预流向预流果若常若无

cháng shuō yī lái xiàng yī lái guǒ bù huán xiàng bù huán guǒ ā luó
常，说一来向一来果、不还向不还果、阿罗

hàn xiàng ā luó hàn xiàng ā luó hàn guǒ ruò cháng ruò wú cháng shuō yù liú xiàng yù liú
汉向阿罗汉果若常若无常；说预流向预流

guǒ ruò lè ruò kǔ shuō yī lái xiàng yī lái guǒ bù huán xiàng bù huán
果若乐若苦，说一来向一来果、不还向不还

guǒ ā luó hàn xiàng ā luó hàn guǒ ruò lè ruò kǔ shuō yù liú xiàng yù liú
果、阿罗汉向阿罗汉果若乐若苦；说预流向预

liú guǒ ruò wǒ ruò wú wǒ shuō yī lái xiàng yī lái guǒ bù huán xiàng bù
流果若我若无我，说一来向一来果、不还向不

huán guǒ ā luó hàn xiàng ā luó hàn guǒ ruò wǒ ruò wú wǒ shuō yù liú
还果、阿罗汉向阿罗汉果若我若无我；说预流

xiàng yù liú guǒ ruò jìng ruò bú jìng shuō yī lái xiàng yī lái guǒ bù huán
向 预流果若净若不净，说 一来 向 一来果、不 还

xiàng bù huán guǒ ā luó hàn xiàng ā luó hàn guǒ ruò jìng ruò bú jìng ruò
向 不 还 果、阿 罗 汉 向 阿 罗 汉 果 若 净 若 不 净。若

yǒu néng yī rú shì děng fǎ xiū xíng bō rě shì xíng bō rě bō luó mì duō
有 能 依 如 是 等 法 修 行 般 若，是 行 般 若 波 罗 蜜 多。

fù zuò shì shuō xíng bō rě zhě yīng qiú yù liú xiàng yù liú guǒ ruò cháng
复 作 是 说：行 般 若 者，应 求 预 流 向 预 流 果 若 常

ruò wú cháng yīng qiú yī lái xiàng nǎi zhì ā luó hàn guǒ ruò cháng ruò wú
若 无 常，应 求 一 来 向 乃 至 阿 罗 汉 果 若 常 若 无

cháng yīng qiú yù liú xiàng yù liú guǒ ruò lè ruò kǔ yīng qiú yī lái xiàng
常；应 求 预 流 向 预 流 果 若 乐 若 苦，应 求 一 来 向

nǎi zhì ā luó hàn guǒ ruò lè ruò kǔ yīng qiú yù liú xiàng yù liú guǒ ruò
乃 至 阿 罗 汉 果 若 乐 若 苦；应 求 预 流 向 预 流 果 若

wǒ ruò wú wǒ yīng qiú yī lái xiàng nǎi zhì ā luó hàn guǒ ruò wǒ ruò wú
我 若 无 我，应 求 一 来 向 乃 至 阿 罗 汉 果 若 我 若 无

wǒ yīng qiú yù liú xiàng yù liú guǒ ruò jìng ruò bú jìng yīng qiú yī lái
我；应 求 预 流 向 预 流 果 若 净 若 不 净，应 求 一 来

xiàng nǎi zhì ā luó hàn guǒ ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng qiú rú shì děng
向 乃 至 阿 罗 汉 果 若 净 若 不 净。若 有 能 求 如 是 等

fǎ xiū xíng bō rě shì xíng bō rě bō luó mì duō
法 修 行 般 若，是 行 般 若 波 罗 蜜 多。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú
“ 憍 尸 迦，若 善 男 子、善 女 人 等，如 是 求

yù liú xiàng yù liú guǒ ruò cháng ruò wú cháng qiú yī lái xiàng nǎi zhì
预 流 向 预 流 果 若 常 若 无 常，求 一 来 向 乃 至

ā luó hàn guǒ ruò cháng ruò wú cháng qiú yù liú xiàng yù liú guǒ ruò lè
阿 罗 汉 果 若 常 若 无 常；求 预 流 向 预 流 果 若 乐

ruò kǔ qiú yī lái xiàng nǎi zhì ā luó hàn guǒ ruò lè ruò kǔ qiú yù liú
若 苦，求 一 来 向 乃 至 阿 罗 汉 果 若 乐 若 苦；求 预 流

xiàng yù liú guǒ ruò wǒ ruò wú wǒ qiú yī lái xiàng nǎi zhì ā luó hàn guǒ
向 预 流 果 若 我 若 无 我，求 一 来 向 乃 至 阿 罗 汉 果

ruò wǒ ruò wú wǒ qiú yù liú xiàng yù liú guǒ ruò jìng ruò bú jìng qiú yī
若 我 若 无 我；求 预 流 向 预 流 果 若 净 若 不 净，求 一

lái xiàng nǎi zhì ā luó hàn guǒ ruò jìng ruò bú jìng yī cǐ děng fǎ xíng bō
来 向 乃 至 阿 罗 汉 果 若 净 若 不 净。依 此 等 法 行 般

rě zhě wǒ shuō míng wéi xíng yǒu suǒ dé xiāng sì bō rě bō luó mì duō
若 者，我 说 名 为 行 有 所 得 相 似 般 若 波 罗 蜜 多。

jiāo shī jiā rú qiánsuǒshuō dāng zhī jiē shì shuōyǒusuǒ dé xiāng sì bō
憍尸迦，如前所说，当知皆是说有所得相似般
rě bō luó mì duō
若波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng wèi
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等为
fā wú shàng pú tí xīn zhě shuō yī qiè dú jué pú tí ruò cháng ruò wú
发无上菩提心者，说一切独觉菩提若常若无
cháng shuō yī qiè dú jué pú tí ruò lè ruò kǔ shuō yī qiè dú jué pú
常，说一切独觉菩提若乐若苦，说一切独觉菩
tí ruò wǒ ruò wú wǒ shuō yī qiè dú jué pú tí ruò jìng ruò bú jìng ruò
提若我若无我，说一切独觉菩提若净若不净。若
yǒunéng yī rú shì děng fǎ xiū xíng bō rě shì xíng bō rě bō luó mì duō
有能依如是等法修行般若，是行般若波罗蜜多。

fù zuò shì shuō xíng bō rě zhě yīng qiú yī qiè dú jué pú tí ruò cháng
复作是说：行般若者，应求一切独觉菩提若常
ruò wú cháng yīng qiú yī qiè dú jué pú tí ruò lè ruò kǔ yīng qiú yī
若无常，应求一切独觉菩提若乐若苦，应求一
qiè dú jué pú tí ruò wǒ ruò wú wǒ yīng qiú yī qiè dú jué pú tí ruò jìng
切独觉菩提若我若无我，应求一切独觉菩提若净
ruò bú jìng ruò yǒunéng qiú rú shì děng fǎ xiū xíng bō rě shì xíng bō
若不净。若有能求如是等法修行般若，是行般
rě bō luó mì duō
若波罗蜜多。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú
“憍尸迦，若善男子、善女人等，如是求
yī qiè dú jué pú tí ruò cháng ruò wú cháng qiú yī qiè dú jué pú tí
一切独觉菩提若常若无常，求一切独觉菩提
ruò lè ruò kǔ qiú yī qiè dú jué pú tí ruò wǒ ruò wú wǒ qiú yī qiè
若乐若苦，求一切独觉菩提若我若无我，求一切
dú jué pú tí ruò jìng ruò bú jìng yī cǐ děng fǎ xíng bō rě zhě wǒ shuō
独觉菩提若净若不净。依此等法行般若者，我说
míng wéi xíng yǒusuǒ dé xiāng sì bō rě bō luó mì duō jiāo shī jiā rú
名为行有所得相似般若波罗蜜多。憍尸迦，如
qiánsuǒshuō dāng zhī jiē shì shuōyǒusuǒ dé xiāng sì bō rě bō luó mì
前所说，当知皆是说有所得相似般若波罗蜜
duō
多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng wèi
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等为
fā wú shàng pú tí xīn zhě shuō yī qiè pú sà mó hē sà xíng ruò cháng
发无上菩提心者，说一切菩萨摩诃萨行若常
ruò wú cháng shuō yī qiè pú sà mó hē sà xíng ruò lè ruò kǔ shuō yī
若无常，说一切菩萨摩诃萨行若乐若苦，说一
qiè pú sà mó hē sà xíng ruò wǒ ruò wú wǒ shuō yī qiè pú sà mó hē
切菩萨摩诃萨行若我若无我，说一切菩萨摩诃
sà xíng ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng yī rú shì děng fǎ xiū xíng bō rě
萨行若净若不净。若有能依如是等法修行般若，
shì xíng bō rě bō luó mì duō fù zuò shì shuō xíng bō rě zhě yīng qiú
是行般若波罗蜜多。复作是说：行般若者，应求
yī qiè pú sà mó hē sà xíng ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú yī qiè pú
一切菩萨摩诃萨行若常若无常，应求一切菩
sà mó hē sà xíng ruò lè ruò kǔ yīng qiú yī qiè pú sà mó hē sà xíng ruò
萨摩诃萨行若乐若苦，应求一切菩萨摩诃萨行若
wǒ ruò wú wǒ yīng qiú yī qiè pú sà mó hē sà xíng ruò jìng ruò bú jìng
我若无我，应求一切菩萨摩诃萨行若净若不净。
ruò yǒu néng qiú rú shì děng fǎ xiū xíng bō rě shì xíng bō rě bō luó mì
若有能求如是等法修行般若，是行般若波罗蜜
duō
多。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú
“憍尸迦，若善男子、善女人等，如是求
yī qiè pú sà mó hē sà xíng ruò cháng ruò wú cháng qiú yī qiè pú sà
一切菩萨摩诃萨行若常若无常，求一切菩萨
mó hē sà xíng ruò lè ruò kǔ qiú yī qiè pú sà mó hē sà xíng ruò wǒ ruò
摩诃萨行若乐若苦，求一切菩萨摩诃萨行若我若
wú wǒ qiú yī qiè pú sà mó hē sà xíng ruò jìng ruò bú jìng yī cǐ děng
无我，求一切菩萨摩诃萨行若净若不净。依此等
fǎ xíng bō rě zhě wǒ shuō míng wéi xíng yǒu suǒ dé xiāng sì bō rě bō luó
法行般若者，我说名为行有所得相似般若波罗
mì duō jiāo shī jiā rú qián suǒ shuō dāng zhī jiē shì shuō yǒu suǒ dé
蜜多。憍尸迦，如前所说，当知皆是说有所得
xiāng sì bō rě bō luó mì duō
相似般若波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng wèi
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等为

fā wú shàng pú tí xīn zhě shuō zhū fó wú shàng zhèng děng pú tí ruò
发无上菩提心者，说诸佛无上正等菩提若
cháng ruò wú cháng shuō zhū fó wú shàng zhèng děng pú tí ruò lè ruò kǔ
常若无常，说诸佛无上正等菩提若乐若苦，
shuō zhū fó wú shàng zhèng děng pú tí ruò wǒ ruò wú wǒ shuō zhū fó wú
说诸佛无上正等菩提若我若无我，说诸佛无
shàng zhèng děng pú tí ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng yī rú shì děng
上正等菩提若净若不净。若有能依如是等
fǎ xiū xíng bō rě shì xíng bō rě bō luó mì duō fù zuò shì shuō xíng
法修行般若，是行般若波罗蜜多。复作是说：行
bō rě zhě yīng qiú zhū fó wú shàng zhèng děng pú tí ruò cháng ruò wú
般若者，应求诸佛无上正等菩提若常若无
cháng yīng qiú zhū fó wú shàng zhèng děng pú tí ruò lè ruò kǔ yīng qiú
常，应求诸佛无上正等菩提若乐若苦，应求
zhū fó wú shàng zhèng děng pú tí ruò wǒ ruò wú wǒ yīng qiú zhū fó wú
诸佛无上正等菩提若我若无我，应求诸佛无
shàng zhèng děng pú tí ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng qiú rú shì děng
上正等菩提若净若不净。若有能求如是等
fǎ xiū xíng bō rě shì xíng bō rě bō luó mì duō
法修行般若，是行般若波罗蜜多。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú
“**憍尸迦，若善男子、善女人等，如是求**
zhū fó wú shàng zhèng děng pú tí ruò cháng ruò wú cháng qiú zhū fó wú
诸佛无上正等菩提若常若无常，求诸佛无
shàng zhèng děng pú tí ruò lè ruò kǔ qiú zhū fó wú shàng zhèng děng pú
上正等菩提若乐若苦，求诸佛无上正等菩
tí ruò wǒ ruò wú wǒ qiú zhū fó wú shàng zhèng děng pú tí ruò jìng ruò
提若我若无我，求诸佛无上正等菩提若净若
bú jìng yī cǐ děng fǎ xíng bō rě zhě wǒ shuō míng wéi xíng yǒu suǒ dé
不净。依此等法行般若者，我说名为行有所得
xiāng sì bō rě bō luó mì duō jiāo shī jiā rú qián suǒ shuō dāng zhī
相似般若波罗蜜多。憍尸迦，如前所说，当知
jiē shì shuō yǒu suǒ dé xiāng sì bō rě bō luó mì duō
皆是说有所得相似般若波罗蜜多。”

shí tiān dì shì fù bó fó yán shì zūn yún hé zhū shàn nán
时，天帝释复白佛言：“**世尊！云何诸善男**
zǐ shàn nǚ rén děng shuō yǒu suǒ dé jìng lǜ bō luó mì duō míng shuō xiāng
子、善女人等说有所得静虑波罗蜜多名说相

sì jìng lǜ bō luó mì duō
似静虑波罗蜜多？”

fó yán jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng wèi fā
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等为发

wú shàng pú tí xīn zhě shuō sè ruò cháng ruò wú cháng shuō shòu
无上菩提心者，说色若常若无常，说受、

xiǎng xíng shí ruò cháng ruò wú cháng shuō sè ruò lè ruò kǔ shuō
想、行、识若常若无常；说色若乐若苦，说

shòu xiǎng xíng shí ruò lè ruò kǔ shuō sè ruò wǒ ruò wú wǒ
受、想、行、识若乐若苦；说色若我若无我，

shuō shòu xiǎng xíng shí ruò wǒ ruò wú wǒ shuō sè ruò jìng ruò bú
说受、想、行、识若我若无我；说色若净若不

jìng shuō shòu xiǎng xíng shí ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng yī
净，说受、想、行、识若净若不净。若有能依

rú shì děng fǎ xiū xíng jìng lǜ shì xíng jìng lǜ bō luó mì duō fù zuò shì
如是等法修行静虑，是行静虑波罗蜜多。复作是

shuō xíng jìng lǜ zhě yīng qiú sè ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú shòu
说：行静虑者，应求色若常若无常，应求受、

xiǎng xíng shí ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú sè ruò lè ruò kǔ
想、行、识若常若无常；应求色若乐若苦，

yīng qiú shòu xiǎng xíng shí ruò lè ruò kǔ yīng qiú sè ruò wǒ ruò
应求受、想、行、识若乐若苦；应求色若我若

wú wǒ yīng qiú shòu xiǎng xíng shí ruò wǒ ruò wú wǒ yīng qiú
无我，应求受、想、行、识若我若无我；应求

sè ruò jìng ruò bú jìng yīng qiú shòu xiǎng xíng shí ruò jìng ruò bú
色若净若不净，应求受、想、行、识若净若不

jìng ruò yǒu néng qiú rú shì děng fǎ xiū xíng jìng lǜ shì xíng jìng lǜ bō
净。若有能求如是等法修行静虑，是行静虑波

luó mì duō
罗蜜多。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú
“憍尸迦，若善男子、善女人等，如是求

sè ruò cháng ruò wú cháng qiú shòu xiǎng xíng shí ruò cháng ruò
色若常若无常，求受、想、行、识若常若

wú cháng qiú sè ruò lè ruò kǔ qiú shòu xiǎng xíng shí ruò lè
无常；求色若乐若苦，求受、想、行、识若乐

ruò kǔ qiú sè ruò wǒ ruò wú wǒ qiú shòu xiǎng xíng shí ruò wǒ
若苦；求色若我若无我，求受、想、行、识若我

ruò wú wǒ qiú sè ruò jìng ruò bú jìng qiú shòu xiǎng xíng shí ruò
若无我；求色若净若不净，求受、想、行、识若
jìng ruò bú jìng yī cǐ děng fǎ xíng jìng lù zhě wǒ shuō míng wéi xíng yǒu
净若不净。依此等法行静虑者，我说名为行有
suǒ dé xiāng sì jìng lù bō luó mì duō jiāo shī jiā rú qián suǒ shuō
所得相似静虑波罗蜜多。憍尸迦，如前所说，
dāng zhī jiē shì shuō yǒu suǒ dé xiāng sì jìng lù bō luó mì duō
当知皆是说有所得相似静虑波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng wéi
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等为
fā wú shàng pú tí xīn zhě shuō yǎn chù ruò cháng ruò wú cháng shuō ěr
发无上菩提心者，说眼处若常若无常，说耳、
bí shé shēn yì chù ruò cháng ruò wú cháng shuō yǎn chù ruò lè
鼻、舌、身、意处若常若无常；说眼处若乐
ruò kǔ shuō ěr bí shé shēn yì chù ruò lè ruò kǔ shuō
若苦，说耳、鼻、舌、身、意处若乐若苦；说
yǎn chù ruò wǒ ruò wú wǒ shuō ěr bí shé shēn yì chù ruò wǒ
眼处若我若无我，说耳、鼻、舌、身、意处若我
ruò wú wǒ shuō yǎn chù ruò jìng ruò bú jìng shuō ěr bí shé shēn
若无我；说眼处若净若不净，说耳、鼻、舌、身、
yì chù ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng yī rú shì děng fǎ xiū xíng jìng lù
意处若净若不净。若有能依如是等法修行静虑，
shì xíng jìng lù bō luó mì duō fù zuò shì shuō xíng jìng lù zhě yīng qiú
是行静虑波罗蜜多。复作是说：行静虑者，应求
yǎn chù ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú ěr bí shé shēn yì
眼处若常若无常，应求耳、鼻、舌、身、意
chù ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú yǎn chù ruò lè ruò kǔ yīng qiú ěr
处若常若无常；应求眼处若乐若苦，应求耳、
bí shé shēn yì chù ruò lè ruò kǔ yīng qiú yǎn chù ruò wǒ ruò wú
鼻、舌、身、意处若乐若苦；应求眼处若我若无
wǒ yīng qiú ěr bí shé shēn yì chù ruò wǒ ruò wú wǒ yīng
我，应求耳、鼻、舌、身、意处若我若无我；应
qiú yǎn chù ruò jìng ruò bú jìng yīng qiú ěr bí shé shēn yì chù
求眼处若净若不净，应求耳、鼻、舌、身、意处
ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng qiú rú shì děng fǎ xiū xíng jìng lù shì
若净若不净。若有能求如是等法修行静虑，是
xíng jìng lù bō luó mì duō
行静虑波罗蜜多。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú
“**憍尸迦，若善男子、善女人等，如是求**
yǎn chù ruò cháng ruò wú cháng qiú ěr bí shé shēn yì chù
眼处若常若无常，求耳、鼻、舌、身、意处
ruò cháng ruò wú cháng qiú yǎn chù ruò lè ruò kǔ qiú ěr bí shé
若常若无常；求眼处若乐若苦，求耳、鼻、舌、
shēn yì chù ruò lè ruò kǔ qiú yǎn chù ruò wǒ ruò wú wǒ qiú ěr
身、意处若乐若苦；求眼处若我若无我，求耳、
bí shé shēn yì chù ruò wǒ ruò wú wǒ qiú yǎn chù ruò jìng ruò bú
鼻、舌、身、意处若我若无我；求眼处若净若不
jìng qiú ěr bí shé shēn yì chù ruò jìng ruò bú jìng yī cǐ
净，求耳、鼻、舌、身、意处若净若不净。依此
děng fǎ xíng jìng lǜ zhě wǒ shuō míng wéi xíng yǒu suǒ dé xiāng sì jìng lǜ
等法行静虑者，我说名为行有所得相似静虑
bō luó mì duō jiāo shī jiā rú qián suǒ shuō dāng zhī jiē shì shuō yǒu
波罗蜜多。憍尸迦，如前所说，当知皆是说有
suǒ dé xiāng sì jìng lǜ bō luó mì duō
所得相似静虑波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng wéi
“**复次，憍尸迦，若善男子、善女人等为**
fā wú shàng pú tí xīn zhě shuō sè chù ruò cháng ruò wú cháng shuō
发无上菩提心者，说色处若常若无常，说
shēng xiāng wèi chù fǎ chù ruò cháng ruò wú cháng shuō sè chù
声、香、味、触、法处若常若无常；说色处
ruò lè ruò kǔ shuō shēng xiāng wèi chù fǎ chù ruò lè ruò kǔ
若乐若苦，说声、香、味、触、法处若乐若苦；
shuō sè chù ruò wǒ ruò wú wǒ shuō shēng xiāng wèi chù fǎ chù
说色处若我若无我，说声、香、味、触、法处
ruò wǒ ruò wú wǒ shuō sè chù ruò jìng ruò bú jìng shuō shēng xiāng
若我若无我；说色处若净若不净，说声、香、
wèi chù fǎ chù ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng yī rú shì děng fǎ
味、触、法处若净若不净。若有能依如是等法
xiū xíng jìng lǜ shì xíng jìng lǜ bō luó mì duō fù zuò shì shuō xíng jìng
修行静虑，是行静虑波罗蜜多。复作是说：行静
lǜ zhě yīng qiú sè chù ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú shēng xiāng
虑者，应求色处若常若无常，应求声、香、
wèi chù fǎ chù ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú sè chù ruò lè ruò kǔ
味、触、法处若常若无常；应求色处若乐若苦，

yīng qiú shēng xiāng wèi chù fǎ chùruò lè ruò kǔ yīng qiú sè
应求声、香、味、触、法处若乐若苦；应求色
chùruò wǒ ruò wú wǒ yīng qiú shēng xiāng wèi chù fǎ chùruò
处若我若无我，应求声、香、味、触、法处若
wǒ ruò wú wǒ yīng qiú sè chùruò jìng ruò bú jìng yīng qiú shēng xiāng
我若无我；应求色处若净若不净，应求声、香、
wèi chù fǎ chùruò jìng ruò bú jìng ruò yǒunéng qiú rú shì děng fǎ
味、触、法处若净若不净。若有能求如是等法
xiū xíng jìng lù shì xíng jìng lù bō luó mì duō
修行静虑，是行静虑波罗蜜多。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú
“**憍尸迦，若善男子、善女人等，如是求**
sè chùruò cháng ruò wú cháng qiú shēng xiāng wèi chù fǎ chù
色处若常若无常，求声、香、味、触、法处
ruò cháng ruò wú cháng qiú sè chùruò lè ruò kǔ qiú shēng xiāng
若常若无常；求色处若乐若苦，求声、香、
wèi chù fǎ chùruò lè ruò kǔ qiú sè chùruò wǒ ruò wú wǒ qiú
味、触、法处若乐若苦；求色处若我若无我，求
shēng xiāng wèi chù fǎ chùruò wǒ ruò wú wǒ qiú sè chùruò
声、香、味、触、法处若我若无我；求色处若
jìng ruò bú jìng qiú shēng xiāng wèi chù fǎ chùruò jìng ruò bú
净若不净，求声、香、味、触、法处若净若不
jìng yī cǐ děng fǎ xíng jìng lù zhě wǒ shuō míng wéi xíng yǒu suǒ dé xiāng
净。依此等法行静虑者，我说名为行有所得相
sì jìng lù bō luó mì duō jiāo shī jiā rú qián suǒ shuō dāng zhī jiē
似静虑波罗蜜多。憍尸迦，如前所说，当知皆
shì shuō yǒu suǒ dé xiāng sì jìng lù bō luó mì duō
是说有所得相似静虑波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng wéi
“**复次，憍尸迦，若善男子、善女人等为**
fā wú shàng pú tí xīn zhě shuō yǎn jiè ruò cháng ruò wú cháng shuō sè
发无上菩提心者，说眼界若常若无常，说色
jiè yǎn shí jiè jí yǎn chù yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò cháng
界、眼识界及眼触、眼触为缘所生诸受若常
ruò wú cháng shuō yǎn jiè ruò lè ruò kǔ shuō sè jiè yǎn shí jiè jí
若无常；说眼界若乐若苦，说色界、眼识界及
yǎn chù yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò lè ruò kǔ shuō yǎn jiè ruò
眼触、眼触为缘所生诸受若乐若苦；说眼界若

wǒ ruò wú wǒ shuō sè jiè yǎn shí jiè jí yǎnchù yǎnchù wéiyuán suǒ
我若无我，说色界、眼识界及眼触、眼触为缘所
shēngzhūshòuruò wǒ ruò wú wǒ shuō yǎn jiè ruò jìng ruò bú jìng shuō sè
生诸受若我若无我；说眼界若净若不净，说色
jiè yǎn shí jiè jí yǎnchù yǎnchù wéiyuán suǒ shēngzhūshòuruò jìng ruò
界、眼识界及眼触、眼触为缘所生诸受若净若
bú jìng ruò yǒunéng yī rú shì děng fǎ xiū xíng jìng lù shì xíng jìng lù
不净。若有能依如是等法修行静虑，是行静虑
bō luó mì duō fù zuò shì shuō xíng jìng lù zhě yīng qiú yǎn jiè ruò cháng
波罗蜜多。复作是说：行静虑者，应求眼界若常
ruò wú cháng yīng qiú sè jiè nǎi zhì yǎnchù wéiyuán suǒ shēngzhūshòuruò
若无常，应求色界乃至眼触为缘所生诸受若
cháng ruò wú cháng yīng qiú yǎn jiè ruò lè ruò kǔ yīng qiú sè jiè nǎi zhì
常若无常；应求眼界若乐若苦，应求色界乃至
yǎnchù wéiyuán suǒ shēngzhūshòuruò lè ruò kǔ yīng qiú yǎn jiè ruò wǒ
眼触为缘所生诸受若乐若苦；应求眼界若我
ruò wú wǒ yīng qiú sè jiè nǎi zhì yǎnchù wéiyuán suǒ shēngzhūshòuruò
若无我，应求色界乃至眼触为缘所生诸受若
wǒ ruò wú wǒ yīng qiú yǎn jiè ruò jìng ruò bú jìng yīng qiú sè jiè nǎi zhì
我若无我；应求眼界若净若不净，应求色界乃至
yǎnchù wéiyuán suǒ shēngzhūshòuruò jìng ruò bú jìng ruò yǒunéng qiú rú
眼触为缘所生诸受若净若不净。若有能求如
shì děng fǎ xiū xíng jìng lù shì xíng jìng lù bō luó mì duō
是等法修行静虑，是行静虑波罗蜜多。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú
“**僬尸迦，若善男子、善女人等，如是求**

yǎn jiè ruò cháng ruò wú cháng qiú sè jiè nǎi zhì yǎnchù wéiyuán suǒ
眼界若常若无常，求色界乃至眼触为缘所
shēngzhūshòuruò cháng ruò wú cháng qiú yǎn jiè ruò lè ruò kǔ qiú sè
生诸受若常若无常；求眼界若乐若苦，求色
jiè nǎi zhì yǎnchù wéiyuán suǒ shēngzhūshòuruò lè ruò kǔ qiú yǎn jiè ruò
界乃至眼触为缘所生诸受若乐若苦；求眼界若
wǒ ruò wú wǒ qiú sè jiè nǎi zhì yǎnchù wéiyuán suǒ shēngzhūshòuruò wǒ
我若无我，求色界乃至眼触为缘所生诸受若我
ruò wú wǒ qiú yǎn jiè ruò jìng ruò bú jìng qiú sè jiè nǎi zhì yǎnchù wéi
若无我；求眼界若净若不净，求色界乃至眼触为
yuán suǒ shēngzhūshòuruò jìng ruò bú jìng yī cǐ děng fǎ xíng jìng lù zhě
缘所生诸受若净若不净。依此等法行静虑者，

wǒ shuō míng wéi xíng yǒu suǒ dé xiāng sì jìng lǜ bō luó mì duō jiāo shī jiā
我说名为行有所得相似静虑波罗蜜多。憍尸迦，
rú qián suǒ shuō dāng zhī jiē shì shuō yǒu suǒ dé xiāng sì jìng lǜ bō luó
如前所说，当知皆是说有所得相似静虑波罗
mì duō
蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng wéi
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等为
fā wú shàng pú tí xīn zhě shuō ěr jiè ruò cháng ruò wú cháng shuō
发无上菩提心者，说耳界若常若无常，说
shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò
声界、耳识界及耳触、耳触为缘所生诸受若
cháng ruò wú cháng shuō ěr jiè ruò lè ruò kǔ shuō shēng jiè ěr shí
常若无常；说耳界若乐若苦，说声界、耳识
jiè jí ěr chù ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò lè ruò kǔ shuō ěr
界及耳触、耳触为缘所生诸受若乐若苦；说耳
jiè ruò wǒ ruò wú wǒ shuō shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù ěr chù
界若我若无我，说声界、耳识界及耳触、耳触
wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò wǒ ruò wú wǒ shuō ěr jiè ruò jìng ruò bú
为缘所生诸受若我若无我；说耳界若净若不
jìng shuō shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù ěr chù wéi yuán suǒ shēng
净，说声界、耳识界及耳触、耳触为缘所生
zhū shòu ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng yī rú shì děng fǎ xiū xíng jìng lǜ
诸受若净若不净。若有能依如是等法修行静虑，
shì xíng jìng lǜ bō luó mì duō fù zuò shì shuō xíng jìng lǜ zhě yīng qiú
是行静虑波罗蜜多。复作是说：行静虑者，应求
ěr jiè ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú shēng jiè nǎi zhì ěr chù wéi yuán
耳界若常若无常，应求声界乃至耳触为缘
suǒ shēng zhū shòu ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú ěr jiè ruò lè ruò kǔ
所生诸受若常若无常；应求耳界若乐若苦，
yīng qiú shēng jiè nǎi zhì ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò lè ruò kǔ
应求声界乃至耳触为缘所生诸受若乐若苦；
yīng qiú ěr jiè ruò wǒ ruò wú wǒ yīng qiú shēng jiè nǎi zhì ěr chù wéi yuán
应求耳界若我若无我，应求声界乃至耳触为缘
suǒ shēng zhū shòu ruò wǒ ruò wú wǒ yīng qiú ěr jiè ruò jìng ruò bú jìng
所生诸受若我若无我；应求耳界若净若不净，
yīng qiú shēng jiè nǎi zhì ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò jìng ruò bú
应求声界乃至耳触为缘所生诸受若净若不

jìng ruò yǒu néng qiú rú shì děng fǎ xiū xíng jìng lù shì xíng jìng lù bō
净。若有能求如是等法修行静虑，是行静虑波
luó mì duō
罗蜜多。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú
“**憍尸迦，若善男子、善女人等，如是求**
ěr jiè ruò cháng ruò wú cháng qiú shēng jiè nǎi zhì ěr chù wéi yuán suǒ
耳界若常若无常，求声界乃至耳触为缘所
shēng zhū shòu ruò cháng ruò wú cháng qiú ěr jiè ruò lè ruò kǔ qiú
生诸受若常若无常；求耳界若乐若苦，求
shēng jiè nǎi zhì ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò lè ruò kǔ qiú ěr
声界乃至耳触为缘所生诸受若乐若苦；求耳
jiè ruò wǒ ruò wú wǒ qiú shēng jiè nǎi zhì ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū
界若我若无我，求声界乃至耳触为缘所生诸
shòu ruò wǒ ruò wú wǒ qiú ěr jiè ruò jìng ruò bú jìng qiú shēng jiè nǎi
受若我若无我；求耳界若净若不净，求声界乃
zhì ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò jìng ruò bú jìng yī cǐ děng fǎ
至耳触为缘所生诸受若净若不净。依此等法
xíng jìng lù zhě wǒ shuō míng wéi xíng yǒu suǒ dé xiāng sì jìng lù bō luó mì
行静虑者，我说名为行有所得相似静虑波罗蜜
duō jiāo shī jiā rú qián suǒ shuō dāng zhī jiē shì shuō yǒu suǒ dé xiāng
多。憍尸迦，如前所说，当知皆是说有所得相
sì jìng lù bō luó mì duō
似静虑波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng wéi
“**复次，憍尸迦，若善男子、善女人等为**
fā wú shàng pú tí xīn zhě shuō bí jiè ruò cháng ruò wú cháng shuō
发无上菩提心者，说鼻界若常若无常，说
xiāng jiè bí shí jiè jí bí chù bí chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò
香界、鼻识界及鼻触、鼻触为缘所生诸受若
cháng ruò wú cháng shuō bí jiè ruò lè ruò kǔ shuō xiāng jiè bí shí
常若无常；说鼻界若乐若苦，说香界、鼻识
jiè jí bí chù bí chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò lè ruò kǔ shuō bí
界及鼻触、鼻触为缘所生诸受若乐若苦；说鼻
jiè ruò wǒ ruò wú wǒ shuō xiāng jiè bí shí jiè jí bí chù bí chù
界若我若无我，说香界、鼻识界及鼻触、鼻触
wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò wǒ ruò wú wǒ shuō bí jiè ruò jìng ruò bú
为缘所生诸受若我若无我；说鼻界若净若不

jìng shuōxiāng jiè bǐ shí jiè jí bǐ chù bǐ chù wéiyuán suǒ shēng zhū
净，说香界、鼻识界及鼻触、鼻触为缘所生诸
shòu ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng yī rú shì děng fǎ xiū xíng jìng lǜ
受若净若不净。若有能依如是等法修行静虑，
shì xíng jìng lǜ bō luó mì duō fù zuò shì shuō xíng jìng lǜ zhě yīng qiú
是行静虑波罗蜜多。复作是说：行静虑者，应求
bǐ jiè ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú xiāng jiè nǎi zhì bǐ chù wéiyuán
鼻界若常若无常，应求香界乃至鼻触为缘
suǒ shēng zhū shòu ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú bǐ jiè ruò lè ruò kǔ
所生诸受若常若无常；应求鼻界若乐若苦，
yīng qiú xiāng jiè nǎi zhì bǐ chù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu ruò lè ruò kǔ
应求香界乃至鼻触为缘所生诸受若乐若苦；
yīng qiú bǐ jiè ruò wǒ ruò wú wǒ yīng qiú xiāng jiè nǎi zhì bǐ chù wéiyuán
应求鼻界若我若无我，应求香界乃至鼻触为缘
suǒ shēng zhū shòu ruò wǒ ruò wú wǒ yīng qiú bǐ jiè ruò jìng ruò bú jìng
所生诸受若我若无我；应求鼻界若净若不净，
yīng qiú xiāng jiè nǎi zhì bǐ chù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu ruò jìng ruò bú jìng
应求香界乃至鼻触为缘所生诸受若净若不净。
ruò yǒu néng qiú rú shì děng fǎ xiū xíng jìng lǜ shì xíng jìng lǜ bō luó mì
若有能求如是等法修行静虑，是行静虑波罗蜜
duō
多。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú
“**憍尸迦，若善男子、善女人等，如是求**

bǐ jiè ruò cháng ruò wú cháng qiú xiāng jiè nǎi zhì bǐ chù wéiyuán suǒ
鼻界若常若无常，求香界乃至鼻触为缘所
shēng zhū shòu ruò cháng ruò wú cháng qiú bǐ jiè ruò lè ruò kǔ qiú xiāng
生诸受若常若无常；求鼻界若乐若苦，求香
jiè nǎi zhì bǐ chù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu ruò lè ruò kǔ qiú bǐ jiè ruò
界乃至鼻触为缘所生诸受若乐若苦；求鼻界若
wǒ ruò wú wǒ qiú xiāng jiè nǎi zhì bǐ chù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu ruò
我若无我，求香界乃至鼻触为缘所生诸受若
wǒ ruò wú wǒ qiú bǐ jiè ruò jìng ruò bú jìng qiú xiāng jiè nǎi zhì bǐ chù
我若无我；求鼻界若净若不净，求香界乃至鼻触
wéiyuán suǒ shēng zhū shòu ruò jìng ruò bú jìng yī cǐ děng fǎ xíng jìng lǜ
为缘所生诸受若净若不净。依此等法行静虑
zhě wǒ shuō míng wéi xíng yǒu suǒ dé xiāng sì jìng lǜ bō luó mì duō jiāo
者，我说名为行有所得相似静虑波罗蜜多。憍

shī jiā rú qiánsuǒshuō dāng zhī jiē shì shuōyǒusuǒ dé xiāng sì jìng lù
尸迦，如前所说，当知皆是说有所得相似静虑

bō luó mì duō
波罗蜜多。

大般若波罗蜜多经卷第一百三十七

dà bō rě bō luó mì duō jīng juàn dì yī bǎi sān shí bā
大般若波罗蜜多经卷第一百三十八

táng sān zàng fǎ shī xuán zàng fèng zhào yì
唐三藏法师玄奘奉 诏译

chū fēn jiào liàng gōng dé pǐn dì sān shí zhī sān shí liù
初分校量功德品第三十之三十六

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng wèi
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等为

fā wú shàng pú tí xīn zhě shuō shé jiè ruò cháng ruò wú cháng shuō wèi
发无上菩提心者，说舌界若常若无常，说味

jiè shé shí jiè jí shé chù shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò cháng
界、舌识界及舌触、舌触为缘所生诸受若常

ruò wú cháng shuō shé jiè ruò lè ruò kǔ shuō wèi jiè shé shí jiè jí
若无常；说舌界若乐若苦，说味界、舌识界及

shé chù shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò lè ruò kǔ shuō shé jiè ruò
舌触、舌触为缘所生诸受若乐若苦；说舌界若

wǒ ruò wú wǒ shuō wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé chù wéi yuán suǒ
我若无我，说味界、舌识界及舌触、舌触为缘所

shēng zhū shòu ruò wǒ ruò wú wǒ shuō shé jiè ruò jìng ruò bú jìng shuō wèi
生诸受若我若无我；说舌界若净若不净，说味

jiè shé shí jiè jí shé chù shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò jìng ruò
界、舌识界及舌触、舌触为缘所生诸受若净若

bú jìng ruò yǒu néng yī rú shì děng fǎ xiū xíng jìng lǜ shì xíng jìng lǜ
不净。若有能依如是等法修行静虑，是行静虑

bō luó mì duō fù zuò shì shuō xíng jìng lǜ zhě yīng qiú shé jiè ruò cháng
波罗蜜多。复作是说：行静虑者，应求舌界若常

ruò wú cháng yīng qiú wèi jiè nǎi zhì shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò
若无常，应求味界乃至舌触为缘所生诸受若

cháng ruò wú cháng yīng qiú shé jiè ruò lè ruò kǔ yīng qiú wèi jiè nǎi zhì
常若无常；应求舌界若乐若苦，应求味界乃至

shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò lè ruò kǔ yīng qiú shé jiè ruò wǒ
舌触为缘所生诸受若乐若苦；应求舌界若我

ruò wú wǒ yīng qiú wèi jiè nǎi zhì shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò
若无我，应求味界乃至舌触为缘所生诸受若

wǒ ruò wú wǒ yīng qiú shé jiè ruò jìng ruò bú jìng yīng qiú wèi jiè nǎi zhì
我若无我；应求舌界若净若不净，应求味界乃至
shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng qiú rú
舌触为缘所生诸受若净若不净。若有能求如
shì děng fǎ xiū xíng jìng lù shì xíng jìng lù bō luó mì duō
是等法修行静虑，是行静虑波罗蜜多。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú
“**憍尸迦，若善男子、善女人等，如是求**

shé jiè ruò cháng ruò wú cháng qiú wèi jiè nǎi zhì shé chù wéi yuán suǒ
舌界若常若无常，求味界乃至舌触为缘所
shēng zhū shòu ruò cháng ruò wú cháng qiú shé jiè ruò lè ruò kǔ qiú wèi
生诸受若常若无常；求舌界若乐若苦，求味

jiè nǎi zhì shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò lè ruò kǔ qiú shé jiè ruò
界乃至舌触为缘所生诸受若乐若苦；求舌界若

wǒ ruò wú wǒ qiú wèi jiè nǎi zhì shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò wǒ
我若无我，求味界乃至舌触为缘所生诸受若我

ruò wú wǒ qiú shé jiè ruò jìng ruò bú jìng qiú wèi jiè nǎi zhì shé chù wéi
若无我；求舌界若净若不净，求味界乃至舌触为

yuán suǒ shēng zhū shòu ruò jìng ruò bú jìng yī cǐ děng fǎ xíng jìng lù zhě
缘所生诸受若净若不净。依此等法行静虑者，

wǒ shuō míng wéi xíng yǒu suǒ dé xiāng sì jìng lù bō luó mì duō jiāo shī jiā
我说名为行有所得相似静虑波罗蜜多。憍尸迦，

rú qián suǒ shuō dāng zhī jiē shì shuō yǒu suǒ dé xiāng sì jìng lù bō luó
如前所说，当知皆是说有所得相似静虑波罗

mì duō
蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng wéi
“**复次，憍尸迦，若善男子、善女人等为**

fā wú shàng pú tí xīn zhě shuō shēn jiè ruò cháng ruò wú cháng shuō
发无上菩提心者，说身界若常若无常，说

chù jiè shēn shí jiè jí shēn chù shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò
触界、身识界及身触、身触为缘所生诸受若

cháng ruò wú cháng shuō shēn jiè ruò lè ruò kǔ shuō chù jiè shēn shí
常若无常；说身界若乐若苦，说触界、身识

jiè jí shēn chù shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò lè ruò kǔ shuō
界及身触、身触为缘所生诸受若乐若苦；说

shēn jiè ruò wǒ ruò wú wǒ shuō chù jiè shēn shí jiè jí shēn chù shēn
身界若我若无我，说触界、身识界及身触、身

chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò wǒ ruò wú wǒ shuō shēn jiè ruò jìng ruò
触为缘所生 诸受若我若无我；说身界若净若
bú jìng shuō chù jiè shēn shí jiè jí shēn chù shēn chù wéi yuán suǒ shēng
不净，说触界、身识界及身触、身触为缘所生
zhū shòu ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng yī rú shì děng fǎ xiū xíng jìng lǜ
诸受若净若不净。若有能依如是等法修行静虑，
shì xíng jìng lǜ bō luó mì duō fù zuò shì shuō xíng jìng lǜ zhě yīng qiú
是行静虑波罗蜜多。复作是说：行静虑者，应求
shēn jiè ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú chù jiè nǎi zhì shēn chù wéi yuán
身界若常若无常，应求触界乃至身触为缘
suǒ shēng zhū shòu ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú shēn jiè ruò lè ruò kǔ
所生 诸受若常若无常；应求身界若乐若苦，
yīng qiú chù jiè nǎi zhì shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò lè ruò kǔ
应求触界乃至身触为缘所生 诸受若乐若苦；
yīng qiú shēn jiè ruò wǒ ruò wú wǒ yīng qiú chù jiè nǎi zhì shēn chù wéi yuán
应求身界若我若无我，应求触界乃至身触为缘
suǒ shēng zhū shòu ruò wǒ ruò wú wǒ yīng qiú shēn jiè ruò jìng ruò bú jìng
所生 诸受若我若无我；应求身界若净若不净，
yīng qiú chù jiè nǎi zhì shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò jìng ruò bú jìng
应求触界乃至身触为缘所生 诸受若净若不净。
ruò yǒu néng qiú rú shì děng fǎ xiū xíng jìng lǜ shì xíng jìng lǜ bō luó mì
若有能求如是等法修行静虑，是行静虑波罗蜜
duō
多。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú
“**憍尸迦，若善男子、善女人等，如是求**
shēn jiè ruò cháng ruò wú cháng qiú chù jiè nǎi zhì shēn chù wéi yuán suǒ
身界若常若无常，求触界乃至身触为缘所
shēng zhū shòu ruò cháng ruò wú cháng qiú shēn jiè ruò lè ruò kǔ qiú chù
生 诸受若常若无常；求身界若乐若苦，求触
jiè nǎi zhì shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò lè ruò kǔ qiú shēn jiè
界乃至身触为缘所生 诸受若乐若苦；求身界
ruò wǒ ruò wú wǒ qiú chù jiè nǎi zhì shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu
若我若无我，求触界乃至身触为缘所生 诸受
ruò wǒ ruò wú wǒ qiú shēn jiè ruò jìng ruò bú jìng qiú chù jiè nǎi zhì shēn
若我若无我；求身界若净若不净，求触界乃至身
chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò jìng ruò bú jìng yī cǐ děng fǎ xíng jìng
触为缘所生 诸受若净若不净。依此等法行静

lù zhě wǒ shuō míng wéi xíng yǒu suǒ dé xiāng sì jìng lù bō luó mì duō
虑者，我说名为行有所得相似静虑波罗蜜多。

jiāo shī jiā rú qián suǒ shuō dāng zhī jiē shì shuō yǒu suǒ dé xiāng sì jìng
憍尸迦，如前所说，当知皆是说有所得相似静

lù bō luó mì duō
虑波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng wéi
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等为

fā wú shàng pú tí xīn zhě shuō yì jiè ruò cháng ruò wú cháng shuō fǎ
发无上菩提心者，说眼界若常若无常，说法

jiè yì shí jiè jí yì chù yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò cháng
界、意识界及意触、意触为缘所生诸受若常

ruò wú cháng shuō yì jiè ruò lè ruò kǔ shuō fǎ jiè yì shí jiè jí
若无常；说眼界若乐若苦，说法界、意识界及

yì chù yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò lè ruò kǔ shuō yì jiè ruò
意触、意触为缘所生诸受若乐若苦；说眼界若

wǒ ruò wú wǒ shuō fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì chù wéi yuán suǒ
我若无我，说法界、意识界及意触、意触为缘所

shēng zhū shòu ruò wǒ ruò wú wǒ shuō yì jiè ruò jìng ruò bú jìng shuō fǎ
生诸受若我若无我；说眼界若净若不净，说法

jiè yì shí jiè jí yì chù yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò jìng ruò
界、意识界及意触、意触为缘所生诸受若净若

bú jìng ruò yǒu néng yī rú shì děng fǎ xiū xíng jìng lù shì xíng jìng lù
不净。若有能依如是等法修行静虑，是行静虑

bō luó mì duō fù zuò shì shuō xíng jìng lù zhě yīng qiú yì jiè ruò cháng
波罗蜜多。复作是说：行静虑者，应求眼界若常

ruò wú cháng yīng qiú fǎ jiè nǎi zhì yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò
若无常，应求法界乃至意触为缘所生诸受若

cháng ruò wú cháng yīng qiú yì jiè ruò lè ruò kǔ yīng qiú fǎ jiè nǎi zhì
常若无常；应求眼界若乐若苦，应求法界乃至

yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò lè ruò kǔ yīng qiú yì jiè ruò wǒ
意触为缘所生诸受若乐若苦；应求眼界若我

ruò wú wǒ yīng qiú fǎ jiè nǎi zhì yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò
若无我，应求法界乃至意触为缘所生诸受若

wǒ ruò wú wǒ yīng qiú yì jiè ruò jìng ruò bú jìng yīng qiú fǎ jiè nǎi zhì
我若无我；应求眼界若净若不净，应求法界乃至

yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng qiú rú
意触为缘所生诸受若净若不净。若有能求如

shì děng fǎ xiū xíng jìng lù shì xíng jìng lù bō luó mì duō
是等法修行静虑，是行静虑波罗蜜多。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú
“**憍尸迦，若善男子，善女人等，如是求**

yì jiè ruò cháng ruò wú cháng qiú fǎ jiè nǎi zhì yì chù wéi yuán suǒ
意界若常若无常，求法界乃至意触为缘所

shēng zhū shòu ruò cháng ruò wú cháng qiú yì jiè ruò lè ruò kǔ qiú fǎ
生诸受若常若无常；求意界若乐若苦，求法

jiè nǎi zhì yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò lè ruò kǔ qiú yì jiè ruò
界乃至意触为缘所生诸受若乐若苦；求意界若

wǒ ruò wú wǒ qiú fǎ jiè nǎi zhì yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò wǒ
我若无我，求法界乃至意触为缘所生诸受若我

ruò wú wǒ qiú yì jiè ruò jìng ruò bú jìng qiú fǎ jiè nǎi zhì yì chù wéi
若无我；求意界若净若不净，求法界乃至意触为

yuán suǒ shēng zhū shòu ruò jìng ruò bú jìng yī cǐ děng fǎ xíng jìng lù zhě
缘所生诸受若净若不净。依此等法行静虑者，

wǒ shuō míng wéi xíng yǒu suǒ dé xiāng sì jìng lù bō luó mì duō jiāo shī jiā
我说名为行有所得相似静虑波罗蜜多。憍尸迦，

rú qián suǒ shuō dāng zhī jiē shì shuō yǒu suǒ dé xiāng sì jìng lù bō luó
如前所说，当知皆是说有所得相似静虑波罗

mì duō
蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng wéi
“**复次，憍尸迦，若善男子、善女人等为**

fā wú shàng pú tí xīn zhě shuō dì jiè ruò cháng ruò wú cháng shuō shuǐ
发无上菩提心者，说地界若常若无常，说水、

huǒ fēng kōng shí jiè ruò cháng ruò wú cháng shuō dì jiè ruò lè
火、风、空、识界若常若无常；说地界若乐

ruò kǔ shuō shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè ruò lè ruò kǔ shuō
若苦，说水、火、风、空、识界若乐若苦；说

dì jiè ruò wǒ ruò wú wǒ shuō shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè ruò
地界若我若无我，说水、火、风、空、识界若

wǒ ruò wú wǒ shuō dì jiè ruò jìng ruò bú jìng shuō shuǐ huǒ fēng
我若无我；说地界若净若不净，说水、火、风、

kōng shí jiè ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng yī rú shì děng fǎ xiū xíng
空、识界若净若不净。若有能依如是等法修行

jìng lù shì xíng jìng lù bō luó mì duō fù zuò shì shuō xíng jìng lù zhě
静虑，是行静虑波罗蜜多。复作是说：行静虑者，

yīng qiú dì jiè ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú shuǐ huǒ fēng kōng
应求地界若常若无常，应求水、火、风、空、
shí jiè ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú dì jiè ruò lè ruò kǔ yīng qiú shuǐ
识界若常若无常；应求地界若乐若苦，应求水、
huǒ fēng kōng shí jiè ruò lè ruò kǔ yīng qiú dì jiè ruò wǒ ruò wú
火、风、空、识界若乐若苦；应求地界若我若无
wǒ yīng qiú shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè ruò wǒ ruò wú wǒ yīng
我，应求水、火、风、空、识界若我若无我；应
qiú dì jiè ruò jìng ruò bú jìng yīng qiú shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè
求地界若净若不净，应求水、火、风、空、识界
ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng qiú rú shì děng fǎ xiū xíng jìng lù shì
若净若不净。若有能求如是等法修行静虑，是
xíng jìng lù bō luó mì duō
行静虑波罗蜜多。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú
“**憍尸迦，若善男子、善女人等，如是求**
dì jiè ruò cháng ruò wú cháng qiú shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè
地界若常若无常，求水、火、风、空、识界
ruò cháng ruò wú cháng qiú dì jiè ruò lè ruò kǔ qiú shuǐ huǒ fēng
若常若无常；求地界若乐若苦，求水、火、风、
kōng shí jiè ruò lè ruò kǔ qiú dì jiè ruò wǒ ruò wú wǒ qiú shuǐ
空、识界若乐若苦；求地界若我若无我，求水、
huǒ fēng kōng shí jiè ruò wǒ ruò wú wǒ qiú dì jiè ruò jìng ruò bú
火、风、空、识界若我若无我；求地界若净若不
jìng qiú shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè ruò jìng ruò bú jìng yī cǐ
净，求水、火、风、空、识界若净若不净。依此
děng fǎ xíng jìng lù zhě wǒ shuō míng wéi xíng yǒu suǒ dé xiāng sì jìng lù
等法行静虑者，我说名为行有所得相似静虑
bō luó mì duō jiāo shī jiā rú qián suǒ shuō dāng zhī jiē shì shuō yǒu
波罗蜜多。憍尸迦，如前所说，当知皆是说有
suǒ dé xiāng sì jìng lù bō luó mì duō
所得相似静虑波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng wéi
“**复次，憍尸迦，若善男子、善女人等为**
fā wú shàng pú tí xīn zhě shuō wú míng ruò cháng ruò wú cháng shuō
发无上菩提心者，说无明若常若无常，说
xíng shí míng sè liù chù chù shòu ài qǔ yǒu shēng
行、识、名色、六处、触、受、爱、取、有、生、

lǎo sǐ chóutàn kǔ yōunǎoruò cháng ruò wú cháng shuō wú míng ruò lè
老死愁叹苦忧恼若常若无常；说无明若乐
ruò kǔ shuō xíng shí míng sè liù chù chù shòu ài
若苦，说行、识、名色、六处、触、受、爱、
qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóutàn kǔ yōunǎoruò lè ruò kǔ shuō wú
取、有、生、老死愁叹苦忧恼若乐若苦；说无
míng ruò wǒ ruò wú wǒ shuō xíng shí míng sè liù chù chù
明若我若无我，说行、识、名色、六处、触、
shòu ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóutàn kǔ yōunǎoruò wǒ ruò
受、爱、取、有、生、老死愁叹苦忧恼若我若
wú wǒ shuō wú míng ruò jìng ruò bú jìng shuō xíng shí míng sè
无我；说无明若净若不净，说行、识、名色、
liù chù chù shòu ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóutàn kǔ
六处、触、受、爱、取、有、生、老死愁叹苦
yōunǎoruò jìng ruò bú jìng ruò yǒunéng yī rú shì děng fǎ xiū xíng jìng lǜ
忧恼若净若不净。若有能依如是等法修行静虑，
shì xíng jìng lǜ bō luó mì duō fù zuò shì shuō xíng jìng lǜ zhě yīng qiú
是行静虑波罗蜜多。复作是说：行静虑者，应求
wú míng ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóutàn kǔ yōu
无明若常若无常，应求行乃至老死愁叹苦忧
nǎoruò cháng ruò wú cháng yīng qiú wú míng ruò lè ruò kǔ yīng qiú xíng
恼若常若无常；应求无明若乐若苦，应求行
nǎi zhì lǎo sǐ chóutàn kǔ yōunǎoruò lè ruò kǔ yīng qiú wú míng ruò wǒ
乃至老死愁叹苦忧恼若乐若苦；应求无明若我
ruò wú wǒ yīng qiú xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóutàn kǔ yōunǎoruò wǒ ruò wú
若无我，应求行乃至老死愁叹苦忧恼若我若无
wǒ yīng qiú wú míng ruò jìng ruò bú jìng yīng qiú xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu
我；应求无明若净若不净，应求行乃至老死愁
tàn kǔ yōunǎoruò jìng ruò bú jìng ruò yǒunéng qiú rú shì děng fǎ xiū xíng
叹苦忧恼若净若不净。若有能求如是等法修行
jìng lǜ shì xíng jìng lǜ bō luó mì duō
静虑，是行静虑波罗蜜多。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú
“僬尸迦，若善男子、善女人等，如是求

wú míng ruò cháng ruò wú cháng qiú xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóutàn kǔ yōunǎo
无明若常若无常，求行乃至老死愁叹苦忧恼
ruò cháng ruò wú cháng qiú wú míng ruò yuè ruò kǔ qiú xíng nǎi zhì lǎo
若常若无常；求无明若乐若苦，求行乃至老

sǐ chóutàn kǔ yōunǎoruò lè ruò kǔ qiú wú míng ruò wǒ ruò wú wǒ
死愁叹苦忧恼若乐若苦；求无明若我若无我，
qiú xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóutàn kǔ yōunǎoruò wǒ ruò wú wǒ qiú wú míng
求行乃至老死愁叹苦忧恼若我若无我；求无明
ruò jìng ruò bú jìng qiú xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóutàn kǔ yōunǎoruò jìng ruò
若净若不净，求行乃至老死愁叹苦忧恼若净若
bú jìng yī cǐ děng fǎ xíng jìng lǜ zhě wǒ shuō míng wéi xíng yǒu suǒ dé
不净。依此等法行静虑者，我说名为行有所得
xiāng sì jìng lǜ bō luó mì duō jiāo shī jiā rú qián suǒ shuō dāng zhī
相似静虑波罗蜜多。憍尸迦，如前所说，当知
jiē shì shuō yǒu suǒ dé xiāng sì jìng lǜ bō luó mì duō
皆是说有所得相似静虑波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng wéi
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等为
fā wú shàng pú tí xīn zhě shuō bù shī bō luó mì duō ruò cháng ruò wú
发无上菩提心者，说布施波罗蜜多若常若无
cháng shuō jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō rě bō luó mì
常，说净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜
duō ruò cháng ruò wú cháng shuō bù shī bō luó mì duō ruò lè ruò kǔ
多若常若无常；说布施波罗蜜多若乐若苦，
shuō jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō rě bō luó mì duō ruò lè
说净戒、安忍、精进、静虑，般若波罗蜜多若乐
ruò kǔ shuō bù shī bō luó mì duō ruò wǒ ruò wú wǒ shuō jìng jiè ān
若苦；说布施波罗蜜多若我若无我，说净戒、安
rěn jīng jìn jìng lǜ bō rě bō luó mì duō ruò wǒ ruò wú wǒ shuō
忍、精进、静虑、般若波罗蜜多若我若无我；说
bù shī bō luó mì duō ruò jìng ruò bú jìng shuō jìng jiè ān rěn jīng jìn
布施波罗蜜多若净若不净，说净戒、安忍、精进、
jìng lǜ bō rě bō luó mì duō ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng yī rú shì
静虑、般若波罗蜜多若净若不净。若有能依如是
děng fǎ xiū xíng jìng lǜ shì xíng jìng lǜ bō luó mì duō fù zuò shì shuō
等法修行静虑、是行静虑波罗蜜多。复作是说：
xíng jìng lǜ zhě yīng qiú bù shī bō luó mì duō ruò cháng ruò wú cháng yīng
行静虑者，应求布施波罗蜜多若常若无常，应
qiú jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duō ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú
求净戒乃至般若波罗蜜多若常若无常；应求
bù shī bō luó mì duō ruò lè ruò kǔ yīng qiú jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó
布施波罗蜜多若乐若苦，应求净戒乃至般若波罗

mì duō ruò lè ruò kǔ yīng qiú bù shī bō luó mì duō ruò wǒ ruò wú wǒ
蜜多若乐若苦；应求布施波罗蜜多若我若无我，
yīng qiú jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duō ruò wǒ ruò wú wǒ yīng qiú
应求净戒乃至般若波罗蜜多若我若无我；应求
bù shī bō luó mì duō ruò jìng ruò bú jìng yīng qiú jìng jiè nǎi zhì bō rě bō
布施波罗蜜多若净若不净，应求净戒乃至般若波
luó mì duō ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng qiú rú shì děng fǎ xiū xíng jìng
罗蜜多若净若不净。若有能求如是等法修行静
lǜ shì xíng jìng lǜ bō luó mì duō
虑，是行静虑波罗蜜多。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú
“**憍尸迦，若善男子、善女人等，如是求**
bù shī bō luó mì duō ruò cháng ruò wú cháng qiú jìng jiè nǎi zhì bō rě
布施波罗蜜多若常若无常，求净戒乃至般若
bō luó mì duō ruò cháng ruò wú cháng qiú bù shī bō luó mì duō ruò lè
波罗蜜多若常若无常；求布施波罗蜜多若乐
ruò kǔ qiú jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duō ruò lè ruò kǔ qiú bù
若苦，求净戒乃至般若波罗蜜多若乐若苦；求布
shī bō luó mì duō ruò wǒ ruò wú wǒ qiú jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì
施波罗蜜多若我若无我，求净戒乃至般若波罗蜜
duō ruò wǒ ruò wú wǒ qiú bù shī bō luó mì duō ruò jìng ruò bú jìng qiú
多若我若无我；求布施波罗蜜多若净若不净，求
jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duō ruò jìng ruò bú jìng yī cǐ děng fǎ
净戒乃至般若波罗蜜多若净若不净。依此等法
xíng jìng lǜ zhě wǒ shuō míng wéi xíng yǒu suǒ dé xiāng sì jìng lǜ bō luó mì
行静虑者，我说名为行有所得相似静虑波罗蜜
duō jiāo shī jiā rú qián suǒ shuō dāng zhī jiē shì shuō yǒu suǒ dé xiāng
多。憍尸迦，如前所说，当知皆是说有所得相
sì jìng lǜ bō luó mì duō
似静虑波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng wéi
“**复次，憍尸迦，若善男子、善女人等为**
fā wú shàng pú tí xīn zhě shuō nèi kōng ruò cháng ruò wú cháng shuō
发无上菩提心者，说内空若常若无常，说
wài kōng nèi wài kōng kōng kōng dà kōng shèng yì kōng yǒu wéi
外空、内外空、空空、大空、胜义空、有为
kōng wú wéi kōng bì jìng kōng wú jì kōng sàn kōng wú biàn yì
空、无为空、毕竟空、无际空、散空、无变异

kōng běnxìngkōng zì xiàngkōng gòngxiàngkōng yī qiè fǎ kōng
空、本性空、自相空、共相空、一切法空、
bù kě dé kōng wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng zì xìngkōng ruò cháng
不可得空、无性空、自性空、无性自性空若常
ruò wú cháng shuō nèi kōng ruò lè ruò kǔ shuō wài kōng nèi wài kōng
若无常；说内空若乐若苦，说外空、内外空、
kōng kōng dà kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng wú wéi kōng bì
空空、大空、胜义空、有为空、无为空、毕
jìng kōng wú jì kōng sàn kōng wú biàn yì kōng běnxìngkōng zì
竟空、无际空、散空、无变异空、本性空、自
xiàngkōng gòngxiàngkōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìng
相空、共相空、一切法空、不可得空、无性
kōng zì xìngkōng wú xìng zì xìngkōng ruò lè ruò kǔ shuō nèi kōng ruò
空、自性空、无性自性空若乐若苦；说内空若
wǒ ruò wú wǒ shuō wài kōng nèi wài kōng kōng kōng dà kōng shèng
我若无我，说外空、内外空、空空、大空、胜
yì kōng yǒu wéi kōng wú wéi kōng bì jìng kōng wú jì kōng sàn
义空、有为空、无为空、毕竟空、无际空、散
kōng wú biàn yì kōng běnxìngkōng zì xiàngkōng gòngxiàngkōng
空、无变异空、本性空、自相空、共相空、
yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng
一切法空、不可得空、无性空、自性空、无性
zì xìngkōng ruò wǒ ruò wú wǒ shuō nèi kōng ruò jìng ruò bú jìng shuō wài
自性空若我若无我；说内空若净若不净，说外
kōng nèi wài kōng kōng kōng dà kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng
空、内外空、空空、大空、胜义空、有为空、
wú wéi kōng bì jìng kōng wú jì kōng sàn kōng wú biàn yì kōng
无为空、毕竟空、无际空、散空、无变异空、
běnxìngkōng zì xiàngkōng gòngxiàngkōng yī qiè fǎ kōng bù kě
本性空、自相空、共相空、一切法空、不可
dé kōng wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng zì xìngkōng ruò jìng ruò bú
得空、无性空、自性空、无性自性空若净若不
jìng ruò yǒu néng yī rú shì děng fǎ xiū xíng jìng lù shì xíng jìng lù bō
净。若有能依如是等法修行静虑，是行静虑波
luó mì duō fù zuò shì shuō xíng jìng lù zhě yīng qiú nèi kōng ruò cháng
罗蜜多。复作是说：行静虑者，应求内空若常
ruò wú cháng yīng qiú wài kōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng ruò cháng ruò wú
若无常，应求外空乃至无性自性空若常若无

cháng yīng qiú nèi kōng ruò lè ruò kǔ yīng qiú wàikōng nǎi zhì wú xìng zì
常；应求内空若乐若苦，应求外空乃至无性自
xìng kōng ruò lè ruò kǔ yīng qiú nèi kōng ruò wǒ ruò wú wǒ yīng qiú wài
性空若乐若苦；应求内空若我若无我，应求外
kōng nǎi zhì wú xìng zì xìng kōng ruò wǒ ruò wú wǒ yīng qiú nèi kōng ruò jìng
空乃至无性自性空若我若无我；应求内空若净
ruò bú jìng yīng qiú wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìng kōng ruò jìng ruò bú jìng
若不净，应求外空乃至无性自性空若净若不净。
ruò yǒu néng qiú rú shì děng fǎ xiū xíng jìng lǜ shì xíng jìng lǜ bō luó mì
若有能求如是等法修行静虑，是行静虑波罗蜜
duō
多。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú
“**憍尸迦，若善男子、善女人等，如是求**
nèi kōng ruò cháng ruò wú cháng qiú wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìng kōng
内空若常若无常，求外空乃至无性自性空
ruò cháng ruò wú cháng qiú nèi kōng ruò lè ruò kǔ qiú wàikōng nǎi zhì
若常若无常；求内空若乐若苦，求外空乃至
wú xìng zì xìng kōng ruò lè ruò kǔ qiú nèi kōng ruò wǒ ruò wú wǒ qiú wài
无性自性空若乐若苦；求内空若我若无我，求外
kōng nǎi zhì wú xìng zì xìng kōng ruò wǒ ruò wú wǒ qiú nèi kōng ruò jìng ruò
空乃至无性自性空若我若无我；求内空若净若
bú jìng qiú wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìng kōng ruò jìng ruò bú jìng yī cǐ
不净，求外空乃至无性自性空若净若不净。依此
děng fǎ xíng jìng lǜ zhě wǒ shuō míng wéi xíng yǒu suǒ dé xiāng sì jìng lǜ
等法行静虑者，我说名为行有所得相似静虑
bō luó mì duō jiāo shī jiā rú qián suǒ shuō dāng zhī jiē shì shuō yǒu
波罗蜜多。憍尸迦，如前所说，当知皆是说有
suǒ dé xiāng sì jìng lǜ bō luó mì duō
所得相似静虑波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng wéi
“**复次，憍尸迦，若善男子、善女人等为**
fā wú shàng pú tí xīn zhě shuō zhēn rú ruò cháng ruò wú cháng shuō
发无上菩提心者，说真如若常若无常，说
fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì xìng píng děng xìng
法界、法性、不虚妄性、不变异性、平等性、
lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì
离生性、法定、法住、实际、虚空界、不思議

jiè ruò cháng ruò wú cháng shuō zhēn rú ruò lè ruò kǔ shuō fǎ jiè
界若常若无常；说真如若乐若苦，说法界、
fǎ xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì xìng píng děng xìng lí shēng
法性、不虚妄性、不变异性、平等性、离生
xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè ruò lè
性、法定、法住、实际、虚空界、不思議界若乐
ruò kǔ shuō zhēn rú ruò wǒ ruò wú wǒ shuō fǎ jiè fǎ xìng bù
若苦；说真如若我若无我，说法界、法性、不
xū wàng xìng bú biàn yì xìng píng děng xìng lí shēng xìng fǎ dìng
虚妄性、不变异性、平等性、离生性、法定、
fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè ruò wǒ ruò wú wǒ shuō
法住、实际、虚空界、不思議界若我若无我；说
zhēn rú ruò jìng ruò bú jìng shuō fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng
真如若净若不净，说法界、法性、不虚妄性、
bú biàn yì xìng píng děng xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí
不变异性、平等性、离生性、法定、法住、实
jì xū kōng jiè bù sī yì jiè ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng yī rú
际、虚空界、不思議界若净若不净。若有能依如
shì děng fǎ xiū xíng jìng lù shì xíng jìng lù bō luó mì duō fù zuò shì
是等法修行静虑，是行静虑波罗蜜多。复作是
shuō xíng jìng lù zhě yīng qiú zhēn rú ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú
说：行静虑者，应求真如若常若无常，应求
fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú zhēn rú ruò
法界乃至不思議界若常若无常；应求真如若
lè ruò kǔ yīng qiú fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè ruò lè ruò kǔ yīng qiú
乐若苦，应求法界乃至不思議界若乐若苦；应求
zhēn rú ruò wǒ ruò wú wǒ yīng qiú fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè ruò wǒ
真如若我若无我，应求法界乃至不思議界若我
ruò wú wǒ yīng qiú zhēn rú ruò jìng ruò bú jìng yīng qiú fǎ jiè nǎi zhì bù
若无我；应求真如若净若不净，应求法界乃至不
sī yì jiè ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng qiú rú shì děng fǎ xiū xíng jìng
思議界若净若不净。若有能求如是等法修行静
lù shì xíng jìng lù bō luó mì duō
虑，是行静虑波罗蜜多。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú
“**僬尸迦，若善男子、善女人等，如是求**

zhēn rú ruò cháng ruò wú cháng qiú fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè ruò
真如若常若无常，求法界乃至不思議界若

cháng ruò wú cháng qiú zhēn rú ruò lè ruò kǔ qiú fǎ jiè nǎi zhì bù
常 若 无 常 ； 求 真 如 若 乐 若 苦 ， 求 法 界 乃 至 不
sī yì jiè ruò lè ruò kǔ qiú zhēn rú ruò wǒ ruò wú wǒ qiú fǎ jiè nǎi
思 议 界 若 乐 若 苦 ； 求 真 如 若 我 若 无 我 ， 求 法 界 乃
zhì bù sī yì jiè ruò wǒ ruò wú wǒ qiú zhēn rú ruò jìng ruò bú jìng qiú
至 不 思 议 界 若 我 若 无 我 ； 求 真 如 若 净 若 不 净 ， 求
fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè ruò jìng ruò bú jìng yī cǐ děng fǎ xíng jìng
法 界 乃 至 不 思 议 界 若 净 若 不 净 。 依 此 等 法 行 静
lǜ zhě wǒ shuō míng wéi xíng yǒu suǒ dé xiāng sì jìng lǜ bō luó mì duō
虑 者 ， 我 说 名 为 行 有 所 得 相 似 静 虑 波 罗 蜜 多 。
jiāo shī jiā rú qián suǒ shuō dāng zhī jiē shì shuō yǒu suǒ dé xiāng sì jìng
憍 尸 迦 ， 如 前 所 说 ， 当 知 皆 是 说 有 所 得 相 似 静
lǜ bō luó mì duō
虑 波 罗 蜜 多 。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng wéi
“ 复 次 ， 憍 尸 迦 ， 若 善 男 子 、 善 女 人 等 为
fā wú shàng pú tí xīn zhě shuō kǔ shèng dì ruò cháng ruò wú cháng
发 无 上 菩 提 心 者 ， 说 苦 圣 谛 若 常 若 无 常 ，
shuō jí miè dào shèng dì ruò cháng ruò wú cháng shuō kǔ shèng dì
说 集 、 灭 、 道 圣 谛 若 常 若 无 常 ； 说 苦 圣 谛
ruò lè ruò kǔ shuō jí miè dào shèng dì ruò lè ruò kǔ shuō kǔ
若 乐 若 苦 ， 说 集 、 灭 、 道 圣 谛 若 乐 若 苦 ； 说 苦
shèng dì ruò wǒ ruò wú wǒ shuō jí miè dào shèng dì ruò wǒ ruò wú
圣 谛 若 我 若 无 我 ， 说 集 、 灭 、 道 圣 谛 若 我 若 无
wǒ shuō kǔ shèng dì ruò jìng ruò bú jìng shuō jí miè dào shèng
我 ； 说 苦 圣 谛 若 净 若 不 净 ， 说 集 、 灭 、 道 圣
dì ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng yī rú shì děng fǎ xiū xíng jìng lǜ
谛 若 净 若 不 净 。 若 有 能 依 如 是 等 法 修 行 静 虑 ，
shì xíng jìng lǜ bō luó mì duō fù zuò shì shuō xíng jìng lǜ zhě yīng qiú
是 行 静 虑 波 罗 蜜 多 。 复 作 是 说 ： 行 静 虑 者 ， 应 求
kǔ shèng dì ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú jí miè dào shèng dì ruò
苦 圣 谛 若 常 若 无 常 ， 应 求 集 、 灭 、 道 圣 谛 若
cháng ruò wú cháng yīng qiú kǔ shèng dì ruò lè ruò kǔ yīng qiú jí
常 若 无 常 ； 应 求 苦 圣 谛 若 乐 若 苦 ， 应 求 集 、
miè dào shèng dì ruò lè ruò kǔ yīng qiú kǔ shèng dì ruò wǒ ruò wú wǒ
灭 、 道 圣 谛 若 乐 若 苦 ； 应 求 苦 圣 谛 若 我 若 无 我 ，
yīng qiú jí miè dào shèng dì ruò wǒ ruò wú wǒ yīng qiú kǔ shèng dì
应 求 集 、 灭 、 道 圣 谛 若 我 若 无 我 ； 应 求 苦 圣 谛

ruò jìng ruò bú jìng yīng qiú jí miè dào shèng dì ruò jìng ruò bú jìng
若净若不净，应求集、灭、道圣谛若净若不净。

ruò yǒu néng qiú rú shì děng fǎ xiū xíng jìng lù shì xíng jìng lù bō luó mì
若有能求如是等法修行静虑，是行静虑波罗蜜
duō
多。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú
“**憍尸迦，若善男子、善女人等，如是求**

kǔ shèng dì ruò cháng ruò wú cháng qiú jí miè dào shèng dì ruò
苦圣谛若常若无常，求集、灭、道圣谛若

cháng ruò wú cháng qiú kǔ shèng dì ruò lè ruò kǔ qiú jí miè
常若无常；求苦圣谛若乐若苦，求集、灭、

dào shèng dì ruò lè ruò kǔ qiú kǔ shèng dì ruò wǒ ruò wú wǒ qiú jí
道圣谛若乐若苦；求苦圣谛若我若无我，求集、

miè dào shèng dì ruò wǒ ruò wú wǒ qiú kǔ shèng dì ruò jìng ruò bú jìng
灭、道圣谛若我若无我；求苦圣谛若净若不净，

qiú jí miè dào shèng dì ruò jìng ruò bú jìng yī cǐ děng fǎ xíng jìng
求集、灭、道圣谛若净若不净。依此等法行静

lù zhě wǒ shuō míng wéi xíng yǒu suǒ dé xiāng sì jìng lù bō luó mì duō
虑者，我说名为行有所得相似静虑波罗蜜多。

jiāo shī jiā rú qián suǒ shuō dāng zhī jiē shì shuō yǒu suǒ dé xiāng sì jìng
憍尸迦，如前所说，当知皆是说有所得相似静

lù bō luó mì duō
虑波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng wéi
“**复次，憍尸迦，若善男子、善女人等为**

fā wú shàng pú tí xīn zhě shuō sì jìng lù ruò cháng ruò wú cháng shuō
发无上菩提心者，说四静虑若常若无常，说

sì wú liàng sì wú sè dìng ruò cháng ruò wú cháng shuō sì jìng lù ruò
四无量、四无色定若常若无常；说四静虑若

lè ruò kǔ shuō sì wú liàng sì wú sè dìng ruò lè ruò kǔ shuō sì
乐若苦，说四无量、四无色定若乐若苦；说四

jìng lù ruò wǒ ruò wú wǒ shuō sì wú liàng sì wú sè dìng ruò wǒ ruò wú
静虑若我若无我，说四无量、四无色定若我若无

wǒ shuō sì jìng lù ruò jìng ruò bú jìng shuō sì wú liàng sì wú sè
我；说四静虑若净若不净，说四无量、四无色

dìng ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng yī rú shì děng fǎ xiū xíng jìng lù
定若净若不净。若有能依如是等法修行静虑，

shì xíng jìng lǜ bō luó mì duō fù zuò shì shuō xíng jìng lǜ zhě yīng qiú
是行静虑波罗蜜多。复作是说：行静虑者，应求
sì jìng lǜ ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú sì wú liàng sì wú sè dìng
四静虑若常若无常，应求四无量、四无色定
ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú sì jìng lǜ ruò lè ruò kǔ yīng qiú sì wú
若常若无常；应求四静虑若乐若苦，应求四无
liàng sì wú sè dìng ruò lè ruò kǔ yīng qiú sì jìng lǜ ruò wǒ ruò wú wǒ
量、四无色定若乐若苦；应求四静虑若我若无我，
yīng qiú sì wú liàng sì wú sè dìng ruò wǒ ruò wú wǒ yīng qiú sì jìng lǜ
应求四无量、四无色定若我若无我；应求四静虑
ruò jìng ruò bú jìng yīng qiú sì wú liàng sì wú sè dìng ruò jìng ruò bú jìng
若净若不净，应求四无量、四无色定若净若不净。
ruò yǒu néng qiú rú shì děng fǎ xiū xíng jìng lǜ shì xíng jìng lǜ bō luó mì
若有能求如是等法修行静虑，是行静虑波罗蜜
duō
多。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú
“憍尸迦，若善男子、善女人等，如是求
sì jìng lǜ ruò cháng ruò wú cháng qiú sì wú liàng sì wú sè dìng ruò
四静虑若常若无常，求四无量、四无色定若
cháng ruò wú cháng qiú sì jìng lǜ ruò lè ruò kǔ qiú sì wú liàng sì
常若无常；求四静虑若乐若苦，求四无量、四
wú sè dìng ruò lè ruò kǔ qiú sì jìng lǜ ruò wǒ ruò wú wǒ qiú sì wú
无色定若乐若苦；求四静虑若我若无我，求四无
liàng sì wú sè dìng ruò wǒ ruò wú wǒ qiú sì jìng lǜ ruò jìng ruò bú jìng
量、四无色定若我若无我；求四静虑若净若不净，
qiú sì wú liàng sì wú sè dìng ruò jìng ruò bú jìng yī cǐ děng fǎ xíng
求四无量、四无色定若净若不净。依此等法行
jìng lǜ zhě wǒ shuō míng wéi xíng yǒu suǒ dé xiāng sì jìng lǜ bō luó mì duō
静虑者，我说名为行有所得相似静虑波罗蜜多。
jiāo shī jiā rú qián suǒ shuō dāng zhī jiē shì shuō yǒu suǒ dé xiāng sì jìng
憍尸迦，如前所说，当知皆是说有所得相似静
lǜ bō luó mì duō
虑波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng wéi
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等为
fā wú shàng pú tí xīn zhě shuō bā jiě tuō ruò cháng ruò wú cháng shuō
发无上菩提心者，说八解脱若常若无常，说

bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù ruò cháng ruò wú cháng shuō
八胜处、九次第定、十遍处若常若无常；说
bā jiě tuō ruò lè ruò kǔ shuō bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biàn
八解脱若乐若苦，说八胜处、九次第定、十遍
chù ruò lè ruò kǔ shuō bā jiě tuō ruò wǒ ruò wú wǒ shuō bā shèngchù
处若乐若苦；说八解脱若我若无我，说八胜处、
jiǔ cì dì dìng shí biànchù ruò wǒ ruò wú wǒ shuō bā jiě tuō ruò jìng ruò
九次第定、十遍处若我若无我；说八解脱若净若
bú jìng shuō bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù ruò jìng ruò bú
不净，说八胜处、九次第定、十遍处若净若不
jìng ruò yǒunéng yī rú shì děng fǎ xiū xíng jìng lù shì xíng jìng lù bō
净。若有能依如是等法修行静虑，是行静虑波
luó mì duō fù zuò shì shuō xíng jìng lù zhě yīng qiú bā jiě tuō ruò cháng
罗蜜多。复作是说：行静虑者，应求八解脱若常
ruò wú cháng yīng qiú bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù ruò
若无常，应求八胜处、九次第定、十遍处若
cháng ruò wú cháng yīng qiú bā jiě tuō ruò lè ruò kǔ yīng qiú bā shèng
常若无常；应求八解脱若乐若苦，应求八胜
chù jiǔ cì dì dìng shí biànchù ruò lè ruò kǔ yīng qiú bā jiě tuō ruò
处、九次第定、十遍处若乐若苦；应求八解脱若
wǒ ruò wú wǒ yīng qiú bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù ruò
我若无我，应求八胜处、九次第定、十遍处若
wǒ ruò wú wǒ yīng qiú bā jiě tuō ruò jìng ruò bú jìng yīng qiú bā shèngchù
我若无我；应求八解脱若净若不净，应求八胜处、
jiǔ cì dì dìng shí biànchù ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒunéng qiú rú shì
九次第定、十遍处若净若不净。若有能求如是
děng fǎ xiū xíng jìng lù shì xíng jìng lù bō luó mì duō
等法修行静虑，是行静虑波罗蜜多。

jiāo shī jiā ruò shànánán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú
“**僇尸迦，若善男子、善女人等，如是求**

bā jiě tuō ruò cháng ruò wú cháng qiú bā shèngchù jiǔ cì dì dìng
八解脱若常若无常，求八胜处、九次第定、
shí biànchù ruò cháng ruò wú cháng qiú bā jiě tuō ruò lè ruò kǔ qiú bā
十遍处若常若无常；求八解脱若乐若苦，求八
shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù ruò lè ruò kǔ qiú bā jiě tuō
胜处、九次第定、十遍处若乐若苦；求八解脱
ruò wǒ ruò wú wǒ qiú bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù ruò
若我若无我，求八胜处、九次第定、十遍处若

wǒ ruò wú wǒ qiú bā jiě tuō ruò jìng ruò bú jìng qiú bā shèngchù jiǔ
我若无我；求八解脱若净若不净，求八胜处、九
cì dì dìng shí biànchù ruò jìng ruò bú jìng yī cǐ děng fǎ xíng jìng lǜ
次第定、十遍处若净若不净。依此等法行静虑
zhě wǒ shuō míng wéi xíng yǒu suǒ dé xiāng sì jìng lǜ bō luó mì duō jiāo
者，我说名为行有所得相似静虑波罗蜜多。憍
shī jiā rú qián suǒ shuō dāng zhī jiē shì shuō yǒu suǒ dé xiāng sì jìng lǜ
尸迦，如前所说，当知皆是说有所得相似静虑
bō luó mì duō
波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng wéi
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等为
fā wú shàng pú tí xīn zhě shuō sì niàn zhù ruò cháng ruò wú cháng shuō
发无上菩提心者，说四念住若常若无常，说
sì zhèng duàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā
四正断、四神足、五根、五力、七等觉支、八
shèng dào zhī ruò cháng ruò wú cháng shuō sì niàn zhù ruò lè ruò kǔ
圣道支若常若无常；说四念住若乐若苦，
shuō sì zhèng duàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī
说四正断、四神足、五根、五力、七等觉支、
bā shèng dào zhī ruò lè ruò kǔ shuō sì niàn zhù ruò wǒ ruò wú wǒ shuō
八圣道支若乐若苦；说四念住若我若无我，说
sì zhèng duàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā
四正断、四神足、五根、五力、七等觉支、八
shèng dào zhī ruò wǒ ruò wú wǒ shuō sì niàn zhù ruò jìng ruò bú jìng shuō
圣道支若我若无我；说四念住若净若不净，说
sì zhèng duàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā
四正断、四神足、五根、五力、七等觉支、八
shèng dào zhī ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng yī rú shì děng fǎ xiū xíng
圣道支若净若不净。若有能依如是等法修行
jìng lǜ shì xíng jìng lǜ bō luó mì duō fù zuò shì shuō xíng jìng lǜ zhě
静虑，是行静虑波罗蜜多。复作是说：行静虑者，
yīng qiú sì niàn zhù ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú sì zhèng duàn nǎi zhì
应求四念住若常若无常，应求四正断乃至
bā shèng dào zhī ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú sì niàn zhù ruò lè ruò
八圣道支若常若无常；应求四念住若乐若
kǔ yīng qiú sì zhèng duàn nǎi zhì bā shèng dào zhī ruò lè ruò kǔ yīng
苦，应求四正断乃至八圣道支若乐若苦；应

qiú sì niànzhù ruò wǒ ruò wú wǒ yīng qiú sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèng
求四念住若我若无我，应求四正断乃至八圣

dào zhī ruò wǒ ruò wú wǒ yīng qiú sì niànzhù ruò jìng ruò bú jìng yīng qiú
道支若我若无我；应求四念住若净若不净，应求

sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèng dào zhī ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng qiú
四正断乃至八圣道支若净若不净。若有能求

rú shì děng fǎ xiū xíng jìng lǜ shì xíng jìng lǜ bō luó mì duō
如是等法修行静虑，是行静虑波罗蜜多。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú
“憍尸迦，若善男子、善女人等，如是求

sì niànzhù ruò cháng ruò wú cháng qiú sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèng
四念住若常若无常，求四正断乃至八圣

dào zhī ruò cháng ruò wú cháng qiú sì niànzhù ruò lè ruò kǔ qiú sì
道支若常若无常；求四念住若乐若苦，求四

zhèngduàn nǎi zhì bā shèng dào zhī ruò lè ruò kǔ qiú sì niànzhù ruò wǒ
正断乃至八圣道支若乐若苦；求四念住若我

ruò wú wǒ qiú sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèng dào zhī ruò wǒ ruò wú wǒ
若无我，求四正断乃至八圣道支若我若无我；

qiú sì niànzhù ruò jìng ruò bú jìng qiú sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèng dào
求四念住若净若不净，求四正断乃至八圣道

zhī ruò jìng ruò bú jìng yī cǐ děng fǎ xíng jìng lǜ zhě wǒ shuō míng wéi
支若净若不净。依此等法行静虑者，我说名为

xíng yǒu suǒ dé xiāng sì jìng lǜ bō luó mì duō jiāo shī jiā rú qián suǒ
行有所得相似静虑波罗蜜多。憍尸迦，如前所

shuō dāng zhī jiē shì shuō yǒu suǒ dé xiāng sì jìng lǜ bō luó mì duō
说，当知皆是说有所得相似静虑波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng wéi
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等为

fā wú shàng pú tí xīn zhě shuō kōng jiě tuō mén ruò cháng ruò wú cháng
发无上菩提心者，说空解脱门若常若无常，

shuō wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén ruò cháng ruò wú cháng shuō kōng jiě
说无相、无愿解脱门若常若无常；说空解

tuō mén ruò lè ruò kǔ shuō wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén ruò lè ruò kǔ
脱门若乐若苦，说无相、无愿解脱门若乐若苦；

shuō kōng jiě tuō mén ruò wǒ ruò wú wǒ shuō wú xiàng wú yuàn jiě tuō
说空解脱门若我若无我，说无相、无愿解脱

mén ruò wǒ ruò wú wǒ shuō kōng jiě tuō mén ruò jìng ruò bú jìng shuō wú
门若我若无我；说空解脱门若净若不净，说无

xiàng wú yuàn jiě tuō mén ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng yī rú shì děng
相、无愿解脱门若净若不净。若有能依如是等
fǎ xiū xíng jìng lǜ shì xíng jìng lǜ bō luó mì duō fù zuò shì shuō xíng
法修行静虑，是行静虑波罗蜜多。复作是说：行
jìng lǜ zhě yīng qiú kōng jiě tuō mén ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú wú
静虑者，应求空解脱门若常若无常，应求无
xiàng wú yuàn jiě tuō mén ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú kōng jiě tuō
相、无愿解脱门若常若无常；应求空解脱
mén ruò lè ruò kǔ yīng qiú wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén ruò lè ruò kǔ
门若乐若苦，应求无相、无愿解脱门若乐若苦；
yīng qiú kōng jiě tuō mén ruò wǒ ruò wú wǒ yīng qiú wú xiàng wú yuàn jiě
应求空解脱门若我若无我，应求无相、无愿解
tuō mén ruò wǒ ruò wú wǒ yīng qiú kōng jiě tuō mén ruò jìng ruò bú jìng
脱门若我若无我；应求空解脱门若净若不净，
yīng qiú wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng qiú
应求无相、无愿解脱门若净若不净。若有能求
rú shì děng fǎ xiū xíng jìng lǜ shì xíng jìng lǜ bō luó mì duō
如是等法修行静虑，是行静虑波罗蜜多。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú
“**憍尸迦，若善男子、善女人等，如是求**

kōng jiě tuō mén ruò cháng ruò wú cháng qiú wú xiàng wú yuàn jiě tuō
空解脱门若常若无常，求无相、无愿解脱
mén ruò cháng ruò wú cháng qiú kōng jiě tuō mén ruò lè ruò kǔ qiú wú
门若常若无常；求空解脱门若乐若苦，求无
xiàng wú yuàn jiě tuō mén ruò lè ruò kǔ qiú kōng jiě tuō mén ruò wǒ ruò
相、无愿解脱门若乐若苦；求空解脱门若我若
wú wǒ qiú wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén ruò wǒ ruò wú wǒ qiú kōng
无我，求无相、无愿解脱门若我若无我；求空
jiě tuō mén ruò jìng ruò bú jìng qiú wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén ruò jìng
解脱门若净若不净，求无相、无愿解脱门若净
ruò bú jìng yī cǐ děng fǎ xíng jìng lǜ zhě wǒ shuō míng wéi xíng yǒu suǒ
若不净。依此等法行静虑者，我说名为行有所
dé xiāng sì jìng lǜ bō luó mì duō jiāo shī jiā rú qián suǒ shuō dāng
得相似静虑波罗蜜多。憍尸迦，如前所说，当
zhī jiē shì shuō yǒu suǒ dé xiāng sì jìng lǜ bō luó mì duō
知皆是说有所得相似静虑波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng wéi
“**复次，憍尸迦，若善男子、善女人等为**

fā wú shàng pú tí xīn zhě shuō wǔ yǎn ruò cháng ruò wú cháng shuō liù
发无上菩提心者，说五眼若常若无常，说六
shéntōng ruò cháng ruò wú cháng shuō wǔ yǎn ruò lè ruò kǔ shuō liù shén
神通若常若无常；说五眼若乐若苦，说六神
tōng ruò lè ruò kǔ shuō wǔ yǎn ruò wǒ ruò wú wǒ shuō liù shéntōng ruò
通若乐若苦；说五眼若我若无我，说六神通若
wǒ ruò wú wǒ shuō wǔ yǎn ruò jìng ruò bú jìng shuō liù shéntōng ruò jìng
我若无我；说五眼若净若不净，说六神通若净
ruò bú jìng ruò yǒu néng yī rú shì děng fǎ xiū xíng jìng lǜ shì xíng jìng
若不净。若有能依如是等法修行静虑，是行静
lǜ bō luó mì duō fù zuò shì shuō xíng jìng lǜ zhě yīng qiú wǔ yǎn ruò
虑波罗蜜多。复作是说：行静虑者，应求五眼若
cháng ruò wú cháng yīng qiú liù shéntōng ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú
常若无常，应求六神通若常若无常；应求
wǔ yǎn ruò lè ruò kǔ yīng qiú liù shéntōng ruò lè ruò kǔ yīng qiú wǔ yǎn
五眼若乐若苦，应求六神通若乐若苦；应求五眼
ruò wǒ ruò wú wǒ yīng qiú liù shéntōng ruò wǒ ruò wú wǒ yīng qiú wǔ yǎn
若我若无我，应求六神通若我若无我；应求五眼
ruò jìng ruò bú jìng yīng qiú liù shéntōng ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng
若净若不净，应求六神通若净若不净。若有能
qiú rú shì děng fǎ xiū xíng jìng lǜ shì xíng jìng lǜ bō luó mì duō
求如是等法修行静虑，是行静虑波罗蜜多。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú
“**憍尸迦，若善男子、善女人等，如是求**
wǔ yǎn ruò cháng ruò wú cháng qiú liù shéntōng ruò cháng ruò wú cháng
五眼若常若无常，求六神通若常若无常；
qiú wǔ yǎn ruò lè ruò kǔ qiú liù shéntōng ruò lè ruò kǔ qiú wǔ yǎn ruò
求五眼若乐若苦，求六神通若乐若苦；求五眼若
wǒ ruò wú wǒ qiú liù shéntōng ruò wǒ ruò wú wǒ qiú wǔ yǎn ruò jìng ruò
我若无我，求六神通若我若无我；求五眼若净若
bú jìng qiú liù shéntōng ruò jìng ruò bú jìng yī cǐ děng fǎ xíng jìng lǜ
不净，求六神通若净若不净。依此等法行静虑
zhě wǒ shuō míng wéi xíng yǒu suǒ dé xiāng sì jìng lǜ bō luó mì duō jiāo
者，我说名为行有所得相似静虑波罗蜜多。憍
shī jiā rú qián suǒ shuō dāng zhī jiē shì shuō yǒu suǒ dé xiāng sì jìng lǜ
尸迦，如前所说，当知皆是说有所得相似静虑
bō luó mì duō
波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén dēng wèi
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等为
fā wú shàng pú tí xīn zhě shuō fó shí lì ruò cháng ruò wú cháng shuō
发无上菩提心者，说佛十力若常若无常，说
sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě
四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、
shí bā fó bú gòng fǎ ruò cháng ruò wú cháng shuō fó shí lì ruò lè ruò
十八佛不共法若常若无常；说佛十力若乐若
kǔ shuō sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ
苦，说四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、
dà shě shí bā fó bú gòng fǎ ruò lè ruò kǔ shuō fó shí lì ruò wǒ ruò
大舍、十八佛不共法若乐若苦；说佛十力若我若
wú wǒ shuō sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà
无我，说四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、大
xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ ruò wǒ ruò wú wǒ shuō fó shí lì
喜、大舍、十八佛不共法若我若无我；说佛十力
ruò jìng ruò bú jìng shuō sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà
若净若不净，说四无所畏、四无碍解、大慈、大
bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ ruò jìng ruò bú jìng ruò
悲、大喜、大舍、十八佛不共法若净若不净。若
yǒu néng yī rú shì dēng fǎ xiū xíng jìng lù shì xíng jìng lù bō luó mì duō
有能依如是等法修行静虑，是行静虑波罗蜜多。
fù zuò shì shuō xíng jìng lù zhě yīng qiú fó shí lì ruò cháng ruò wú
复作是说：行静虑者，应求佛十力若常若无
cháng yīng qiú sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ ruò cháng ruò
常，应求四无所畏乃至十八佛不共法若常若
wú cháng yīng qiú fó shí lì ruò lè ruò kǔ yīng qiú sì wú suǒ wèi nǎi
无常；应求佛十力若乐若苦，应求四无所畏乃
zhì shí bā fó bú gòng fǎ ruò lè ruò kǔ yīng qiú fó shí lì ruò wǒ ruò
至十八佛不共法若乐若苦；应求佛十力若我若
wú wǒ yīng qiú sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ ruò wǒ ruò
无我，应求四无所畏乃至十八佛不共法若我若
wú wǒ yīng qiú fó shí lì ruò jìng ruò bú jìng yīng qiú sì wú suǒ wèi nǎi
无我；应求佛十力若净若不净，应求四无所畏乃
zhì shí bā fó bú gòng fǎ ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng qiú rú shì dēng
至十八佛不共法若净若不净。若有能求如是等
fǎ xiū xíng jìng lù shì xíng jìng lù bō luó mì duō
法修行静虑，是行静虑波罗蜜多。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú
“**憍尸迦，若善男子、善女人等，如是求**

fó shí lì ruò cháng ruò wú cháng qiú sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó
佛十力若常若无常，求四无所畏乃至十八佛

bú gòng fǎ ruò cháng ruò wú cháng qiú fó shí lì ruò lè ruò kǔ qiú
不共法若常若无常；求佛十力若乐若苦，求

sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ ruò lè ruò kǔ qiú fó shí
四无所畏乃至十八佛不共法若乐若苦；求佛十

lì ruò wǒ ruò wú wǒ qiú sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ
力若我若无我，求四无所畏乃至十八佛不共法

ruò wǒ ruò wú wǒ qiú fó shí lì ruò jìng ruò bú jìng qiú sì wú suǒ wèi
若我若无我；求佛十力若净若不净，求四无所畏

nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ ruò jìng ruò bú jìng yī cǐ děng fǎ xíng jìng
乃至十八佛不共法若净若不净。依此等法行静

lù zhě wǒ shuō míng wéi xíng yǒu suǒ dé xiāng sì jìng lù bō luó mì duō
虑者，我说名为行有所得相似静虑波罗蜜多。

jiāo shī jiā rú qián suǒ shuō dāng zhī jiē shì shuō yǒu suǒ dé xiāng sì jìng
憍尸迦，如前所说，当知皆是说有所得相似静

lù bō luó mì duō
虑波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng wéi
“**复次，憍尸迦，若善男子、善女人等为**

fā wú shàng pú tí xīn zhě shuō wú wàng shī fǎ ruò cháng ruò wú cháng
发无上菩提心者，说无忘失法若常若无常，

shuō héng zhù shě xìng ruò cháng ruò wú cháng shuō wú wàng shī fǎ ruò lè
说恒住舍性若常若无常；说无忘失法若乐

ruò kǔ shuō héng zhù shě xìng ruò lè ruò kǔ shuō wú wàng shī fǎ ruò wǒ
若苦，说恒住舍性若乐若苦；说无忘失法若我

ruò wú wǒ shuō héng zhù shě xìng ruò wǒ ruò wú wǒ shuō wú wàng shī fǎ
若无我，说恒住舍性若我若无我；说无忘失法

ruò jìng ruò bú jìng shuō héng zhù shě xìng ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng
若净若不净。说恒住舍性若净若不净，若有能

yī rú shì děng fǎ xiū xíng jìng lù shì xíng jìng lù bō luó mì duō fù zuò
依如是等法修行静虑，是行静虑波罗蜜多。复作

shì shuō xíng jìng lù zhě yīng qiú wú wàng shī fǎ ruò cháng ruò wú cháng
是说：行静虑者，应求无忘失法若常若无常，

yīng qiú héng zhù shě xìng ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú wú wàng shī fǎ
应求恒住舍性若常若无常；应求无忘失法

ruò lè ruò kǔ yīng qiú héngzhù shěxìng ruò lè ruò kǔ yīng qiú wú wàng
若乐若苦，应求恒住舍性若乐若苦；应求无忘
shī fǎ ruò wǒ ruò wú wǒ yīng qiú héngzhù shěxìng ruò wǒ ruò wú wǒ yīng
失法若我若无我，应求恒住舍性若我若无我；应
qiú wú wàng shī fǎ ruò jìng ruò bú jìng yīng qiú héngzhù shěxìng ruò jìng ruò
求无忘失法若净若不净，应求恒住舍性若净若
bú jìng ruò yǒunéng qiú rú shì děng fǎ xiū xíng jìng lù shì xíng jìng lù
不净。若有能求如是等法修行静虑，是行静虑
bō luó mì duō
波罗蜜多。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú
“**憍尸迦，若善男子、善女人等，如是求**
wú wàng shī fǎ ruò cháng ruò wú cháng qiú héngzhù shěxìng ruò cháng ruò
无忘失法若常若无常，求恒住舍性若常若
wú cháng qiú wú wàng shī fǎ ruò lè ruò kǔ qiú héngzhù shěxìng ruò lè
无常；求无忘失法若乐若苦，求恒住舍性若乐
ruò kǔ qiú wú wàng shī fǎ ruò wǒ ruò wú wǒ qiú héngzhù shěxìng ruò
若苦；求无忘失法若我若无我，求恒住舍性若
wǒ ruò wú wǒ qiú wú wàng shī fǎ ruò jìng ruò bú jìng qiú héngzhù shě
我若无我；求无忘失法若净若不净，求恒住舍
xìng ruò jìng ruò bú jìng yī cǐ děng fǎ xíng jìng lù zhě wǒ shuō míng wéi
性若净若不净。依此等法行静虑者，我说名为
xíng yǒu suǒ dé xiāng sì jìng lù bō luó mì duō jiāo shī jiā rú qián suǒ
行有所得相似静虑波罗蜜多。憍尸迦，如前所
shuō dāng zhī jiē shì shuō yǒu suǒ dé xiāng sì jìng lù bō luó mì duō
说，当知皆是说有所得相似静虑波罗蜜多。

大般若波罗蜜多经卷第一百三十八

dà bō rě bō luó mì duō jīng juàn dì yī bǎi sān shí jiǔ
大般若波罗蜜多经卷第一百三十九

táng sān zàng fǎ shī xuán zàng fèng zhào yì
唐三藏法师玄奘奉 诏译

chū fēn jiào liàng gōng dé pǐn dì sān shí zhī sān shí qī
初分校量功德品第三十之三十七

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng wèi
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等为

fā wú shàng pú tí xīn zhě shuō yī qiè zhì ruò cháng ruò wú cháng shuō
发无上菩提心者，说一切智若常若无常，说

dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì ruò cháng ruò wú cháng shuō yī qiè zhì ruò
道相智、一切相智若常若无常；说一切智若

lè ruò kǔ shuō dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì ruò lè ruò kǔ shuō yī
乐若苦，说道相智、一切相智若乐若苦；说一

qiè zhì ruò wǒ ruò wú wǒ shuō dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì ruò wǒ ruò
切智若我若无我，说道相智、一切相智若我若

wú wǒ shuō yī qiè zhì ruò jìng ruò bú jìng shuō dào xiàng zhì yī qiè
无我；说一切智若净若不净，说道相智、一切

xiàng zhì ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng yī rú shì děng fǎ xiū xíng jìng lù
相智若净若不净。若有能依如是等法修行静虑，

shì xíng jìng lù bō luó mì duō fù zuò shì shuō xíng jìng lù zhě yīng qiú
是行静虑波罗蜜多。复作是说：行静虑者，应求

yī qiè zhì ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì
一切智若常若无常，应求道相智、一切相智

ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú yī qiè zhì ruò lè ruò kǔ yīng qiú dào
若常若无常；应求一切智若乐若苦，应求道

xiàng zhì yī qiè xiàng zhì ruò lè ruò kǔ yīng qiú yī qiè zhì ruò wǒ ruò
相智、一切相智若乐若苦；应求一切智若我若

wú wǒ yīng qiú dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì ruò wǒ ruò wú wǒ yīng
无我，应求道相智、一切相智若我若无我；应

qiú yī qiè zhì ruò jìng ruò bú jìng yīng qiú dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì
求一切智若净若不净，应求道相智、一切相智

ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng qiú rú shì děng fǎ xiū xíng jìng lù shì
若净若不净。若有能求如是等法修行静虑，是

xíng jìng lù bō luó mì duō

行静虑波罗蜜多。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú
“**憍尸迦，若善男子、善女人等，如是求**

yī qiè zhì ruò cháng ruò wú cháng qiú dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì ruò
一切智若常若无常，求道相智、一切相智若

cháng ruò wú cháng qiú yī qiè zhì ruò lè ruò kǔ qiú dào xiàng zhì
常若无常；求一切智若乐若苦，求道相智、

yī qiè xiàng zhì ruò lè ruò kǔ qiú yī qiè zhì ruò wǒ ruò wú wǒ qiú dào
一切相智若乐若苦；求一切智若我若无我，求道

xiàng zhì yī qiè xiàng zhì ruò wǒ ruò wú wǒ qiú yī qiè zhì ruò jìng ruò
相智、一切相智若我若无我；求一切智若净若

bú jìng qiú dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì ruò jìng ruò bú jìng yī cǐ
不净，求道相智、一切相智若净若不净。依此

děng fǎ xíng jìng lù zhě wǒ shuō míng wéi xíng yǒu suǒ dé xiāng sì jìng lù
等法行静虑者，我说名为行有所得相似静虑

bō luó mì duō jiāo shī jiā rú qián suǒ shuō dāng zhī jiē shì shuō yǒu
波罗蜜多。憍尸迦，如前所说，当知皆是说有

suǒ dé xiāng sì jìng lù bō luó mì duō
所得相似静虑波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng wéi
“**复次，憍尸迦，若善男子、善女人等为**

fā wú shàng pú tí xīn zhě shuō yī qiè tuó luó ní mén ruò cháng ruò wú
发无上菩提心者，说一切陀罗尼门若常若无

cháng shuō yī qiè sān mó dì mén ruò cháng ruò wú cháng shuō yī qiè
常，说一切三摩地门若常若无常；说一切

tuó luó ní mén ruò lè ruò kǔ shuō yī qiè sān mó dì mén ruò lè ruò kǔ
陀罗尼门若乐若苦，说一切三摩地门若乐若苦；

shuō yī qiè tuó luó ní mén ruò wǒ ruò wú wǒ shuō yī qiè sān mó dì mén
说一切陀罗尼门若我若无我，说一切三摩地门

ruò wǒ ruò wú wǒ shuō yī qiè tuó luó ní mén ruò jìng ruò bú jìng shuō
若我若无我；说一切陀罗尼门若净若不净，说

yī qiè sān mó dì mén ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng yī rú shì děng fǎ
一切三摩地门若净若不净。若有能依如是等法

xiū xíng jìng lù shì xíng jìng lù bō luó mì duō fù zuò shì shuō xíng jìng
修行静虑，是行静虑波罗蜜多。复作是说：行静

lù zhě yīng qiú yī qiè tuó luó ní mén ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú
虑者，应求一切陀罗尼门若常若无常，应求

yī qiè sān mó dì ménruò cháng ruò wú cháng yīng qiú yī qiè tuó luó ní
一切三摩地门若常若无常；应求一切陀罗尼
ménruò lè ruò kǔ yīng qiú yī qiè sān mó dì ménruò lè ruò kǔ yīng qiú
门若乐若苦，应求一切三摩地门若乐若苦；应求
yī qiè tuó luó ní ménruò wǒ ruò wú wǒ yīng qiú yī qiè sān mó dì mén
一切陀罗尼门若我若无我，应求一切三摩地门
ruò wǒ ruò wú wǒ yīng qiú yī qiè tuó luó ní ménruò jìng ruò bú jìng yīng
若我若无我；应求一切陀罗尼门若净若不净，应
qiú yī qiè sān mó dì ménruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng qiú rú shì děng
求一切三摩地门若净若不净。若有能求如是等
fǎ xiū xíng jìng lù shì xíng jìng lù bō luó mì duō
法修行静虑，是行静虑波罗蜜多。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú
“**憍尸迦，若善男子、善女人等，如是求**

yī qiè tuó luó ní ménruò cháng ruò wú cháng qiú yī qiè sān mó dì mén
一切陀罗尼门若常若无常，求一切三摩地门
ruò cháng ruò wú cháng qiú yī qiè tuó luó ní ménruò lè ruò kǔ qiú yī
若常若无常；求一切陀罗尼门若乐若苦，求一
qiè sān mó dì ménruò lè ruò kǔ qiú yī qiè tuó luó ní ménruò wǒ ruò
切三摩地门若乐若苦；求一切陀罗尼门若我若
wú wǒ qiú yī qiè sān mó dì ménruò wǒ ruò wú wǒ qiú yī qiè tuó luó
无我，求一切三摩地门若我若无我；求一切陀罗
ní ménruò jìng ruò bú jìng qiú yī qiè sān mó dì ménruò jìng ruò bú jìng
尼门若净若不净，求一切三摩地门若净若不净。

yī cǐ děng fǎ xíng jìng lù zhě wǒ shuō míng wéi xíng yǒu suǒ dé xiāng sì
依此等法行静虑者，我说名为行有所得相似
jìng lù bō luó mì duō jiāo shī jiā rú qián suǒ shuō dāng zhī jiē shì
静虑波罗蜜多。憍尸迦，如前所说，当知皆是
shuō yǒu suǒ dé xiāng sì jìng lù bō luó mì duō
说有所得相似静虑波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng wéi
“**复次，憍尸迦，若善男子、善女人等为**

fā wú shàng pú tí xīn zhě shuō yù liú xiàng yù liú guǒ ruò cháng ruò wú
发无上菩提心者，说预流向预流果若常若无
cháng shuō yī lái xiàng yī lái guǒ bù huán xiàng bù huán guǒ ā luó
常，说一来向一来果、不还向不还果、阿罗
hàn xiàng ā luó hàn guǒ ruò cháng ruò wú cháng shuō yù liú xiàng yù liú
汉向阿罗汉果若常若无常；说预流向预流

guǒ ruò lè ruò kǔ shuō yī lái xiàng yī lái guǒ bù huán xiàng bù huán
果若乐若苦，说一来向一来果、不还向不还
guǒ ā luó hàn xiàng ā luó hàn guǒ ruò lè ruò kǔ shuō yù liú xiàng yù
果、阿罗汉向阿罗汉果若乐若苦；说预流向预
liú guǒ ruò wǒ ruò wú wǒ shuō yī lái xiàng yī lái guǒ bù huán xiàng bù
流果若我若无我，说一来向一来果、不还向不
huán guǒ ā luó hàn xiàng ā luó hàn guǒ ruò wǒ ruò wú wǒ shuō yù liú
还果、阿罗汉向阿罗汉果若我若无我；说预流
xiàng yù liú guǒ ruò jìng ruò bú jìng shuō yī lái xiàng yī lái guǒ bù huán
向预流果若净若不净，说一来向一来果、不还
xiàng bù huán guǒ ā luó hàn xiàng ā luó hàn guǒ ruò jìng ruò bú jìng ruò
向不还果、阿罗汉向阿罗汉果若净若不净。若
yǒu néng yī rú shì děng fǎ xiū xíng jìng lù shì xíng jìng lù bō luó mì duō
有能依如是等法修行静虑，是行静虑波罗蜜多。
fù zuò shì shuō xíng jìng lù zhě yīng qiú yù liú xiàng yù liú guǒ ruò cháng
复作是说：行静虑者，应求预流向预流果若常
ruò wú cháng yīng qiú yī lái xiàng nǎi zhì ā luó hàn guǒ ruò cháng ruò wú
若无常，应求一来向乃至阿罗汉果若常若无
cháng yīng qiú yù liú xiàng yù liú guǒ ruò lè ruò kǔ yīng qiú yī lái xiàng
常；应求预流向预流果若乐若苦，应求一来向
nǎi zhì ā luó hàn guǒ ruò lè ruò kǔ yīng qiú yù liú xiàng yù liú guǒ ruò
乃至阿罗汉果若乐若苦；应求预流向预流果若
wǒ ruò wú wǒ yīng qiú yī lái xiàng nǎi zhì ā luó hàn guǒ ruò wǒ ruò wú
我若无我，应求一来向乃至阿罗汉果若我若无
wǒ yīng qiú yù liú xiàng yù liú guǒ ruò jìng ruò bú jìng yīng qiú yī lái
我；应求预流向预流果若净若不净，应求一来
xiàng nǎi zhì ā luó hàn guǒ ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng qiú rú shì děng
向乃至阿罗汉果若净若不净。若有能求如是等
fǎ xiū xíng jìng lù shì xíng jìng lù bō luó mì duō
法修行静虑，是行静虑波罗蜜多。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú
“**憍尸迦，若善男子、善女人等，如是求**
yù liú xiàng yù liú guǒ ruò cháng ruò wú cháng qiú yī lái xiàng nǎi zhì
预流向预流果若常若无常，求一来向乃至
ā luó hàn guǒ ruò cháng ruò wú cháng qiú yù liú xiàng yù liú guǒ ruò lè
阿罗汉果若常若无常；求预流向预流果若乐
ruò kǔ qiú yī lái xiàng nǎi zhì ā luó hàn guǒ ruò lè ruò kǔ qiú yù liú
若苦，求一来向乃至阿罗汉果若乐若苦；求预流

xiàng yù liú guǒ ruò wǒ ruò wú wǒ qiú yī lái xiàng nǎi zhì ā luó hàn guǒ
向 预流果若我若无我，求一来向乃至阿罗汉果
ruò wǒ ruò wú wǒ qiú yù liú xiàng yù liú guǒ ruò jìng ruò bú jìng qiú yī
若我若无我；求预流向预流果若净若不净，求一
lái xiàng nǎi zhì ā luó hàn guǒ ruò jìng ruò bú jìng yī cǐ děng fǎ xíng jìng
来向乃至阿罗汉果若净若不净。依此等法行静
lù zhě wǒ shuō míng wéi xíng yǒu suǒ dé xiāng sì jìng lù bō luó mì duō
虑者，我说名为行有所得相似静虑波罗蜜多。
jiāo shī jiā rú qián suǒ shuō dāng zhī jiē shì shuō yǒu suǒ dé xiāng sì jìng
憍尸迦，如前所说，当知皆是说有所得相似静
lù bō luó mì duō
虑波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng wéi
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等为
fā wú shàng pú tí xīn zhě shuō yī qiè dú jué pú tí ruò cháng ruò wú
发无上菩提心者，说一切独觉菩提若常若无
cháng shuō yī qiè dú jué pú tí ruò lè ruò kǔ shuō yī qiè dú jué pú
常，说一切独觉菩提若乐若苦，说一切独觉菩
tí ruò wǒ ruò wú wǒ shuō yī qiè dú jué pú tí ruò jìng ruò bú jìng ruò
提若我若无我，说一切独觉菩提若净若不净。若
yǒu néng yī rú shì děng fǎ xiū xíng jìng lù shì xíng jìng lù bō luó mì duō
有能依如是等法修行静虑，是行静虑波罗蜜多。
fù zuò shì shuō xíng jìng lù zhě yīng qiú yī qiè dú jué pú tí ruò cháng
复作是说：行静虑者，应求一切独觉菩提若常
ruò wú cháng yīng qiú yī qiè dú jué pú tí ruò lè ruò kǔ yīng qiú yī
若无常，应求一切独觉菩提若乐若苦，应求一
qiè dú jué pú tí ruò wǒ ruò wú wǒ yīng qiú yī qiè dú jué pú tí ruò jìng
切独觉菩提若我若无我，应求一切独觉菩提若净
ruò bú jìng ruò yǒu néng qiú rú shì děng fǎ xiū xíng jìng lù shì xíng jìng
若不净。若有能求如是等法修行静虑，是行静
lù bō luó mì duō
虑波罗蜜多。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú
“憍尸迦，若善男子、善女人等，如是求
yī qiè dú jué pú tí ruò cháng ruò wú cháng qiú yī qiè dú jué pú tí
一切独觉菩提若常若无常，求一切独觉菩提
ruò lè ruò kǔ qiú yī qiè dú jué pú tí ruò wǒ ruò wú wǒ qiú yī qiè
若乐若苦，求一切独觉菩提若我若无我，求一切

dú jué pú tí ruò jìng ruò bú jìng yī cǐ děng fǎ xíng jìng lù zhě wǒ shuō
独觉菩提若净若不净。依此等法行静虑者，我说
míng wéi xíng yǒu suǒ dé xiāng sì jìng lù bō luó mì duō jiāo shī jiā rú
名为行有所得相似静虑波罗蜜多。憍尸迦，如
qián suǒ shuō dāng zhī jiē shì shuō yǒu suǒ dé xiāng sì jìng lù bō luó mì
前所说，当知皆是说有所得相似静虑波罗蜜
duō
多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng wéi
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等为
fā wú shàng pú tí xīn zhě shuō yī qiè pú sà mó hē sà xíng ruò cháng
发无上菩提心者，说一切菩萨摩訶萨行若常
ruò wú cháng shuō yī qiè pú sà mó hē sà xíng ruò lè ruò kǔ shuō yī
若无常，说一切菩萨摩訶萨行若乐若苦，说一
qiè pú sà mó hē sà xíng ruò wǒ ruò wú wǒ shuō yī qiè pú sà mó hē
切菩萨摩訶萨行若我若无我，说一切菩萨摩訶
sà xíng ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng yī rú shì děng fǎ xiū xíng jìng lù
萨行若净若不净。若有能依如是等法修行静虑，
shì xíng jìng lù bō luó mì duō fù zuò shì shuō xíng jìng lù zhě yīng qiú
是行静虑波罗蜜多。复作是说：行静虑者，应求
yī qiè pú sà mó hē sà xíng ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú yī qiè pú
一切菩萨摩訶萨行若常若无常，应求一切菩
sà mó hē sà xíng ruò lè ruò kǔ yīng qiú yī qiè pú sà mó hē sà xíng ruò
萨摩訶萨行若乐若苦，应求一切菩萨摩訶萨行若
wǒ ruò wú wǒ yīng qiú yī qiè pú sà mó hē sà xíng ruò jìng ruò bú jìng
我若无我，应求一切菩萨摩訶萨行若净若不净。
ruò yǒu néng qiú rú shì děng fǎ xiū xíng jìng lù shì xíng jìng lù bō luó mì
若有能求如是等法修行静虑，是行静虑波罗蜜
duō
多。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú
“憍尸迦，若善男子、善女人等，如是求
yī qiè pú sà mó hē sà xíng ruò cháng ruò wú cháng qiú yī qiè pú sà
一切菩萨摩訶萨行若常若无常，求一切菩萨
mó hē sà xíng ruò lè ruò kǔ qiú yī qiè pú sà mó hē sà xíng ruò wǒ ruò
摩訶萨行若乐若苦，求一切菩萨摩訶萨行若我若
wú wǒ qiú yī qiè pú sà mó hē sà xíng ruò jìng ruò bú jìng yī cǐ děng
无我，求一切菩萨摩訶萨行若净若不净。依此等

fǎ xíng jìng lù zhě wǒ shuō míng wéi xíng yǒu suǒ dé xiāng sì jìng lù bō luó
法行静虑者，我说名为行有所得相似静虑波罗
mì duō jiāo shī jiā rú qián suǒ shuō dāng zhī jiē shì shuō yǒu suǒ dé
蜜多。憍尸迦，如前所说，当知皆是说有所得
xiāng sì jìng lù bō luó mì duō
相似静虑波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng wéi
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等为
fā wú shàng pú tí xīn zhě shuō zhū fó wú shàng zhèng děng pú tí ruò
发无上菩提心者，说诸佛无上正等菩提若
cháng ruò wú cháng shuō zhū fó wú shàng zhèng děng pú tí ruò lè ruò kǔ
常若无常，说诸佛无上正等菩提若乐若苦，
shuō zhū fó wú shàng zhèng děng pú tí ruò wǒ ruò wú wǒ shuō zhū fó wú
说诸佛无上正等菩提若我若无我，说诸佛无
shàng zhèng děng pú tí ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng yī rú shì děng
上正等菩提若净若不净。若有能依如是等
fǎ xiū xíng jìng lù shì xíng jìng lù bō luó mì duō fù zuò shì shuō xíng
法修行静虑，是行静虑波罗蜜多。复作是说：行
jìng lù zhě yīng qiú zhū fó wú shàng zhèng děng pú tí ruò cháng ruò wú
静虑者，应求诸佛无上正等菩提若常若无
cháng yīng qiú zhū fó wú shàng zhèng děng pú tí ruò lè ruò kǔ yīng qiú
常，应求诸佛无上正等菩提若乐若苦，应求
zhū fó wú shàng zhèng děng pú tí ruò wǒ ruò wú wǒ yīng qiú zhū fó wú
诸佛无上正等菩提若我若无我，应求诸佛无
shàng zhèng děng pú tí ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng qiú rú shì děng
上正等菩提若净若不净。若有能求如是等
fǎ xiū xíng jìng lù shì xíng jìng lù bō luó mì duō
法修行静虑，是行静虑波罗蜜多。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú
“憍尸迦，若善男子、善女人等，如是求
zhū fó wú shàng zhèng děng pú tí ruò cháng ruò wú cháng qiú zhū fó wú
诸佛无上正等菩提若常若无常，求诸佛无
shàng zhèng děng pú tí ruò lè ruò kǔ qiú zhū fó wú shàng zhèng děng pú
上正等菩提若乐若苦，求诸佛无上正等菩
tí ruò wǒ ruò wú wǒ qiú zhū fó wú shàng zhèng děng pú tí ruò jìng ruò
提若我若无我，求诸佛无上正等菩提若净若
bú jìng yī cǐ děng fǎ xíng jìng lù zhě wǒ shuō míng wéi xíng yǒu suǒ dé
不净。依此等法行静虑者，我说名为行有所得

xiāng sì jìng lù bō luó mì duō jiāo shī jiā rú qiánsuǒshuō dāng zhī
相似静虑波罗蜜多。憍尸迦，如前所说，当知
jiē shì shuōyǒusuǒ dé xiāng sì jìng lù bō luó mì duō
皆是说有所得相似静虑波罗蜜多。”

shí tiān dì shì fù bó fó yán shì zūn yún hé zhūshànnán
时，天帝释复白佛言：“世尊！云何诸善男
zǐ shàn nǚ rén dēngshuōyǒusuǒ dé jīng jìn bō luó mì duō míngshuō xiāng
子、善女人等说有所得精进波罗蜜多名说相
sì jīng jìn bō luó mì duō
似精进波罗蜜多？”

fó yán jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén dēng wèi fā
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等为发
wú shàng pú tí xīn zhě shuō sè ruò cháng ruò wú cháng shuō shòu
无上菩提心者，说色若常若无常，说受、
xiǎng xíng shí ruò cháng ruò wú cháng shuō sè ruò lè ruò kǔ shuō
想、行、识若常若无常；说色若乐若苦，说
shòu xiǎng xíng shí ruò lè ruò kǔ shuō sè ruò wǒ ruò wú wǒ
受、想、行、识若乐若苦；说色若我若无我，
shuō shòu xiǎng xíng shí ruò wǒ ruò wú wǒ shuō sè ruò jìng ruò bú
说受、想、行、识若我若无我；说色若净若不
jìng shuō shòu xiǎng xíng shí ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng yī
净，说受、想、行、识若净若不净。若有能依
rú shì děng fǎ xiū xíng jīng jìn shì xíng jīng jìn bō luó mì duō fù zuò shì
如是等法修行精进，是行精进波罗蜜多。复作是
shuō xíng jīng jìn zhě yīng qiú sè ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú shòu
说：行精进者，应求色若常若无常，应求受、
xiǎng xíng shí ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú sè ruò lè ruò kǔ
想、行、识若常若无常；应求色若乐若苦，
yīng qiú shòu xiǎng xíng shí ruò lè ruò kǔ yīng qiú sè ruò wǒ ruò
应求受、想、行、识若乐若苦；应求色若我若
wú wǒ yīng qiú shòu xiǎng xíng shí ruò wǒ ruò wú wǒ yīng qiú
无我，应求受、想、行、识若我若无我；应求
sè ruò jìng ruò bú jìng yīng qiú shòu xiǎng xíng shí ruò jìng ruò bú
色若净若不净，应求受、想、行、识若净若不
jìng ruò yǒu néng qiú rú shì děng fǎ xiū xíng jīng jìn shì xíng jīng jìn bō
净。若有能求如是等法修行精进，是行精进波
luó mì duō
罗蜜多。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú
“**憍尸迦，若善男子、善女人等，如是求**

sè ruò cháng ruò wú cháng qiú shòu xiǎng xíng shí ruò cháng ruò
色若常若无常，求受、想、行、识若常若

wú cháng qiú sè ruò lè ruò kǔ qiú shòu xiǎng xíng shí ruò lè
无常；求色若乐若苦，求受、想、行、识若乐

ruò kǔ qiú sè ruò wǒ ruò wú wǒ qiú shòu xiǎng xíng shí ruò wǒ
若苦；求色若我若无我，求受、想、行、识若我

ruò wú wǒ qiú sè ruò jìng ruò bú jìng qiú shòu xiǎng xíng shí ruò
若无我；求色若净若不净，求受、想、行、识若

jìng ruò bú jìng yī cǐ děng fǎ xíng jīng jìn zhě wǒ shuō míng wéi xíng yǒu
净若不净。依此等法行精进者，我说名为行有

suǒ dé xiāng sì jīng jìn bō luó mì duō jiāo shī jiā rú qián suǒ shuō
所得相似精进波罗蜜多。憍尸迦，如前所说，

dāng zhī jiē shì shuō yǒu suǒ dé xiāng sì jīng jìn bō luó mì duō
当知皆是说有所得相似精进波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng wéi
“**复次，憍尸迦，若善男子、善女人等为**

fā wú shàng pú tí xīn zhě shuō yǎn chù ruò cháng ruò wú cháng shuō ěr
发无上菩提心者，说眼处若常若无常，说耳、

bí shé shēn yì chù ruò cháng ruò wú cháng shuō yǎn chù ruò lè
鼻、舌、身、意处若常若无常；说眼处若乐

ruò kǔ shuō ěr bí shé shēn yì chù ruò lè ruò kǔ shuō
若苦，说耳、鼻、舌、身、意处若乐若苦；说

yǎn chù ruò wǒ ruò wú wǒ shuō ěr bí shé shēn yì chù ruò wǒ
眼处若我若无我，说耳、鼻、舌、身、意处若我

ruò wú wǒ shuō yǎn chù ruò jìng ruò bú jìng shuō ěr bí shé shēn
若无我；说眼处若净若不净，说耳、鼻、舌、身、

yì chù ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng yī rú shì děng fǎ xiū xíng jīng jìn
意处若净若不净。若有能依如是等法修行精进，

shì xíng jīng jìn bō luó mì duō fù zuò shì shuō xíng jīng jìn zhě yīng qiú
是行精进波罗蜜多。复作是说：行精进者，应求

yǎn chù ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú ěr bí shé shēn yì
眼处若常若无常，应求耳、鼻、舌、身、意

chù ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú yǎn chù ruò lè ruò kǔ yīng qiú ěr
处若常若无常；应求眼处若乐若苦，应求耳、

bí shé shēn yì chù ruò lè ruò kǔ yīng qiú yǎn chù ruò wǒ ruò wú
鼻、舌、身、意处若乐若苦；应求眼处若我若无

wǒ yīng qiú ěr bí shé shēn yì chù ruò wǒ ruò wú wǒ yīng
我，应求耳、鼻、舌、身、意处若我若无我；应
qiú yǎn chù ruò jìng ruò bú jìng yīng qiú ěr bí shé shēn yì chù
求眼处若净若不净，应求耳、鼻、舌、身、意处
ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng qiú rú shì děng fǎ xiū xíng jīng jìn shì
若净若不净。若有能求如是等法修行精进，是
xíng jīng jìn bō luó mì duō
行精进波罗蜜多。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú
“**憍尸迦，若善男子、善女人等，如是求**
yǎn chù ruò cháng ruò wú cháng qiú ěr bí shé shēn yì chù
眼处若常若无常，求耳、鼻、舌、身、意处
ruò cháng ruò wú cháng qiú yǎn chù ruò lè ruò kǔ qiú ěr bí shé
若常若无常；求眼处若乐若苦，求耳、鼻、舌、
shēn yì chù ruò lè ruò kǔ qiú yǎn chù ruò wǒ ruò wú wǒ qiú ěr
身、意处若乐若苦；求眼处若我若无我，求耳、
bí shé shēn yì chù ruò wǒ ruò wú wǒ qiú yǎn chù ruò jìng ruò bú
鼻、舌、身、意处若我若无我；求眼处若净若不
jìng qiú ěr bí shé shēn yì chù ruò jìng ruò bú jìng yī cǐ
净，求耳、鼻、舌、身、意处若净若不净。依此
děng fǎ xíng jīng jìn zhě wǒ shuō míng wéi xíng yǒu suǒ dé xiāng sì jīng jìn
等法行精进者，我说名为行有所得相似精进
bō luó mì duō jiāo shī jiā rú qián suǒ shuō dāng zhī jiē shì shuō yǒu
波罗蜜多。憍尸迦，如前所说，当知皆是说有
suǒ dé xiāng sì jīng jìn bō luó mì duō
所得相似精进波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng wéi
“**复次，憍尸迦，若善男子、善女人等为**
fā wú shàng pú tí xīn zhě shuō sè chù ruò cháng ruò wú cháng shuō
发无上菩提心者，说色处若常若无常，说
shēng xiāng wèi chù fǎ chù ruò cháng ruò wú cháng shuō sè chù
声、香、味、触、法处若常若无常；说色处
ruò lè ruò kǔ shuō shēng xiāng wèi chù fǎ chù ruò lè ruò kǔ
若乐若苦，说声、香、味、触、法处若乐若苦；
shuō sè chù ruò wǒ ruò wú wǒ shuō shēng xiāng wèi chù fǎ chù
说色处若我若无我，说声、香、味、触、法处
ruò wǒ ruò wú wǒ shuō sè chù ruò jìng ruò bú jìng shuō shēng xiāng
若我若无我；说色处若净若不净，说声、香、

wèi chù fǎ chùruò jìng ruò bú jìng ruò yǒunéng yī rú shì děng fǎ
味、触、法处若净若不净。若有能依如是等法

xiū xíngjīng jìn shì xíngjīng jìn bō luó mì duō fù zuò shì shuō xíngjīng
修行精进，是行精进波罗蜜多。复作是说：行精

jìn zhě yīng qiú sè chùruò cháng ruò wú cháng yīng qiú shēng xiāng
进者，应求色处若常若无常，应求声、香、

wèi chù fǎ chùruò cháng ruò wú cháng yīng qiú sè chùruò lè ruò kǔ
味、触、法处若常若无常；应求色处若乐若苦，

yīng qiú shēng xiāng wèi chù fǎ chùruò lè ruò kǔ yīng qiú sè
应求声、香、味、触、法处若乐若苦；应求色

chùruò wǒ ruò wú wǒ yīng qiú shēng xiāng wèi chù fǎ chùruò
处若我若无我，应求声、香、味、触、法处若

wǒ ruò wú wǒ yīng qiú sè chùruò jìng ruò bú jìng yīng qiú shēng xiāng
我若无我；应求色处若净若不净，应求声、香、

wèi chù fǎ chùruò jìng ruò bú jìng ruò yǒunéng qiú rú shì děng fǎ
味、触、法处若净若不净。若有能求如是等法

xiū xíngjīng jìn shì xíngjīng jìn bō luó mì duō
修行精进，是行精进波罗蜜多。

jiāo shī jiā ruò shànánán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú
“**憍尸迦**，若善男子、善女人等，如是求

sè chùruò cháng ruò wú cháng qiú shēng xiāng wèi chù fǎ chù
色处若常若无常，求声、香、味、触、法处

ruò cháng ruò wú cháng qiú sè chùruò lè ruò kǔ qiú shēng xiāng
若常若无常；求色处若乐若苦，求声、香、

wèi chù fǎ chùruò lè ruò kǔ qiú sè chùruò wǒ ruò wú wǒ qiú
味、触、法处若乐若苦；求色处若我若无我，求

shēng xiāng wèi chù fǎ chùruò wǒ ruò wú wǒ qiú sè chùruò
声、香、味、触、法处若我若无我；求色处若

jìng ruò bú jìng qiú shēng xiāng wèi chù fǎ chùruò jìng ruò bú
净若不净，求声、香、味、触、法处若净若不

jìng yī cǐ děng fǎ xíngjīng jìn zhě wǒ shuō míng wéi xíng yǒu suǒ dé xiāng
净。依此等法行精进者，我说名为行有所得相

sì jīng jìn bō luó mì duō jiāo shī jiā rú qián suǒ shuō dāng zhī jiē
似精进波罗蜜多。**憍尸迦**，如前所说，当知皆

shì shuō yǒu suǒ dé xiāng sì jīng jìn bō luó mì duō
是说有所得相似精进波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shànánán zǐ shàn nǚ rén děng wéi
“**复次**，**憍尸迦**，若善男子、善女人等为

fā wú shàng pú tí xīn zhě shuō yǎn jiè ruò cháng ruò wú cháng shuō sè
发无上菩提心者，说眼界若常若无常，说色
jiè yǎn shí jiè jí yǎn chù yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò cháng
界、眼识界及眼触、眼触为缘所生诸受若常
ruò wú cháng shuō yǎn jiè ruò lè ruò kǔ shuō sè jiè yǎn shí jiè jí
若无常；说眼界若乐若苦，说色界、眼识界及
yǎn chù yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò lè ruò kǔ shuō yǎn jiè ruò
眼触、眼触为缘所生诸受若乐若苦；说眼界若
wǒ ruò wú wǒ shuō sè jiè yǎn shí jiè jí yǎn chù yǎn chù wéi yuán suǒ
我若无我，说色界、眼识界及眼触、眼触为缘所
shēng zhū shòu ruò wǒ ruò wú wǒ shuō yǎn jiè ruò jìng ruò bú jìng shuō sè
生诸受若我若无我；说眼界若净若不净，说色
jiè yǎn shí jiè jí yǎn chù yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò jìng ruò
界、眼识界及眼触、眼触为缘所生诸受若净若
bú jìng ruò yǒu néng yī rú shì děng fǎ xiū xíng jīng jìn shì xíng jīng jìn
不净。若有能依如是等法修行精进，是行精进
bō luó mì duō fù zuò shì shuō xíng jīng jìn zhě yīng qiú yǎn jiè ruò cháng
波罗蜜多。复作是说：行精进者，应求眼界若常
ruò wú cháng yīng qiú sè jiè nǎi zhì yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò
若无常，应求色界乃至眼触为缘所生诸受若
cháng ruò wú cháng yīng qiú yǎn jiè ruò lè ruò kǔ yīng qiú sè jiè nǎi zhì
常若无常；应求眼界若乐若苦，应求色界乃至
yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò lè ruò kǔ yīng qiú yǎn jiè ruò wǒ
眼触为缘所生诸受若乐若苦；应求眼界若我
ruò wú wǒ yīng qiú sè jiè nǎi zhì yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò
若无我，应求色界乃至眼触为缘所生诸受若
wǒ ruò wú wǒ yīng qiú yǎn jiè ruò jìng ruò bú jìng yīng qiú sè jiè nǎi zhì
我若无我；应求眼界若净若不净，应求色界乃至
yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng qiú rú
眼触为缘所生诸受若净若不净。若有能求如
shì děng fǎ xiū xíng jīng jìn shì xíng jīng jìn bō luó mì duō
是等法修行精进，是行精进波罗蜜多。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú
“僬尸迦，若善男子、善女人等，如是求

yǎn jiè ruò cháng ruò wú cháng qiú sè jiè nǎi zhì yǎn chù wéi yuán suǒ
眼界若常若无常，求色界乃至眼触为缘所
shēng zhū shòu ruò cháng ruò wú cháng qiú yǎn jiè ruò lè ruò kǔ qiú sè
生诸受若常若无常；求眼界若乐若苦，求色

jiè nǎi zhì yǎnchù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu ruò lè ruò kǔ qiú yǎn jiè ruò
界乃至眼触为缘所生诸受若乐若苦；求眼界若
wǒ ruò wú wǒ qiú sè jiè nǎi zhì yǎnchù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu ruò wǒ
我若无我，求色界乃至眼触为缘所生诸受若我
ruò wú wǒ qiú yǎn jiè ruò jìng ruò bú jìng qiú sè jiè nǎi zhì yǎnchù wéi
若无我；求眼界若净若不净，求色界乃至眼触为
yuán suǒ shēng zhū shòu ruò jìng ruò bú jìng yī cǐ děng fǎ xíng jīng jìn zhě
缘所生诸受若净若不净。依此等法行精进者，
wǒ shuō míng wéi xíng yǒu suǒ dé xiāng sì jīng jìn bō luó mì duō jiāo shī jiā
我说名为行有所得相似精进波罗蜜多。憍尸迦，
rú qián suǒ shuō dāng zhī jiē shì shuō yǒu suǒ dé xiāng sì jīng jìn bō luó
如前所说，当知皆是说有所得相似精进波罗
mì duō
蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng wéi
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等为
fā wú shàng pú tí xīn zhě shuō ěr jiè ruò cháng ruò wú cháng shuō
发无上菩提心者，说耳界若常若无常，说
shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù ěr chù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu ruò
声界、耳识界及耳触、耳触为缘所生诸受若
cháng ruò wú cháng shuō ěr jiè ruò lè ruò kǔ shuō shēng jiè ěr shí
常若无常；说耳界若乐若苦，说声界、耳识
jiè jí ěr chù ěr chù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu ruò lè ruò kǔ shuō ěr
界及耳触、耳触为缘所生诸受若乐若苦；说耳
jiè ruò wǒ ruò wú wǒ shuō shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù ěr chù
界若我若无我，说声界、耳识界及耳触、耳触
wéiyuán suǒ shēng zhū shòu ruò wǒ ruò wú wǒ shuō ěr jiè ruò jìng ruò bú
为缘所生诸受若我若无我；说耳界若净若不
jìng shuō shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù ěr chù wéiyuán suǒ shēng
净，说声界、耳识界及耳触、耳触为缘所生
zhū shòu ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng yī rú shì děng fǎ xiū xíng jīng jìn
诸受若净若不净。若有能依如是等法修行精进，
shì xíng jīng jìn bō luó mì duō fù zuò shì shuō xíng jīng jìn zhě yīng qiú
是行精进波罗蜜多。复作是说：行精进者，应求
ěr jiè ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú shēng jiè nǎi zhì ěr chù wéiyuán
耳界若常若无常，应求声界乃至耳触为缘
suǒ shēng zhū shòu ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú ěr jiè ruò lè ruò kǔ
所生诸受若常若无常；应求耳界若乐若苦，

yīng qiú shēng jiè nǎi zhì ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò lè ruò kǔ
应求声界乃至耳触为缘所生诸受若乐若苦；
yīng qiú ěr jiè ruò wǒ ruò wú wǒ yīng qiú shēng jiè nǎi zhì ěr chù wéi yuán
应求耳界若我若无我，应求声界乃至耳触为缘
suǒ shēng zhū shòu ruò wǒ ruò wú wǒ yīng qiú ěr jiè ruò jìng ruò bú jìng
所生诸受若我若无我；应求耳界若净若不净，
yīng qiú shēng jiè nǎi zhì ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò jìng ruò bú
应求声界乃至耳触为缘所生诸受若净若不
jìng ruò yǒu néng qiú rú shì děng fǎ xiū xíng jīng jìn shì xíng jīng jìn bō
净。若有能求如是等法修行精进，是行精进波
luó mì duō
罗蜜多。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú
“**憍尸迦，若善男子、善女人等，如是求**
ěr jiè ruò cháng ruò wú cháng qiú shēng jiè nǎi zhì ěr chù wéi yuán suǒ
耳界若常若无常，求声界乃至耳触为缘所
shēng zhū shòu ruò cháng ruò wú cháng qiú ěr jiè ruò lè ruò kǔ qiú
生诸受若常若无常；求耳界若乐若苦，求
shēng jiè nǎi zhì ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò lè ruò kǔ qiú ěr
声界乃至耳触为缘所生诸受若乐若苦；求耳
jiè ruò wǒ ruò wú wǒ qiú shēng jiè nǎi zhì ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū
界若我若无我，求声界乃至耳触为缘所生诸
shòu ruò wǒ ruò wú wǒ qiú ěr jiè ruò jìng ruò bú jìng qiú shēng jiè nǎi
受若我若无我；求耳界若净若不净，求声界乃
zhì ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò jìng ruò bú jìng yī cǐ děng fǎ
至耳触为缘所生诸受若净若不净。依此等法
xíng jīng jìn zhě wǒ shuō míng wéi xíng yǒu suǒ dé xiāng sì jīng jìn bō luó mì
行精进者，我说名为行有所得相似精进波罗蜜
duō jiāo shī jiā rú qián suǒ shuō dāng zhī jiē shì shuō yǒu suǒ dé xiāng
多。憍尸迦，如前所说，当知皆是说有所得相
sì jīng jìn bō luó mì duō
似精进波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng wéi
“**复次，憍尸迦，若善男子、善女人等为**
fā wú shàng pú tí xīn zhě shuō bí jiè ruò cháng ruò wú cháng shuō
发无上菩提心者，说鼻界若常若无常，说
xiāng jiè bí shí jiè jí bí chù bí chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò
香界、鼻识界及鼻触、鼻触为缘所生诸受若

cháng ruò wú cháng shuō bí jiè ruò lè ruò kǔ shuō xiāng jiè bí shí
常 若 无 常 ； 说 鼻 界 若 乐 若 苦 ， 说 香 界 、 鼻 识
jiè jí bí chù bí chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò lè ruò kǔ shuō bí
界 及 鼻 触 、 鼻 触 为 缘 所 生 诸 受 若 乐 若 苦 ； 说 鼻
jiè ruò wǒ ruò wú wǒ shuō xiāng jiè bí shí jiè jí bí chù bí chù
界 若 我 若 无 我 ， 说 香 界 、 鼻 识 界 及 鼻 触 、 鼻 触
wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò wǒ ruò wú wǒ shuō bí jiè ruò jìng ruò bú
为 缘 所 生 诸 受 若 我 若 无 我 ； 说 鼻 界 若 净 若 不
jìng shuō xiāng jiè bí shí jiè jí bí chù bí chù wéi yuán suǒ shēng zhū
净 ， 说 香 界 、 鼻 识 界 及 鼻 触 、 鼻 触 为 缘 所 生 诸
shòu ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng yī rú shì děng fǎ xiū xíng jīng jìn
受 若 净 若 不 净 。 若 有 能 依 如 是 等 法 修 行 精 进 ，
shì xíng jīng jìn bō luó mì duō fù zuò shì shuō xíng jīng jìn zhě yīng qiú
是 行 精 进 波 罗 蜜 多 。 复 作 是 说 ： 行 精 进 者 ， 应 求
bí jiè ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú xiāng jiè nǎi zhì bí chù wéi yuán
鼻 界 若 常 若 无 常 ， 应 求 香 界 乃 至 鼻 触 为 缘
suǒ shēng zhū shòu ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú bí jiè ruò lè ruò kǔ
所 生 诸 受 若 常 若 无 常 ； 应 求 鼻 界 若 乐 若 苦 ，
yīng qiú xiāng jiè nǎi zhì bí chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò lè ruò kǔ
应 求 香 界 乃 至 鼻 触 为 缘 所 生 诸 受 若 乐 若 苦 ；
yīng qiú bí jiè ruò wǒ ruò wú wǒ yīng qiú xiāng jiè nǎi zhì bí chù wéi yuán
应 求 鼻 界 若 我 若 无 我 ， 应 求 香 界 乃 至 鼻 触 为 缘
suǒ shēng zhū shòu ruò wǒ ruò wú wǒ yīng qiú bí jiè ruò jìng ruò bú jìng
所 生 诸 受 若 我 若 无 我 ； 应 求 鼻 界 若 净 若 不 净 ，
yīng qiú xiāng jiè nǎi zhì bí chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò jìng ruò bú jìng
应 求 香 界 乃 至 鼻 触 为 缘 所 生 诸 受 若 净 若 不 净 。
ruò yǒu néng qiú rú shì děng fǎ xiū xíng jīng jìn shì xíng jīng jìn bō luó mì
若 有 能 求 如 是 等 法 修 行 精 进 ， 是 行 精 进 波 罗 蜜
duō
多 。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú
“ 僇 尸 迦 ， 若 善 男 子 、 善 女 人 等 ， 如 是 求
bí jiè ruò cháng ruò wú cháng qiú xiāng jiè nǎi zhì bí chù wéi yuán suǒ
鼻 界 若 常 若 无 常 ， 求 香 界 乃 至 鼻 触 为 缘 所
shēng zhū shòu ruò cháng ruò wú cháng qiú bí jiè ruò lè ruò kǔ qiú xiāng
生 诸 受 若 常 若 无 常 ； 求 鼻 界 若 乐 若 苦 ， 求 香
jiè nǎi zhì bí chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò lè ruò kǔ qiú bí jiè ruò
界 乃 至 鼻 触 为 缘 所 生 诸 受 若 乐 若 苦 ； 求 鼻 界 若

wǒ ruò wú wǒ qiú xiāng jiè nǎi zhì bí chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò
我若无我，求香界乃至鼻触为缘所生诸受若
wǒ ruò wú wǒ qiú bí jiè ruò jìng ruò bú jìng qiú xiāng jiè nǎi zhì bí chù
我若无我；求鼻界若净若不净，求香界乃至鼻触
wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò jìng ruò bú jìng yī cǐ děng fǎ xíng jīng jìn
为缘所生诸受若净若不净。依此等法行精进
zhě wǒ shuō míng wéi xíng yǒu suǒ dé xiāng sì jīng jìn bō luó mì duō jiāo
者，我说名为行有所得相似精进波罗蜜多。憍
shī jiā rú qián suǒ shuō dāng zhī jiē shì shuō yǒu suǒ dé xiāng sì jīng jìn
尸迦，如前所说，当知皆是说有所得相似精进
bō luó mì duō
波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng wéi
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等为
fā wú shàng pú tí xīn zhě shuō shé jiè ruò cháng ruò wú cháng shuō wèi
发无上菩提心者，说舌界若常若无常，说味
jiè shé shí jiè jí shé chù shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò cháng
界、舌识界及舌触、舌触为缘所生诸受若常
ruò wú cháng shuō shé jiè ruò lè ruò kǔ shuō wèi jiè shé shí jiè jí
若无常；说舌界若乐若苦，说味界、舌识界及
shé chù shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò lè ruò kǔ shuō shé jiè ruò
舌触、舌触为缘所生诸受若乐若苦；说舌界若
wǒ ruò wú wǒ shuō wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé chù wéi yuán suǒ
我若无我，说味界、舌识界及舌触、舌触为缘所
shēng zhū shòu ruò wǒ ruò wú wǒ shuō shé jiè ruò jìng ruò bú jìng shuō wèi
生诸受若我若无我；说舌界若净若不净，说味
jiè shé shí jiè jí shé chù shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò jìng ruò
界、舌识界及舌触、舌触为缘所生诸受若净若
bú jìng ruò yǒu néng yī rú shì děng fǎ xiū xíng jīng jìn shì xíng jīng jìn
不净。若有能依如是等法修行精进，是行精进
bō luó mì duō fù zuò shì shuō xíng jīng jìn zhě yīng qiú shé jiè ruò cháng
波罗蜜多。复作是说：行精进者，应求舌界若常
ruò wú cháng yīng qiú wèi jiè nǎi zhì shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò
若无常，应求味界乃至舌触为缘所生诸受若
cháng ruò wú cháng yīng qiú shé jiè ruò lè ruò kǔ yīng qiú wèi jiè nǎi zhì
常若无常；应求舌界若乐若苦，应求味界乃至
shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò lè ruò kǔ yīng qiú shé jiè ruò wǒ
舌触为缘所生诸受若乐若苦；应求舌界若我

ruò wú wǒ yīng qiú wèi jiè nǎi zhì shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò
若无我，应求味界乃至舌触为缘所生诸受若
wǒ ruò wú wǒ yīng qiú shé jiè ruò jìng ruò bú jìng yīng qiú wèi jiè nǎi zhì
我若无我；应求舌界若净若不净，应求味界乃至
shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng qiú rú
舌触为缘所生诸受若净若不净。若有能求如
shì děng fǎ xiū xíng jīng jìn shì xíng jīng jìn bō luó mì duō
是等法修行精进，是行精进波罗蜜多。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú
“**憍尸迦，若善男子、善女人等，如是求**
shé jiè ruò cháng ruò wú cháng qiú wèi jiè nǎi zhì shé chù wéi yuán suǒ
舌界若常若无常，求味界乃至舌触为缘所
shēng zhū shòu ruò cháng ruò wú cháng qiú shé jiè ruò lè ruò kǔ qiú wèi
生诸受若常若无常；求舌界若乐若苦，求味
jiè nǎi zhì shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò lè ruò kǔ qiú shé jiè ruò
界乃至舌触为缘所生诸受若乐若苦；求舌界若
wǒ ruò wú wǒ qiú wèi jiè nǎi zhì shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò wǒ
我若无我，求味界乃至舌触为缘所生诸受若我
ruò wú wǒ qiú shé jiè ruò jìng ruò bú jìng qiú wèi jiè nǎi zhì shé chù wéi
若无我；求舌界若净若不净，求味界乃至舌触为
yuán suǒ shēng zhū shòu ruò jìng ruò bú jìng yī cǐ děng fǎ xíng jīng jìn zhě
缘所生诸受若净若不净。依此等法行精进者，
wǒ shuō míng wéi xíng yǒu suǒ dé xiāng sì jīng jìn bō luó mì duō jiāo shī jiā
我说名为行有所得相似精进波罗蜜多。憍尸迦，
rú qián suǒ shuō dāng zhī jiē shì shuō yǒu suǒ dé xiāng sì jīng jìn bō luó
如前所说，当知皆是说有所得相似精进波罗
mì duō
蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng wéi
“**复次，憍尸迦，若善男子、善女人等为**
fā wú shàng pú tí xīn zhě shuō shēn jiè ruò cháng ruò wú cháng shuō
发无上菩提心者，说身界若常若无常，说
chù jiè shēn shí jiè jí shēn chù shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò
触界、身识界及身触、身触为缘所生诸受若
cháng ruò wú cháng shuō shēn jiè ruò lè ruò kǔ shuō chù jiè shēn shí
常若无常；说身界若乐若苦，说触界、身识
jiè jí shēn chù shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò lè ruò kǔ shuō
界及身触、身触为缘所生诸受若乐若苦；说

shēn jiè ruò wǒ ruò wú wǒ shuō chù jiè shēn shí jiè jí shēn chù shēn
身界若我若无我，说触界、身识界及身触、身
chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò wǒ ruò wú wǒ shuō shēn jiè ruò jìng ruò
触为缘所生诸受若我若无我；说身界若净若
bú jìng shuō chù jiè shēn shí jiè jí shēn chù shēn chù wéi yuán suǒ shēng
不净，说触界、身识界及身触、身触为缘所生
zhū shòu ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng yī rú shì děng fǎ xiū xíng jīng jìn
诸受若净若不净。若有能依如是等法修行精进，
shì xíng jīng jìn bō luó mì duō fù zuò shì shuō xíng jīng jìn zhě yīng qiú
是行精进波罗蜜多。复作是说：行精进者，应求
shēn jiè ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú chù jiè nǎi zhì shēn chù wéi yuán
身界若常若无常，应求触界乃至身触为缘
suǒ shēng zhū shòu ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú shēn jiè ruò lè ruò kǔ
所生诸受若常若无常；应求身界若乐若苦，
yīng qiú chù jiè nǎi zhì shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò lè ruò kǔ
应求触界乃至身触为缘所生诸受若乐若苦；
yīng qiú shēn jiè ruò wǒ ruò wú wǒ yīng qiú chù jiè nǎi zhì shēn chù wéi yuán
应求身界若我若无我，应求触界乃至身触为缘
suǒ shēng zhū shòu ruò wǒ ruò wú wǒ yīng qiú shēn jiè ruò jìng ruò bú jìng
所生诸受若我若无我；应求身界若净若不净，
yīng qiú chù jiè nǎi zhì shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò jìng ruò bú jìng
应求触界乃至身触为缘所生诸受若净若不净。
ruò yǒu néng qiú rú shì děng fǎ xiū xíng jīng jìn shì xíng jīng jìn bō luó mì
若有能求如是等法修行精进，是行精进波罗蜜
duō
多。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú
“**僬尸迦，若善男子、善女人等，如是求**
shēn jiè ruò cháng ruò wú cháng qiú chù jiè nǎi zhì shēn chù wéi yuán suǒ
身界若常若无常，求触界乃至身触为缘所
shēng zhū shòu ruò cháng ruò wú cháng qiú shēn jiè ruò lè ruò kǔ qiú chù
生诸受若常若无常；求身界若乐若苦，求触
jiè nǎi zhì shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò lè ruò kǔ qiú shēn jiè
界乃至身触为缘所生诸受若乐若苦；求身界
ruò wǒ ruò wú wǒ qiú chù jiè nǎi zhì shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu
若我若无我，求触界乃至身触为缘所生诸受
ruò wǒ ruò wú wǒ qiú shēn jiè ruò jìng ruò bú jìng qiú chù jiè nǎi zhì shēn
若我若无我；求身界若净若不净，求触界乃至身

chù wéiyuánsuǒ shēngzhū shòu ruò jìng ruò bú jìng yī cǐ děng fǎ xíng jīng
触为缘所生诸受若净若不净。依此等法行精

jìn zhě wǒ shuō míng wéi xíng yǒu suǒ dé xiāng sì jīng jìn bō luó mì duō
进者，我说名为行有所得相似精进波罗蜜多。

jiāo shī jiā rú qián suǒ shuō dāng zhī jiē shì shuō yǒu suǒ dé xiāng sì jīng
憍尸迦，如前所说，当知皆是说有所得相似精

jìn bō luó mì duō
进波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng wéi
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等为

fā wú shàng pú tí xīn zhě shuō yì jiè ruò cháng ruò wú cháng shuō fǎ
发无上菩提心者，说眼界若常若无常，说法

jiè yì shí jiè jí yì chù yì chù wéiyuánsuǒ shēngzhū shòu ruò cháng
界、意识界及意触、意触为缘所生诸受若常

ruò wú cháng shuō yì jiè ruò lè ruò kǔ shuō fǎ jiè yì shí jiè jí
若无常；说眼界若乐若苦，说法界、意识界及

yì chù yì chù wéiyuánsuǒ shēngzhū shòu ruò lè ruò kǔ shuō yì jiè ruò
意触、意触为缘所生诸受若乐若苦；说眼界若

wǒ ruò wú wǒ shuō fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì chù wéiyuánsuǒ
我若无我，说法界、意识界及意触、意触为缘所

shēngzhū shòu ruò wǒ ruò wú wǒ shuō yì jiè ruò jìng ruò bú jìng shuō fǎ
生诸受若我若无我；说眼界若净若不净，说法

jiè yì shí jiè jí yì chù yì chù wéiyuánsuǒ shēngzhū shòu ruò jìng ruò
界、意识界及意触、意触为缘所生诸受若净若

bú jìng ruò yǒu néng yī rú shì děng fǎ xiū xíng jīng jìn shì xíng jīng jìn
不净。若有能依如是等法修行精进，是行精进

bō luó mì duō fù zuò shì shuō xíng jīng jìn zhě yīng qiú yì jiè ruò cháng
波罗蜜多。复作是说：行精进者，应求眼界若常

ruò wú cháng yīng qiú fǎ jiè nǎi zhì yì chù wéiyuánsuǒ shēngzhū shòu ruò
若无常，应求法界乃至意触为缘所生诸受若

cháng ruò wú cháng yīng qiú yì jiè ruò lè ruò kǔ yīng qiú fǎ jiè nǎi zhì
常若无常；应求眼界若乐若苦，应求法界乃至

yì chù wéiyuánsuǒ shēngzhū shòu ruò lè ruò kǔ yīng qiú yì jiè ruò wǒ
意触为缘所生诸受若乐若苦；应求眼界若我

ruò wú wǒ yīng qiú fǎ jiè nǎi zhì yì chù wéiyuánsuǒ shēngzhū shòu ruò
若无我，应求法界乃至意触为缘所生诸受若

wǒ ruò wú wǒ yīng qiú yì jiè ruò jìng ruò bú jìng yīng qiú fǎ jiè nǎi zhì
我若无我；应求眼界若净若不净，应求法界乃至

yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng qiú rú
意触为缘所生诸受若净若不净。若有能求如
shì děng fǎ xiū xíng jīng jìn shì xíng jīng jìn bō luó mì duō
是等法修行精进，是行精进波罗蜜多。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú
“憍尸迦，若善男子、善女人等，如是求

yì jiè ruò cháng ruò wú cháng qiú fǎ jiè nǎi zhì yì chù wéi yuán suǒ
意境若常若无常，求法界乃至意触为缘所

shēng zhū shòu ruò cháng ruò wú cháng qiú yì jiè ruò lè ruò kǔ qiú fǎ
生诸受若常若无常；求意境若乐若苦，求法

jiè nǎi zhì yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò lè ruò kǔ qiú yì jiè ruò
界乃至意触为缘所生诸受若乐若苦；求意境若

wǒ ruò wú wǒ qiú fǎ jiè nǎi zhì yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò wǒ
我若无我，求法界乃至意触为缘所生诸受若我

ruò wú wǒ qiú yì jiè ruò jìng ruò bú jìng qiú fǎ jiè nǎi zhì yì chù wéi
若无我；求意境若净若不净，求法界乃至意触为

yuán suǒ shēng zhū shòu ruò jìng ruò bú jìng yī cǐ děng fǎ xíng jīng jìn zhě
缘所生诸受若净若不净。依此等法行精进者，

wǒ shuō míng wéi xíng yǒu suǒ dé xiāng sì jīng jìn bō luó mì duō jiāo shī jiā
我说名为行有所得相似精进波罗蜜多。憍尸迦，

rú qián suǒ shuō dāng zhī jiē shì shuō yǒu suǒ dé xiāng sì jīng jìn bō luó
如前所说，当知皆是说有所得相似精进波罗

mì duō
蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng wéi
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等为

fā wú shàng pú tí xīn zhě shuō dì jiè ruò cháng ruò wú cháng shuō shuǐ
发无上菩提心者，说地界若常若无常，说水、

huǒ fēng kōng shí jiè ruò cháng ruò wú cháng shuō dì jiè ruò lè
火、风、空、识界若常若无常；说地界若乐

ruò kǔ shuō shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè ruò lè ruò kǔ shuō
若苦，说水、火、风、空、识界若乐若苦；说

dì jiè ruò wǒ ruò wú wǒ shuō shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè ruò
地界若我若无我，说水、火、风、空、识界若

wǒ ruò wú wǒ shuō dì jiè ruò jìng ruò bú jìng shuō shuǐ huǒ fēng
我若无我；说地界若净若不净，说水、火、风、

kōng shí jiè ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng yī rú shì děng fǎ xiū xíng
空、识界若净若不净。若有能依如是等法修行

jīng jìn shì xíng jīng jìn bō luó mì duō fù zuò shì shuō xíng jīng jìn zhě
精进，是行精进波罗蜜多。复作是说：行精进者，
yīng qiú dì jiè ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú shuǐ huǒ fēng kōng
应求地界若常若无常，应求水、火、风、空、
shí jiè ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú dì jiè ruò lè ruò kǔ yīng qiú shuǐ
识界若常若无常；应求地界若乐若苦，应求水、
huǒ fēng kōng shí jiè ruò lè ruò kǔ yīng qiú dì jiè ruò wǒ ruò wú
火、风、空、识界若乐若苦；应求地界若我若无
wǒ yīng qiú shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè ruò wǒ ruò wú wǒ yīng
我，应求水、火、风、空、识界若我若无我；应
qiú dì jiè ruò jìng ruò bú jìng yīng qiú shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè
求地界若净若不净，应求水、火、风、空、识界
ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng qiú rú shì děng fǎ xiū xíng jīng jìn shì
若净若不净。若有能求如是等法修行精进，是
xíng jīng jìn bō luó mì duō
行精进波罗蜜多。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú
“憍尸迦，若善男子、善女人等，如是求
dì jiè ruò cháng ruò wú cháng qiú shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè
地界若常若无常，求水、火、风、空、识界
ruò cháng ruò wú cháng qiú dì jiè ruò lè ruò kǔ qiú shuǐ huǒ fēng
若常若无常；求地界若乐若苦，求水、火、风、
kōng shí jiè ruò lè ruò kǔ qiú dì jiè ruò wǒ ruò wú wǒ qiú shuǐ
空、识界若乐若苦；求地界若我若无我，求水、
huǒ fēng kōng shí jiè ruò wǒ ruò wú wǒ qiú dì jiè ruò jìng ruò bú
火、风、空、识界若我若无我；求地界若净若不
jìng qiú shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè ruò jìng ruò bú jìng yī cǐ
净，求水、火、风、空、识界若净若不净。依此
děng fǎ xíng jīng jìn zhě wǒ shuō míng wéi xíng yǒu suǒ dé xiāng sì jīng jìn
等法行精进者，我说名为行有所得相似精进
bō luó mì duō jiāo shī jiā rú qián suǒ shuō dāng zhī jiē shì shuō yǒu
波罗蜜多。憍尸迦，如前所说，当知皆是说有
suǒ dé xiāng sì jīng jìn bō luó mì duō
所得相似精进波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng wéi
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等为
fā wú shàng pú tí xīn zhě shuō wú míng ruò cháng ruò wú cháng shuō
发无上菩提心者，说无明若常若无常，说

xíng shí míng sè liù chù chù shòu ài qǔ yǒu shēng
行、识、名色、六处、触、受、爱、取、有、生、
lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎoruò cháng ruò wú cháng shuō wú míng ruò lè
老死愁叹苦忧恼若常若无常；说无明若乐
ruò kǔ shuō xíng shí míng sè liù chù chù shòu ài
若苦，说行、识、名色、六处、触、受、爱、
qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎoruò lè ruò kǔ shuō wú
取、有、生、老死愁叹苦忧恼若乐若苦；说无
míng ruò wǒ ruò wú wǒ shuō xíng shí míng sè liù chù chù
明若我若无我，说行、识、名色、六处、触、
shòu ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎoruò wǒ ruò
受、爱、取、有、生、老死愁叹苦忧恼若我若
wú wǒ shuō wú míng ruò jìng ruò bú jìng shuō xíng shí míng sè
无我；说无明若净若不净，说行、识、名色、
liù chù chù shòu ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóu tàn kǔ
六处、触、受、爱、取、有、生、老死愁叹苦
yōunǎoruò jìng ruò bú jìng ruò yǒunéng yī rú shì děng fǎ xiū xíng jīng jìn
忧恼若净若不净。若有能依如是等法修行精进，
shì xíng jīng jìn bō luó mì duō fù zuò shì shuō xíng jīng jìn zhě yīng qiú
是行精进波罗蜜多。复作是说：行精进者，应求
wú míng ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōu
无明若常若无常，应求行乃至老死愁叹苦忧
nǎoruò cháng ruò wú cháng yīng qiú wú míng ruò lè ruò kǔ yīng qiú xíng
恼若常若无常；应求无明若乐若苦，应求行
nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎoruò lè ruò kǔ yīng qiú wú míng ruò wǒ
乃至老死愁叹苦忧恼若乐若苦；应求无明若我
ruò wú wǒ yīng qiú xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎoruò wǒ ruò wú
若无我，应求行乃至老死愁叹苦忧恼若我若无
wǒ yīng qiú wú míng ruò jìng ruò bú jìng yīng qiú xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu
我；应求无明若净若不净，应求行乃至老死愁
tàn kǔ yōunǎoruò jìng ruò bú jìng ruò yǒunéng qiú rú shì děng fǎ xiū xíng
叹苦忧恼若净若不净。若有能求如是等法修行
jīng jìn shì xíng jīng jìn bō luó mì duō
精进，是行精进波罗蜜多。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú
“**僂尸迦，若善男子、善女人等，如是求**

wú míng ruò cháng ruò wú cháng qiú xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎo
无明若常若无常，**求行乃至老死愁叹苦忧恼**

ruò cháng ruò wú cháng qiú wú míng ruò shuō ruò kǔ qiú xíng nǎi zhì lǎo
若常若无常；求无明若乐若苦，求行乃至老

sǐ chóu tàn kǔ yōu nǎo ruò lè ruò kǔ qiú wú míng ruò wǒ ruò wú wǒ
死愁叹苦忧恼若乐若苦；求无明若我若无我，

qiú xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōu nǎo ruò wǒ ruò wú wǒ qiú wú míng
求行乃至老死愁叹苦忧恼若我若无我；求无明

ruò jìng ruò bú jìng qiú xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōu nǎo ruò jìng ruò
若净若不净，求行乃至老死愁叹苦忧恼若净若

bú jìng yī cǐ děng fǎ xíng jīng jìn zhě wǒ shuō míng wéi xíng yǒu suǒ dé
不净。依此等法行精进者，我说名为行有所得

xiāng sì jīng jìn bō luó mì duō jiāo shī jiā rú qián suǒ shuō dāng zhī
相似精进波罗蜜多。僬尸迦，如前所说，当知

jiē shì shuō yǒu suǒ dé xiāng sì jīng jìn bō luó mì duō
皆是说有所得相似精进波罗蜜多。

大般若波罗蜜多经卷第一百三十九

dà bō rě bō luó mì duō jīng juàn dì yī bǎi sì shí
大般若波罗蜜多经卷第一百四十四

táng sān zàng fǎ shī xuán zàng fèng zhào yì
唐三藏法师玄奘奉 诏译

chū fēn jiào liàng gōng dé pǐn dì sān shí zhī sān shí bā
初分校量功德品第三十之三十八

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng wèi
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等为

fā wú shàng pú tí xīn zhě shuō bù shī bō luó mì duō ruò cháng ruò wú
发无上菩提心者，说布施波罗蜜多若常若无

cháng shuō jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì
常，说净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜

duō ruò cháng ruò wú cháng shuō bù shī bō luó mì duō ruò lè ruò kǔ
多若常若无常；说布施波罗蜜多若乐若苦，

shuō jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō ruò lè
说净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多若乐

ruò kǔ shuō bù shī bō luó mì duō ruò wǒ ruò wú wǒ shuō jìng jiè ān
若苦；说布施波罗蜜多若我若无我，说净戒、安

rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō ruò wǒ ruò wú wǒ shuō
忍、精进、静虑、般若波罗蜜多若我若无我；说

bù shī bō luó mì duō ruò jìng ruò bú jìng shuō jìng jiè ān rěn jīng jìn
布施波罗蜜多若净若不净，说净戒、安忍、精进、

jìng lù bō rě bō luó mì duō ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng yī rú shì
静虑、般若波罗蜜多若净若不净。若有能依如是

děng fǎ xiū xíng jīng jìn shì xíng jīng jìn bō luó mì duō fù zuò shì shuō
等法修行精进，是行精进波罗蜜多。复作是说：

xíng jīng jìn zhě yīng qiú bù shī bō luó mì duō ruò cháng ruò wú cháng yīng
行精进者，应求布施波罗蜜多若常若无常，应

qiú jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duō ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú
求净戒乃至般若波罗蜜多若常若无常；应求

bù shī bō luó mì duō ruò lè ruò kǔ yīng qiú jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó
布施波罗蜜多若乐若苦，应求净戒乃至般若波罗

mì duō ruò lè ruò kǔ yīng qiú bù shī bō luó mì duō ruò wǒ ruò wú wǒ
蜜多若乐若苦；应求布施波罗蜜多若我若无我，

yīng qiú jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duō ruò wǒ ruò wú wǒ yīng qiú
应求净戒乃至般若波罗蜜多若我若无我；应求
bù shī bō luó mì duō ruò jìng ruò bú jìng yīng qiú jìng jiè nǎi zhì bō rě bō
布施波罗蜜多若净若不净，应求净戒乃至般若波
luó mì duō ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng qiú rú shì děng fǎ xiū xíng jīng
罗蜜多若净若不净。若有能求如是等法修行精
jìn shì xíng jīng jìn bō luó mì duō
进，是行精进波罗蜜多。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú
“**憍尸迦，若善男子、善女人等，如是求**
bù shī bō luó mì duō ruò cháng ruò wú cháng qiú jìng jiè nǎi zhì bō rě
布施波罗蜜多若常若无常，求净戒乃至般若
bō luó mì duō ruò cháng ruò wú cháng qiú bù shī bō luó mì duō ruò lè
波罗蜜多若常若无常；求布施波罗蜜多若乐
ruò kǔ qiú jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duō ruò lè ruò kǔ qiú bù
若苦，求净戒乃至般若波罗蜜多若乐若苦；求布
shī bō luó mì duō ruò wǒ ruò wú wǒ qiú jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì
施波罗蜜多若我若无我，求净戒乃至般若波罗蜜
duō ruò wǒ ruò wú wǒ qiú bù shī bō luó mì duō ruò jìng ruò bú jìng qiú
多若我若无我；求布施波罗蜜多若净若不净，求
jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duō ruò jìng ruò bú jìng yī cǐ děng fǎ
净戒乃至般若波罗蜜多若净若不净。依此等法
xíng jīng jìn zhě wǒ shuō míng wéi xíng yǒu suǒ dé xiāng sì jīng jìn bō luó mì
行精进者，我说名为行有所得相似精进波罗蜜
duō jiāo shī jiā rú qián suǒ shuō dāng zhī jiē shì shuō yǒu suǒ dé xiāng
多。憍尸迦，如前所说，当知皆是说有所得相
sì jīng jìn bō luó mì duō
似精进波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng wèi
“**复次，憍尸迦，若善男子、善女人等为**
fā wú shàng pú tí xīn zhě shuō nèi kōng ruò cháng ruò wú cháng shuō
发无上菩提心者，说内空若常若无常，说
wài kōng nèi wài kōng kōng kōng dà kōng shèng yì kōng yǒu wéi
外空、内外空、空空、大空、胜义空、有为
kōng wú wéi kōng bì jìng kōng wú jì kōng sǎn kōng wú biàn yì
空、无为空、毕竟空、无际空、散空、无变异
kōng běn xìng kōng zì xiàng kōng gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng
空、本性空、自相空、共相空、一切法空、

bù kě dé kōng wú xìng kōng zì xìng kōng wú xìng zì xìng kōng ruò cháng
不可得空、无性空、自性空、无性自性空若常
ruò wú cháng shuō nèi kōng ruò lè ruò kǔ shuō wài kōng nèi wài kōng
若无常；说内空若乐若苦，说外空、内外空、
kōng kōng dà kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng wú wéi kōng bì
空空、大空、胜义空、有为空、无为空、毕
jìng kōng wú jì kōng sàn kōng wú biàn yì kōng běn xìng kōng zì
竟空、无际空、散空、无变异空、本性空、自
xiàng kōng gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìng
相空、共相空、一切法空、不可得空、无性
kōng zì xìng kōng wú xìng zì xìng kōng ruò lè ruò kǔ shuō nèi kōng ruò
空、自性空、无性自性空若乐若苦；说内空若
wǒ ruò wú wǒ shuō wài kōng nèi wài kōng kōng kōng dà kōng shèng
我若无我，说外空、内外空、空空、大空、胜
yì kōng yǒu wéi kōng wú wéi kōng bì jìng kōng wú jì kōng sàn
义空、有为空、无为空、毕竟空、无际空、散
kōng wú biàn yì kōng běn xìng kōng zì xiàng kōng gòng xiàng kōng
空、无变异空、本性空、自相空、共相空、
yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìng kōng zì xìng kōng wú xìng
一切法空、不可得空、无性空、自性空、无性
zì xìng kōng ruò wǒ ruò wú wǒ shuō nèi kōng ruò jìng ruò bú jìng shuō wài
自性空若我若无我；说内空若净若不净，说外
kōng nèi wài kōng kōng kōng dà kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng
空、内外空、空空、大空、胜义空、有为空、
wú wéi kōng bì jìng kōng wú jì kōng sàn kōng wú biàn yì kōng
无为空、毕竟空、无际空、散空、无变异空、
běn xìng kōng zì xiàng kōng gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng bù kě
本性空、自相空、共相空、一切法空、不可
dé kōng wú xìng kōng zì xìng kōng wú xìng zì xìng kōng ruò jìng ruò bú
得空、无性空、自性空、无性自性空若净若不
jìng ruò yǒu néng yī rú shì děng fǎ xiū xíng jīng jìn shì xíng jīng jìn bō
净。若有能依如是等法修行精进，是行精进波
luó mì duō fù zuò shì shuō xíng jīng jìn zhě yīng qiú nèi kōng ruò cháng
罗蜜多。复作是说：行精进者，应求内空若常
ruò wú cháng yīng qiú wài kōng nǎi zhì wú xìng zì xìng kōng ruò cháng ruò wú
若无常，应求外空乃至无性自性空若常若无
cháng yīng qiú nèi kōng ruò lè ruò kǔ yīng qiú wài kōng nǎi zhì wú xìng zì
常；应求内空若乐若苦，应求外空乃至无性自

xìngkōngruò lè ruò kǔ yīng qiú nèi kōngruò wǒ ruò wú wǒ yīng qiú wài
性空若乐若苦；应求内空若我若无我，应求外
kōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōngruò wǒ ruò wú wǒ yīng qiú nèi kōngruò jìng
空乃至无性自性空若我若无我；应求内空若净
ruò bú jìng yīng qiú wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōngruò jìng ruò bú jìng
若不净，应求外空乃至无性自性空若净若不净。
ruò yǒunéng qiú rú shì děng fǎ xiū xíng jīng jìn shì xíng jīng jìn bō luó mì
若有能求如是等法修行精进，是行精进波罗蜜
duō
多。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú
“**憍尸迦，若善男子、善女人等，如是求**
nèi kōngruò cháng ruò wú cháng qiú wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng
内空若常若无常，求外空乃至无性自性空
ruò cháng ruò wú cháng qiú nèi kōngruò lè ruò kǔ qiú wàikōng nǎi zhì
若常若无常；求内空若乐若苦，求外空乃至
wú xìng zì xìngkōngruò lè ruò kǔ qiú nèi kōngruò wǒ ruò wú wǒ qiú wài
无性自性空若乐若苦；求内空若我若无我，求外
kōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōngruò wǒ ruò wú wǒ qiú nèi kōngruò jìng ruò
空乃至无性自性空若我若无我；求内空若净若
bú jìng qiú wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōngruò jìng ruò bú jìng yī cǐ
不净，求外空乃至无性自性空若净若不净。依此
děng fǎ xíng jīng jìn zhě wǒ shuō míng wéi xíng yǒu suǒ dé xiāng sì jīng jìn
等法行精进者，我说名为行有所得相似精进
bō luó mì duō jiāo shī jiā rú qián suǒ shuō dāng zhī jiē shì shuō yǒu
波罗蜜多。憍尸迦，如前所说，当知皆是说有
suǒ dé xiāng sì jīng jìn bō luó mì duō
所得相似精进波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng wèi
“**复次，憍尸迦，若善男子、善女人等为**
fā wú shàng pú tí xīn zhě shuō zhēn rú ruò cháng ruò wú cháng shuō
发无上菩提心者，说真如若常若无常，说
fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì xìng píng děng xìng
法界、法性、不虚妄性、不变异性、平等性、
lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì
离生性、法定、法住、实际、虚空界、不思議
jiè ruò cháng ruò wú cháng shuō zhēn rú ruò lè ruò kǔ shuō fǎ jiè
界若常若无常；说真如若乐若苦，说法界、

fǎ xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì xìng píngděng xìng lí shēng
法性、不虛妄性、不变异性、平等性、离生
xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè ruò lè
性、法定、法住、实际、虚空界、不_思议界若乐
ruò kǔ shuō zhēn rú ruò wǒ ruò wú wǒ shuō fǎ jiè fǎ xìng bù
若苦；说真如若我若无我，说法界、法性、不
xū wàng xìng bú biàn yì xìng píngděng xìng lí shēng xìng fǎ dìng
虚妄性、不变异性、平等性、离生性、法定、
fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè ruò wǒ ruò wú wǒ shuō
法住、实际、虚空界、不_思议界若我若无我；说
zhēn rú ruò jìng ruò bú jìng shuō fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng
真如若净若不净，说法界、法性、不_思虚妄性、
bú biàn yì xìng píngděng xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí
不变异性、平等性、离生性、法定、法住、实
jì xū kōng jiè bù sī yì jiè ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng yī rú
际、虚空界、不_思议界若净若不净。若有能依如
shì děng fǎ xiū xíng jīng jìn shì xíng jīng jìn bō luó mì duō fù zuò shì
是等法修行精进，是行精进波罗蜜多。复作是
shuō xíng jīng jìn zhě yīng qiú zhēn rú ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú
说：行精进者，应求真如若常若无常，应求
fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú zhēn rú ruò
法界乃至不_思议界若常若无常；应求真如若
lè ruò kǔ yīng qiú fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè ruò lè ruò kǔ yīng qiú
乐若苦，应求法界乃至不_思议界若乐若苦；应求
zhēn rú ruò wǒ ruò wú wǒ yīng qiú fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè ruò wǒ
真如若我若无我，应求法界乃至不_思议界若我
ruò wú wǒ yīng qiú zhēn rú ruò jìng ruò bú jìng yīng qiú fǎ jiè nǎi zhì bù
若无我；应求真如若净若不净，应求法界乃至不
sī yì jiè ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng qiú rú shì děng fǎ xiū xíng jīng
思议界若净若不净。若有能求如是等法修行精
jìn shì xíng jīng jìn bō luó mì duō
进，是行精进波罗蜜多。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú
“_憍尸迦，若善男子、善女人等，如是求
zhēn rú ruò cháng ruò wú cháng qiú fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè ruò
真如若常若无常，求法界乃至不_思议界若
cháng ruò wú cháng qiú zhēn rú ruò lè ruò kǔ qiú fǎ jiè nǎi zhì bù
常若无常；求真如若乐若苦，求法界乃至不

sī yì jiè ruò lè ruò kǔ qiú zhēn rú ruò wǒ ruò wú wǒ qiú fǎ jiè nǎi
思议界若乐若苦；求真如若我若无我，求法界乃

zhì bù sī yì jiè ruò wǒ ruò wú wǒ qiú zhēn rú ruò jìng ruò bú jìng qiú
至不思議界若我若无我；求真如若净若不净，求

fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè ruò jìng ruò bú jìng yī cǐ děng fǎ xíng jīng
法界乃至不思議界若净若不净。依此等法行精

jìn zhě wǒ shuō míng wéi xíng yǒu suǒ dé xiāng sì jīng jìn bō luó mì duō
进者，我说名为行有所得相似精进波罗蜜多。

jiāo shī jiā rú qián suǒ shuō dāng zhī jiē shì shuō yǒu suǒ dé xiāng sì jīng
憍尸迦，如前所说，当知皆是说有所得相似精

jìn bō luó mì duō
进波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng wéi
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等为

fā wú shàng pú tí xīn zhě shuō kǔ shèng dì ruò cháng ruò wú cháng
发无上菩提心者，说苦圣谛若常若无常，

shuō jí miè dào shèng dì ruò cháng ruò wú cháng shuō kǔ shèng dì
说集、灭、道圣谛若常若无常；说苦圣谛

ruò lè ruò kǔ shuō jí miè dào shèng dì ruò lè ruò kǔ shuō kǔ
若乐若苦，说集、灭、道圣谛若乐若苦；说苦

shèng dì ruò wǒ ruò wú wǒ shuō jí miè dào shèng dì ruò wǒ ruò wú
圣谛若我若无我，说集、灭、道圣谛若我若无

wǒ shuō kǔ shèng dì ruò jìng ruò bú jìng shuō jí miè dào shèng
我；说苦圣谛若净若不净，说集、灭、道圣

dì ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng yī rú shì děng fǎ xiū xíng jīng jìn
谛若净若不净。若有能依如是等法修行精进，

shì xíng jīng jìn bō luó mì duō fù zuò shì shuō xíng jīng jìn zhě yīng qiú
是行精进波罗蜜多。复作是说：行精进者，应求

kǔ shèng dì ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú jí miè dào shèng dì ruò
苦圣谛若常若无常，应求集、灭、道圣谛若

cháng ruò wú cháng yīng qiú kǔ shèng dì ruò lè ruò kǔ yīng qiú jí
常若无常；应求苦圣谛若乐若苦，应求集、

miè dào shèng dì ruò lè ruò kǔ yīng qiú kǔ shèng dì ruò wǒ ruò wú wǒ
灭、道圣谛若乐若苦；应求苦圣谛若我若无我，

yīng qiú jí miè dào shèng dì ruò wǒ ruò wú wǒ yīng qiú kǔ shèng dì
应求集、灭、道圣谛若我若无我；应求苦圣谛

ruò jìng ruò bú jìng yīng qiú jí miè dào shèng dì ruò jìng ruò bú jìng
若净若不净，应求集、灭、道圣谛若净若不净。

ruò yǒu néng qiú rú shì děng fǎ xiū xíng jīng jìn shì xíng jīng jìn bō luó mì
若有能求如是等法修行精进，是行精进波罗蜜
duō
多。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú
“**憍尸迦，若善男子、善女人等，如是求**
kǔ shèng dì ruò cháng ruò wú cháng qiú jí miè dào shèng dì ruò
苦圣谛若常若无常，求集、灭、道圣谛若
cháng ruò wú cháng qiú kǔ shèng dì ruò lè ruò kǔ qiú jí miè
常若无常；求苦圣谛若乐若苦，求集、灭、
dào shèng dì ruò lè ruò kǔ qiú kǔ shèng dì ruò wǒ ruò wú wǒ qiú jí
道圣谛若乐若苦；求苦圣谛若我若无我，求集、
miè dào shèng dì ruò wǒ ruò wú wǒ qiú kǔ shèng dì ruò jìng ruò bú jìng
灭、道圣谛若我若无我；求苦圣谛若净若不净，
qiú jí miè dào shèng dì ruò jìng ruò bú jìng yī cǐ děng fǎ xíng jīng
求集、灭、道圣谛若净若不净。依此等法行精
jìn zhě wǒ shuō míng wéi xíng yǒu suǒ dé xiāng sì jīng jìn bō luó mì duō
进者，我说名为行有所得相似精进波罗蜜多。

jiāo shī jiā rú qián suǒ shuō dāng zhī jiē shì shuō yǒu suǒ dé xiāng sì jīng
憍尸迦，如前所说，当知皆是说有所得相似精
jìn bō luó mì duō
进波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng wéi
“**复次，憍尸迦，若善男子、善女人等为**
fā wú shàng pú tí xīn zhě shuō sì jìng lǜ ruò cháng ruò wú cháng shuō
发无上菩提心者，说四静虑若常若无常，说
sì wú liàng sì wú sè dìng ruò cháng ruò wú cháng shuō sì jìng lǜ ruò
四无量、四无色定若常若无常；说四静虑若
lè ruò kǔ shuō sì wú liàng sì wú sè dìng ruò lè ruò kǔ shuō sì
乐若苦，说四无量、四无色定若乐若苦；说四
jìng lǜ ruò wǒ ruò wú wǒ shuō sì wú liàng sì wú sè dìng ruò wǒ ruò wú
静虑若我若无我，说四无量、四无色定若我若无
wǒ shuō sì jìng lǜ ruò jìng ruò bú jìng shuō sì wú liàng sì wú sè
我；说四静虑若净若不净，说四无量、四无色
dìng ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng yī rú shì děng fǎ xiū xíng jīng jìn
定若净若不净。若有能依如是等法修行精进，
shì xíng jīng jìn bō luó mì duō fù zuò shì shuō xíng jīng jìn zhě yīng qiú
是行精进波罗蜜多。复作是说：行精进者，应求

sì jìng lǜ ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú sì wú liàng sì wú sè dìng
四静虑若常若无常，应求四无量、四无色定
ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú sì jìng lǜ ruò lè ruò kǔ yīng qiú sì wú
若常若无常；应求四静虑若乐若苦，应求四无
liàng sì wú sè dìng ruò lè ruò kǔ yīng qiú sì jìng lǜ ruò wǒ ruò wú wǒ
量、四无色定若乐若苦；应求四静虑若我若无我，
yīng qiú sì wú liàng sì wú sè dìng ruò wǒ ruò wú wǒ yīng qiú sì jìng lǜ
应求四无量、四无色定若我若无我；应求四静虑
ruò jìng ruò bú jìng yīng qiú sì wú liàng sì wú sè dìng ruò jìng ruò bú jìng
若净若不净，应求四无量、四无色定若净若不净。
ruò yǒu néng qiú rú shì děng fǎ xiū xíng jīng jìn shì xíng jīng jìn bō luó mì
若有能求如是等法修行精进，是行精进波罗蜜
duō
多。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú
“憍尸迦，若善男子、善女人等，如是求

sì jìng lǜ ruò cháng ruò wú cháng qiú sì wú liàng sì wú sè dìng ruò
四静虑若常若无常，求四无量、四无色定若
cháng ruò wú cháng qiú sì jìng lǜ ruò lè ruò kǔ qiú sì wú liàng sì
常若无常；求四静虑若乐若苦，求四无量、四
wú sè dìng ruò lè ruò kǔ qiú sì jìng lǜ ruò wǒ ruò wú wǒ qiú sì wú
无色定若乐若苦；求四静虑若我若无我，求四无
liàng sì wú sè dìng ruò wǒ ruò wú wǒ qiú sì jìng lǜ ruò jìng ruò bú jìng
量、四无色定若我若无我；求四静虑若净若不净，
qiú sì wú liàng sì wú sè dìng ruò jìng ruò bú jìng yī cǐ děng fǎ xíng
求四无量、四无色定若净若不净。依此等法行
jīng jìn zhě wǒ shuō míng wéi xíng yǒu suǒ dé xiāng sì jīng jìn bō luó mì duō
精进者，我说名为行有所得相似精进波罗蜜多。

jiāo shī jiā rú qián suǒ shuō dāng zhī jiē shì shuō yǒu suǒ dé xiāng sì jīng
憍尸迦，如前所说，当知皆是说有所得相似精
jìn bō luó mì duō
进波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng wéi
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等为

fā wú shàng pú tí xīn zhě shuō bā jiě tuō ruò cháng ruò wú cháng shuō
发无上菩提心者，说八解脱若常若无常，说
bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù ruò cháng ruò wú cháng shuō
八胜处、九次第定、十遍处若常若无常；说

bā jiě tuō ruò lè ruò kǔ shuō bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn
八解脱若乐若苦，说八胜处、九次第定、十遍
chù ruò lè ruò kǔ shuō bā jiě tuō ruò wǒ ruò wú wǒ shuō bā shèng chù
处若乐若苦；说八解脱若我若无我，说八胜处、
jiǔ cì dì dìng shí biàn chù ruò wǒ ruò wú wǒ shuō bā jiě tuō ruò jìng ruò
九次第定、十遍处若我若无我；说八解脱若净若
bú jìng shuō bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù ruò jìng ruò bú
不净，说八胜处、九次第定、十遍处若净若不
jìng ruò yǒu néng yī rú shì děng fǎ xiū xíng jīng jìn shì xíng jīng jìn bō
净。若有能依如是等法修行精进，是行精进波
luó mì duō fù zuò shì shuō xíng jīng jìn zhě yīng qiú bā jiě tuō ruò cháng
罗蜜多。复作是说：行精进者，应求八解脱若常
ruò wú cháng yīng qiú bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù ruò
若无常，应求八胜处、九次第定、十遍处若
cháng ruò wú cháng yīng qiú bā jiě tuō ruò lè ruò kǔ yīng qiú bā shèng
常若无常；应求八解脱若乐若苦，应求八胜
chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù ruò lè ruò kǔ yīng qiú bā jiě tuō ruò
处、九次第定、十遍处若乐若苦；应求八解脱若
wǒ ruò wú wǒ yīng qiú bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù ruò
我若无我，应求八胜处、九次第定、十遍处若
wǒ ruò wú wǒ yīng qiú bā jiě tuō ruò jìng ruò bú jìng yīng qiú bā shèng chù
我若无我；应求八解脱若净若不净，应求八胜处、
jiǔ cì dì dìng shí biàn chù ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng qiú rú shì
九次第定、十遍处若净若不净。若有能求如是
děng fǎ xiū xíng jīng jìn shì xíng jīng jìn bō luó mì duō
等法修行精进，是行精进波罗蜜多。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú
“**僬尸迦，若善男子、善女人等，如是求**

bā jiě tuō ruò cháng ruò wú cháng qiú bā shèng chù jiǔ cì dì dìng
八解脱若常若无常，求八胜处、九次第定、
shí biàn chù ruò cháng ruò wú cháng qiú bā jiě tuō ruò lè ruò kǔ qiú bā
十遍处若常若无常；求八解脱若乐若苦，求八
shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù ruò lè ruò kǔ qiú bā jiě tuō
胜处、九次第定、十遍处若乐若苦；求八解脱
ruò wǒ ruò wú wǒ qiú bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù ruò
若我若无我，求八胜处、九次第定、十遍处若
wǒ ruò wú wǒ qiú bā jiě tuō ruò jìng ruò bú jìng qiú bā shèng chù jiǔ
我若无我；求八解脱若净若不净，求八胜处、九

cì dì dìng shí biànchù ruò jìng ruò bú jìng yī cǐ děng fǎ xíng jīng jìn
次第定、十遍处若净若不净。依此等法行精进
zhě wǒ shuō míng wéi xíng yǒu suǒ dé xiāng sì jīng jìn bō luó mì duō jiāo
者，我说名为行有所得相似精进波罗蜜多。憍
shī jiā rú qián suǒ shuō dāng zhī jiē shì shuō yǒu suǒ dé xiāng sì jīng jìn
尸迦，如前所说，当知皆是说有所得相似精进
bō luó mì duō
波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng wéi
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等为
fā wú shàng pú tí xīn zhě shuō sì niàn zhù ruò cháng ruò wú cháng shuō
发无上菩提心者，说四念住若常若无常，说
sì zhèng duàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā
四正断、四神足、五根、五力、七等觉支、八
shèng dào zhī ruò cháng ruò wú cháng shuō sì niàn zhù ruò lè ruò kǔ
圣道支若常若无常；说四念住若乐若苦，
shuō sì zhèng duàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā
说四正断、四神足、五根、五力、七等觉支、八
bā shèng dào zhī ruò lè ruò kǔ shuō sì niàn zhù ruò wǒ ruò wú wǒ shuō
八圣道支若乐若苦；说四念住若我若无我，说
sì zhèng duàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā
四正断、四神足、五根、五力、七等觉支、八
shèng dào zhī ruò wǒ ruò wú wǒ shuō sì niàn zhù ruò jìng ruò bú jìng shuō
圣道支若我若无我；说四念住若净若不净，说
sì zhèng duàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā
四正断、四神足、五根、五力、七等觉支、八
shèng dào zhī ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng yī rú shì děng fǎ xiū xíng
圣道支若净若不净。若有能依如是等法修行
jīng jìn shì xíng jīng jìn bō luó mì duō fù zuò shì shuō xíng jīng jìn zhě
精进，是行精进波罗蜜多。复作是说：行精进者，
yīng qiú sì niàn zhù ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú sì zhèng duàn nǎi zhì
应求四念住若常若无常，应求四正断乃至
bā shèng dào zhī ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú sì niàn zhù ruò lè ruò
八圣道支若常若无常；应求四念住若乐若
kǔ yīng qiú sì zhèng duàn nǎi zhì bā shèng dào zhī ruò lè ruò kǔ yīng
苦，应求四正断乃至八圣道支若乐若苦；应
qiú sì niàn zhù ruò wǒ ruò wú wǒ yīng qiú sì zhèng duàn nǎi zhì bā shèng
求四念住若我若无我，应求四正断乃至八圣

dào zhī ruò wǒ ruò wú wǒ yīng qiú sì niànzhù ruò jìng ruò bú jìng yīng qiú
道支若我若无我；应求四念住若净若不净，应求
sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒunéng qiú
四正断乃至八圣道支若净若不净。若有能求
rú shì děng fǎ xiū xíngjīng jìn shì xíngjīng jìn bō luó mì duō
如是等法修行精进，是行精进波罗蜜多。

jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rénděng rú shì qiú
“憍尸迦，若善男子、善女人等，如是求

sì niànzhù ruò cháng ruò wú cháng qiú sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèng
四念住若常若无常，求四正断乃至八圣
dào zhī ruò cháng ruò wú cháng qiú sì niànzhù ruò lè ruò kǔ qiú sì
道支若常若无常；求四念住若乐若苦，求四
zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī ruò lè ruò kǔ qiú sì niànzhù ruò wǒ
正断乃至八圣道支若乐若苦；求四念住若我
ruò wú wǒ qiú sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī ruò wǒ ruò wú wǒ
若无我，求四正断乃至八圣道支若我若无我；
qiú sì niànzhù ruò jìng ruò bú jìng qiú sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào
求四念住若净若不净，求四正断乃至八圣道
zhī ruò jìng ruò bú jìng yī cǐ děng fǎ xíngjīng jìn zhě wǒ shuō míng wéi
支若净若不净。依此等法行精进者，我说名为
xíng yǒu suǒ dé xiāng sì jīng jìn bō luó mì duō jiāo shī jiā rú qián suǒ
行有所得相似精进波罗蜜多。憍尸迦，如前所
shuō dāng zhī jiē shì shuō yǒu suǒ dé xiāng sì jīng jìn bō luó mì duō
说，当知皆是说有所得相似精进波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rénděng wéi
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等为

fā wú shàng pú tí xīn zhě shuō kōng jiě tuō mén ruò cháng ruò wú cháng
发无上菩提心者，说空解脱门若常若无常，
shuō wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén ruò cháng ruò wú cháng shuō kōng jiě
说无相、无愿解脱门若常若无常；说空解
tuō mén ruò lè ruò kǔ shuō wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén ruò lè ruò kǔ
脱门若乐若苦，说无相、无愿解脱门若乐若苦；
shuō kōng jiě tuō mén ruò wǒ ruò wú wǒ shuō wú xiàng wú yuàn jiě tuō
说空解脱门若我若无我，说无相、无愿解脱
mén ruò wǒ ruò wú wǒ shuō kōng jiě tuō mén ruò jìng ruò bú jìng shuì wú
门若我若无我；说空解脱门若净若不净，说无
xiàng wú yuàn jiě tuō mén ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒunéng yī rú shì děng
相、无愿解脱门若净若不净。若有能依如是等

fǎ xiū xíng jīng jìn shì xíng jīng jìn bō luó mì duō fù zuò shì shuō xíng
法修行精进，是行精进波罗蜜多。复作是说：行
jīng jìn zhě yīng qiú kōng jiě tuō mén ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú wú
精进者，应求空解脱门若常若无常，应求无
xiàng wú yuàn jiě tuō mén ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú kōng jiě tuō
相、无愿解脱门若常若无常；应求空解脱
mén ruò lè ruò kǔ yīng qiú wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén ruò lè ruò kǔ
门若乐若苦，应求无相、无愿解脱门若乐若苦；
yīng qiú kōng jiě tuō mén ruò wǒ ruò wú wǒ yīng qiú wú xiàng wú yuàn jiě
应求空解脱门若我若无我，应求无相、无愿解
tuō mén ruò wǒ ruò wú wǒ yīng qiú kōng jiě tuō mén ruò jìng ruò bú jìng
脱门若我若无我；应求空解脱门若净若不净，
yīng qiú wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng qiú
应求无相、无愿解脱门若净若不净。若有能求
rú shì děng fǎ xiū xíng jīng jìn shì xíng jīng jìn bō luó mì duō
如是等法修行精进，是行精进波罗蜜多。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú
“憍尸迦，若善男子、善女人等，如是求
kōng jiě tuō mén ruò cháng ruò wú cháng qiú wú xiàng wú yuàn jiě tuō
空解脱门若常若无常，求无相、无愿解脱
mén ruò cháng ruò wú cháng qiú kōng jiě tuō mén ruò lè ruò kǔ qiú wú
门若常若无常；求空解脱门若乐若苦，求无
xiàng wú yuàn jiě tuō mén ruò lè ruò kǔ qiú kōng jiě tuō mén ruò wǒ ruò
相、无愿解脱门若乐若苦；求空解脱门若我若
wú wǒ qiú wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén ruò wǒ ruò wú wǒ qiú kōng
无我，求无相、无愿解脱门若我若无我；求空
jiě tuō mén ruò jìng ruò bú jìng qiú wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén ruò jìng
解脱门若净若不净，求无相、无愿解脱门若净
ruò bú jìng yī cǐ děng fǎ xíng jīng jìn zhě wǒ shuō míng wéi xíng yǒu suǒ
若不净。依此等法行精进者，我说名为行有所
dé xiāng sì jīng jìn bō luó mì duō jiāo shī jiā rú qián suǒ shuō dāng
得相似精进波罗蜜多。憍尸迦，如前所说，当
zhī jiē shì shuō yǒu suǒ dé xiāng sì jīng jìn bō luó mì duō
知皆是说有所得相似精进波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng wèi
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等为
fā wú shàng pú tí xīn zhě shuō wǔ yǎn ruò cháng ruò wú cháng shuō liù
发无上菩提心者，说五眼若常若无常，说六

shéntōngruò cháng ruò wú cháng shuō wǔ yǎn ruò lè ruò kǔ shuō liù shén
神通若常若无常；说五眼若乐若苦，说六神
tōngruò lè ruò kǔ shuō wǔ yǎn ruò wǒ ruò wú wǒ shuō liù shéntōngruò
通若乐若苦；说五眼若我若无我，说六神通若
wǒ ruò wú wǒ shuō wǔ yǎn ruò jìng ruò bú jìng shuō liù shéntōngruò jìng
我若无我；说五眼若净若不净，说六神通若净
ruò bú jìng ruò yǒunéng yī rú shì děng fǎ xiū xíng jīng jìn shì xíng jīng
若不净。若有能依如是等法修行精进，是行精
jìn bō luó mì duō fù zuò shì shuō xíng jīng jìn zhě yīng qiú wǔ yǎn ruò
进波罗蜜多。复作是说：行精进者，应求五眼若
cháng ruò wú cháng yīng qiú liù shéntōngruò cháng ruò wú cháng yīng qiú
常若无常，应求六神通若常若无常；应求
wǔ yǎn ruò lè ruò kǔ yīng qiú liù shéntōngruò lè ruò kǔ yīng qiú wǔ yǎn
五眼若乐若苦，应求六神通若乐若苦；应求五眼
ruò wǒ ruò wú wǒ yīng qiú liù shéntōngruò wǒ ruò wú wǒ yīng qiú wǔ yǎn
若我若无我，应求六神通若我若无我；应求五眼
ruò jìng ruò bú jìng yīng qiú liù shéntōngruò jìng ruò bú jìng ruò yǒunéng
若净若不净，应求六神通若净若不净。若有能
qiú rú shì děng fǎ xiū xíng jīng jìn shì xíng jīng jìn bō luó mì duō
求如是等法修行精进，是行精进波罗蜜多。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú
“**憍尸迦，若善男子、善女人等，如是求**
wǔ yǎn ruò cháng ruò wú cháng qiú liù shéntōngruò cháng ruò wú cháng
五眼若常若无常，求六神通若常若无常；
qiú wǔ yǎn ruò lè ruò kǔ qiú liù shéntōngruò lè ruò kǔ qiú wǔ yǎn ruò
求五眼若乐若苦，求六神通若乐若苦；求五眼若
wǒ ruò wú wǒ qiú liù shéntōngruò wǒ ruò wú wǒ qiú wǔ yǎn ruò jìng ruò
我若无我，求六神通若我若无我；求五眼若净若
bú jìng qiú liù shéntōngruò jìng ruò bú jìng yī cǐ děng fǎ xíng jīng jìn
不净，求六神通若净若不净。依此等法行精进
zhě wǒ shuō míng wéi xíng yǒu suǒ dé xiāng sì jīng jìn bō luó mì duō jiāo
者，我说名为行有所得相似精进波罗蜜多。憍
shī jiā rú qián suǒ shuō dāng zhī jiē shì shuō yǒu suǒ dé xiāng sì jīng jìn
尸迦，如前所说，当知皆是说有所得相似精进
bō luó mì duō
波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng wéi
“**复次，憍尸迦，若善男子、善女人等为**

fā wú shàng pú tí xīn zhě shuō fó shí lì ruò cháng ruò wú cháng shuō
发无上菩提心者，说佛十力若常若无常，说

sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě
四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、

shí bā fó bú gòng fǎ ruò cháng ruò wú cháng shuō fó shí lì ruò lè ruò
十八佛不共法若常若无常；说佛十力若乐若

kǔ shuō sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ
苦，说四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、

dà shě shí bā fó bú gòng fǎ ruò lè ruò kǔ shuō fó shí lì ruò wǒ ruò
大舍、十八佛不共法若乐若苦；说佛十力若我若

wú wǒ shuō sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà
无我，说四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、大

xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ ruò wǒ ruò wú wǒ shuō fó shí lì
喜、大舍、十八佛不共法若我若无我；说佛十力

ruò jìng ruò bú jìng shuō sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà
若净若不净，说四无所畏、四无碍解、大慈、大

bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ ruò jìng ruò bú jìng ruò
悲、大喜、大舍、十八佛不共法若净若不净。若

yǒu néng yī rú shì děng fǎ xiū xíng jīng jìn shì xíng jīng jìn bō luó mì duō
有能依如是等法修行精进，是行精进波罗蜜多。

fù zuò shì shuō xíng jīng jìn zhě yīng qiú fó shí lì ruò cháng ruò wú
复作是说：行精进者，应求佛十力若常若无

cháng yīng qiú sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ ruò cháng ruò
常，应求四无所畏乃至十八佛不共法若常若

wú cháng yīng qiú fó shí lì ruò lè ruò kǔ yīng qiú sì wú suǒ wèi nǎi
无常；应求佛十力若乐若苦，应求四无所畏乃

zhì shí bā fó bú gòng fǎ ruò lè ruò kǔ yīng qiú fó shí lì ruò wǒ ruò
至十八佛不共法若乐若苦；应求佛十力若我若

wú wǒ yīng qiú sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ ruò wǒ ruò
无我，应求四无所畏乃至十八佛不共法若我若

wú wǒ yīng qiú fó shí lì ruò jìng ruò bú jìng yīng qiú sì wú suǒ wèi nǎi
无我；应求佛十力若净若不净，应求四无所畏乃

zhì shí bā fó bú gòng fǎ ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng qiú rú shì děng
至十八佛不共法若净若不净。若有能求如是等

fǎ xiū xíng jīng jìn shì xíng jīng jìn bō luó mì duō
法修行精进，是行精进波罗蜜多。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú
“僬尸迦，若善男子、善女人等，如是求

fó shí lì ruò cháng ruò wú cháng qiú sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó
佛十力若常若无常，求四无所畏乃至十八佛
bú gòng fǎ ruò cháng ruò wú cháng qiú fó shí lì ruò lè ruò kǔ qiú
不共法若常若无常；求佛十力若乐若苦，求
sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ ruò lè ruò kǔ qiú fó shí
四无所畏乃至十八佛不共法若乐若苦；求佛十
lì ruò wǒ ruò wú wǒ qiú sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ
力若我若无我，求四无所畏乃至十八佛不共法
ruò wǒ ruò wú wǒ qiú fó shí lì ruò jìng ruò bú jìng qiú sì wú suǒ wèi
若我若无我；求佛十力若净若不净，求四无所畏
nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ ruò jìng ruò bú jìng yī cǐ děng fǎ xíng jīng
乃至十八佛不共法若净若不净。依此等法行精
jìn zhě wǒ shuō míng wéi xíng yǒu suǒ dé xiāng sì jīng jìn bō luó mì duō
进者，我说名为行有所得相似精进波罗蜜多。
jiāo shī jiā rú qián suǒ shuō dāng zhī jiē shì shuō yǒu suǒ dé xiāng sì jīng
憍尸迦，如前所说，当知皆是说有所得相似精
jìn bō luó mì duō
进波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng wéi
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等为

fā wú shàng pú tí xīn zhě shuō wú wàng shī fǎ ruò cháng ruò wú cháng
发无上菩提心者，说无忘失法若常若无常，
shuō héng zhù shě xìng ruò cháng ruò wú cháng shuō wú wàng shī fǎ ruò lè
说恒住舍性若常若无常；说无忘失法若乐
ruò kǔ shuō héng zhù shě xìng ruò lè ruò kǔ shuō wú wàng shī fǎ ruò wǒ
若苦，说恒住舍性若乐若苦；说无忘失法若我
ruò wú wǒ shuō héng zhù shě xìng ruò wǒ ruò wú wǒ shuō wú wàng shī fǎ
若无我，说恒住舍性若我若无我；说无忘失法
ruò jìng ruò bú jìng shuō héng zhù shě xìng ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng
若净若不净，说恒住舍性若净若不净。若有能
yī rú shì děng fǎ xiū xíng jīng jìn shì xíng jīng jìn bō luó mì duō fù zuò
依如是等法修行精进，是行精进波罗蜜多。复作
shì shuō xíng jīng jìn zhě yīng qiú wú wàng shī fǎ ruò cháng ruò wú cháng
是说：行精进者，应求无忘失法若常若无常，
yīng qiú héng zhù shě xìng ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú wú wàng shī fǎ
应求恒住舍性若常若无常；应求无忘失法
ruò lè ruò kǔ yīng qiú héng zhù shě xìng ruò lè ruò kǔ yīng qiú wú wàng
若乐若苦，应求恒住舍性若乐若苦；应求无忘

shī fǎ ruò wǒ ruò wú wǒ yīng qiú héng zhù shě xìng ruò wǒ ruò wú wǒ yīng
失法若我若无我，应求恒住舍性若我若无我；应
qiú wú wàng shī fǎ ruò jìng ruò bú jìng yīng qiú héng zhù shě xìng ruò jìng ruò
求无忘失法若净若不净，应求恒住舍性若净若
bú jìng ruò yǒu néng qiú rú shì děng fǎ xiū xíng jīng jìn shì xíng jīng jìn
不净。若有能求如是等法修行精进，是行精进
bō luó mì duō
波罗蜜多。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú
“**憍尸迦，若善男子、善女人等，如是求**
wú wàng shī fǎ ruò cháng ruò wú cháng qiú héng zhù shě xìng ruò cháng ruò
无忘失法若常若无常，求恒住舍性若常若
wú cháng qiú wú wàng shī fǎ ruò lè ruò kǔ qiú héng zhù shě xìng ruò lè
无常；求无忘失法若乐若苦，求恒住舍性若乐
ruò kǔ qiú wú wàng shī fǎ ruò wǒ ruò wú wǒ qiú héng zhù shě xìng ruò
若苦；求无忘失法若我若无我，求恒住舍性若
wǒ ruò wú wǒ qiú wú wàng shī fǎ ruò jìng ruò bú jìng qiú héng zhù shě
我若无我；求无忘失法若净若不净，求恒住舍
xìng ruò jìng ruò bú jìng yī cǐ děng fǎ xíng jīng jìn zhě wǒ shuō míng wéi
性若净若不净。依此等法行精进者，我说名为
xíng yǒu suǒ dé xiāng sì jīng jìn bō luó mì duō jiāo shī jiā rú qián suǒ
行有所得相似精进波罗蜜多。憍尸迦，如前所
shuō dāng zhī jiē shì shuō yǒu suǒ dé xiāng sì jīng jìn bō luó mì duō
说，当知皆是说有所得相似精进波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng wéi
“**复次，憍尸迦，若善男子、善女人等为**
fā wú shàng pú tí xīn zhě shuō yī qiè zhì ruò cháng ruò wú cháng shuō
发无上菩提心者，说一切智若常若无常，说
dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì ruò cháng ruò wú cháng shuō yī qiè zhì ruò
道相智、一切相智若常若无常；说一切智若
lè ruò kǔ shuō dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì ruò lè ruò kǔ shuō yī
乐若苦，说道相智、一切相智若乐若苦；说一
qiè zhì ruò wǒ ruò wú wǒ shuō dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì ruò wǒ ruò
切智若我若无我，说道相智、一切相智若我若
wú wǒ shuō yī qiè zhì ruò jìng ruò bú jìng shuō dào xiàng zhì yī qiè
无我；说一切智若净若不净，说道相智、一切
xiàng zhì ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng yī rú shì děng fǎ xiū xíng jīng jìn
相智若净若不净。若有能依如是等法修行精进，

shì xíng jīng jìn bō luó mì duō fù zuò shì shuō xíng jīng jìn zhě yīng qiú
是行精进波罗蜜多。复作是说：行精进者，应求
yī qiè zhì ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì
一切智若常若无常，应求道相智、一切相智
ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú yī qiè zhì ruò lè ruò kǔ yīng qiú dào
若常若无常；应求一切智若乐若苦，应求道
xiàng zhì yī qiè xiàng zhì ruò lè ruò kǔ yīng qiú yī qiè zhì ruò wǒ ruò
相智、一切相智若乐若苦；应求一切智若我若
wú wǒ yīng qiú dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì ruò wǒ ruò wú wǒ yīng
无我，应求道相智、一切相智若我若无我；应
qiú yī qiè zhì ruò jìng ruò bú jìng yīng qiú dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì
求一切智若净若不净，应求道相智、一切相智
ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng qiú rú shì děng fǎ xiū xíng jīng jìn shì
若净若不净。若有能求如是等法修行精进，是
xíng jīng jìn bō luó mì duō
行精进波罗蜜多。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú
“**憍尸迦，若善男子、善女人等，如是求**
yī qiè zhì ruò cháng ruò wú cháng qiú dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì ruò
一切智若常若无常，求道相智、一切相智若
cháng ruò wú cháng qiú yī qiè zhì ruò lè ruò kǔ qiú dào xiàng zhì
常若无常；求一切智若乐若苦，求道相智、
yī qiè xiàng zhì ruò lè ruò kǔ qiú yī qiè zhì ruò wǒ ruò wú wǒ qiú dào
一切相智若乐若苦；求一切智若我若无我，求道
xiàng zhì yī qiè xiàng zhì ruò wǒ ruò wú wǒ qiú yī qiè zhì ruò jìng ruò
相智、一切相智若我若无我；求一切智若净若
bú jìng qiú dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì ruò jìng ruò bú jìng yī cǐ
不净，求道相智、一切相智若净若不净。依此
děng fǎ xíng jīng jìn zhě wǒ shuō míng wéi xíng yǒu suǒ dé xiāng sì jīng jìn
等法行精进者，我说名为行有所得相似精进
bō luó mì duō jiāo shī jiā rú qián suǒ shuō dāng zhī jiē shì shuō yǒu
波罗蜜多。憍尸迦，如前所说，当知皆是说有
suǒ dé xiāng sì jīng jìn bō luó mì duō
所得相似精进波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng wéi
“**复次，憍尸迦，若善男子、善女人等为**
fā wú shàng pú tí xīn zhě shuō yī qiè tuó luó ní mén ruò cháng ruò wú
发无上菩提心者，说一切陀罗尼门若常若无

cháng shuō yī qiè sān mó dì mén ruò cháng ruò wú cháng shuō yī qiè
常，说一切三摩地门若常若无常；说一切
tuó luó ní mén ruò lè ruò kǔ shuō yī qiè sān mó dì mén ruò lè ruò kǔ
陀罗尼门若乐若苦，说一切三摩地门若乐若苦；
shuō yī qiè tuó luó ní mén ruò wǒ ruò wú wǒ shuō yī qiè sān mó dì mén
说一切陀罗尼门若我若无我，说一切三摩地门
ruò wǒ ruò wú wǒ shuō yī qiè tuó luó ní mén ruò jìng ruò bú jìng shuō
若我若无我；说一切陀罗尼门若净若不净，说
yī qiè sān mó dì mén ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng yī rú shì děng fǎ
一切三摩地门若净若不净。若有能依如是等法
xiū xíng jīng jìn shì xíng jīng jìn bō luó mì duō fù zuò shì shuō xíng jīng
修行精进，是行精进波罗蜜多。复作是说：行精
jìn zhě yīng qiú yī qiè tuó luó ní mén ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú
进者，应求一切陀罗尼门若常若无常，应求
yī qiè sān mó dì mén ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú yī qiè tuó luó ní
一切三摩地门若常若无常；应求一切陀罗尼
mén ruò lè ruò kǔ yīng qiú yī qiè sān mó dì mén ruò lè ruò kǔ yīng qiú
门若乐若苦，应求一切三摩地门若乐若苦；应求
yī qiè tuó luó ní mén ruò wǒ ruò wú wǒ yīng qiú yī qiè sān mó dì mén
一切陀罗尼门若我若无我，应求一切三摩地门
ruò wǒ ruò wú wǒ yīng qiú yī qiè tuó luó ní mén ruò jìng ruò bú jìng yīng
若我若无我；应求一切陀罗尼门若净若不净，应
qiú yī qiè sān mó dì mén ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng qiú rú shì děng
求一切三摩地门若净若不净。若有能求如是等
fǎ xiū xíng jīng jìn shì xíng jīng jìn bō luó mì duō
法修行精进，是行精进波罗蜜多。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú
“**憍尸迦，若善男子、善女人等，如是求**
yī qiè tuó luó ní mén ruò cháng ruò wú cháng qiú yī qiè sān mó dì mén
一切陀罗尼门若常若无常，求一切三摩地门
ruò cháng ruò wú cháng qiú yī qiè tuó luó ní mén ruò lè ruò kǔ qiú yī
若常若无常；求一切陀罗尼门若乐若苦，求一
qiè sān mó dì mén ruò lè ruò kǔ qiú yī qiè tuó luó ní mén ruò wǒ ruò
切三摩地门若乐若苦；求一切陀罗尼门若我若
wú wǒ qiú yī qiè sān mó dì mén ruò wǒ ruò wú wǒ qiú yī qiè tuó luó
无我，求一切三摩地门若我若无我；求一切陀罗
ní mén ruò jìng ruò bú jìng qiú yī qiè sān mó dì mén ruò jìng ruò bú jìng
尼门若净若不净，求一切三摩地门若净若不净。

yī cǐ děng fǎ xíng jīng jìn zhě wǒ shuō míng wéi xíng yǒu suǒ dé xiāng sì
依此等法行精进者，我说名为行有所得相似
jīng jìn bō luó mì duō jiāo shī jiā rú qián suǒ shuō dāng zhī jiē shì
精进波罗蜜多。憍尸迦，如前所说，当知皆是
shuō yǒu suǒ dé xiāng sì jīng jìn bō luó mì duō
说有所得相似精进波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng wéi
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等为

fā wú shàng pú tí xīn zhě shuō yù liú xiàng yù liú guǒ ruò cháng ruò wú
发无上菩提心者，说预流向预流果若常若无
cháng shuō yī lái xiàng yī lái guǒ bù huán xiàng bù huán guǒ ā luó
常，说一来向一来果、不还向不还果、阿罗

hàn xiàng ā luó hàn guǒ ruò cháng ruò wú cháng shuō yù liú xiàng yù liú
汉向阿罗汉果若常若无常；说预流向预流

guǒ ruò lè ruò kǔ shuō yī lái xiàng yī lái guǒ bù huán xiàng bù huán
果若乐若苦，说一来向一来果、不还向不还

guǒ ā luó hàn xiàng ā luó hàn guǒ ruò lè ruò kǔ shuō yù liú xiàng yù
果、阿罗汉向阿罗汉果若乐若苦；说预流向预

liú guǒ ruò wǒ ruò wú wǒ shuō yī lái xiàng yī lái guǒ bù huán xiàng bù
流果若我若无我，说一来向一来果、不还向不

huán guǒ ā luó hàn xiàng ā luó hàn guǒ ruò wǒ ruò wú wǒ shuō yù liú
还果、阿罗汉向阿罗汉果若我若无我；说预流

xiàng yù liú guǒ ruò jìng ruò bú jìng shuō yī lái xiàng yī lái guǒ bù huán
向预流果若净若不净，说一来向一来果、不还

xiàng bù huán guǒ ā luó hàn xiàng ā luó hàn guǒ ruò jìng ruò bú jìng ruò
向不还果、阿罗汉向阿罗汉果若净若不净。若

yǒu néng yī rú shì děng fǎ xiū xíng jīng jìn shì xíng jīng jìn bō luó mì duō
有能依如是等法修行精进，是行精进波罗蜜多。

fù zuò shì shuō xíng jīng jìn zhě yīng qiú yù liú xiàng yù liú guǒ ruò cháng
复作是说：行精进者，应求预流向预流果若常

ruò wú cháng yīng qiú yī lái xiàng nǎi zhì ā luó hàn guǒ ruò cháng ruò wú
若无常，应求一来向乃至阿罗汉果若常若无

cháng yīng qiú yù liú xiàng yù liú guǒ ruò lè ruò kǔ yīng qiú yī lái xiàng
常；应求预流向预流果若乐若苦，应求一来向

nǎi zhì ā luó hàn guǒ ruò lè ruò kǔ yīng qiú yù liú xiàng yù liú guǒ ruò
乃至阿罗汉果若乐若苦；应求预流向预流果若

wǒ ruò wú wǒ yīng qiú yī lái xiàng nǎi zhì ā luó hàn guǒ ruò wǒ ruò wú
我若无我，应求一来向乃至阿罗汉果若我若无

wǒ yīng qiú yù liú xiàng yù liú guǒ ruò jìng ruò bú jìng yīng qiú yī lái
我；应求预流向预流果若净若不净，应求一来

xiàng nǎi zhì ā luó hàn guǒ ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng qiú rú shì děng
向乃至阿罗汉果若净若不净。若有能求如是等

fǎ xiū xíng jīng jìn shì xíng jīng jìn bō luó mì duō
法修行精进，是行精进波罗蜜多。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú
“**憍尸迦，若善男子、善女人等，如是求**

yù liú xiàng yù liú guǒ ruò cháng ruò wú cháng qiú yī lái xiàng nǎi zhì
预流向预流果若常若无常，求一来向乃至

ā luó hàn guǒ ruò cháng ruò wú cháng qiú yù liú xiàng yù liú guǒ ruò lè
阿罗汉果若常若无常；求预流向预流果若乐

ruò kǔ qiú yī lái xiàng nǎi zhì ā luó hàn guǒ ruò lè ruò kǔ qiú yù liú
若苦，求一来向乃至阿罗汉果若乐若苦；求预流

xiàng yù liú guǒ ruò wǒ ruò wú wǒ qiú yī lái xiàng nǎi zhì ā luó hàn guǒ
向预流果若我若无我，求一来向乃至阿罗汉果

ruò wǒ ruò wú wǒ qiú yù liú xiàng yù liú guǒ ruò jìng ruò bú jìng qiú yī
若我若无我；求预流向预流果若净若不净，求一

lai xiàng nǎi zhì ā luó hàn guǒ ruò jìng ruò bú jìng yī cǐ děng fǎ xíng jīng
来向乃至阿罗汉果若净若不净。依此等法行精

jìn zhě wǒ shuō míng wéi xíng yǒu suǒ dé xiāng sì jīng jìn bō luó mì duō
进者，我说名为行有所得相似精进波罗蜜多。

jiāo shī jiā rú qián suǒ shuō dāng zhī jiē shì shuō yǒu suǒ dé xiāng sì jīng
憍尸迦，如前所说，当知皆是说有所得相似精

jìn bō luó mì duō
进波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng wéi
“**复次，憍尸迦，若善男子、善女人等为**

fā wú shàng pú tí xīn zhě shuō yī qiè dú jué pú tí ruò cháng ruò wú
发无上菩提心者，说一切独觉菩提若常若无

cháng shuō yī qiè dú jué pú tí ruò lè ruò kǔ shuō yī qiè dú jué pú
常，说一切独觉菩提若乐若苦，说一切独觉菩

tí ruò wǒ ruò wú wǒ shuō yī qiè dú jué pú tí ruò jìng ruò bú jìng ruò
提若我若无我，说一切独觉菩提若净若不净。若

yǒu néng yī rú shì děng fǎ xiū xíng jīng jìn shì xíng jīng jìn bō luó mì duō
有能依如是等法修行精进，是行精进波罗蜜多。

fù zuò shì shuō xíng jīng jìn zhě yīng qiú yī qiè dú jué pú tí ruò cháng
复作是说：行精进者，应求一切独觉菩提若常

ruò wú cháng yīng qiú yī qiè dú jué pú tí ruò lè ruò kǔ yīng qiú yī
若无常，应求一切独觉菩提若乐若苦，应求一
qiè dú jué pú tí ruò wǒ ruò wú wǒ yīng qiú yī qiè dú jué pú tí ruò jìng
切独觉菩提若我若无我，应求一切独觉菩提若净
ruò bú jìng ruò yǒu néng qiú rú shì děng fǎ xiū xíng jīng jìn shì xíng jīng
若不净。若有能求如是等法修行精进，是行精
jìn bō luó mì duō
进波罗蜜多。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú
“**憍尸迦，若善男子、善女人等，如是求**
yī qiè dú jué pú tí ruò cháng ruò wú cháng qiú yī qiè dú jué pú tí
一切独觉菩提若常若无常，求一切独觉菩提
ruò lè ruò kǔ qiú yī qiè dú jué pú tí ruò wǒ ruò wú wǒ qiú yī qiè
若乐若苦，求一切独觉菩提若我若无我，求一切
dú jué pú tí ruò jìng ruò bú jìng yī cǐ děng fǎ xíng jīng jìn zhě wǒ shuō
独觉菩提若净若不净。依此等法行精进者，我说
míng wéi xíng yǒu suǒ dé xiāng sì jīng jìn bō luó mì duō jiāo shī jiā rú
名为行有所得相似精进波罗蜜多。憍尸迦，如
qián suǒ shuō dāng zhī jiē shì shuō yǒu suǒ dé xiāng sì jīng jìn bō luó mì
前所说，当知皆是说有所得相似精进波罗蜜
duō
多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng wèi
“**复次，憍尸迦，若善男子、善女人等为**
fā wú shàng pú tí xīn zhě shuō yī qiè pú sà mó hē sà xíng ruò cháng
发无上菩提心者，说一切菩萨摩訶萨行若常
ruò wú cháng shuō yī qiè pú sà mó hē sà xíng ruò lè ruò kǔ shuō yī
若无常，说一切菩萨摩訶萨行若乐若苦，说一
qiè pú sà mó hē sà xíng ruò wǒ ruò wú wǒ shuō yī qiè pú sà mó hē
切菩萨摩訶萨行若我若无我，说一切菩萨摩訶
sà xíng ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng yī rú shì děng fǎ xiū xíng jīng jìn
萨行若净若不净。若有能依如是等法修行精进，
shì xíng jīng jìn bō luó mì duō fù zuò shì shuō xíng jīng jìn zhě yīng qiú
是行精进波罗蜜多。复作是说：行精进者，应求
yī qiè pú sà mó hē sà xíng ruò cháng ruò wú cháng yīng qiú yī qiè pú
一切菩萨摩訶萨行若常若无常，应求一切菩
sà mó hē sà xíng ruò lè ruò kǔ yīng qiú yī qiè pú sà mó hē sà xíng ruò
萨摩訶萨行若乐若苦，应求一切菩萨摩訶萨行若

wǒ ruò wú wǒ yīng qiú yī qiè pú sà mó hē sà xíng ruò jìng ruò bú jìng
我若无我，应求一切菩萨摩诃萨行若净若不净。

ruò yǒu néng qiú rú shì děng fǎ xiū xíng jīng jìn shì xíng jīng jìn bō luó mì
若有能求如是等法修行精进，是行精进波罗蜜
duō
多。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú
“憍尸迦，若善男子、善女人等，如是求

yī qiè pú sà mó hē sà xíng ruò cháng ruò wú cháng qiú yī qiè pú sà
一切菩萨摩诃萨行若常若无常，求一切菩萨

mó hē sà xíng ruò lè ruò kǔ qiú yī qiè pú sà mó hē sà xíng ruò wǒ ruò
摩诃萨行若乐若苦，求一切菩萨摩诃萨行若我若

wú wǒ qiú yī qiè pú sà mó hē sà xíng ruò jìng ruò bú jìng yī cǐ děng
无我，求一切菩萨摩诃萨行若净若不净。依此等

fǎ xíng jīng jìn zhě wǒ shuō míng wéi xíng yǒu suǒ dé xiāng sì jīng jìn bō luó
法行精进者，我说名为行有所得相似精进波罗

mì duō jiāo shī jiā rú qián suǒ shuō dāng zhī jiē shì shuō yǒu suǒ dé
蜜多。憍尸迦，如前所说，当知皆是说有所得

xiāng sì jīng jìn bō luó mì duō
相似精进波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng wéi
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等为

fā wú shàng pú tí xīn zhě shuō zhū fó wú shàng zhèng děng pú tí ruò
发无上菩提心者，说诸佛无上正等菩提若

cháng ruò wú cháng shuō zhū fó wú shàng zhèng děng pú tí ruò lè ruò kǔ
常若无常，说诸佛无上正等菩提若乐若苦，

shuō zhū fó wú shàng zhèng děng pú tí ruò wǒ ruò wú wǒ shuō zhū fó wú
说诸佛无上正等菩提若我若无我，说诸佛无

shàng zhèng děng pú tí ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒu néng yī rú shì děng
上正等菩提若净若不净。若有能依如是等

fǎ xiū xíng jīng jìn shì xíng jīng jìn bō luó mì duō fù zuò shì shuō xíng
法修行精进，是行精进波罗蜜多。复作是说：行

jīng jìn zhě yīng qiú zhū fó wú shàng zhèng děng pú tí ruò cháng ruò wú
精进者，应求诸佛无上正等菩提若常若无

cháng yīng qiú zhū fó wú shàng zhèng děng pú tí ruò lè ruò kǔ yīng qiú
常，应求诸佛无上正等菩提若乐若苦，应求

zhū fó wú shàng zhèng děng pú tí ruò wǒ ruò wú wǒ yīng qiú zhū fó wú
诸佛无上正等菩提若我若无我，应求诸佛无

shàngzhèngděng pú tí ruò jìng ruò bú jìng ruò yǒunéng qiú rú shì děng
上 正 等 菩 提 若 净 若 不 净。 若 有 能 求 如 是 等

fǎ xiū xíngjīng jìn shì xíngjīng jìn bō luó mì duō
法 修 行 精 进， 是 行 精 进 波 罗 蜜 多。

jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng rú shì qiú
“ 憍 尸 迦， 若 善 男 子、 善 女 人 等， 如 是 求

zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí ruò cháng ruò wú cháng qiú zhū fó wú
诸 佛 无 上 正 等 菩 提 若 常 若 无 常， 求 诸 佛 无

shàngzhèngděng pú tí ruò lè ruò kǔ qiú zhū fó wú shàngzhèngděng pú
上 正 等 菩 提 若 乐 若 苦， 求 诸 佛 无 上 正 等 菩

tí ruò wǒ ruò wú wǒ qiú zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí ruò jìng ruò
提 若 我 若 无 我， 求 诸 佛 无 上 正 等 菩 提 若 净 若

bú jìng yī cǐ děng fǎ xíngjīng jìn zhě wǒ shuō míng wéi xíng yǒu suǒ dé
不 净。 依 此 等 法 行 精 进 者， 我 说 名 为 行 有 所 得

xiāng sì jīng jìn bō luó mì duō jiāo shī jiā rú qián suǒ shuō dāng zhī
相 似 精 进 波 罗 蜜 多。 憍 尸 迦， 如 前 所 说， 当 知

jiē shì shuō yǒu suǒ dé xiāng sì jīng jìn bō luó mì duō
皆 是 说 有 所 得 相 似 精 进 波 罗 蜜 多。”

大般若波罗蜜多经卷第一百四十四

bǔ quēzhēnyán
补阙真言

(三遍)

ná mó hē là dá nà duō là yè yē qié là qié là jù zhù jù zhù mó
南无喝啰怛那.哆罗夜耶.佉啰佉啰.俱住俱住.摩
là mó là hǔ là hōng hè hè sū dá ná hōng pō mò ná suō pó
啰摩啰.虎啰.吽.贺贺.苏怛拿.吽.泼抹拿.娑婆
hē
诃.

ná mó běn shī shì jiā móu ní fó
南無本师释迦牟尼佛 (合掌三称)

ná mó dà bō rě bō luó mì duō jīng
南無大般若波罗蜜多经 (合掌三称)

huíxiàng jì
回向偈

(一遍)

yuàn yǐ cǐ gōng dé zhuāngyán fó jìng tǔ
愿以此功德 庄严佛净土
shàngbào sì chóng ēn xià jì sān tú kǔ
上报四重恩 下济三途苦
ruò yǒu jiàn wén zhě xī fā pú tí xīn
若有见闻者 悉发菩提心
jìn cǐ yī bào shēn tóngshēng jí lè guó
尽此一报身 同生极乐国

shí fāng sān shì yí qiè fó yí qiè pú sà mó hē sà mó hē bō
十方三世一切佛.一切菩萨摩诃萨.摩诃般

rě bō luó mì
若波罗蜜

南无护法韦驮尊天菩萨

此咒置经书中可灭误跨之罪